

BRANJE

OD T I H

V' KMETIZHKE KALENDRE
PO,STAVLENIH INO NEKERIH
DRUGIH

S V E T N I K O V.

Vkupspravleno ino vundano

o d

ANTONA KREMPLE,

Farmeshttra per f.v. Lovrenzi svun Ptuj.

S' dopushenjom tih Visbifhih.

V' Grádzi, 1833.

Natisk in papir od Andréja Lajkama dedizhev.

B R A N J E

OD T I H

7. KMETIŠKE KALENDRE

PO STAVLJENIH INO NEKTRIH

DRUGIH

*Resnizhno! shivljenje tih Svetnikov je nizh
drugo, kak Evangelium v' djanjah skasan.*

Sb. Franz Sales.

7. KMETIŠKE KALENDRE

35

7. KMETIŠKE KALENDRE

PO STAVLJENIH INO NEKTRIH

774

S - 1812 - d - 10
14. 10. 1971

JANUAR.

^{1vi} den Januara.

Novo leto, obresovanje Jesufa.

Na prvi den mēzja Januara se odpre eno novo leto, se sazhne en tēk 12 mēzcev ali 365 dnevov, v' kerih se veliko hudega, pa tudi veliko dobrega sna sgoditi ino storiti. Sa tega volo se dnef Gospodi Bogi perporozhmo ino ga prosmo, de bo on vishal naš ino vse zhres naš pridozhe pergodenja tak, de bodo vse, naj bodo dobre ali hude, k' našem dušnem svelizhanji. Podvershmo se pa vu vsemu s' poterplivoſtjo naravnani ino povishanji najviſhiſhega Gospoda, kerega nebeski ſin je na dneſhni den se is fraj vole Judofki ſapovedi tega obresovanja podvergel, ino ſadobil to ime Jeſuf, pred kerim ſe imajo vse kolna teh v' nebeſah, teh na ſemli, ino teh pod ſemloj nakloniti. (Philippens. 2.) Perporozhmo ſe vſem lubim Svetnikom v' njihove ſaproſhnje, de bomo, kak oni, vſaki den tega leta k' zhaſti boſhji, ter k' našem ino bliſhnega duhovnem haſki naobrnili ino dopernefli.

3^{ji} den Januara.**Sveta Genofeva, Diviza.**

Genofeva, v'eni vesi blisu Parisa rojena, je od svojih siromashkih pa poboshnih starshih v' takshi bogabojezhnosti gorsrejena, de je she v' svoji prvi mladosti imela veselje k' molitvi ino deli, ino je s' lepim sadershanjom svoje lube starshie rasveselila. Potem je ona per sv. meshi, per predgi, ino per vshivanji sv. Sakramentov taksho lubesen do Jesusa dobila, de je, samo njemi se prek' dajozha, vsega nevarnega posvetnega veselja, vsega tovarshstva s' pershonami moshkega spola svešto se varvala. S' petnajstimi létmi je ona v' Parisi k' Nunam fhla, ino tam tak poboshno shivela, de je Bog skus njo zhudeshe delal. Ali ravno sa tega volo so njo njeni sovrashniki zhertili, ino zelo neframnih djanjih krivo podushili. Ob tistem zhasi je pa ti strahoten Attila s' svojo vojasko noter do Parisa prishel, ino je vso mesto v' strahe postavil. Sv. Genofeva tedaj svoj glas podignozha opominja to postrasheno ludstvo k' molitvi ino pokori, s' toj obluboj, de bo Bog to nevarnost odvern timer. Ino glej, Bog je oslishal njene ino tega ludstva ponishne molitve, temi mesti se je nizh ne sgodilo. Na to je vso ludstvo sposnalo, kaj ona per Bogi samore, ino od tistega zhasa je njena svetost tak se rasglasila, de so neverni ino verni, visokega ino priprostega stana ludje njo veliko poshtuvali, ino se njeni molitvi perporozhili, s' keroj je ona zhudeshe delala nad vse sorte bolenimi, slepimi,

od hudega duha obsedenimi do njenega 89^{tega} leta, v'kerem je Gospod Bog njo kak svojo isbrano lubo k' sebi pokliral. To je bilo v' tem leti 512. Per njenem grobi se je veliko zhudeshov godilo.

Ah glejte, kak povikshani so tisti, ker i se ponishajo, ino kakshe gnade Jesus skashe tem, ker i so perpravleni sa njegovo volo vse storiti, vse terpeti, njemi shiveti ino vmreti.

4^{ti} den Januara.

Sveti Tituf, Shkof.

Tituf, v' Korinti od haidoskih starshih rojen, je she od svoje perve mladosti bil enega poboshnega, zhednega ino divishkega sadershanja. Sa njegovega lepega shivlenja ino veliko snanja volo je njega potli Apofhtol Pavl sa svojega tovarsha si svolil, ino je njega enkrat v'en, drugokrat v' drugi kraj poslal, de bi te novopodvuzhene Kristjane she bol podvuzhil ino vu veri poterdil. Sadnizh je njega na osredki Kreta sa Shkosa postavil, ino sv. Pavla list na Titufa je tisti, kerega je on totemi sv. Shkofi pisal. Tituf je skus neprehenjano lepo podvuzhenje, skus svojo ponishnost, pohlebnost, dobroferzhnost, mernost, zhiftoft, ino gorezho k' Jesusi lubesen veliko Haidov na vero Kristusovo obrnil, ino je po opravljenem svojem Apofhtolskem deli sveto vmerl v' tem leti 94.

Sv. Tituf je svojo vero v'djanjah pokasal, tudi mi nasho vero moremo v'djanji pokasati, zhe hozhemo skus vero svelizhani biti, sakaj kaj po-

maga, ako ker pravi, de ima vero, zhe pa del
nema? Jel ga ena taksha vera more svelizhati?
(Jac. 2.)

6^{ti} den Januara.

Sveti trije Krali.

Trije Krali so po prizhuvanji sv. Evangelja
bili is jutreshne deshele, ino se imenujejo tudi
trije Modri. Tak so se v'jutreshnih deshelah ime-
nuvali duhovniki tega ludstva, ki so bili posvetnih
ino duhovnih rezhi vuzheni, ino so tek tih sveds
posnali. Kir njim je snano bilo, de bi od Israela
imela ena svesda isiti, ino en kral priti, ravno te
pa se je ena posebna svesda perkasala, kera je
tudi per dnevi svetila; tak so od Duha boshjega
rasfvezheni se pod vishanjom te svesde podali v'
Jerusalem, odonod pa v' Betlehem, ino tam so
na pokasanje te svesde najfbli to boshjo dete, so
njega molili, ino njemi ofrali slato, kadilo ino
myro — slato k' enem snamenji, de so njega sa
enega pravega krala, — kadilo k' enem snamenji,
de so njega sa pravega Boga, — ino myro k' enem
snamenji, de so njega sa enega vmerjozhnega
zhloveka sposnali. Kak so to bili dopernesli; so
se na povishanje boshjo po enem drugem poti
nasaj domo povernili, ino so do smerti poboshno
shiveli. Sv. Tomash Apofhtol je v' Persii nje
kerstil. Njihove sv. tela so sa pervega kershan-
skega zefara Konstantina v' Konstantinopel, odonod
v' Majland, sadnizh v' Köln na Raini preneslene,
ino tam veliko poshtuvane.

Trije Modri so Jesusi slato, kadilo ino myro ofrali, kaj njemi mi imamo ofrati? K' Salomoni je Gospod Bog rekel: Moj sin! Daruj meni tvojo serze, ino daj moje stese le tebi dopasti. (Prov. 23.)

8^{mi} den Januara.

Sveti Erhard, Shkof.

Erhard, is Shotlendarškega s' rodom, je she od svoje perve mladosti bil bogabojezh ino pokoren, s' lepimi snanjami ino lepim sadershanjom obvenzen. On je potli v' Parški desheli sveti Evangelium predgal, ino Shkof v' Regensburgi bil. On je sv. Otilio s' enim zhudeshom kerstil, ino je, potem kak je she veliko drugih zhudeshov bil storil, sveto vmerl.

Sveti Severin, Abbat.

Ob zhafi, kader je Attila bil vmerl, ino so ti v' Bezhi ino v' tistem kraji stanuvajozhi katolški Kristjani od Hunov, Nemzov ino Slovenzov veliko nemira ino stiske mogli prestati, je is jutreshnih desheli tá prishel en mosh s' imenom Severin. Toti je Kristjanom bil en Angel tega trofhta, Haidom ino Arianom pa ena od Boga poslana prizha boshje refnize. On je enkrat tu, enkrat tam to kershanfko ludstvo k' pokori ino molitvi opominjal, de bi Bog gaishlo tega sovrashnika odvernili. Kir je v' Bezhi ravno te lakota nastala, tak je Severin Bezhane na pokoro opominjal, ino

prezi je ena bogata vdova njim veliko sernja dala. Tudi po Dunaji je veliko bark s' sernjom v' Bezh prishlo. Kir je ludstvo Severini sa njegovih zhudeshov volo veliko zhaft skasalo, je on najrajshi na samem se sdershavajozh v' ponishnosti Bogi flushil, rasvun tega pa je od mesta do mesta idozh povsod Kristjanom pernesel obrambo pred sovrashnikom, kakti v' Pasavi, gde je sam sovrashniki proti idozh isprofil sashonanje mesta. Potem kak je Severin v' Esteraihi, Salzburgi, ino na Koroshekem veliko ludih bil k' ti pravi zirkvi spravil, je sveto vmerl v' tem leti 482.

Sahvalmo milostivnemi Bogi sa to dobroto, kaj je skus sveto moshi k' nam poslal luzh te prave vere, kera je obramba proti sovrashnikom te dushe.

10^{ti} den Januara,

Sveti Pavl, Pufhavnik.

Pavl, v' Egiptumi od bogatih starshih rojen, ino v' bogabojezhnosti gorsrejen, ter v' lepih rezhih podvuzhen, je s' 15^{mi} létmi svoje starshie sgubil, ino je veliko premoshenje po njih dobil. Ali njegova serze je nebeske fhaze bol sa lubo imelo. Kadar je zesar Dezius Kristjane preganjal, je on sred drugimi Kristjani svojo domovino sapustil, ino se je k' svoji sestri skril, odonod pa je shel v' Egiptosko pufhavo. Tam je on med drugimi Pufhavniki go lét pod enoj goroj v' eni votli pezhini od sada enega pred njegovo votlino prester tega palmovega dreva shivel, gde ga drugi nifhe

ne vidil, ne slis hal, kak Bog, keremi je on sploh svešto flushil. — Kader je Pavl she 113 lét star bil, je en drugi Pufhavi, sv. Anton, na povishanje boshjo k' njemi prishel, ino en vran, ker je sv. Pavli she 60 lét vsaki den pol hleba kruha pernefel, je totokrat en zeli hleb k' njujnim nogam doldjal. Drugo jutro Pavl rezhe k' Antoni: Glej, moja sadna vura je blisu, Gospod Bog je tebe sem poslal, de bosh mojo truplo pokopal, le pojdi domo po on plajsh, kerga ti je Athanasiuf dal, de bosh me v' njega povil, ino me pokopal. Anton odide, ino nasajpridozhi najde Pavla v' ti pezhini klezhezhega ino roke gordershezhega, pa mertvega. Sdaj prideta dva oroslana, ino si k' nogam tega merlizha dol lesheta milo tulezha, ter jamo skopleta v' pések, lisheta temi postrashenemi Antoni roke ino noge, te pa odideta, ino Anton pod poboshnimi pesmami pokople sv. Pavla. To je bilo v' tem leti 341.

Sv. Pavl je v' pufhavi Bogi flushil, mi njemi vu vsakem stani snamo flushiti, zhe vse is lubesni proti njemi storimo, ino povsod njega pred ozhmi imamo, ter nashe greshe shele v' strahi dershimo.

12^{ti} den Januara.

Sveti Ernest, Abbat.

Ernest, od Dilligenskega grosfkega roda, je bil Abbat enega Benediktinarskega klofhtre v' Shwabfki desheli. On je shel v' te svete deshele, de bi tim tá idozhim romarom v' duhovnih po-

trebozhah postregel. Tam pa so ga ti neverni Sarazeni gorprijeli, ino grosno vmorili. To je bilo v' tem leti 1096.

Sveti Arkadi, Manternik.

Kader je Zesarejski deshelski oblastnik sapoved dobil, Kristjane gorpoiskati, ino skus mantre nje k' malikuvanji permarjati, je Arkadi sred drugimi Kristjani se skril. Ali kak je slishal, de je en mladenzh od njegove rodbine sa njegovo volo v' jezho vershen, je on prezi shel pred sodnika sa Kristjana se vundajozh ino sarutezh, de n'eti najgrosneshe mantre ga ne raslozhijo od pravega Boga. Ti deshelski oblastnik zhres to rasferdjen sapovej, Arkadia na en krish raspeti, ino njemi glid sa glidom odsekati. Kader so tedaj roke, narozhi, noge, litki, ino hedre odsekane vse kervave okol njega leshale, je on od Boga okreplen she prejd kak je vmerl, k' tim okolileshezhim glidom ino okoli stojezhim ludem tak serzhno govoril, de je vse se na ves glas jokalo, ino so Haidi ino Kristjani sposnali, kaksho mozh je Bog njemi dal.

Zhe ravno nam sdaj nishe nebo sa Jesufa volo rok ino nog odsekal, moremo vender perpravleni biti, sa njegovo volo rajshi roko sgubiti, kak s' njoj krivizo storiti, rajshi ob noge priti, kak na greslni pot se podati.

17^{ti} den Januara.

Sveti Anton, Pufhavnik.

Anton, v'Egiptumi od shlahtnih kerfhanfskih starfhih rojen, je she od svoje perve mladosti bil pameten, bogliv, poboshen, ino je rad s' svojimi starfhimi v' zirkev hodil. Kir je s' 18^{mi} létmi svoje starfhe sgubil, je on en zhaf to po njih prekvseto gospodarstvo ofkerbel, potem pa vse med fofede ino tim vbogim rasdal, ino je fhel na famozho. Tam je pa ti hudi fofrashnik s' mozhnimi skufhnjavami njega pazhil, ali skus post, premifhlanvanje, molitvo, ino delo je on vse premagal. Potem fi je eno mertvezhko jamo sa prebivalifhe svolil. Tudi tam je od tega hudega fofrashnika veliko mogel preftati. Hudizhi fo v' spodobah divjih derezhnih ftvari nad njega prifhli. Odonod se je tedaj v' pufhavo podal, ino fi je blisu erdezhega morja en raspadijen grad sa prebivalifhe sbral. Tam je 20 lét v' oftri pokori shivel. Potem pa fo njegovi prijateli ino drugi ga perfilili, de je k' njim fhel, ino njihov predgar ino vifhifh postal. Modri rati, trofht ino hvala boshja je prifhla is njegovih vuf — ino zhe ravno je famozho tak sa lubo imel, je vender dvakrat se v' to mesto Alexandria podal, to pervokrat Manternikov k' fhanovitnosti opominjat, to drugokrat pa Arianskih krivovernikov povrazhat. Sadnizh je sapufstil svoje ravenpufhavnike, ino se je na en kameni brég podal. Tam je tudi, potem kak je 105 lét star

bil, ino višhe 80 lét bil na samozhi ino v' pušhavi famo Bogi flushil, sveto vmerl v' tem leti 356.

Te besede, s' kerimi je on pred svojo smertjo od svojih tovaršhov slovó vsel, naj tudi nam bodo k' podvuzhenji: Moji lubi! je on rekel k' njim, ne poštante mlazhni v' dobrih delah, shivte tak, kak de bi vam vsaki den bilo vmreti. Vsemte si vso skerb, de bote vashe dushe zhište obdershali. Sevsoj mozhjoj glejte, de bote Svetnike nasledovali. Varte se, s' krivovernimi v' drushbi biti. Svešto sdershte nesapisano besedo tih ozhakov. Dershte se terdno vere na Jesufa Kristufa.

20^{ti} den Januara.

Sveti Sebastjan, Manternik.

Sebastjan, v' tem Franzoskem mesti Narbon rojen, ter v' Majlandi gorsrejen, se je v' svoji mladosti k' soldatom podal, ino je per zefari Diokleziani tak v' gnado prišel, de je on njega naskorem sa višhišhega zhres svojo dvorško strasho postavil. Sebastjan je pa svojo kershanstvo šhe sa tega volo skrivno dershal, de je na tako višho leshi k' tim v' jezhe sapertim Kristjanom prišel, ino nje troshtal. Dva is tih vjetih bi sdaj imela sa Jesufovo volo strashne mantre ino smert prestati. Njujna mati ino ozha sred njujnimi shenami so njidva mozhno od kershanške vere odvrazhali; Sebastjan pa serzhen stopi pred nje, ino njim rezhe k' nebi gorpogledati, gdé se supet vkupsnajdemo. Ta dva brata od Sebastjana v' stano-

vitnosti poterdjena prestaneta mantro ino Imert. Ali ravno sa tega volo more tudi Sebastijan pred zefara priti. Kir pa se je s' zefarom sa kerfhanfko vero mozhno prepiral, je on sapovedal, njega k' vojski vun pelati, ino ga s' strelami sestrelati. Kir je pa she shiv ostal, ino od te poboshne Irene naskorem zelo svrazhen bil, je on se sam pred zefara podal, ino je Jesufa sagovarjal. Zesar je pa na to tak jesen postal, de ga je s' batizami dal vmoriti. To je bilo v' tem leti 290. V' tem leti 608 so Rimski Kristijani ob zhafi pomora njega na pomozh klizali, ino pomor je gorhenjal. Sa tega volo se on en posebni perporozhnik v' pomori imenuje.

Sveti Sebastijan je soldat bil, pa je posvezhen. Vu vsakem stani ali snamo nebefa si saflushiti, zhe Boga zhres vse lubimo, ino is lubesni proti njemi vse radi terpimo; zhe sapovedi boshje sdershezhi se varjemo greha, ker je pomor te dushe, ino to dobro storimo.

21^{ti} den Januara.

Sv. Nesha, Diviza ino Manterniza.

Nesha, v' Rimi od shlahtnih kerfhanfskih starshih rojena, je she v' svoji prvi mladosti Jesufa tak lubila, de je samo njega si sa svojega sheniha svolila. Sa njene zvetezhe lepote volo njih je veliko htelo njo sa sheno imeti, sosebno pa deshelskega oblastnika fin. Totemi je pa ta sveta Diviza rekla, de je she enemi sarozhena. Na to je on njo per svojem ozheti satoshil, ino Nesha

je sred svojimi staršimi mogla pred njega priti. Kir je pa tudi pred njim ozhitno povedala, de je svojo divishtvo Jesusi oblubila, ino se nêti skus najlepše oblube od tega dala odverniti, je njo s' orodjom te mantre, s' enim gorezhim kupom derv, ino tudi s' tem htel postrašiti, de je rekel, de bo njo pred vsêmi ludmi nezhistem djanji prêk dal. To je tudi storil, ali njeni Angel je njo obvarval. Sa tega volo je pa ta sv. Diviza s' ketnamî obloshena na lodno torišhe vunpelana, ino se je vsem tak milila, de so se vsi jokali, ona pa je vesela fhla kakti k' shenitvanji, popevajozha svete pesme, poterpliva kak ovzhiza na sadoblenje te manternske mladike. Kir je pa tudi shergi, ker bi imel njoj glavo vsekati, se milila, je ona rekla k' njemi: Kaj zhakash? rasdjano naj bo moja telo, kaj je nezhiste poglede na se vleklo. Potem je pa sama glavo tá podershala, de njo je njoj odsekâl. To je bilo v' tem leti 304.

O kelko taushent hval ste vredne, ino kaksho lepo krono imate per Jesusi vi deklizhi, kere tak kak sv. Nesha s' tim nebeskim shenihom se sarozhite, ino vasho divishtvo sa najvekfhi shazdershezhe sapelavzom njihovo od Satana noterdano shelenje v' ostri resnizi ino s' odurnostjo odkashete.

22^u den Januara.

Sveti Vinzenz, Manternik.

Vinzenz, na Shpanjskem od poshtuvanih starših rojen, ino od Shkofa Valeria v' poboshnosti

gorsrejen, je sa svojega lepega sadershanja volo mladi she sa Diakona shegnan, ter sa vuzhenika tih pravovernih postavljen. Na zesarovo sapoved sta njegov Shkof ino on gorprijeta, s' teshkimi ketnami obloshena dalezh pelana, ino v' jezho vershena. Is jezhe vun pelana sta pred deshelskega oblastnika postavljena, de bi odgovor dala, sakaj od kershanske vere ne odstopita. Valeri je Vinzenzi pustil govoriti. Toti sv. Levit je pa tak odpertoferzhno, oistro ino modro govoril, de je deshelski oblastnik strashno jesen postal, ino sapovedal, Shkofa Valeria is deshele pregnati, Vinzenza pa na eni sohi tak rastesivati, s' shelesnimi grebeni tak rasmefarti, de so zhlenki popustli, ino se je skos to raszefano meho noter do droba vidlo. Ali Vinzenz je sploh per svoji veri ostal. Sa tega volo je na en sharjavi rosh djani s' sharezhimi plehi tak shgani, de je vsaki misliti mogel, on nemore dushe obstati; ali on je pod totimi strahovitnimi mantrami k' nebi gor gledezh svehti ostal svojemi Svelizhari. Na to so njega vsega ranjenega ino rasmefarjenega v' eno temno jezho na same bodezhe zhrepnje poloshili. Ali Gospod Bog je njemi dal sladko spanje, ino kader se je sbudil, so namesto zhrepnji same dishezhe roshe okol njega leshale, ino Angeli so se perkasali, ino so s' njim svete pesme pejli. Kader je deshelski oblastnik od totih zhudeshov flishal, je tega sv. Levita pustil na eno mehko postelo djati, ino na toti je naskorem sveto vmerl, ino prijel mladiko tega premaganja. To je bilo v' tem leti 304.

Nemoremo se prezhuditi, kak so sv. Manterniki se tak strašnim terplenjam prékdali, ino raj shivljenje pustili, kak bi bili od Jesufa odstopli. Ali oni so to storili, kir so s' Apofhtolom Pavlom bili previshani, de naša sdajna zelo kratka ino lehka nadloga nam pernese eno vezhno ino visoko zhaft, kera vse prevaga, sakaj oni ne so gledali na to vidno, temuzh na to nevidno, to vidno je zhasno, to nevidno je vezhno. (II. Korint. 4.)

25^{ti} den Januara.

Preobernenje sv. Pavla Ap.

Jas sem zirkvo boshjo možhno preganjal ino dol terl (Galat. 1.), pravi Ap. Pavel sam. Ino réfen, doklam je on she se Judovstva dershál, je on le pihal po vmarjanji tih Krístjanov. Enkrat je on ravno sa tega volo od vishišbih farjov písmo vunvsel, ino se je v' Damask napotil, de bi tam koga od Krístjanov gorprijel, ino svesanega v' Jerusalem perpelal. Ali kir li je Bog njega sa enega Apofhtola tega Krístjanstva isbral, je njemi totokrat njegovo naprejvsetje ne pustil vunspelati. Kader je najmre blisu Damaska prišel, je njega naglo ena svetloba obšvetila, tak, de je na semlo dol padnil, ino prezi je slišhal ti glas: Saul, Saul! kaj ti mene preganjash? Vef prestrašhen on rezhe: Gdo si ti, Gospod? Ino Gospod odgovori: Jas sem Jesuf, kerga ti preganjash. Na to Pavl she bol prestrašhen bara: Gospod, kaj hozhešh, de jas storim? Gospod pa rezhe k' njemi: Stani gor, ino

ino pojdi noter v' mesto, tam bo tebi povedano, kaj imash storiti. Na to je shel v' Damask, ino tam je en Joger s' imenom Ananias od Boga narozheno imel, njemi, potem kak je tri dni ne nizh vidil, ne jel, ne pil, roke gorpoloshiti, ino ga kerstiti, sakaj on si je njega isvolil sa eno isbrano polodbo, ker bo njegovo ime predgal Nevernikom, kralom, ino otrokom Israelskim. Saul, odpotli Pavl imenuvan, je tudi tak storil.

Preobernenje totega Apofhtola naf vuzhi, kakshno smilenje ino gnado Bog tudi greschnikom sna skasati, ino kaj's njih sna napraviti. Njegovo preobernenje pa je tudi pravi isgled sa greshnika, kak se k' Bogi poverniti ima.

27^{ti} den Januara.

Sv. Krisostomus, Shkof, Mant.

Johanes Krisostomus, v' Antiochii od shlahtnih, kershanfskih starshih rojen, ino od svoje matere, kir je ozha njemi vmerl, v' bogabojezhnosti gorsrejen, ino od najpreshtimanefsheh vuzhenikov vu vseh snanjah podvuzhen, je spervega en zhaf pravdnik bil, potem je pa to povergel, ino je svojo mishlenje samo na modrost tega Kershanstva obernil, brajozh ino premishlavajozh sv. pismo, ino je s' molitvami Bogi flushil. Na to je njega sv. Patriark Melezius k' sebi vsel, njemi dal lepe navuke, ino ga postavil sa naprejbranje v' zirkvi. Potem pa, kak je Krisostomus se bil na samozho

pedal, ino tam nekere léta sveto shivel, je sa Diakona, ino naskorem sa Mefhnika shegnan, ter sa predgara besede boshje postavljen, sadnizh sa Patriarka v' Konstantinopoli isbran. Kak Patriark je on najprejd Mefhnike k' lepem sadershanji vishal, od svojih velikih dohodkov pa tim vbogim daroval, ino na shpitale dal. On je bolene ino vjete obiskaval, ino posebno skerb vsel sa Nune ino vdove. On je nozh no den v' sv. pismi iskal navuke sa svoje predge. V' totih je pa on tudi tak mozhen bil, de je najterdeshe ferza omehzhil, najdivjeshe ludi obudil, previshal ino premagal, sovrasnike potalashil ino smiril, nezhiste k' zhifosti naravnal, ino taushente na steso tega svelizhanja perpelal. Ali kir je on kak tih priprostitih, tak tudi tih vishih grehote ostro posvarjal, je on per zefari, lastno pa per zefarizi v' tako samero priihel, de je mogel vse popustiti ino oditi, ino zhe ravno je savolo enega strahnega semle potrefa bil nasaj poklizan, je supet njega zefariza pregnala. Potem je ti sv. Patriark v' najvekshi vrozhini od enega kraja v' drugega gnan, tak dugo, de je sadnizh bolen v' eni zirkvi skos nozh ostal. Tam se je njemi sv. Basilisk perkasal, ino je k' njemi rekel: Potroshtan bodi moj brat Johanes, jutri boma midva vkup. Na drugi den je Krisostomus sv. refhno telo prijel, ino je pod timi besedami: Zhasht bodi Bogi vu vseh rezhih, svojo shivljenje sveto dokonzhal. To je bilo v' tem leti 407.

Ostri predgari refnize so od negda sametavanji, sovrashtvi ino preganjanji vunpostavleni bili; ali

Bog nam daj le takšhe prodgare, kak je sv. Kri-softomuf bil, sakaj toti taushent no taushent dušh od vezhnega pogublenja obranijo, ino nje k' vezhnem shivlenji spravijo.

29^{ti} den Januara.

Sveti Franz Sales, Shkof.

Franz, v' tem Savojskem gradi Sales rojen, je she v' svojem detinstvi rad k' melhi ino ker-shanskem navuki hodil, ino zhres vboge smilenje imel. Potem so njega starshi dali v' tih potrebnih snanjah podvuzhiti, on pa je oblubo napravil, na vsigdar v' divishuvi ostati. Ti hudi sovrashnik je pa ne samudil, njega pazhiti, tak, de bi od tote nemirnosti ino shaloſti ſkoro bil vmerl. Ali skus saproshnje Divize Marie je on supet sadobil mir ſerza. V' oblubi te zhſtoſti je ti ſveti mladenzh tak ſtanoviten bil, de je enkrat od svojih ravenſbolarov k' eni neſramni ſhenſki pelan s' eno go-rezho dervo ſe njoj obranil, ino odbeshal. K' eni drugi deklini, ki ga je htela ſapelati, je on rekel: Zhe ravno naji nibeden zhlovek ne vidi, tak naji Bog vidi, ker je ſama lubesen, ino ker toti greh s' tim vezhnim pogublenjom kaſhtiga. Na tote beſede ſe je ta deklina vſtraſhla, ſe ſazhela joka-ti, ino ſe je pobolſhala. Franz je potem Doktor, te Prepoſht, potem Nevernikom predgar bil, ſad-nizh je Shkof v' Geni poſtal. Kak Shkof je on neprehenjajozh Boga molil, beſedo boſhjo pred-gal, ſpovedaval, zirkve ſvoje ſhkofie obiskaval,

sv. Sakramente delil, ter druge svojega itana djanja svešto ino poboshno opravlal. Nekere léta pred svojo smertjo si je she ne vezh zhafa vsel k' molitvi, ino je rekel: V' totem shivlenji moremo s' djanjami ino dobrimi delami Boga moliti. Ino réfen je njegova skerh sa svelizhanje tih lubih ovzhiz bila ena vezhna molitva. Med njegovimi svetimi navuki je tudi toti bil, de zhlovek, zhe bi ravno vezhkrat v' greh padnil, le more proti svojemi blishnjemi lubesniv biti, ino to resnizhno volo imeti, se pobolshati, ino more na Boga savupati, pa vezhkrat sv. Sakramente prijeti. Sv. Franz Sales je s' sam sobom tak sadovoljen bil, de je vezhkrat rekel: Ako bo se vse krishom presobernilo, tak mene nizh nebo snemirilo. Na fveti den tega leta 1622 je sadnokrat predgal, drugi den pa je po sadoblenji sv. olja sveto vmeryl.

Od totoga Svetnika se imá saštopti, kaj Ap. Pavl pravi: Sad tega duha pa je lubesen, veselje, mir, poterplivost, prijasnost, dobrotlivost, poterplenje, krotkost, vera, pametnost, sdershanje, zhifost. (Galat. 5.)

FEBRUAR.

2^{si} den Februara.

Svezhniza, ali ozhišhavanje D. M.

Med vsemi syetki D. Marie je toti najprejd, ino she v' tem leti 542 noterpostavlen. Je pa savolo enega pomora vpelan, ker je v' mesti Konstantinopel vsaki den po taushont ludi prozh vsel. Katolshka zirkev na toti den stori spomin, kak je ti mali Jesus od svoje matere v' tempelni Bogi Ozheti perkasan, ino od poboshnega Simeona na narozhe vset. Na toti den se svézhe shegnavajo, ino ludstvo s' gorezhimi svezhami gre s' prozeljo okol zirkve, k' snamenji, de imamo v' luzhi tega svéta, t. j. po navuki Jesufovem shiveti. Tak naf svezhe na altari gorezhe opomenejo na luzh tega svéta, na Jesufa — ino kader se vmirajozhemi gorezha svézha v' roke dá, se imá smisliti, de imamo v' luzhi tega svéta, v' Jesufovi veri vmrêti.

Na toti den se naj vse matere smislijo, s' kakshnim nakanenjom majo k' vpelavanji priti. Maria je svojega sina v' tempel pernesla. Tak tudi vsaka mati s' svojim otrokom najprejd v'

zirkov pride, Bogi sahvalit, de je nevarnosti tega rojenja frezhno prestala, ino k' eni oblubi, de bo svojega otroka Gospodi Bogi gorsredila. Tudi njoj se ena gorezha svezha v' roke dá, k' snamenji, de ima ona ino njeni otrok v' luzhi tega sveta, najmre po Jesufovem navuki shiveti. Meshnik njo poshkropi s' shegnanoj vodoj, k' snamenji, de ima s' sgrivanim serzom se pred Boga pokasati. Potem njoj Meshnik shtolo dá kushniti, k' snamenji obrambe boshje skus sv. Sakramente te zirkve. O de bi vsaka mati svoje otroke temi Gospodi ofrala, ino gorsredila!

3^{ti} den Februara.

Sveti Balash, Shkof, Mant.

Balash, v' mesti Sebašte od shlahtnih starshih rojen, je savolo svoje nedushnosti, pohlevnosti, bogabojezhnosti, ino drugih lepih zhednostih od tih Pravovernih sa Shkosa isvolen. Kak je Shkof postal, je on svoje ovzhize serzhno lubil, ino je nje nestrudjeno s' besedo ino s' djanjom napelaval na steso tega svelizhanja. Kader je Lizinius Kristjane preganjal, je sv. Balash is mesta na eno goro odishel, ino se tam v' eni votli pezhini nastanil. Deshelski oblastnik je pa enkrat ravno na tisti gori jag naredil, ino tak so tega sv. Shkosa v' ti pezhini klezhezhega najshli. Kak je to deshelskemi oblastniki povedano, je on sapovedal, njegga prijeti, ino k' sebi perpelati. Ti sv. Shkof je tudi prezi shel s' temi, ki so po njega prishli, ino

je po poti veliko Haidov na kerfhanško vero obernil. V' mesto Sebašte pridozhi je bil v' jezho vershen, ino na drugi den pred sodnika pelan. Toti je s' pervega s' sladkimi besedami ino hvalami, potem s' nesmilnim tepenjom ino rasmefarenjom tega sv. Shkōfa htel na drugo vero oberniti, ali on je ne odstopil, ino je rekel, de ker malike zhasfijo, bodo vfi v' tem vezhnem ognji goreli, ter — ker pravega Boga sposna, kak bi tisti malike molil? Na to je deshelski oblastnik sv. Balasha v' eno globoko jesero pustil verzhi, ti sv. Shkof pa se je prekrishil, ino je na vodi stal tak, kak na terdi semli. Na to je sv. Balashi sred drugima dvema pajbizhomā glava vsekana. To je bilo v' tem leti 316. — Kir je temi edinemi fini ene vdove ena ribja kost v' poshiraki se vstavla, ino je sv. Balash skus svojo verno molitvo njemi pomagal, tak se v' shinjakovih (vratnih) bolesnih njemi soseбно perporozhimo.

Sv. Balash je rekel, de ker malikom zhasht skashejo, bodo v' tem vezhnem ognji goreli. O kelko je Kristjanov, ki, zhe ravno pravega Boga sposnajo, le malikom te gisdosti, skoposti, krivizhnosti, nezhistosti, lakomnosti svesto flushije. Kam je odlozhenje takshnih Kristjanov?

5^{ti} den Februara.

Sveta Agata, Div. ino Mant.

Agata, od shlahtnih ino bogatih starshih v' Sizilii rojena, je bila mozžno lepa. Sa tega volo

je njo sam deshelski oblastnik htel sa sheno imeti. On sato sapovej, njo k' lebi perpelati, ino njoj svojo shelenje na snanje dá. Ta sv. Diviza je pa hitro odgovorila, de hozhe rajshi vmreti, kak omadeshati svojo divishtvo, kero je svojemi nebeshkemi shenih Jesusi oblubla. Na to je ta sv. Diviza eni shenski prék dana, kera je sred svojimi petimi zhermi nesframno shivela. Ali tota je deshelskemi oblastniki fama mogla ozhitno obštati, de je njoj ne mogozhe, Agate preoberniti. On tedaj to sv. Divizo supet pusti pred se perpelati, ino njo na vse vishe pregovarja, ona pa sagovarja svojo vero tak terdno, de on ves rasjesen njo pusti v' lize biti, ino satem v' eno temno jezho verzhi. Supet is jezhe pred deshelskega oblastnika perpelana, ostane le per tem, de je samo Kristuf njeno svelizhanje. Na to njo on na enem léfi strahino pusti rastesivati ino s' shibami tepsti, ter s' shelesnimi grebeni rasmefariti, ino s' gorezhimi baklami shgati. Kir se pa ta sv. Diviza na nibeno visho ne dala lozhti od Jesufa, je ti strahoten nesmilnik njo dal k' eni sohi pervesati, njoj siske odresati, te pa nasaj v' jezho odpelati s' toj prepovedjoj, de se njoj néti vrazhitvo, néti hrana (shpisha) ne sme dati. Ali ob polnozhi se je po ti temni kajhi vse selvetlo, ino en Angel od neba pride, ino njo potroshta, ter njene rane svrazhi. Na to je ta sv. Diviza supet pred deshelskega oblastnika mogla priti, ino kir je tudi sdaj le Jesufa sa svojega Boga ino sa svojega vrazhitnika spoznala, je on njo pustil nago po sharjavem voglenji, glashovini, ino shpizhaftih zhavlih sem no tá

vlazhti. Per toti grosni mantri se je semla tak strofla, de so sidovje vkuppali, ino dva njegova svitnika pobili, Agata pa je nasaj v' jezho pelana. Tam je svoje roke gorpodignozh Bogi sahvalila sa to velko mozh, skus kero je vse premagala, ter je profla, de bi njeno dusko k' sebi vsel, ino prezi je vmerla. To je bilo v' tem leti 252. Per njenem grobi se je veliko zhudeshov godilo. Ti grosni deshelfki oblastnik se je prezi potem vtopil,

Ah kaj so te svete Divize vse prestale, rajshi kak bi bile svojo divishtvo sgubile, ino kak malo si sdajne deklina is nezhistih grehov naredijo, ali strashne so besede Ap. Pavla, ker pravi: Jel ne vejte, de né kurveri, nēt' ti skopi ne pridejo v' kralestvo boshjo. (I. Cor. 6.)

6^{ti} den Februara.

Sveta Dorotea, Div. ino Mant.

Dorotea, v' tem mestu Zesarea se sdershavajozh je she od svoje perve mladosti s' modrim, ponishnim, sadershanjom, ter s' oftrim ino poboshnim shivlenjom tim Pravovernim bila k' lepim isgledi. Kak je deshelfki oblastnik to svedil, je njo pustil pred se perpelati, ter je njo permarjal, de bi bogovom ofruvala. Kir je pa tega ne htela, je njo na enem lesi pustil rastesivati; ino ona je profila, she njo bol mantrati, de bi hitrej prishla k' tistemi, sa kerega tudi vmreti hozhe. Ti deshelfki oblastnik hitro bara: Gdo pa te je tisti, s' kerim se ti sediniti shelish? Ona rezhe: Kristuf,

Sin boshji. Deshelski oblastnik njo tedaj njenima sestrama, ki sta od straha tih manier od kershanke vere bile odstopile, prek dá, ino njima veliko oblubi, zhe bi she Doroteo odvernile. Ali namesto tega je le Dorotea svojivi sestri nasaj na kershansko vero obernila. Tote dve sestri je deshelski oblastnik prezi v' en vréli kotel pustil verzhi, ino oneje sta pod ozhitnimi snamenjami te pokore svojo shivljenje gordale, Doroteo je pa supet pustil na lesi rastesivati, ter s' baklami shgati. Potem je njo pustil v' lize biti, ino je sapovedal njoj glavo vsekati. Kak je to slishala, je na ves glas sakrizhala: Jas tebi sahvalim, Gospod Jesus Kristus, ti shenih moje dushe, kir ti mene Paradisha ino tvojega tovarshstva vředno shorish. Kader so njo na smert vunpelali, je njo ti Haidoski mladenzh Teofil pod osmehavanjom profil, de bi njemi is ograda svojega sheniha kaj roshiz ali sada poslala. Ona njemi to oblubi, ino glej, prejd kak she so njoj glavo vsekali, je k' njoj stopil en prijatelni mladenzh s' tremi dishezhimi roshami ino tremi lepimi jabokami. Tote Angela ona poshle k' Teofili, potem pa je njoj glava vsekana. To je bilo v' tem leti 304. Kak je ti Angel k' Teofili prishel, ino rekel: Tote roshe ino jaboka tebi Dorotea poshle is Paradisha svojega sheniha, je Teofil Kristjan postal, ino je pod grosnimi mantrami sveto vmerl.

Vuzhte se od tote sv. Divize, namesto od spazhlivih se pustiti sapelati, le nje na dobro oberniti, ino rajshi vse terpeti, kak Jesusa sapustiti.

9^{ti} den Februara.

Sveta Apolonia, Div. ino Mant.

V' tem leti 249 so se v' Alexandrii na enkrat Haidi zhres Kristjane sdignili, ino so njim vse prozh spojimali, ter nje spomorili. Med totimi je bila tudi Apolonia, ena she perlétna deklizh. Ona je she v' svoji mladosti divishtvo oblubila, ino svojo oblubo tudi sdershala. Ona je tedaj gorprijeta, ino po sili v' en tempel pelana, de bi bogovom ofruvala, Kristusa pa preklela. Kir je pa rekla, de nebo henjala Jesusa Kristusa kak pravega Boga moliti, tak so njo Haidi s' pestnizami ino s' kamni tak grosno v' lize bili, de je vsa kervava bila, ino so njoj vsi sobje vun pali. Potem so to sv. Divizo pod taushent preklinjanjom is mesta vun pelali, en kup derv vushgali, ino njoj rekli, de bo v' toti ogen vershena, zhe nebo Jesusa Kristusa preklela. Nato je ona sama v' ogen skozhla, ino je sgorela. Pepel, ino kaj je od njenega trupla prék ostalo, so ti Pravoverni vkup pobrali, posebno pa njene sobe v' poshtuwanji dershali, ino na dosti krajov poslali. Ona je ena posebna perporozhniza v' sobih bolenji.

Jel imamo mi tako lubesen k' Jesusi, kak sv. Apolonia? Jel bi si rajshi dali sobe vunsbiti, kak bi Boga rasshalili s' kunenjom ino preklinjanjom. Bog naf dostikrat s' britkim sobih bolenjom ino s' drugimi terplenjami obishe, de bi telovne lushte vkorili, ino se s' njim spravili, sakaj on nam pravi: Jas nezhem smerti tega greshnika, temuzh de bi se povernil ino shivel. (Ezech. 33.)

10^{ti} den Februara.

Sveta Shkolaſtika, Diviza.

Shkolaſtika, ſeſtra ſv. Benedikta, na Laſhkem rojena, je ſhe ſa mladega ſvojo ſerze Jeſuſi ob-
 lubla, ino je potem v' enem kloſhtri prebivala. Odonod je ſvojega brata Benedikta vſako leto
 enkrat ſhla obſkavat, de je ſ' njim govorila od
 prave vere, ino od boſhjih rezhi, ter ſe v' lubesni
 ino ſavupanji krépila, ino Boga molila. Kir je v'
 ti kloſhter, gdé je ſv. Benedikt bil, nibena ſhen-
 ſka ne ſmela, tak ſta vſeli na maroſi (priſtavi)
 vkuppriſhla, na nozh je pa Benedikt vſeli v'
 kloſhter ſhel. To ſadnokrat je pa ona njega pro-
 ſila, de bi tudi ſkos nozh per njoj oſtal, ino od
 nebelkega veſelja ſ' njoj govoril. Kir pa on ne
 htel, je na njeno molitvo takſha nevihta naſtala,
 de je nikam ne mogel. Tak ſta tedaj vſo nozh ſ'
 molitvami, peſmami ino ſ' govorenjom od boſhjih
 rezhi dopernesla, drugi den ſta pa ſhla vſakſhi v'
 ſvoj kloſhter. Zhres tri dni je ſv. Benedikt is
 ſvoje hiſhke vungledezh vidil, kak je duſha nje-
 gove ſeſtre ſv. Shkolaſtike v' ſpodobi ene golobize
 v' nebo gor letéla. To je bilo v' tem leti 543.

Vužhmo ſe tu, kaj imamo ſtoriti, kader endru-
 gega obſkavamo. Od Kriſtuſa ino kerſhanſkih
 rezhi ſe imamo rasgovarjati, ne ſamo od poſvet-
 nih dobizhkov ino novin, od djanja ino ſader-
 ſhanja drugih, ali zelo ogovorljivo ali klaſarſko
 govoriti.

11^{ti} den Februara.

Sveti Desideri, Shkof, Mant.

Desiderius, v' Burgundi od imenitnih starših rojen, je še v' svoji mladosti imel veliko nagnenje k' poboshnosti ino k' meshnem stani. Sa tega volo so ga starši enemi Shkofi prek dali. Tam je on vu vuzhenosti ino poboshnosti tak gorjemal, de je naskorem bil sa Diakona, potem pa sa Shkofa isvolen. Kak Shkof je on se v' svoji fkerbjoj svoje ovzhize pafel s' besedoj boshjoj ino s' sv. Sakramenti. Tudi vbogim je veliko daroval. Ali kir je on eno kralevsko babizo savolo njenega neframnega ino krivizhnega shivlenja oftro posvaril, je per njoj v' tako samero prishel, de je ob shkofio djan, ino na en pusti osredekan pregnan. On je potem ravno nasaj poklizan, ali kir je po perloshnosti le pá tak govoril, de je mogla sastopiti, kak hudobno je njeno shivljenje, tak je enkrat trimoshke sa njim poslala, de so ga na poti s' kamenjom ino s' butizami pobili v' tem leti 612.

Glejte, tu en sv. Shkof sa ene neframne babe volo more shkofio sapustiti, ino sadnizh zelo shivljenje sgubiti! O de bi sato v' si k' ferzi vseli, de na Bog ne poklizal k' nezhistosti, temuzh k' posvezhenji. Ker tedaj to sanizhuje, tisti ne sanizhuje enega zhloveka, temuzh Boga, ker je tudi svojega sv. Duha v' na dal. (I. Theffal. 4.)

14^{ti} den Februara.

Sveti Valentin, Shkof.

Valentin je okol tega leta 440 v' Pafavo prišel keršhanstva predgat, ali nishe né htel kaj flifhati od krishanega Jesufa, od smilnega odpufhenja tih grehov, ter od vezhnega shivlenja, sakaj to ludstvo je bilo kakti divjo, ino na neframno grefhno shivlenje navajeno. On je tedaj odifhel, ino je she le potem, kak ga je Rimski Papesh sa Shkofa bil shegnal, nasajprišel. Supet je tedaj s' velko terplivoftjo ino se vsem persadenjom sv. Evangelium predgal; ali sabstojn, dushe menje so ga hteli poslušhati, ino so ga na sadnje s' hudosađevanjem perfilili, de je to mesto sapuftil, ino jozhezh prozh odifhel. Potem je prišel v' Tyrolsko deshelo. Tam je pa najshel eno ludstvo, kero ga je rado poslušhalo, ino je njih veliko na keršhansko vero obernil skus besede, kere so kak naj ostrefha kofa noter v' ferza resale. Tam je on tudi sveto vmerl v' tem leti 470.

Kak se je sv. Valentini v' Pafavi godilo, tak se she sdaj nekemi Mefhniki, nekim starfhim godí, de se vsem podvuzhanjom, opominjanjom ino predganjom nizh, ali zelo malo opravijo. Ali to nam naj ferza ne vsemi, sakaj Ap. Pavl pravi: Predgaj, ne henjaj, naj bo perloshno, ali neperloshno; posvari, profi, pokrégaj se vsem poterplenjom ino podvuzhenjom.*)

---

*) Enega drugega sv. Valentina, kerega god je tudi dnef, ino ker je Shkof v' Interam bil, ino njemi potli

16^{ti} den Februara.

Sveta Juliana, Div. ino Mant.

Juliana, v' Nikomedii od haidoskih starših rojena ino gorsrejena, je posebno saftopnost ino dobro serze skasala. Kir je pa na skrivnem k' tim vkupsbranim Kristjanom hodila, je dobila veliko lubesen do Kristusa. S' 18^{mi} létmi je njo njeni ozha htel Eleusiuf, enemi haidoskemi Predpostavlenemi sa sheno deti. K' temu je ona ne drugazhi pervolila, kak zhe bo on svojo neverstvo ali malikovanje povergel, ino Kristjan postal. Njeni ozha je njo spervega lepo profil, de bi si drugazhi premislila, ino bi le k' eni tak dobri shenitvi pervolila. Kir je pa le ne htela, tak je njo pustil do nagega slézhi, ino s' shibami tak tepši, de je vša modra no kervava bila, te pa je njo Eleusiuf prék dal. Tudi toti je njo spervega s' sladkimi besedami preobrazil. Kir je pa drugazhi ne pervolila, kak zhe bi on na Kristusa verjel, tega pa je on ne htel, tak je njo dal do nagega slézhi, obtla verzhi, ino grosno s' shibami tepši, potem sa lasi gor obešti. V' toti strahni mantri je zelih shešt vur prebila, ino Jesusa sa pomozh profila. Tedaj je Eleusiuf to sveto Divizo pustil dol vseti, na semlo verzhi, ino s' vushga-

---

savolo vere glava vsekana, v' hudi bolesni ali padavizi na pomozh klizhejo sato, kir je v Rimi enega imenitnega gospoda fina, ker je zelo vkupskluzhen o srafhen bil, na eno zhudeshno visho vusdravil.

nim sternishom ino vejom poslipati, sadnizh pa s' enim osharjenim shelesom bedre prebošti, ter njo v' eno grosno kajho pelati. Jesus pa je njo skósi krépil. Zhres en zhas je bila supet pred Eleusiufa perpelana, ino kir je on neti s' nagovarjanjom, néti s' pretenjom kaj opravil, je njo puštil na eno bodezho kolo pervesati, ino tak po ogni kotati, potem pa v' raspušhen svinez posaditi. Ali vse to je nje ne moglo lozhti od Jesufa, njenega nebeskega sheniha. Na to se je 130 nasozhnih na keršhansko vero obernilo. Sa tega volo je njo Eleusiuf k' smerti obfodil. Gor k' nebi gledezha gre vun na to smertno torishe, možhno lepo govorezha k' Kristjanom ino Haidom vseme od vseh flovo, te pa njoj je glava vsekana. To je bilo v' tem leti 304.

O ne permarijajte vi starshi vaših sinov ino zherih k' takshi shenitvi, sa kero njim ne, de ne bote njih k' manternikom enega nesadovolnega sakona storili. Keri pa se shenite, shente se v' Kristufi temi Gospodi, sakaj sakon ima per vseh v' zhasiti biti, ino sakonska postela pres madesha. (Hebr. 13.)

17^{ti} den Februara.

Sveti Silvinus, Shkof.

Silvin, od vifokega roda na Franzoskem, je namesto shenitve v' en klošter šhel, ino je potem Shkof postal. Kak Shkof je skus svoje Apostolske predge, ino skus svojo sveto shivljenje njih veliko k' ti pravi veri obernil. On je s' najlepšimi zhednostmi obvenzhen vmerl v' tem leti 720.

Sveti

Sveti Donat, Škof, Mant.

Donat, od kerfhanfskih starših rojen, je, potem kak so njegovi starši sa vere volo ob shivlenje prišli, s' tim menihom Hilariom v' Arezo na Toskansko odšli. Tam je sa Škofa isvolen, ino je tak savolo svojih lepih zhednostih, kak savolo zhudeshov, veliko imeniten bil. En haidoski oblastnik pa je njega sa vere volo dal v' jezho verzhi, ino njemi, potem kak je veliko manter bil prestal, glavo vsekati, njegovega tovarsha Hilariapa so tak dugo topli, de je mertev ostal.

Ti pravizhni so od negda mogli dosti terpeti; ali Gospod Bog je nje v' kratkem réšil od vsega hudega, od vseh terplenj, ino njim je dal krono vezhnega shivlenja.

20^{ti} den Februara.

Sveti Eucheri, Škof.

Eucheri, v' mesti Orleans na Franzoskem od shlahtnih ino bogatih starših rojen, je she v' maternem teli bil Bogi porozhen, ino je sato she v' svojih detinskih létah ino v' svoji mladosti per vuzhenosti ino zhednosti sploh gorjemal. On je vsaki den sv. pismo bral. Is totega je on sposnal, de noria tega sveta nizh ne, le vezhnost je velika. On je tedaj v' en kloster šel, ino je tam tak hitro v' zhednostih ino popunomnostih gorvsel, de je sa Orleanskega Škofa isbran. Sdaj je on bil

en trofhtar tih shaloftnih, en ozha tih vbogih, ino vfem en svetli isgled. Mefhnike je on k' duhovnem shivlenji vishal, posvetnim pa sv. Evangelium predgal s' ostrim posvarjanjom tih gresnikov. Kir je pa med totimi tudi kral bil, je toti tega svetega Shkofa sazhel sovrashiti ino preganjati. Ali Eucheri je vse to poterplivo prenesel, ino je ne nikol nizh hudega rekel, né zhres krala, ne zhres svoje sovrashnike, ki so ga ogovarjali ino preklinjali. Sadnizh se je v' en klofhter podal, ino je tam famo Bogi flushil, ino tak svojo shivljenje sveto dokonzhal v' tem leti 743.

Spunmo, kak sv. Eucheri, opomenenje Kristufovo, ker pravi: „Lubite vashe sovrashnike, poshegnajte one, kerí val preklinjajo; dobro storte tem, kerí val zhertijo; Boga molte sa tiste, kerí val preganjajo ino ogovarjajo, de bote otrozi vashega nebeskega Ozheta, ker pusti svojo sunze is-hajati zhres dobre ino hude, ter desh iti zhres pravizhne ino nepravizhne.“ (Math. 5.)

22^{ti} den Februara.

„Svetega Petra stol.

Na toti den ta zirkev stori spomin od sv. Ap. Petra, kader je najmre toti vishihi namestnik Kristufov svoj shkofoski fedesh najprejd v' Antiochii gorpostavil, ino tam okoli sedem lét Shkof bil, potem pa se na povishanje boshjo v' Rim podal, ino tam sa se ino sa vse njegove naslednike ti Apofhtolski ali Papeshki stol gorpostavil, ino 25

lét ti vikfhi Shkof ali Papesh bil. Na toti den imamo Bogi sahvaliti, de smo se v' ti pravi Rimsko - katolfski veri narodili, ino imamo Boga profiti, de bi on Rimskemi Papeshi dal to gnado, vu vsemu svésto nasledovati Aposhtola Petra.

Sv. Margeta de Kortona, Spokorn.

Margeta, na Toskanjskem rojena, je s' osmimi létmi svojo mater ino k' bogabojezhnosti visharzo sgubila, ino tak perloshnost k' rasvusdanem ino nepridnem shivlenji dobila. S' 12^{mi} létmi je k' enem shlahtnem mladenzhi odifhla, ino je s' njim devet lét v' nezhistosti shivela. Ako ravno je njo to dostikrat tak sgrivalo, de se je jokala, je vender ne odstopila. Kader je pa njeni gospod enkrat na dalni pót se podal, je sa nekere dni njegov pesek sam domo prifhel, ino je njo bezhozh tak dugo sa oblazhilo mikal, de je sa njim fhla noter do enega kupa derv. Tam je ti pesek obftal, ino milo tulil. Na to ona nekaj derv odsgoraj dol vsemi, ino sagledne svojega she gnilezhega gospoda. Ah! si shalofstno sdehne, gdé bo njegova dusha? V' strahi no trepetanji ona odbeshi domó, vsemi svojega hotiva, ino prezi gre k' svojem ozheti s' toj proshnjoj, de bi njoj vse odpustil, ino njo gorvsel. To je njeni ozha storil, ali njena mazhiha je njo naskorem pregnala. Sdaj je ona, ne snajozha kaj sazheti, v' pezhezhi shalosti si mislila: Bog me je sapustil, on mi nemore ino mi nebode odpustil, ludje so me tudi sapustili. Tau-

shent lós pretozhezha je sdaj premishlavalava révo ino nadlogo svojega tela no dushe, ino je she htela se nasaj v' svojo pervo shivljenje podati. Ali k' nebi gorpogledozha je ona rekla: Ah moj Svelizhar, ti Odrefhenik moje dushe! jel ti le hozhesf dopustiti, de bo ona prejsfha? Ona je ja tebe telko koshtala, kak dusfa sv. Magdalene! Ah ker si ti mene s' tvojo kervjo odréshil, ne sapusti me v' totem révnem stani, smili se zhres me! Na toto molitvo je Bog njoj na pamet dal, v' Kortono se podati, 's svojih grehov se spovedati, ino od spovednika navuk svojega nadale sader-shanja vseti. Tá pridozha je ona, veliko lós pre-lejajozha, 's zelega svojega shivljenja se spovedala, ino sv. resfno Telo prijela. Zhres tri léta potem se je dala med te pokoro delajozhe sestre sapisati, ino je spervega sebe no svojega fina s' tem shive-la, kaj si je s' postreshboj tih porodezhnih saflushila, potem pa njo je ena poboshna gospa k' sebi vsela. Margeta je sdaj svésto se varvala vfega nevarnega tovarsfhtva, ino je v' oftri pokori shivezha po-nishno svojemi Jesufi flushila, sosebno s' premish-lavanjom njegovega terplenja, v' kerem je vfigdar ti trosfht najsfha, de so njoj njeni grehi odpusheni. Kir je pa njo ti hudi sovrashnik htél od njenega spokorjenega shivljenja supet odverniti, je ona se pred podoboj krishanega Jesufa dolvergla, ino sa pomozh profila. Na to je njo Jesuf potrosfhtal s' timi besedami: „Bodi dobrega serza, moja zhi, jas sem per tebi v' tvojih skushnjavah, skus pomozh moje gnade bosh vse premagala, le vu vsem sfori, kaj tebi tvoj spovednik rezhe sforiti.“ Ino tak je

ona, potem kak je 23 lét en isgled prave pokore bila, sveto vmerala v' tem leti 1297. Per njenem grobi se je veliko zhudeshov godilo.

O kelko je takšnih sablodjenih ovzhiz, sa kerimi ti dober pastir Jusuſ Kristuſ nestrudno gre, ino nje klizhe. Ah oflište tak, kak tota Svetiza, njegov glaf, ino poſtojte, de bo vaſ on na ſvoje rame vsel, ino v' ſvojo ovzharnizo neſel.

23^{ti} den Februara.

Sveti Otto, Škof.

Otto je bil groſofkega ſtana, ino ſavolo njegovih, ſhe od mladega ſkaſanih, lepih krepotih ino veliko ſnanja od zefara v' imenitne flushbe poſtavljen, ſadnizh pa ſa Škofa, v' Bambergi iſbran. Kak Škof je on 36 lét duſhnoſti enega pravega paſtira k' zhaſti boſhji, ino k' ſvelizhanji ſvoje zhrede tak ſpunil, de ſe ſa enega iſ tih najbol ſvetih Škofov Nemſhke deſhele rajtati more. Njemi majo Pomerzi ſvojo na kerſhanſko vero obernenje ſahvalti. On je ſveto vmeryl v' tem leti 1139.

24^{ti} den Februara.

Sveti Mathiaſh, Apofhtol.

Mathiaſh je bil eden iſ tih 72 Jogrov, ino je per Jeſuſi bil od njegovega kerſta ino noter do njegovega v' nebo hojenja, je ſato bil priſha vſeh njegovih djanjih, navukov ino zhudeshov. On je

namesto Judash Ishkariota, predajnika Jesufovega, sa Apofhtola gorvset. Na Finkufhtni svetek je tudi on sred timi drugimi Apofhtoli sv. Duha prijel, ino je prezi sazhel ti sv. Evangelium osnanjuvati, najprejd v' Judofki desheli, potem je pa fhel v' Gerzhko semlo, ino je posebno vuzhil, de zhlovek more svojo mefo premaguvati, ino ne storiti, kaj te gresfhne shele hozhejo. Sadnizh je bil pred Judofke fodnike postavljen, ino kak prelomnik njihove postave na smert obsojen. V' tem, kak so kamenje po njem metali, je njemi eden s' fekiroj glavo vfekal. To je bilo v' tem leti 60.

Vuzhmo se od sv. Mathiasfa, gresfhne shele strahuvati, ino Boga dushe hol sposnati, sakaj nasfa vera je premaganje zelega sveta. (I. Joh. 5.)

25^u den Februara.

Sveta Walburga, Diviza.

Walburga, od kraljevškega roda v' Englandi, je od detinstva k' lubesni boshji gorsrejena. Sa tega volo je pa tudi she od svoje perve mladosti bila pametnega sadershanja, ino en isgled te nedushnosti ino ponishnosti. Tudi potli je nad timi nevarnimi veseljami te mladosti ne imela nibenega dopadenja. Njeno najlubifho opravilo je bilo, Boga moliti, poboshne bukvize brati, ino delati. To-varshftva s' moshkimi pershonami se je svésto varvala, ino si je Jesufa sa svojega sheniha svolila. Potem kak je njena mati bila vmerla, sta njena dva brata, ki sta v' Nemshki desheli sv. Evange-

lium predgala, njo k' sebi poklizala, ino ona pride s' 30 poboshnimi tovarshizami v' to mesto Mainz, potem pa se podá k' svojem staršem brati Wunibaldi v' Tübingo, ino tam sred svojimi tovarshizami Nuna postane. Sdaj je she le bila en pravi išgled angelskega shivlenja, en exempel vsem shenskam sosebnost s' tem, kaj se je svesto sdershala v'fakthe nepotrebne besede, ino je le od nebeskih rezhi najrajshi govorila. Ona je sveto vmerla v' tem leti 779.

Vuzhmo se od sv. Walburge od poshtenih, lepih, hafnovitih ino svetih rezhi govoriti, ter zhiftoft tega shivlenja lubiti, sakaj svelizhani so, ker neomadeshano shivijo. (Psalm. 118.)

26^{ti} den Februara.

Sveti Faustin, Mant.

Faustin ino njegov brat Jovita sta she v' svoji mladosti imenitna bila savolo svojega lepega sadershanja, ino gorezhe lubesni k' kerfhanški veri. Faustin je potli sa Mesniku, Jovita sa Diakonu shegnan, ino sta s' svojimi predgami veliko ludi na kerfhanško vero obernili, sta pa ravno sa tega volo per zefari Adriani satoshena bila, ter so njuj divjim stvarim naprejvergli. Kir pa njima tote nizh ne so storile, tak sta v' shelesi v' Mayland gnana. Tam so njima raspufhen svinez vu vufsta vlivali, njidva s' osharjenim shelesom shgali, ino nesnana tepli. Potem sta v' Rim ino v' Neapel pelana, ino sta povsod nesmilne mantre s' taksho

poterplivostjo prenešla, de se je sa tega volo veliko Haidov na kerfhanfko vero obernilo. Sadnizh so njima glave vsekane v' tem leti 122.

Vfako terplenje se lahko preštane, zhe na to smislimo, kaj je Jesus sa na terpel, sakaj on s' enim ferzhnim trofhtom napuni tiste, ker po tem krishnem poti sa njim grejo.

27^{ti} den Februara.

Sveti Leander, Shkof.

Leander, na Shpanjskem rojen, ino v' bogabojezhnosti gorsrejen, je she zelo mladi se v' en Benediktinarfki klofhter podal, ino tam per vuzhenosti, poboshnosti ino zhednosti tak gorjemal, de je sa Shkofa v' Sevilli isbran. Kir je ob tistem zhasi Arianfko krivoverstvo skoro po vsoj desheli se bilo vkorenilo, je Leander si veliko persadel, de bi to spazheno ludstvo nasaj k' katolfhki veri spravil, ali spervega je malo opravlil, ja on je, kir je kralovega fina Hermenegilda k' ti pravi veri povernil, pregnan, ti fin pa v' sheleso djan, v' en temni turen sapert, ino njemi glava vsekana. Kir je pa to krala mozžno sgrivalo, je on tega sv. Shkofa nasaj poklizal, ino ga sa odpuštenje profil, ter v' svoji sledni bolesni njemi rekel, svojega drugega prinza v' katolfhki veri podvuzhiti. Kak je kral bil vmerl, ino fin kralestvo prekvsel, je Leander sevlem persadenjom s' besedoj ino v' pismah katolfhko vero vuzhil, ino skoro vfi Shpaniari sred vishishimi so se k'

katolfski zirkvi povernili. Malo ker den je preminil, de ti sv. Shkof nebi bil predgal. V' njegovem 80tem leti s'he le je njega Gospod Bog k' sebi vsel na prijetje plazhila sa svojo trudno ino dobrotlivo delo. To je bilo v' tem leti 596.

Na tem krali, ker je sv. Leandra bil pregnal, satem pa ga supet nasajpoklizal, vidimo en postrafni exempel enega terdokornega gresnika. On sposna to pravo vero, pusti svojega sina v' njoj podvuzhiti, on pa nje nezhe gorvseti. Od takfih Ap. Jakob pravi: „Ti verjesh, de je en sam Bog; prav storish. Hudizhi tudi verjejo, ino trepezhejo. Hozhesh pa vediti, o nespameten zhlovek! de je vera pres del mertva? Zhlovek bo is del, ne samo is vere spravizhan.“ (Jac. 2.)

28^{ti} den Februara.

Sveti Roman, Abbat.

Roman je po smerti svojega ozheta is lubesni k' nebeskim rezhim s' svojim bratom se v' pufhavo podal. Tam sta onedva od hudega sovrashnika, ino od gresnih lushtov možhno skufhavana bila, ali s' budenjom ino postom sta vse skufhnjave premagala. Njujno sveto shivljenje se je v' kratkem dalezhi okoli svedlo, sa tega volo njih je veliko k' njima prishlo, de bi tudi tak shiveli. Po takem je postal en klofhter, ino Roman je s' svojim bratom v' besedi ino djanji vsem naprejsvetil, ino tudi nad veliko gobavimi ino drugazh bolenimi zhudeshe delal. Kader je v' eni teshavni

bolesni zhutil, de je konez njegovega shivlenja blisu, je se sevfeh svojih, tudi najmenših grehov zhišta spovedal, ino je s' najvekfho poboshnostjo sv. reshno Telo prijel, ino potem, kak je tudi sv. posledno olje sadobil, je on kak en isgled te krotkosti, poterplivosti ino ponishnosti sveto vmerl.

Na en den Februara ali Sufhza.

Pepelniza.

Toti den je ti prvi štiridesetdanskega posta, ino se sato pepelniza imenuje, kir se dneš s' shegnanim pepelom pepeluje. She v' starem Testamenti je Bog Israelskemi ludstvi sapovedal, de se imajo s' pepelom potrositi k' snamenji te pokore. To so tudi storili Ninivetanzi, to je storil David, Judit, Mardoheuf, Job. Tudi naš Mesnik na dnešni den pepelijo govorezh: „Spomeni se zhlovek, de si pepel, ino na pepel se oberneš,“ ino nam s' tem na snanje dá, de, kir sa naših grehov volo se na prah no pepel obernemo, imamo sosebno sdaj v' posti v' ponishnosti ino s' grivanjom Boga sa odpushtenje naših grehov profiti, terplenje Kristusovo premishlavati, kero so naši grehi naredli, ter dela te pokore storiti.

S U S H E Z.

Ivi den Sufhza.

Sveti Albin, Shkof.

Albin je bil od shlahtnega roda, ino je she mladi shel v' en klofhter. Tam je on s' svojim lepim shivlenjom ino poboshnim sadershanjom vsem bil k' takem isgledi, de je s' 35^{mi} létmi Abbat tega klofhtra postal. Ne dugo satem je she Shkof postal. Kak Shkof je on bil en re-shenik tih vjetih, en pravi ozha tih vbogih, ino en isgled lepega ino fvetega shivlenja. Sa tega volo je Bog njemi dal dar tih zhudeshov. Potem, kak je on vishe 20 lét svojo zhredo bil svesto pafel, je fveto vmerl v' tem leti 550.

Sveti Marinuf, Soldat, Mant.

Marinuf je kak soldat dugo zefari svesto flushil, ino sa tega volo to savupanje imel, en vishih postati. Kir je pa en drugi s' tem ga odbil, kaj je njega vundal, de je Kristjan, tak je, od enega poboshnega Shkosa vu veri poterdjen,

fhel pred deshelskega oblastnika, ino je nasozhi povedal, de je Kristjan, ino kak Kristjan hozhe shiveti ino vmreti. Na to je deshelski oblastnik njega prezi k' smerti obsodil. Ti sveti foldat veseli gre vun na to smertno torishe, savuplivo k' nebi gorpogleda, te pa svojo glavo mezhi dá. To je bilo v' tem leti 262.

Tudi mi moremo perpravleni biti, rajshi shivlenje sgubiti, kak sa posvetne zhashti, ino zhasnih dobizhkov volo Jesufa satajiti.

2^{gi} den Sufhza.

Sveti Simplizius, Papesh.

Simplizius, v' Tivoli blisu Rima rojen, je v' tem leti 467 Rimski Papesh postal, ino je, potem kak je 15 lét bil to kershanfko - katolsko zirkev svešto ino lepo vishal, sveto vmerl v' tem leti 483.

Sveti Karl Flandernski.

Karl, od kralevskega roda v' Denemarki, je s' svojo materjo fhe v' detinstvi mogel vu Flandrio pobegniti. Tam je on vu vseh zhednostih, ter vu vseh snanjah enega kershanfkega poglavara podvuzhenje sadobil. V' svoji verstni mladosti je fhel v' Jerusalem, ino se je možno vojskuval sa to sveto deshelo, potem pa je s' gorezho poboshnostjo molil na tih mestah rojstva, shivlenja, terplenja ino smerti nashega Svelizhara. Kader je nasaj domo prishel, je naskorem deshelski pogla-

var postal. Sdaj je on prezi svojo proti podloshnikom lubesen v' tem pokasal, de je njim en tal dazhe dolpustil, ino njim dal sernje ino kruh vuntalati. Nad vbogimi je on imel velko smilenje, sakaj nad njimi je on sposnal tega siromazhkega Jesufa. On je vsaki den k' meshi shel, ino tudi sveto refhno Telo po gosto prijel. On je Meshnike veliko shimal, ino se njemi je mozhno same-ril, ker je od Meshnikov shpotljivo govoril, on je nje vu vsem branil. Ravno to pa se je enim vikshim ne dopalo. Kir je eden is totih Meshnikom krivizo storil, ino je od Karlna sa tega volo kashtigan bil, je toti tak jesen postal, de si je naprejvsel, svojega deshelskega poglavara vmoriti. Kader je tedaj Karl enkrat v' zirkvi pred Divize Marie altarem bil svojo molitvo opravil, je en shterz k' njemi perstopil, ino ga sa en dar profil. Karl njemi dá en dar, ti od njegovega sovrashnika najeti shterz pa ga po glavi tak vdari, de je mertev okoli padnil. To je bilo v' tem leti 1124.

Meshniki imajo veliko sovrashnikov. Zhe so ravno deshelski poglavari na njihov stran dobri, tak nje druga gospoda zhertijo ino njim hudo sadevajo. Tak ne stormo, temuzh dersmo se opominjanja Duha svetega, ker pravi: „Skashi se prijatelno tim vbogim, ponishaj se pred Duhovnim, ino nakloni se pred vishishim Duhovnikom.“ (Eccl. 4.)

3^{ti} den Sufhza.

Sveta Kunged, Zefariza.

Kunged, ena grofotka zhi, je she od destinstva poboshno ino lepo shivela, ino Jesufa ino Mario posebno lubila. Kir je tak lepega ferza, kak tudi mozhno lepe spodobe bila, tak je njo vsakshi prinz htel sa sheno imeti. Parfski deshelski vajvod Areh njo je dobil. Toti je naskorem potem Rimski zesar postal, ino je bil tudi tak kak ona poboshnega ino zhistega sadershanja. Onedva sta sato per shenitvanji na skrivnem to oblubo naredla, v' svojem sakoni divishko shiveti. Svojo oblubo svesto sdersshozha sta onedva v' lepem miri sveto shivela, ino vbogim, ter zirkvam ino kloshtrom veliko darovala. Ali naskorem so hudobni ludje to divishko sheno sazheli dushiti, de ima greslino tovarshstvo s' drugimi. Toto grenko ogovarjanje je ona spervega s' poterplenjom prenesla, ino nizh ne rekla. Ali kir so tote govorenja ne gorhenjale, ino je zesar resen sazhel sumlo imeti, je ona pod boshjo obrambo se podajozha k' poprizhanji svoje nedushnosti po osharjenih plushnih shelesah bosa shla, ino je njoj nizh ne shkodilo. Odpotli je s' svojim moshom sploh v' najlepshem miri shivela, ino onedva sta pozhetnika Bambergške shkofie, veliko zirkvih ino kloshtrov. Kader je ti zesar zhutil, de je konez njegovega shivlenja blisu, je njene starshe ino rodbino, ter nekere deshelske vishishe k' sebi poklizal, ino je svojo sheno sa roko prijel, re-

kozh: Toto, kero ste mi vi, ali kero mi je Kristuf dal, jas Kristufi temi Gospodi, ino vam kak neomadeshano divizo nasaj dam. Potem je pa vmerl, ona pa je v' enem kloshtri svojo zefarsko krono dolpoloshla, ino je vso svojo premoshenje na vboge, na shkofie, zirkve ino kloshtre rasdala, te pa petnajst lét v' kloshtri s' poboshnim premishlavanjom, s' delom ino s' postreshboj tih bolenih dopernefla, satem pa s' svetim Sakramenti ofkerblena sveto vmerla v' tem leti 1040.

Stori, kak sv. Kunged, tvoje dela s' pohlebnostjo, tak bodo te ludje poshtuvali, pa tudi lubili. Bol si visokega stana, bol se ponishaj vu vseh rezhih, te bosh per Bogi gnado najshel. Sakaj samo boshja mozh je velika, ino ti ponishen njo poshtuje.

6^{ti} den Sufhza.

Sveti Marziuf, Abbat.

Marziuf, v' enem Franzoskem mesti rojen, je she v' svoji pervi mladosti se Bogi v' roke dal, ino je bil prav is ferza poboshen, proti vbogim smilezhen, ino vu vsem sdershliv. De bi se golufnega sveta ognil, je shel v' eno pezhino, ino je tam tak ostro ino sveto shivel, de je Bog skus njega nad vse sorte bolenimi zhudeshe delal. To se je hitro okoli vunsvedlo, ino je veliko ludi od vseh krajov k' njemi prishlo. Is totih je on nekere moshé per sebi obdershal. Toti so menihi postali, on pa njihov Abbat. Toti menihi so pa imeli en lep ograd, ino v' njem vse sorte sad ino

selenje. V' toti ograd enkrat po nozhi en tat pride, ino si nakradne sada, zhesneka, luka, selja, ino hozhe s' tem hitro oditi; ali sabstojn, on derzhe vso nozh okoli, pa nigdi vun nemore, on more v' strahi no trepeti zhakati, doklam ti sv. Abbat, keremi je to od Boga na snanje dano bilo, vjuto svojega hishnika poshle po njega. Ti sv. Abbat she dushe dela zhudeshe nad vse forte bolenimi, potem pa sveto vmerje, ino se tudi per njegovem grobi zhudeshi nad bolenimi godijo.

O de bi tudi sdaj imeli takshe svete moshi, kerih molitva bi samogla vse tiste gorpodershati, keri v' ograde, na njiva, v' vinograde ino v' lese kraft pridejo.

10^{ti} den Sufhza.

Sveti 40 Manterniki.

Kader je deshelki oblastnik v' tem mesti Se-
baste od zefara sapovedano dobil, Kristjane pre-
ganjati, ino je sa tega volo vse naprej poklizal,
so najpervi prishli 40 lepi is vseh deshel vkup-
sbrani viteshki foldati. Na naprejbranje zefarske
sapovedi so vsi rekli, de so Kristjani, ino hozhejo
rajshi vse mantre terpeti, kak vero na Jesufa
sapustiti. Na to je deshelki oblastnik nje dal
gajshlati, ter nage na en samershjen ribnik posta-
viti, ino poleg eno toplo kopel perpraviti. En-
drugega k' stanovitnosti opominjajozhi, stopijo oni
na led. Ti sherg, ki je k' tej topli kopeli bil
po-

postavlen, je svoje ozhi v' nje imel operte. Na enkrat je vidil nebeske duhe dol leteti, ino vidil, kak so tim Manternikom venze gorpostavili. Eden pa je nizh ne dobil. Toti je tudi 's ribnika dol v' to toplo kopel shel, ali kak je noter prishel, je mertev bil. Namesto njega je pa ti sherg so flekel, ino k' tim Manternikom na led beshal sposnajozi Ime Jesufovo. Zelo nozh so mogli na ledi stati. Drugi den so vosje po nje poslani, de bi nje na seshganje odpelali. Vsi so she bili zelo slabi, samo eden je she bol shiv bil. Totega so hteli tam pustiti, zhe bi si drugazhi premislil. Kak je to njegova mati sagledala, je k' njemi pertekla, ino ga nagovorla, de naj ne sapusti svojih tovarshov. Ino tak je on sred timi drugimi odpelan, ino so vsi seshgani. To je bilo v' tem leli 516.

O kak redke so takshere matere, kere bi Jesusa bol kak svoje otroke lubile. Enem otroki ne skratil kashtige; sakaj zhe ga s' shiboj vdarish, od tega nebo mertev. Ti njegovo dusho od pekla odtejesh. (Prov. 23.)

,Sveti Ziril ino Metud, ,Shkofa.

Totima dvema ,Svetnikoma imajo ti kre Dunaje, ter v' Pemski, ino Moravski desheli prebivajozi ,Slovenski narodi sahvalti, de so na kershanfko vero obernjeni. Ziril, prejd Konstantin, ino Metud sta dva brata, v' Tefaloniki od imenitnih starshih rojena. Onedva sta vu vseh posvetnih snanjah dobro podvuzhena bila, ino sta spervega

dobre posvetne flushbe dobla, potem pa, kir sta htela ludi k' pravi veri spravlati, sta svoje flushbe popufla, ino sta fhla k' tem Konstantinopolitanskem Patriarki sv. Ignazi, ino sta Meshnika postala. Kak je potli Chasarfski narod sa kershanfske predgare profil, sta ta dva brata tá poslana, ino sta to Apofhtolfsko delo tega na Kristjanstvo poverjenja s' veseljom sazhela. Ziril je sv. pismo ino druge potrebne bukvize na slovensko prestavil, ino njujno delo je imelo en zhudeshni naprejdek. Vef narod sred svojim deshfskim poglavarom je kershanfsko vero gorvsel, nastalo je veliko zirkvih, ino ludje so krotkeshi ino smilezhneshi postali. Kak je to storjeno bilo, sta onedva v' Bulgario mogla iti. Tudi tam sta krala ino vfo ludstvo na kershanfsko vero obernila. Potem sta se podala k' Serblanom, Bosniansom, ino Slavonzom, ino sta sadnizh prishla na Vogerfsko, ter v' Pemfsko ino Moravfsko deshele. Povsod sta vushgala luzh prave vere, pelajozha neverne k' veri, nesnajozhe k' refnizi, greshnike k' pravi pokori. V' Moravfski desheli je ta prava vera ravno she prejd predgana bila, ali blodnje, pregrehe ino neverstvo je njo supet skoro zelo dolsaterlo. Ti Moravfski kral Radislav je tedaj ta dva brata v' svojo deshelo poklizal. Onedva prideta, ino sv. Evangelium s' veseljom ino sevfoj skerbnostjoj predgata, tak, de je to ludstvo na njujne predge ino serzhne opominjanja veliko malikov saverglo, ino trojnoedinemi Bogi lepe zirkve gorpostavlo. Ob enem so fbole vpelali, ter poboshne Meshnike ino saftopne fhkolnike gorvseli. De bi pa Moravzi kershanfsko

vero s' tem bol shtimali, ino se po njoj ravnali, tak sta onedva vfo boshjo flushbo v' flovenfkem ino vsem sastopnem jesiki opravkala. Kak je Rimski Papesh svedil, kelko lepega ino dobrega sta ta Apofhtolska brata v' Moravii storila, je njidva v' Rim pred se povabil. Onedva prezi greta, ino kak sta v' Rim pred Papesha prifhla, je on njidva prijatelno gorvsel, ino poterdil vse to, kaj sta v' Moravii naprejsela ino storila, ter je njidva sa Shkofa shegnal, njujne tovarshe pa sa Meshnike ino Diakone. Ziril je v' Rimi ostal, ino v' enem klofhtri sveto vmerl v' tem leti 868; Metud pa je nasaj v' Moravio shel, ino je s' serza gorezhnostjo poterdjaval ino povekfhal vero ino navuk Jesusov. Ali tezhaf so nemfhki Shkofi tega Apofhtolskega mosha per Papeshi satoshli, kak de bi on kaj novega bil vpelal, ino se od tega od zirkve vpelanega reda raslozhil, ino on je, kir je sdaj she drugi Papesh bil, mogel v' Rim pred njega priti. Metud je pa svojo rezh tak modro ino terdno sagovoril, de je Papesh njega s' velikim poshtovanjom odpravil, njegovo vfo djanje poterdil, ino njemi dopustil, boshjo flushbo v' flovenfkem jesiki opravlati, ino ga je sa Visfhishkofa zhres Moravio postavil. Potem je njega Pemski deshelski vajvoda Borivaj k' sebi povabil, de je njegovo sheno ino otroke, ter veliko Pemzov kerstil, ino nekere zirkve gorpostavil. Kir je pa sadnizh od svojega Apofhtolskega dela oslabil, je supet shel v' Rim, ino je tam ostal, doklam je njega Bog k' sebi vsel v' tem leti 882. Tota dva sveta Shkofa sta od Boga tudi sadobla dar tih

zhudeshov, ino se po pravizi imenujeta Apostola tih Slovenzov.

Nemzi so naš Slovenze od negda zhertili, ino she naš sdaj zhertijo; ali sahvalmo milostivnemi Bogi, kaj je našemi narodi poslal rasfvezhene moshi, ker so naše predstarše vuzhili to vero, v' ker se pravi: „Mi preganjanje terpimo, ino prenesemo, drugi naš preklinjajo, ino mi prosimo.“ (I. Cor. 4.)

12^{ti} den Sufhza.

Sveti Gregor, Papesh.

Gregor, od shlahtnih ino imenitnih starših v' Rimi rojen, je v' svoji mladosti vu vseh dobrih ino hasnovitih rezhih podvuzhen bil, ino sato Rimski Prætor postal. V' totem stani se je on v' slati ino shidi nosil, ino je vu velki zhast bil. Kir je pa on sposnal, de je ta posvetna zhast nevarna sa njega, je on, kader je njegov ozha njemi bil vmerl, svoje drage oblazhila ino pohishtvo tim vbogim dal, s' svojim bogatim premoshenjom v' Sizilii pa je shestim kloshtram, ino v' Rimi enemi pozhetek naredil. V' totega se je tudi on podal, ino je tam v' ostri pokori shivel, ter Boga molil, premishlaval, ino pisal. Potem je postal vishih tega kloshtra, ino satem eden is tih sedem Diakonov Rimske zirkve. Kader je Papesh bil vmerl, je on od vseh sa Papesha isvolen. Temu se je pa on na vse vishe branil, je pa le mogel Papesh biti. Toti vuzhen ino poboshen duhovni

poglavar je v' ti kershansko - katolfski zirkvi veliko dobrega vpelal, ino veliko popravil. On je naredil, de se boshja flushba na eno zhaftito visho dershi i. t. v. On je tudi poslal vuzhenike v' Englendarfko deshelo, de so tisto ludstvo na kershansko vero obernili. V' svojih predgah ino listih je on sosebnost shel na lubesen boshjo, ino na iskanje nebeskega blaga. Polstirnajst let je on to zirkvo vishal, te pa je sveto vmerl v' tem leti 604.

Glejte vfi, ker se savolo vashega shlahtnega stana povikshujete, ino druge sanizhujete, glejte na sv. Gregora, ino snajte, de ker sam sebe poviksha, bo ponishan, ker pa sam sebe ponisha, tisti bo povikshan. (Luc. 18.)

14^{ti} den Sufhza.

Sveta Matildis, Zesariza.

Matildis, od Saxoskega kraloskega roda, je she mala k' Nunam dana, ino tam v' kershanski veri, ter v' drugih potrebnih rezhih podvuzhena. Kader je ti Saxoski prinz Areh od nje lubesnosti ino zhednosti slishal, si je njo sa sheno isvolil. Areh je zesar postal, ino Matildis, zhe ravno je po zesarfko se nosila, je drugazh bila ponishna ino lubesniva, pa nikol jesna. Ona je s' najpriprostemi ludmi rada govorila, ino vbogim bila k' troshti ino pomozhi. S' svojim moshom je sploh v' lepi edinosti ino lubesni shivela, ino je vedla, gda se ima govoriti, ino gda muzhati. V' svetek je ona zeli den per flushbi boshji ino v'

poboshnosti dopernesla, po delavnih dnevih pa je molitvo ino delo vkupsedinila. Kaj sa ena lubesniva shena je ona bila, se is tega sposna, kaj je njeni mosh na svojo posledno vuro k' njoj rekel: „Jas sahvalim Jesufi Kristufi, kaj she tebe per shivlenji pusti k' frezhi najnih otrok: tebi pa sahvalim, kaj si mojo jeso telkokrat vkrotila, meni dobro svituvala, me od hudega vkraj, ino k' pravizi obrazhala, ter opominjala, preteshenim smilezhnost skasati. Sdaj perporozhim Bogi vsegamogozhnemi ino saproshnji tih Isvolenih tebe, najne otroke ino mojo dusho.“ Na tote besede je Matildif fhla v' zirkev, njenega mosha dusho Bogi perporazhat, ino kader je njoj glas perneshen, de je she mertev, je en zhaf sa njega molila, ter pustila sv. mesho flushiti, potem je pa svojim prinzom poleg tega mertvega ozheta rekla, naj se spomenejo, na kaj pride vfa posvetna zhast ino oblast. Njeni prvi sin Bruno je Meshnik, ino potem Shkof postal. Ova dva sina, Otto ino Areh, pa sta se sa zefarsko krono jela, ino sta potli svoji materi, kir je vbogim veliko daruvala, vse prozh vsela, ino njo pregnala. Ali Bog je sa tega volo oba kashtigal, Areha s' enim teshavnim bolenjom, Ottona pa s' tem, de je skoro vfo svojo vojsko sgubil. Kir sta pa tak svojo krivizo spoznala, sta svojo mater nasaj poklizala, ino ona je fhla, ino je svoje dni dopernesla v' poboshnih djanjah, v' flushbi boshji ino v' daruvanji tim vbogim, sadnizh pa je, svojo posledno vuro naprej snajozha, po prijetji sv. Sakramentov sveto vmerla v' tem leti 968.

Nad njenima dvema sinoma se je dopnilo, kaj sv. pismo pravi: „Ker svojo mater rasjesi, tisti je tudi od Boga preklet. Moj sin! terpi s' tvojim ozhetom (ino materjo) v' starosti, ino njih ne shaloſti v' njihovem shivlenji — smilenje njim skasana ne bo posableno.“ (Sirah. 3.)

16^{ti} den Sufhza.

Sveti Heribert, Viſhiſhſhkoſ.

Heribert, od ſhlahtnih ſtarſhkih rojen, je ſhe v' ſvojem detiſtvi imel veliko veſelje k' molitvi ino vuzhenji tak, de je potli eden is tih vuzhenſhkih bil. Kader je Viſhiſhſhkoſ v' Köln na Raini poſtal, je potli per zefari po neduſhno v' ſamero priſhel. Zefar je tedaj v' Köln ſe napotil, de bi Heriberta kaſhtigal, ali na poti ſe njemi v' ſenji en poſhtuvani ſhkoſ perkashe, ker k' njemi rezhe: „Vari ſe, zefar, nad ſhkoſom Heribertom ſe pregreſhiti, ti imaſh vediti, de je on Bogi lubi ino prijetni, zhe boſh ti ſe proti njemi kaj podſtopil, tak boſh oſter razhun mogel dati.“ Zefar je od ſtraha ſe sbudil, je ſpoſnal ſvojo krivizo, ino je tega ſv. ſhkofa klezhè ſa odpuſhenje profil. Heribert zefara gorsdigne, ino njemi vſe odpuſti, ter njemi dá dobre navuke, ino ſe ſerzhno raſlozhita. Sv. Heribert je odpotli per zefari vu velki zhaſti bil, ino je ſvoji zhredi s' enim ſv. ſhivlenjom k' iſgledi bil, doklam je ſveto vmerl v' tem leti 1021.

De ſhkofi ino Meſhniki per poſvetnih poglavarih ino oblaſtnikih po neduſhno v' ſamero ino

sovrashtvo pridejo, je nizh ne novega; ali de bi toti samo tudi svojo krivizo spoznali, ino nje preshtimali.

17^{ti} den Sufhza.

Sveta Gedert, Diviza.

Gedert ali Gertrud, od shlahtnih ino poboshnih starshih rojena, ino v' bogobojezhnosti gorsrejena, je she s' 12^{mi} létmi se na vfigdarsk' divishti oblubla, ino sa tega volo ne htela tega od njenega ozheta njoj ponudjenega pridnega ino lepega firshtoskega fina sa mosha vseti, kir je she Jesufi se sarozhila. Njena mati, sv. Ita je potli is tega hrama, gdé je Gedert se narodila, en kloster naredla, ino tam sred svojo zherjo lepo Bogi flushila. Kir sta onedve pozhafih vezh tovarshiz dobile, je Gedert po smerti svoje sv. matere njih vishfisha postala, ino je njim tak s' besedoj kak s' sadershanjom bila visharza te poboshnosti, lepega sadershanja ino delavnosti. Potem kak je svojo sveto shivljenje v' molitvi, budenji, branji sv. pisma, vkorenji tih shel, ino v' deli bila dopernesla, je njoj od enega sv. mosha bilo povedano, gda bo vmerla. Na to je ona svoj pokop narozhila, ter sv. Sakramente prijela, satem pa je sveto vmerla v' tem leti 664.

Podgane poleg nje namalane snamenujejo tega hudega sovrashnika, keremi je ona, ino na njeno opominjanje tudi druge mlade deklizhi ne so dopustile, de bi on s' timi gnusnimi sobmi te ne-

zhistosti njih divishko telo ogrisel, vsem deklizhim k' navuki, kak veliko imajo svojo deklizhtvo shtimati.

19^{ti} den Sufhza.

Sveti Joshef, rejnik Jesufov.

Joshef, sin Jakoba, is roda Davida, Salomona, ino tih drugih Judoskih kralov, v' Nazareti rojen, je bil en zimerman, ino od Boga sa ofkerb-nega ali krushnega ozheta Jesufa Kristufa isbran. Per Judih je bila navada, de so svoje zheri she mlade sarozhili, pa she potem nje eno ali vezh lét doma per sebi sadershali. Tak je tudi pobosh-nemi, bogabojezhemi ino pravizhnemi Joshefi ta sa mater boshjo isbrana Diviza Maria sarozhena gratala. Ob tistem zhafi je ona poprijela od Duha svetega, ino je shla k' svoji tetizi Elisabeti. Kader je nasaj prishla, se je Joshef ne mogel prezhuditi, kaj je njo nofesho videl, njegova divishka frameshli-vošt je pa ne dopustila, de bi njo bil po-baral, kak se je to moglo sgoditi. Po Judoski postavi bi on bil snal to sarozheno pustiti s' ka-menjom posipati, ali njoj lozhni list dati. On je pa ne htel ne eno, ne drugo storiti, temuzh je mislil na skrivnem od nje oditi; te je pa Angel Gospodov v' senji njemi na snanje dal, de je to, kaj je poprijela, od Duha svetega, ino de bo ti sin, kerega bo porodila, Jesus imenuvan, ino bo zhlovezhanstvo od grehov odreshil. Na to je on s' veseljom svojo sarozheno k' sebi vsel, ino je

v' Nazareti s' njoj v' divishki zhiftofti shivel, she-
lezhi, de bi le skoro ta boshja obluba se spunila.
Na enkrat je od zefara Augustusa sapoved vunda-
na, de je s' Mario v' Betlehem mogel iti, ino tam
je Maria porodila v' eni pastirski huti, kir na
ofhtariah ne vezh prostora bilo. Zhres nekere dni
so she ti Modri is jutreshne deshele prifhli Jesufa
zhastit, ino njemi daruvat, ino so s' tem Joshesa
rasveselili. To Jesufi ofrano slato je sv. Joshesi
ravno prav prifhlo, sakaj on je na opomenenje
tega Angela prezi potem mogel oditi, ino je tedaj
to slato na pot imel sa se ino sa te svoje. Kader
se je en zhas v' Egiptumi bil sdershaval, je supet
na opomenenje tega Angela nasaj v' Israelfko
semlo, savolo Arkelausa pa v' Galileo se podal,
ino je she le te, kader je Jesuf she 12 lét star
bil, s' njim shel v' Jerusalem, potem pa v' Na-
zaret. Tam je on noter do smerti od dela svojih
rók se shivel, ino svesto Bogi flushil, obdersshezh
to lepo lelio neomadeshane zhiftofti. Kir né v'
sazhetki navuka Kristusovega, né potli kaj vezh
od njega sapisano, tak je on mogel she prejd
vmréti, kak je gostuvanje v' Kani Galilei bilo.

Sv. Joshes je en lepi isgled enega pokornega
podloshnika, enega dobrega hishnega ozheta, ene-
ga dobrega sakonskega tovarsha, posebno pa on
s' tem, kir je svoje sarozhnize ne htel v' krizh
spraviti, naf vuzhi, kak imamo nafhemi blishne-
mi sanesti, ne ga raskrizhati. „Ne lodite, tak tudi
nebote sojeni.“ (Math. 7.)

21^{ti} den Sushza.

Sveti Benedikt, Abbat.

Benedikt, v' Umbrii od shlahtnih starshih rojen, je v' svoji mladosti v' Rim v' shole dan. Kir je pa v' kratkem sposnal, kak je v' méstah sa dušno svelizhanje nevarno, je Rim sapustil, ino se v' samozho napotil. Na poti je njega en poboshen menih frezhal, ino je 's njega svedil, kaj je njegovo naprejšetje. Toti menih njega k' duhovnem shivlenji podvuzhi, te pa Benedikt gre, ino se v' eni strashni pezhini v' eno votlino skrije, de je tri léta nishe drugi sa njega ne vedil, kak ti menih. Toti je njemi na zhase kruha pernefel. Potem Jesuf enemi poboshnemi Meshniki od sv. Benedikta na snanje da, ino toti njega gorpoishe, ino njemi jesti pernese. Zhres en zhas ga tudi pastiri najdejo, ino njemi jesti pernesejo, on pa nje s' boshanskimi navuki nashpisha. Ako ravno je pa Benedikt v' pushavi bil, je vender ti hudi sovrashnik njega najshel, ino ga na nezhiste misli napelaval, ali s' poboshnim premishlavanjom je on vse to odvernil. Zhres en zhas so ti tam blisu prebivajozhi menihi njega sa svojega vishi-shlega si svolili. Kir je pa preostro s' njimi djal, so ga hteli sagiftati. Ali kak je po svoji navadi vino prekrishil, je glash rasletel. Te pa je nje sapustil, ino je v' svojo samozho nasaj se povernil. Tam je pa njegovo sveto shivlenje se tak vunrasglafilo, de je telko jogrov k' njemi prishlo, de je 12 hramov postavil, ino vu vsakem je 12

menihov stanovalo. Toti menihi so pa tak lepo ino poboshno shiveli, de so najpreshtimanefhi Rimari svoje fine k' njim v' podvuzhenje te poboshnosti davali. Kir je pa nevosflivost drugih njega tak dugo zhertila, ino njegove jogre na vse vishe k' hudemi napelavala, tak je on toti kraj sapustil, ino se je podal na goro Kafino. Tam je Haide na kerfhansko vero obernal, ino 's njihovega haidoskega tempelna en klofhter ino dvé kapeli naredil. Tam je Benedikt tudi naredil one menishke regule ali naredbe, kere so potli vsi menihi gorvseli, ino se po njih dershali. Na gori Kafino je ali se sazhelo to veliko imenitno Benediktinarfko menishtvo, is kerega je potli telko imenitnih moshi, ter Papeshov ino „Shkofof se vselo. „Sv. Benedikt je, potem kak je telko poboshnih zhmeliz bil v' svoj beden spravil, v' svoji sadni bolesni se pustil v' zirkev sanesti, ino je tam s' sv. refhnim Telom nashpishan sveto vmerl v' tem leti 543. Prezi po njegovi smerti se je proti is-hodi vidla ena svetla stesa od semle ino gor do neba, ino en poshtuvani mosh je rekel: „Po toti stesi je ti Bogi dopadliv Benedikt v' nebo fhel.“

„Sv. Benedikt svojim menihom naprejpishe, vfaki den dve vuri v' molitvi ino poboshnem premishlavanji dopernefti, sedem vur pa delati, ino zhe se tudi mi, ako ravno ne smo menihi, tote njegove naredbe dershimo, ino se poleg tega hudega varjemo, tak tudi mi po ti svetli stesi v' nebo pridemo.

22^{ti} den Sufhza.

Sveti Oktavian, Visihshdiakon.

Oktavian je bil Visihshdiakon v' Kartagi, ino je sred veliko taushentimi savolo kerfhanfke vere od Vandalov vmorjen; je tedaj tak, kak njih je pres shtevila veliko storilo, sa kerfhanfko vero dal svojo shivljenje, de bi to negvisihno zhafno shivljenje s' tim stalnim vezhnim samenjal.

Sveta Lea, Vdova.

Lea je she mlada postala vdova, ino je bila shlahtnega stana ino bogata. Ali vse to je ona malo shstimala, krish Kristusov je njoj najlubishti bil. Namesto de bi se supet bila omoshila, ino si prav dobre dni napravila, je k' Nunam shla, tam zelo prosto se nosila, veliko se postila, ino zeze nozhi v' molitvi ino poboshnem branji dopernefla. Zhe ravno je ta vishisha bila, je vender vfem postregla. Ona je rada muzhala, tudi najrajshi na samem bila, ino je vu vfem iskala le Bogi se dopasti. Po enem tak sveto dopernefhenem shivljenji je ona tedaj tudi sveto vmerla v' tem leti 384.

Poshtuj vdove, kere so prave vdove, kere imajo prizhuvanje od dobrih del, de so otroke gori sredile, de so popotne pod streho jemale, de so Svetnikom noge vmivale, de so tim revnim v' nadlogi postregle, de so se po vseh dobrih delah pomojale. Kera (vdova) pa v' lushtih shivi, je shiva mertva. (I. Tim. 5.)

25^{ti} den Sufhza.

Osnanenje Divize Marie.

Toti svetek je lastno svetek zhlovekpostajenja Jesusa Kristusa, na kero se vfigdar spomenemo, kader Zheshenomario molimo, ino bi skus vsakdenjo premishlenje tote najperve skrivnosti nashe vere mogli zhim bole k' sahvalni lubesni do Jesusa Kristusa se obuditi, ker je le sa nas zhlovek postal.

Sveti Ireneuf, Shkof, Mant.

Ireneuf, v' Sirmianskem ali Slavonskem rojen, je bil oshenjen, ino je s' svojoj shenoj imel dosti otrok; je pa savolo njegovega veliko snanja v' rezhih te vere ino grugih lepih zhednostih vu velkem poshtenji bil. Sa tega volo so njega sa Shkofa si isvolili. V' tistem zhafi pa je na enega Shkofa nizh ne dobrega zhakalo, sakaj kak hitro je preganjanje tih Kristjanov nastalo, so vfigdar najprejd na Shkose planili. Kak je tedaj zesar Dioklezian sapovedal, Kristjane povsod preganjati, ino spomoriti, zhe nebi od svoje vere odstopili, je deshelski oblastnik tega Sirmianskega Shkofa Ireneusa pred se poklizal, ino njemi sapovedal, malikom ofruvati. Kir je pa Ireneuf rekel, de ne vezh, kak samo eden Bog, ker je vse stvoril, ino de je perpravljen, rajshi vse terpeti, kak se njegovem Imeni odpovedati, je on njega na enem lesi pustil rasepinjati ino nesmilno

mantrati, potem pa v' jezho verzhi. Njegova rodbina, njegova shena, otrozi, ozha no mati, njegovi fosedje ino prijateli so pa k' njemi pri-fhli, ino glej, otrozi so se k' njegovim nogam skluzhili glasno krizhezhi: „Lubi ozha, smili se zhres se ino zhres naf.“ Njegova shena se njemi sa fhinjak skluzhi, ino vfa objokana rezhe: „Ob-dershi se per shivlenji sa me ino sa otroke“; njegova mati je od jozha ino klivkanja skoro ne pregovoriti mogla; njegov stari ozha, drushina ino vfi dobri prijateli so milo jozhezhi ga profili, ino britko krizhezhi rekli: „Spomni se na tvojo mladost, ino imej smilenje zhres sam sebe.“ Ali vse to je ne samoglo tega sv. Shkosa odverniti od lubesni Jesufove, ino on je famo to svojim otrokom rekel, de tifti ozha, ker sa vse fkerbi, bo tudi sa nje fkerbel. Potem ga je ti deshelski oblastnik supet pred se vsel, ino ga je baral, ako bi htel bogovom ofruvati, drugazh njemi ena strashna smert naprejstoji. Sv. Ireneuf ostane per tem, kak je prejd rekel, ino se na nibeno visho ne dá preoberniti. Ti deshelski oblastnik na to serdit, pusti Irenenfa s' fhibami tepfti, ino sapovej, njemi glavo vsekati, ter ga 's mosta dol v' Savo verzhi. To je, potem kak je bil klezhê sa to gnado te stanovitnosti Bogi sahvalil, ino ga sa ofkerblenje tih svojih profil, se dopunilo v' enem leti tretjega stolëtja.

Sveti Ireneuf se je ostro dershal tega, kaj Kristuf pravi, rekozh: „Ker ozheta ali mater bol lubi, kak mene, tifti je ne mene vreden; ino ker fina ali zher bol lubi, kak mene, tifti je ne

mene vreden; ter ker ne vseme svojega krisha, ino ne gre sa menom, tifti je ne mene vreden.“ (Math. 10.)

26^{ti} den Sufhza.

Sveti Ludger, Shkof.

Ludger, vu Frislandi od poboshnih ino shlahtnih starshih rojen, je s' 13^{mi} letmi k' enem sv. Shkofi poslan, de bi tam v' tih potrebnih snanjah podvuzhen, ino v' poboshnosti gorsrejen bil. On je tudi prezi po svojem sesholanji sa Meshnika shegnan, ino k' predganji tega Evangelja odlozhen, ino je toto svojo odlozhenje tak serzhno obudno spunil, de je veliko Haidov k' ti pravi veri, ino veliko nizhvrednih Kristjanov na pokoro obernil. Sa tega volo je sa Shkofa isvolen, ino je kak Shkof bil en lubleni pastir svoje zhrede, ker je besedo boshjo ostro predgal, ne gledezh na stan ali pershono, ker je tim vbogim bil en dobrotlivi ozha, ker je sam sebe v' ostrem redi dershal. She na svoj sadni den je dvakrat predgal, potem pa je, kak je sam naprejpovedal, ob polnozhi sveto vmerl v' tem leti 809.

Dershmo tudi mi nasho telo v' strahi, de ne bomo od lushtov tega mesa premagani storili, kak storijo otrozi te teme.

27^{ti} den Sufhza.

Sveti Ropert, Škof.

Ropert je bil kralvskega roda, ino je ob zhasi krala Childeberta sa svoje poboshnosti ino vuzhenosti volo Škof v' Wormsi postal. Kir so pa ti haidofki ino Arianarški Wormseri njegovo Aposhtolfsko predganje savergli, njega tepli ino is mesta signali, je on na povablenje enega Parškega vajvoda v' Regensburg fhel, ino je tam tega vajvoda sred dostimi visihishimi ino shlahtnimi v' kerfhanski veri podvuzhil, ino nje kerstil. Odonod je Ropert fhel po vfoj Parškoj desheli, te pa kre Dunaje dol do Vogerskega, potem v' Esteraihi v' to mesto Lorch, sadnizh v' Salzburg. Povsod je ti sv. Škof kerfhansko vero predgal, ino nad bolenimi zhudeshe delal. Na tem torishu tega rasmetanega mesta Juvavium je on s' perpomaganjom Parškega vajvoda Teodoa najprejd eno zirkey sv. Petra ino en klofhter postavil. Potem je fhel v' Worms, ino je 12 Meshnikov s' sobom perpelal. Tote je po desheli vun poslal, de bi vsaki v' svojem kraji te kerfhanske ovzhize fkerbno pafel, ter Nevernike na kerfhansko vero obrazhal. Tak je sv. Ropert tedaj sam ino skus svoje Meshnike mozhno dosti ludi v' Parški desheli, ino tudi od Slovenskega naroda njih veliko na kerfhansko vero obernil. Sadnizh, kader se njemi je vidlo, de je konez njegovega shivlenja blisu, je svoje Meshnike vkuppoklizal, ino nje serzhno opome-

nil, de bi le sevfem persadenjom delali v' tem vinogradi tega Gospoda. Te pa je enega is svojih Mefhnikov, Vitala, sa Shkofa shegnal, ino naskorem sveto vmerl v' tem leti 723. Per njegovem grobi se je veliko zhudeshov godilo.

Ne savershmo, tak kak ti neverni Wormseri, kerfhanfkih Mefhnikov, ino njihovega predganja tega Evangelja, de nebi Jesus tudi naf savergel.

29^{ti} den Sufhza.

Sveti Eufasi, Abbat.

Eufasi je bil od shlahtnega roda is Burgundie. Kir je she saran sposnal prasnnozho tega sveta, se je v' ti klofhter Luxen podal. Tam je potli Abbat postal, ino je sveto vmerl v' tem leti 628.

Sveta Katreja Genuanfka, Vdova.

Katreja, od shlahtnega roda v' Genui, je she s' osmimi letmi sposnala k' hudemi navershenje zhloveka v' njegovi mladosti, ino je sa tega volo s' bolezhim ferzom premifhlavala, kelko je nafh Odrefshenik Jesus Kristuf sa greha volo mogel terpeti. Sa tega volo je pa tudi dushe vekfsha lubesen k' Jesufi v' njenem ferzi se nashgala. Kir je ona svojim starfshim sploh pokorna bila, je nje tudi v' tem bogala, de je s' 16^{mi} letmi tega shlahtnega Juliana Adorno sa mosha vsela. Toti je

njoj s' svojo hudobnostjo ino sanikernim sader-shanjom veliko terplenja naredil. On je njoj vse sapravit. Pervih pet lét svojega sakona je tedaj v' sami shaloſti prebila, potli pa je tudi fhla sa vshivanjom tih poſvetnih luſhtov, tak dugo, de je od duhovnih ali nebeſkih rezhi ſhe nizh vezh ne ſliſhati htela. Ali zhres en zhaſ je od Boga obudjena na enkrat obzhutla ſvojo hudobnoſt, ino je ſpoſnala, v' kakſhi nevarnoſti ſe je ſnajfhla. Na to je ona k' ſpovedi fhla, je pa od ſamega grivanja per ſpovedi omedlela ino okol pala, ino ſe totokrat ne mogla ſpovedati. Kak je domo priſfhla, ſe je v' ſvojo hiſho noter ſaperla, ino ſe njoj ſdelo, de od ſame teſhave ino ſhaloſti more mertva biti. Potem je pa njoj naprej priſhlo, kak de bi Jeſuf s' kervavimi ranami pred njoj ſtal, ino rekel: „Vidiſh toto kerv, iſ lubesni proti tebi je ona vſa prelita ſa ſadovolſhino tvojih grehov.“ Na to ſe je Katreja k' zeli ſpovedi perpravila, ter je fhla, ino ſe pod veliko ſós prelejanjom ſe vſeh grehov svojega ſhivlenja vzhiaſta ſpovedala. Skus toto ſpoved, ino ſkus vshivanje ſv. reſhnega Tela je tak okreplena ino potroſhtana gratala, de je njoj vſo ſdvojezho miſhlenje prejfhlo. Od potli ſe je ona vſega nepotrebnega govorenja ino nevarnega tovarſhtva ſdershala, veliko Boga molila, ſa te vboge almoshtvo pobirala, tim bolenim ſtregla, ino doſtikrat ſv. Sakramente prijela. Pregrehe njenega moſha, ker ſhe njoj je ſploh veliko terplenja naredil, je ona ſdaj poterplivo preneſla. Kir ſta ſadnizh obá v' ſhpital fhla ino je njeni moſh s' eno takſho bolesno vdarjen, de je ſdvo-

jiti htel, je ona jozhezh Boga sa njega profila, ino glej, na enkrat je zelo drugazhish postal, zelo miren se je ves boshji voli prek dal, ino tak vmerl. Tudi ona je potli sbolela, ino velko teshavo ime-la, doklam je po terplivem preneshenji svojih nadlog sveto vmerla v' tem leti 1510.

Zhe je sv. Katreja, kera je tak poboshna ino puna zhednosti bila, mogla terpenja enega nefrezhnega sakona obzhutiti, ino je svojo dusho v' nevarnost tega pogublenja postavila, v' kakshno nevarnost she le sdajne zheri svojo dusho postavijo. O de bi v'li starshi to k' serzi vseli, ino nebi svojih sinov ali zheri k' enoj nespametnoj shenitvi perpravlali. O de bi pa tudi sinovje ino zheri na bogabojezhnost ino spridnost tega sheniha ali te neveste gledali!

Na en den Sufhza ali Aprila.

Diviza Maria sedem shalofti.

Na zvetni petek naf nafha mati zirkev spomene na britke shalofti, kere je Diviza Maria s' svojim boshanskim sinom mogla prestat. Is vseh njenih shaloftih pa je sosebno njih sedem bilo, kere so kakti sedem mezhov njeno serze prebole, najmre: 1. Kader je Simeon njoj naprej prerokoval njeno terpenje. 2. Kader je v' Egiptum mogla pobegniti. 3. Kader je svojega sinka v' Jerusalemi sgubila. 4. Kader je Jesufa s' krishom

obloshenega frezhala. 5. Kader je Jesus na krishi vmerl. 6. Kader je njemi njegova stran prebodjena, ino on 's krisha dolvset, ter njoj na krilo djan. 7. Kader je Jesus v' grob poloshen.

Profmo Divizo Mario, mater Jesusovo, de bi ona tudi nasha mati bila, ino nam na nasha posledno vuro od Jesusa gnado isprofilala.

A P R I L.

2^{gi} den Aprila.

Sveti Franz de Paula, Menih.

Franz, v' Kalabrii v' tem mesti Paula rojen, ino od svojih starših v' lubesni boshji gorsrejen, je s' 13^{mi} létmi v' en Franziskanarški klošter dan. Odonod je šhel v' Rim, ino s' 15^{mi} létmi se je s' dopušenjom svojih starših v' eno votlo pezhino podal. Tam je njegovo ostro ino sveto shivljenje se naskorem dalez okoli svedlo, tak de so eni prishli k' njemi, ino so njegovi jogri postali. Kir je od njegovega svetega shivljenja, od njegovih zhudeshov ino prerokovanjih tudi Franzoski kral Ludwig XI. svedil, je on njega v' svoji bolesni k' sebi poklizal. Kak je k' temi krali prishel, je on njega baral, zhe bi od tote bolesni osdravil? Sv. Franz njemi odgovori, de je njemi le en zelo mali odlog she dani, naj se sato perpravi. Na to je on tega krala k' vsem dobrem opominjal, ter ga k' smerti perpravil, ino ti kral na njegovih rokah vmerje. Potem je sv. Franz nekere kloštre vpelal, ino drugazh ludem veliko dobre-

ga storil. Sadnizh, kader je vidil, de bo ga Gospod Bog skoro k' sebi vsel, je on svojega reda Meshnike ali menihe k' sebi poklizal, ino nje lepo opomenil, te pa je s' sv. Sakramenti oskerblen sveto vmerl v' tem leti 1508.

Škerbmno tudi mi v'fakshi v' svojem stani se najprejd sa to nebesko, ino skashmo nashemi blishnemi pravo kerfhanfko lubesen.

5^{ti} den Aprila.

Sveti Vinzenz Fereri, Predgar.

Vinzenz, v' Shpanjski desheli od poboshnih starfhih rojen, je s' sheftimi letmi sazhel v' fholo hoditi, ino se je tak s' dobrim vuzhenjom kak s' svojim lepim sadershanjom vsem dopal. On je she tē rad v' zirkev hodil, ino je Jesusi ino Marii posebno poboshnost skasal. On je volo svojih starfhih v'figdar sa volo boshjo sposnal, je rad Boga molil, ter Kristusovo terplenje ino smert premishlaval. S' 18^{mi} letmi je shel k' Dominikanarom, de bi se tam perpravil k' predganji te besede od krishanega Jesusa. Ti hudi sovrashnik je pa ne prepustil, tudi totega sv. mladenzha na nezhistoft napelavati, ja on je enkrat k' eni neframni shenski poklizan, ali on je prezi pobegnul, ino je njoj potli njeno krivo obrezhenje is serza odpustil. Potem je pa od Papesha dopushenje dobil, kak Misionar od Jesusa iti predgat, kam bi htel. Tak je on tudi shel, ino je vu veliko deshelah besedo boshjo s' takfho serza gorezh-

nošijo predgal, de je možno doſti ludi na pravo vero obernil, grefhnike pa je tak obudil, de ſo doſtikrat po njegovi predgi ſgrivani pred njim na kolna dolpali, ino ſe pravizhno ſpovedali, ter od njega na premišhlavanje mantre ino ſmerti Kriſtuffove, ino na dobrovolno preneſhenje tih terplenj opomenjeni ſe pravo pobolſhali. Bog je ſv. Vinzenzi tudi dal dar tih zhudeshov ino tega prerokovanja. Potem kak je on telko duſh od pogubljenja odtel, ino temi zhlovezhanſtvi bil telko dobrega ſtoril, je Goſpod Bog njega k' ſebi poklizal na prijetje tega vezhnega plazhila ſa njegove velike ſafluſhenja. To je bilo v' tem leti 1419.

Kir ſhe tiſti imá velko plazhilo dobiti, ker eno ſamo duſho od pogubljenja odteje, kakſhno prekobilno plazhilo ſhe le morejo ſadobiti tiſti, ker telko tauſhent duſh od vezhnega pogubljenja odvernejo, ino temi dobremi paſtiri Jeſuſi naſaj perpelajo!

7^{mi} den Aprila.

Sveti Herman, Meſhnar.

Herman, v' Köln na Raini od ſiromakſhkih ſtarſhkih rojen, ino v' bogabojezhnoſti gorsrejen, je ſhe kak ſholar ſe varval tovorſhtva nepridnih otrok, ino je ſhe s' ſheſtimi létmi D. Marii poſebno pobošhno fluſhil, ino toto je on potli ſa ſvojo mater imenuval, kir je vu velikih potrebozhah poſebno pomozh od nje ſadobil. Njo je on tudi ſa ſvojo roſho imenuval. S' 12^{mi} letmi je ſhel

v' en klošter, ino je tam is lubesni k' D. Marii menihom stregel, doklam je sa meniha gorvset ino sa meshnara postavljen. Per toti flushbi je on dostikrat ze le vure pred sv. reshnim Telom Boga molil. Njegova ponishnost je tak velka bila, de je rad bil, zhe ga je gdo zhertil, ino je ne mogel terpeti, de bi ga gdo hvalil. On je tak oftre dela te pokore na se vsel, kak de bi najveksli greslnik bil, ako ravno je s' nedushnostjo bil obvenzhen. Bog je pa totega svojega svestega flushebnika tudi s' terplenjami obiskal, sosebno je on s' shelodza ino glave bolenjom dosti prestal, pa vse poterplivo. Te frezhne vure svoje smerti, sa kero je naprej-vedil, se je vzhakal v' tem leti 1226.

Zhe je sv. Herman rajshi bil, de ga je gdo zhertil, kak de bi ga hvalili, sakaj nebi tudi mi is lubesni k' Jesufi prenesli, kader naf gdo po nedushnem zherti ino sovrasli?

10^{ti} den Aprila.

Sveti Ezechiel, Prerok.

Ezechiel, od Judofkega duhovnega roda, je bil v' Babilonfko vjetje pelan. Sheft let pred Jerusalemskim vkonzhanjom je Bog njega isvolil, de je tim sred njim vjetim Judom prerokuval od tega savolo njihove vse forte hudobnosti naprej-stojezhega rasdiranja ino vkonzhanja Jerusalemskega mesta ino tempelna. Kir je pa enega Judofkega sodnika savolo njegovega malikovanja oftro posvaril, je toti sodnik tega sv. Preroka vmoril.

Sveti Marzelin, Mant.

Od Marzelina sv. Avgustina pravi, da je savolo svojih lepih zhednostih velik bil pred Bogom, ino savolo svoje visoke flushbe per vojski tudi per ludeh imenit. On je vu velki poboshnosti ino sveto shivel, on je bil pravizhen, svesti, bogabojezh, on je bil en lubleni sakonfski tovarsh, on je bil potalashliv proti svojim suprotivnikom, ponishen proti flushebnikom boshjim, lubesniv proti vsem, tudi proti svojim sovrashnikom. Ali zhe ravno je tak lubesnivega djanja ino sader-shanja bil, je vender en grof ga sato, kir je svojo katolfsko vero proti kriyovernikom sagovarjal, dal noter sapreti, ino njemi glavo vsekati. To je bilo v' Kartagi v' tem leti 413.

Sv. Marzelin je v' jezhi rekel: „Bog mene na tem sveti shalosti, da bo mi na ovem milost skasal.“ To tudi nas naj troshta, zhe poleg svetega spunenja nashih dushnostih le hude dni imamo.

11^{ti} den Aprila.

Sveti Leo, Papesh.

Leo, v' Toskani od shlahtnih starshih rojen, ino v' bogabojezhnosti gorsrejen, je bil vu vseh snanjah dobro podvuzhen. Potem si je duhovni stan isvolil, ino je kak Visshishdiakon bil svitnik Papesha Sixta III., po njegovi smerti pa sa Pa-

pesha isbran. S' teshkim ferzom je on toto isbranje na se vsel, sakaj on je vedil, v' kakih stiski je ta sv. zirkev te bila. Sa tega volo je najprej s' ferzhnoj ino poboshnoj molitvoj per Bogi pomozh iskal, potem je pa svojo najvekshe skerb obernil na povernenje tih Pravovernih ino Krivovernih. On je skoro vsaki den predgal, ino je s' svojim lepim sadershanjom ino ostrim redom vsem duhovnim ino posvetnim naprej shel. Sa obrambo te prave vere se je on k' zefari Teodosii, sa pomozh pa k' Jesusi obernil. Kerfhanfko ludstvo je njemi tak na skerbi bilo, de je, kader je strashen Attila s' svojoj vojskoj she nad Rim prafko gnal, svoje Rimlane na pokoro ino k' molitvi opomenil, te pa v' mesnem oblazhili Attili proti shel, ino k' njemi rekel: „Ti, ker si ti she vse premagal, sdaj mi tebe profimo, premagaj sam sebe.“ Attila se sazhudje poshtuvajozh tega sv. Papesha, ino se s' svojoj vojskoj oberne nasaj, ino Rim per miri pusti. Tudi Vandalskega krala Genserika je sv. Leo telko naprofil, de je ne v' Rimi shgal ino vbijal. Toti sv. Papesh je bil en pravi ozha, dobrotnik ino skerbnik tih Pravovernih. On je, potem kak je to sv. zirkvo 21 let bil modro ino stanovitno vishal, sveto vmerl v' tem leti 461.

Sahvalmo Bogi, kaj je svoji zirkvi dal takse poglavare ino vishare, ker so njo v' najveksih stiskah obranili, ino pred neverstvom obarvali. Dershmo se pa tudi tega, na kaj nas zirkev opominja, de bo Bog njene prošnje oflishal.

14^{ti} den Aprila.

Sveti Tiburzius, Mant.

Valerian, ki je sv. Zezilio sa sheno vsel, je od nje na keršhansko vero obernjen, ino je na den tega shenitvanja njoj oblubil popunoma sdershanje. On je pa imel enega brata s' imenom Tiburzius. Totega je on tudi na keršhansko vero obernil. Ali ravno sa tega volo šta oba v' jezho vershena ino k' smerti obfojena. Ti ofizir Maximus, ki njidva je k' smerti vunpelal, je skus njujno stanovitnost obudjen se tudi neverstvi odpovedal, ino je sred njima Kristjan postal. Tak so tedaj vsi trije mantrani, ino s' mezhom vmorjeni v' tem leti 229.

Dershmo se tudi mi Jesufa Kristufa, tak bomo rajshi vse, tudi shivljenje ta dali, kak bi to vezhno svelizhanje sgubili.

15^{ti} den Aprila.

Sveta Helena, Zesariza.

Helena, v' Bitinii od priprostitih siromashkih haidoskih starshih rojena, je v' svoji zvetozhi lepoti tega vishishnega vojshaka Konstanzia sa moshha vsela. Toti je potli zesar postal. S' njim je imela Konstantina, tega potlanjega pervega keršhanskega zesara. Kir je toti potem na eno zhu-deshno visho skus suamenje tega krisha Maxenzi-ovo vojsko premagal, je njegova mati Helena

kerfheniza postala, ino svojo vero potli skus najlepše zhednosti ino dobre dela skasala, ino je sveto vmerla v' tem leti 327. — To drugo najdesna na 3^{ti} den Majnika.

16^{ti} den Aprila.

Sveti Paternuf, Shkof.

Paternuf, v' Aquitanii od shlahtnih starših rojen, je še mladi se podal v' en klošter, ino je tam vu velki poboshnosti shivel. Potem se je s' enim drugim menihom na famozho podal, ino je tam savolo svojega ostrega shivlenja ino zhudeshov hitro glasovit postal. On je sa tega volo prezi sa Diakona, te pa sa Meslnika shegnan, ino sadnizh sa Shkofa isbran. Kak Shkof je on veliko raspadjenih zirkvi popraviti, ter veliko novih postaviti dal. Tudi hramom sa vboge je on pozhetnik bil. Potem kak je 13 let vishar ino dobrotnik svoje zhrede bil, je sveto vmerl v' tem leti 570.

Popravljamo tudi mi ti od Boga spuvan, od naslih hudobnostih pa rasderti tempel nashega tela, de bo sv. Duh mogel v' njem prebivati.

17^{ti} den Aprila.

Sveti Rudolf, Shkof.

Rudolf, od bogatih starših rojen, je vso svojo erbio med vboge dal, ino je menih postal. Nasko-

rem potem so njega sa Škofa postavili, ino on je tudi kak Škof svojega prejdnega ostrega shivlenja se dershāl. Njegovo ludstvo je bilo hudobno. Sa tega volo je pa on nepreheñjajozh besedo boshjo predgal, ino je bil en daroviten dobrotnik tih vbogih. On je vsako leto svoje Mefhnike vkuppoklizal, ino je nje k' dobremi opominjal. S' veliko zhednostmi obvenzhen je on sveto vmerl v' tem leti 1060.

Sveta Maria Egipt., Spokorjeniza.

Egiptofka Maria je s' 12^{mi} letmi v' mesto Alexandria prishla, ino je tam 17 lēt nesramno nezhistost dopernashala. Kader je pa enkrat veliko romarov v' Jerusalem k' svetkuvanji isvišhanja sv. krisha se napotilo, je tudi ona k' njim se perdrushila. Kir je pa siromashka bila, so nekeri malopridni mladenzhi njo med se vseli, ino ona je tudi na totem boshjem poti s' njimi greslino shivela. Ali kader je v' Jerusalem pridozha sred drugimi htela v' zirkev iti, de bi ti sv. krish vidla, je njoj ena skrivna roka sploh branila, de je né noter mogla. Na to se je v' predzirkvišhi v' en kót podala, ino je premishlavalā, kaj bi to moglo biti. Per tem je sposnala, de so njeni grehi krivi, kaj je ne vredna viditi sv. krisha, na kerem je Kristuf sa njo terpel ino vmerl. Po veliko sós prelijanji ona sagledne eno D. Marie podobo. K' toti ona rezhe: „Daj meni noter v' zirkev priti, ino viditi ti les, na kerem je moj Bog no Gospod, tvoj sin, sa me svojo kerv prelil. Jas oblubim

mojo shivljenje poboljšati, svēti se odpovedati, ino se hozhem podati, kam bošh me koli pelala.“ Ino glej, sdaj je ta grefhniza fhla v' zirkev notri, ino k' sv. krishi. Potem kak je pred sv. krishom bila molila, ga obinila ino s' veliko fōsami pomozhila, je fhla nasaj pred to D. Marie podobo, ino je njoj sa toto gnado sahvalila. Tam je flifhala toti glaf: „Prék Jordana bošh ti mir nashla.“ Na to je jozhezha se D. Marii perporozhila, ino je fhla do Jordana. Tam je per zirkvi sv. Johanesa Kerstnika vfo nozh s' premishlavanjom svojih grehov, s' jōzhom ino s' molitvoj dopernefla, na drugi den pa je sv. Sakramente prijela, ino je fhla prék Jordana v' pufhavo. Tam je ona okoli 47 lét v' najostréfhi pokori, v' postih, v' molitvah, ter v' sdihavanji k' Jesusi ino Marii dopernefla, doklam je sveto vmerla v' tem leti 421.

O de bi vřakfhi ino vřaksha, kera je, kak Egiptofka Maria, se s' grehi te nezhistofsti omadeshala, htela sposnati, de je ne vredna v' hisho boshjo iti, ino krishanega Jesufa per podigavanji sv. Meshe viditi, ino de bi s' totoj svetoj Spokorjenizoj, zhe ravno ne v' pufhavo, vender od vřeh takfhih perloshnostih se prozh podala, ino na eno duhovno visho na samozhi pokoro delala.

18^{ti} den Aprila.

Sveti Kolozeruf, Mant.

Kolozer je bil en imenitni Vřihřhvojřhak zefara Adriana. Toti je, kir je vidil, kakfhni zhu-

deshi fo se per mantrah sv. Faustina ino Jovita godili, Kristjan postal, ino sa tega volo sred njima v' shelesi v' Majland gnan, ino je tam, potem kak je strahotno mantran bil, sveto vmerl.

Sveti Eleuteri, Shkof, Mant.

Eleuteri je bil Shkof na Dalmatinskem. Kader je zesar Adrian sapovedal, njega derezhim levom naprejverzhi, fo tote divje stvari njemi nizh ne storile, temuzh perlisavajozhe li k' njegovim nogam legle. Kak fo soldati toti zhudesh vidli, fo vsi Boga hvalili, ino tudi njihov vihfishi je Kristjan postal. Zhe rayno je Eleuteri totokrat se mantre ognil, je vender potli sa zesara Deziusa na en sherjavi rosh vershen, te pa v' en kotel pun vrelega olja posajen, sadnizh sred svojo staro materjo sa vojko gorobelhen, ino tak je svojo shivljenje gorofral tistemi, ker je sa naf na krishi vmerl.

Terpmo tudi mi radi vse sa Jesufovo volo, sakaj on je pred sa naf veliko terpel. Premislimo njegovo terplenje ino smert, ino bodmo pokorni noter do smerti.

20^{ti} den Aprila.

Sveti Sulpizius, Shkof.

Sulpizius, od poboshnih priprostih starshih rojen, ino v' kralevskih hishah gorsrejen, je bil po-

pozhetnik vezhih klofhtrov ino zirkvih, en pomozhnik vbogih ino vjetih. On je sa tega volo sa Meshnika shegnan, ino potem sa Shkofa postavljen. Kak Shkof je on bil en svetli isgled te poboshnosti ino zhednosti, ino je vsaki den besedo boshjo predgal. Sa tega volo je Bog tudi skus njega zhudeshe delal nad bolenimi. S' lepimi saflushenjami oskerblen je Sulpiziuf sveto vmerl v tem leti 594.

Sveti Shkofi so en posebni dar boshji. Oni so tisti dobri pastiri, ker zhredo Jesusovo skerbno pasejo, te sablodjene ovzhize gorpoishejo, ino k' zhredi nasaj spravljajo.

21^{ti} den Aprila.

Sveti Anselm, Shkof.

Anselm, v' Piemonti od imenitnih ino bogatih starshih rojen, je she v' svoji mladosti skus svojo bogabojezhnost ino vuzhenost na snanje dal, de bo kaj posebnega 's njega. S' 15^{mi} létmi je htel v' klofhter iti. Kir je pa njegov ozha k' temu ne pervolil, je to tega mladenzha tak rasshaloſtilo, de je od tega slo sbolel, ino po osdravlenji sazhel nepriden biti. Kir je pa ozha njega sa tega volo, kaj je htel Meshnik biti, sploh hudo imel, je on svoj dom sapustil, ino je na Franzosko odishel. Sa tri léta je supet v' fholo shel, ino je menih, potem zelo viſhiſh tega klofhtra postal. Tam je on tak lepo ino sveto shivel, de so ga sa Viſhiſhkhkofa v' Kandelbergi na Englen-

darfem si svolili. Kir je pa kral dohodke tih zirkvih pod se vlekel, ino je Anselm njemi nasozhi rekel, de né on gospod zhres premoshenje tih zirkvih, tak je kral njega ob fhkofio djál, ino je she dohodke te fhkofie sa se vsel. Kir je vse sabstojn bilo, kaj je koli Anselm proti rekel, je on odishel v' Rim, satem je pa se na Franzosko podal. Ti Englendarški kral je pa tezhaf na jagi svojega shivlenja se snebil. Zhe ravno je tudi ti novi kral temi sv. Shkofi né rad bil, je vender k' sadnjemi vse se na dobro obernilo. Ali ti sv. Shkof je dushe flabéshi postajal, ino je sadnizh se v' zirkev k' meshi pustil nosit, potem je pa proti konzi svojega shivlenja terplenje Jesufovo, kero je sploh najrajshi premishlaval, si dal naprejbrati, ino tak je sveto vmerl v' tem leti 1109.

Kak ob zhafi sv. Anselma, tak she sdaj dohodki tih zirkvih ino tih duhovnih, zhe ravno ne deshelskega poglavara, tak vender druge v' ozhi pikajo, ino bi nekeri radi, de bi Meshniki sa svojo trudno skerb s' nizhim plazhani bili.

23^u den Aprila.

Sveti Juri, Visshishvojshak, Mant.

Juri, v' Kapadozii rojen, je, potem kak njemi je ozha vmerl, s' svojoj bogato materjo se v' Nikomedio podal, ino je sa zefara Diokleziana k' soldatom shel, pa tudi naskorem visshish postal. Kader je pa zefar Kristjane preganjati sazhel, je on soldazhino popustil, ino je zefari njegovo grosno

djanje s' Kriftjani nasozhi sponofil. Na to je pa zesar njega dal v' jezho verzhi. Potem je zesar skufhaval tega kershanskega vitesa tak s' velkimi oblubami, kak s' popretenimi mantrami od kershanske vere odverniti. Kir je pa vse to sabstojn bilo, tak je njemi glava vsekana. To je bilo v' tem leti 303.

Tak je sv. Juri skufhnjave tega peklenškega lintvora s' fulizoj te prave vere viteshko prebol, ino nam pokasal, de bi flishali, kaj nam Ap. Pavl pravi: „Jas se bojim, de, kak je kazha Evo skus svojo golufio sapelala, se nebi tak tudi vafhi vumi spazhli.“ Ino Ap. Peter pravi: „Trésni bodite ino budite, sakaj vafh supernik, ti hudi sovrashnik okol hodi, kak en erjovezhi lev, ino ishe, koga bi posherl.“ (I. Cor. 11. I. Petr. 5.)

25^{ti} den Aprila.

Sveti Marko, Evangelift.

Marko, is Afrike od Judofkega roda, je na Finkushtno nedelo skus sv. Petra predgo na vero Kriftusovo obernjen, ter kershnen. On je odpotli bil totega Apofhtola lubleni tovarfh ino tolmazhnik na vseh njegovih potih, ino je s' njim bil vu vseh njegovih nevarnostih ino stiskah noter do Rima. Kader je Ap. Peter sa svojih Apofhtolskih opravil volo 's Rima odishel, je svojemi Marki te Novo-preobernjene na skerb dal. Toti so njega profili, de bi njim vkupspisal, kaj so dosdaj od njega ino od sv. Petra flishali od shivlenja, navukov ino

zhudeshov Jesufa Kristusa. To je on storil, ino tak je nastal Evangelium sv. Marka. Sv. Peter je njega poslal v' Egiptum, de bi tistemi nevernemi ino hudobnemi ljudstvi ti sv. Evangelium predgal, ino on je shel, ino je po poti po vseh mestah ino krajih navuk Jesufov osnanival, ino je njih veliko preobernal. Zhres en zhas se je podal v' to poglavitno ino imenitno mesto Alexandria, ino je tudi tam njih veliko na kershansko vero obernal. S' tem je pa haidoske farje tak rasshalil, de so iskali njega prozh spraviti. Marko sa tega volo svojega najprejdnega jogra Ananiasa sa Shkofa shegna, ino njemi te Pravoverne prek dá, on pa odide v' druge kraje tih Pravovernih poterdjavat, ino drugih na kershansko vero obrazhat. Kak je sa dvé leti nasaj v' Alexandrio prishel, so ravno Haidi eno svojo svetkovanje obhajali, ino shivino sa ofer klali. Rezhejo tedaj ti haidoski farji, de tudi Marko ma saklan ino sa ofer perneshen biti. Najdejo njega tedaj ravno, kader je sv. Mesho flushil, vershejo njemi vojko okoli, ino ga vlezhejo vun 's zirkve ino po gasah tega mesta tak, de je flashter kervavi bil, vezher pa, kader so se she navolili, ga vershejo v' eno temno smerdezho kajho. V' nozhi se njemi Jesuf perkashe, ino rezhe k' njemi: „Mir ti bodi, Marko!“ On je na to zelo nozh Boga hvalil ino sa pomozh profil. Vjetro so ga 's kajhe vun, ino supet po tih kamenih vulizah tak dugo vlazhli; de je mertev bil. To se je sgodilo v' tem leti 68. Njegovo sveto telo se snajde vu Venedigi v' eni njemi postavleni lepi zirkvi. Sv. Marko ima enega leva poleg

sebe namalanega. To je eno is tih shtireh snamenj, kere so se Preroki Ezechieli perkasale, ino snamenuje enega krala, kir je sv. Evangelist Marko Kristusa kak krala popisal.

Ta dнешna prozefja ima svojo pozhetek od sv. Papesha Gregora, ker je skus eno takšno prozefjo pomor odvernili. Prosmo v' toti prozefji milostivnega Boga, de bi nam dal sad te semle, de bi odvernili hudo vremen; prosmo ga, de bi nam dal sdravje, ino de bi nas varuval pred hudimi bolesni, sosebno pred pomorom; prosmo ga pa posebno sa njegovo gnado,

27^u den Aprila.

Sveti Turibius, Shkof.

Turibius je bil Shkof v' Astorgi na Shpanjskem. On je s' velko skerbjo ino serza goreznostjo naredbe ino navuke te prave zirkve proti Krivovernikom sagovarjal ino branil. Sv. Papesh Leo sam je njemu per tem k' pomozhi bil. Toti sv. Shkof je vmerl v' tem leti 460.

Sveta Zita, Dekla.

Zita, v' eni vesi od bogabojezhnih starših rojena, ino lepo gorsrejena je she s' 12^{mi} letmi v' flushbo prishla. Ona je vsakšni den vjutro rano k' mesli shla, te pa hitro k' deli. Rasvun svetkov ino nedel je ona tudi, gdakoli je mogla, v' zirkve shla Boga molit, ino je po gosto sv. Sakra-

mente prišla. Skus to je ona takšho lubesen do Jesufa dobila, de je vso svojo delo le sa njegovo volo opravljala, ino sploh dobre vole bila, nikol vnoshliva. Ona je vsako delo, naj je bilo kakšho koli, rada delala, ino je ne nikol zhasa imela. Nikol je nje nishe né vidil v' bodikaj tovarštvu, ali na pleši, ali per drugih nevarnih veselizah. Ona je nikol ne htela od drugih pregrehih ino djanjih kaj slishati, ino je tudi nikol ne od drugih kaj hudega govorila. Najbol so pa njoj klafarske besede superne bile. Kader je njo entkrat en hlapez salubleno nagovarjal, ino njo htel kufhniti, je njega v' lize vdarla, ino rekla, de ga bo hishnemi gospodi satoshila, zhe njoj nebo mira dal. Ona se je sploh prosto ino frameshlivo nosila, ino se veliko postila. Sa njenega tihega ino tak poboshnega sadershanja volo je pa ona od svoje ravendrushine bila posmehuvana, ino je mogla tudi od svojega gospoda ino gospê dosti preštati, je pa vse to is lubesni k' Jesufi poterplivo prenesla, mislezha na terplenje svojega Odrashenika. Proti tem, ker so njo zbertili ino sovrashili, je ona bila pohlebna ino prijetelna, tak de so njo na sadnje vsi shtimali ino radi imeli, ino od nje se pustili opomenti na popravljenje njihovih nepridnostih ino na poboshno shivljenje. Rasvun totih lepih zhednostih je ta sv. dekla imela tudi proti vbogim eno tako lubesen, de je njim od svoje saflushene plazhe darovala. Sv. Zita je 48 lét per eni hishi slushila. V' svojem 60tem leti je ona sbolela, ino je, potem kak je sv. Sakramente bila prišla, sveto vmerla v' tem leti 1272.

„Pojdi, ino tudi tak stori,“ Kristuf pravi. Ah pojdite drushina, ino storte, kak je sv. Zita storila. „Vi hlapzi,“ pravi Ap. Pavl, „vi hlapzi (ino dekle) bodite pokorni vashim telovnim gospodarom s' strahom ino v' trepetanji, s' odpertoſtjo vafhega ferza, kakti Kristufi, ino ne flushte na ozhi, kak de bi se le hteli ludem dopaſti, temuzh kak hlapzi Kristuſovi, storte boshjo volo is ferza radi, ino flushte s' dobroj voloj kakti temi Gospodu, ino ne kakti ludem.“ (Ephes. 6.)

28^{ti} den Aprila.

Sveti Vital, Mant.

Vital, v' Majlandi rojen, je bil ozha tih sv. Manternikov Gervasia ino Protasia. On se je enkrat k' enimi na ſmert obſojenemi Kristjani podal, ino ga je opominjal ino nagovarjal, de nebi odſtopil, ino tak ſamudil, to vezhno krono sado-bitu, ino toti je prezi mantri ino ſmerti ſe prek dal. Kir je pa Vital njegovo truplo vsel, ino poſhteno pokopal, je ſodnik to ſvedil, ino je ſapovedal, ga noter ſapreti. Potem ſo njega na enem leſi rasteſivali, ino na vſe viſhe mantrali, ſadnizh ſo ga ſhivega ſeſhgali. Tudi njegova ſhena, kir je né k' enem gnuſnem ino greſhnem ofruvanji ſe dala ſpraviti, je tak ſkuzhena gratala, de je ſa tri dni vmerla. To je bilo v' tem leti 171.

Ne ofrajmo ſe tim oſtudnim bogom te nezhiſtoſti, pijanoſti, krivizhnoſti, temuzh pravemi ſhivemi Bogi ofrajmo naſho duſho ino telo.

29^{ti} den Aprila.

Sveta Antonia, Diviza, Mant.

Antonia, ena Urshularska Nuna je savolo kerfhanfke vere neisrezheno mantrana bila, ona je tri dni sa eno roko obeshena, ino dve leti v' jezhi bila, sadnizh je pa v' kerfhanfski veri obstopozha na sapoved tega deshelfkega oblastnika seshgana.

Sveti Peter, Predgar, Mant.

Peter, vu Veroni od krivovernih starshih rojen, je v' katolshke shole poslan. Kir je tam v' katolshki veri podvuzhen, je se svojemi krivo-verstvi odpovedal, ino je potem k' Dominikanarom shel. Kader se je bil vunsefholal, ino Meshnik postal, je sa predgara besede boshje odlozhen. Skus svoje predge je on tak imenit postal, de se je od njega reklo, to je en pravi Apofhtol. Kir so pa eni njemi sa tega volo nevosfhlivi bili, so njega sazheli krivo dushiti, kak de bi bil s' shenfkami nedostojno tovarshstvo imel, ino so ga tak satoshli, de je sa tega volo mogel veliko terpeti. V' totem nedushnem terplenji je on v' grenki shalofsti se pred boshjoj mantroj dolvergel, ino rekel: „Lubesnivi Jesuf! jel ti ne vejsh, de sem nedushen, sakaj me pustish tak dugo terpeti?“ Kriftuf je na to njemi odgovoril: „Kaj pa sem jas sakrivel, moj Peter, de so me na krish perbili?“

Ino naskorem potem se je odkrilo, de je nedushen bil. Ali kir je v' svojih predgah, s' kerimi je veliko taushent greslnikov k' pokori, ino krivovernikov k' pravi veri spravil, nekere krivovernike mozhno rasjesil, so toti njegovi sovrashniki njega v' eni perloshnosti s' mezhom po glavi vdarli ino ga do mertvega spreboli. To je bilo v' tem leti 1252.

Meshniki ino Predgari, ker se svoje dushnosti dershijo, ino ne so najemniki, se dostikrat morejo sameriti tem, kerim nasozhi morejo povedati, de ne so od Boga; ali zhe naf sa tega volo, kir storimo, kaj je nafha dushnost, krivo obrezhejo, krivo satoshijo, ino nam po nedushno terplenje napravijo; tak se smislimo na to, kaj je Jesuf totemi sv. Predgari odgovoril: „Kaj pa sem jas sakrivel, de so me na krish perbili?“

MAJNIK.

Ivi den Majnika.

Sveti Filip in Jakob, Apofht.

Filip, 's Betfaide s' rodom, je bil ribizh, ino je imel prezi otrok. Kader je Jesuf Andrafha, Johanesa ino Petra sa svoje Jogle gorvsel, je prezi drugi den Filip Jesufa frezhal, ino Jesuf rezhe k' njemi: „Pojdi sa menom,“ ino Filip je shel sa njim. S' veseljom gre Filip prezi k' svojem pri-jateli Natanaeli, ino tudi totega k' Jesufi perpela. Zhres tri dni se Filip na shenitvanji v' Kani Ga-lilei od boshanstva Jesufovega zelo previsha, ino kader je Jesuf tih 12 Apofhtolov si isbral, je tudi Filip med nje gorvset, ino je Jesufi sosebno lubi bil. Kader je najmre Jesuf htel te 5000 moshi v' pufhavi nasititi, je Filipa baral, od kod bi se telko kruha vselo. Keri so s' Kristufom govoriti hteli, so se najprejd k' Filipi podali. S' njim je tudi Jesuf sosebno prijatelno govoril. — Po Kri-stufovem v' nebohojenji je Filip sv. Evangelium predgal najprejd v' Judofki desheli, satem pa vu velki ino mali Frigii. Sadnizh je pa sa vere volo

v' jezho vershen, ino gaishlan, ter na krish per-
vesan, ino na krishi s' kamenjom pobit v' tem
leti 80. Tudi njegove shtiri zheri so v' kerfhanški
veri vmerle.

Jakob, ti menšhi imenuvan, je bil fin Alfea
ino Marie, ene sestre Divize Marie. On je she
od svoje mladosti ostro shivel ino veliko Boga
molil. Kader je enkrat možno fusha bila, je on
desh od neba sprofil. Totemi Apofhtoli se je Je-
sus po svojem gorstajanji sosebno perkasal, ino je
njemi te Jerusalemske Pravoverne priporozhil.
Kader so tedaj Apofhtoli 's Jerusalema shli, so
njega samega tam pustili. Teshko je njemi bilo,
Kristjanstvo tam vpelati, gde je Kristus sam pod
telkim shpotom krishan bil; ali njegova k' Jesusi
lubesen je vse premagala, ino on je ti sv. Evan-
gelium v' Jerusalemi predgal, ne bojezhi se nizhesa.
Sadnizh je pa ti Vishihsfar Anas totega Apofhtola
ino nekere druge naprejpoklizal, ino nje dal s'
kamenjom posipati. To je bilo v' tem leti 62.

Sv. Jakob je en list na vse Pravoverne pisal,
v' kerem tudi naf vuzhi, de imamo vse nefrezhe
tega shivlenja s' veseljom terpeti — de zhlovek
najprejd svoj jesik more sabersditi — de je vera
pres del mertva — de molitva tega pravizhnega
veliko per Bogi samore.

3^{ji} den Majnika.

Najdenje sv. Krisha.

Kader je Konstantin Rimski zesar postal, je Maxenziuf, en sovrashnik tih Kristjanov, sto devetdeset taushent soldatov vkupspravil, de bi nad zefara shel, Konstantin je pa ne vezh kak nekaj zhres ofemdeset taushent vojsfhakov imel. V' toti stiski se Konstantin k' Bogi oberne, ino ga prosi sa pomozh. Ino glej, kader je enkrat po poldne s' svojoj vojskoj skus Franzosko deshelo shel, je nad sunzom sagledal en svetli krish s' tim napiskom: „V' totem snamenji bosh ti premagal.“ Konstantin sazhne sem no tá premishlavati, kaj bi tota perkasen pomenila. Ino glej Kristuf se njemi v' nozhi perkashe ravno s' tistim snamenjom, ino njemi rezhe, eno podobo totega snamenja na eno bandero postaviti, ino njemi rezhe, de bo njemi tota krishna bandera ena obramba proti sovrashniki. Na to Konstantin prezi dá eno novo bandero ino en velki krish napraviti, ino ti krish na bandero postaviti. Vsakshi soldat dobi ime Kristusovo na shkit, Konstantin pa na shishhak postavleno. Tak Konstantin sazhne se vojskuvati, ino glej v' kratkem on s' svojoj maloj vojskoj premaga vso Maxenziovo grosovitno vojsko. Na to je Konstantin ti krish v' tako poshtuvanje vsel, de je po zelem Rimskem zesarstvi sapoved vundal, ti krish poshtuvati, ino nikoga vezh krishati. On si je tudi naprejsel, na gori Kalvarii eno

zirkev sesidati. Sa tega volo je njegova mati sv. Helena v' svoji visoki starosti se v' Jerusalemu podala, de bi tam ti sv. krish, na kerem je Jesus vmerl, iskala. Kir je pa ne snati bilo, gde je ravno krish Kristusov stal, sakaj zesar Hadrian je 200 let prej d tisto mesto dal salipati, tak je sv. Helena sred tim Jerusalemskim Shkofom sv. Makariom tak dugo dala kopati, de so do tega is kamna sefekanega boshjega groba prishli, ino poleg tri krishe, ter zveke (sheble), ino napisek soseb na eni deskizi najshli. Ali kir sta Helena ino Makariuf, zhe ravno so zveki sred napiskom k' enem krishi bol prav prishli, le ne prav snati mogla, ker bi ti pravi krish Kristusov bil, je Makariuf eni poboshni mozno boleni Jerusalemski sheni dal se enega, te drugega, potem tretjega krisha dotekniti, ino kak se je tretjega doteknila, je sdrava bila ino gorstanila, ino tak je toti zhudesh pokasal, ker je tisti krish, kak je Jesus na njem vmerl, ino naf odréshil. To se je sgodilo v' tem leti 326. Zveke ino en tal sv. krisha je sv. Helena prezi svojemi fini zesari Konstantini poslala, ti vekshi tal sv. krisha pa je dala s' samim srebrrom okovati, ino ga je temi sv. Shkofi v' ohrambo dala. Kak je zesar Konstantin ti poshtuvani shaz dobil, je prezi Makariufi pifal, de naj na tem mestu, gde je nash Svelizhar od mertvih stanil, eno taksho zirkev dá sesidati, kera bo lepfha, kak je kera koli druga. Sv. Makariuf je prezi sazhel, ino v' tem leti 335 je ta lepa zirkev she shegnana bila, ino ti sv. krish v' njoj gorhranjen. — To drugo najdeshe na 14^{ti} den Septembra.

Per krishi Kristusovem ali najdemo obrambo proti temi sovrashniki, per krishi Kristusovem pa najdemo tudi najlepsho podvuzhenje nashega v' krishih sadershanja.

4^{ti} den Majnika.

Sv. Florian, Visishvojshak, Mant.

Florian, v' Esteraihi rojen, je she mladi shel k' soldatom, ino je sa zefara Diokleziana bil Visish, pa Kristjan. Kader je svedil, de je v' tem mestu Lorch vishe 40 Kristjanov v' temne jezhe noter sapertih, je on hitro tá shel, de bi nje potroshtal ino k' stanovitnosti opomenil. Kak je blisu mesta prishel, ga soldati srezhajo, ino njemi rezhejo, de Kristjane gorishejo. Na to Florian rezhe: „Bratje! jas sem tudi Kristjan, ino sem perpravljen, to nasozhi povedati.“ Na to ga ti soldati primejo, ino ga pelajo k' deshelskemi oblastniki Aquilini. Toti njega nagovarja, de bi malikom ofruval. Kir je pa Florian tega ne pervolil, je Aquilin njega s' butizami tepsti, potem s' shelesnimi grebeni tergati, sadnizh njemi en mliniski kamen na shinjak obehti, ino ga tak v' to vodo Ens verzhi pustil. To je bilo v' tem leti 230. Njegovo truplo je voda na en obreshek vergla, ino ta poboshna shena Valeria ga je poshteno pokopala. Na njegovo pokopalishe je potli ena zirkev postavlena, ino se je na njegove saproshtnje veliko zhudeshov godilo. Sa tega volo ga sosebnost v' nevarnosti tega ognja na pomozh klizhemo.

V' soldazhkem stani je veliko nevarnostih te dufhe, veliko perloshnosti k' hudemi, ali ker se Jesusa ino njegove postave dershi, sná tudi v' totem stani svelizhan biti, kakti njih je veliko svelizhanih.

6^{ti} den Majnika.

Sv. Johanes pred vratmi latinškimi.

Sv. Johanes Evangelist je sa zefara Domiziana mogel v' Rim priti, ino je na njegovo sapoved v' en kotel pun vrelega olja vershen. Kir je pa to njemi nizh ne shkodilo, ino so se vfi nasozhni mozhno zhuduvali, je zefar njega ne dal mantrati, temuzh v' Patmos pregnati. Toti zhudesh se je sgodil v' Rimi pred timi vratmi, kere sa latinske imajo.

7^{mi} den Majnika.

Sveti Stanislav, Shkof, Mant.

Stanislaus ali Stanislav, v' Polski semli od bogatih ino bogabojezhnih starshih rojen, je she v' svoji mladosti rad Boga molil, ino se rad vuzhil. Kak so njemi njegovi starshi vmerli, je njega Krakovski Shkof sa Kanonika ino predgara postavil, ter njega sa svojega naslednika perporozhil, ino tak je on Shkof v' Krakovi postal. Kak Shkof je on neprehenjajozh ludstvo podvuzhal, svoje Meshnike k' poboshnem shivlenji opominjal, ino

sa vboge skerbel. Kir je pa tedafhni kral Boleslav bil enemi shlahtnemi gospodi sheno prozhsel, ino s' njoj nesramno shivel, je Stanislav k' njemi rekel: „Ne je tebi dopustheno enega drugega sheno imeti.“ Na to je kral se od njega prozhobernal, ino si je naprejsel, tega nepovolnega posvarnika s' poti spraviti. Najprejd je naredil, de je sa ene njive volo, kero je Stanislav pred tremi letmi bil kupil, pravda nastala. Stanislav je tedaj rekel: „No tak naj tisti govori, ki je meni njivo predal,“ (tisti pa je she mertev bil). Kral se je tedaj na to nasmejal. Ali potem, kak je ti sv. Shkof tri dni ino tri nozhi bil se postil ino Boga molil, je on na shterti den po meshi v' Shkofoskem oblazhili k' grobi tega pokojnega shel, ino je njemi rekel, v' imeni tega Trojnoedinega gorstaniti, ino pred krala sa prizho iti. Ino glej, ti mertvi je nasozhi ludstva gorstanil, je s' Shkofom shel pred krala, ino je povedal, de je sa svojo njivo popunoma plazho dobil, potem je pa shel nasaj v' svoj grob. Na toti ozhitni zhudesh je ti sv. Shkof sa sdaj fraj ostal. Kir je pa kral zhim dushe bol hudoben bil, ino so molitve, meshe, ino opominjanja tega sv. Shkofa nizh ne samogle, tak je on krala od Pravovernih vunsklenil. S' tem je pa krala tak svadil, de je prezifoldate vunposlal, s' toj sapovedjoj, naj tega Shkofa per altari pobijejo. Ali kak so v' to kapelo noter prishli, gdé je Stanislav meshuval, je nje grosa obishla ino trepet, ino oni so nasajpridozhi krali rekli, de savolo svetlobe, kera tega sv. Shkofa obdava, nemorejo k' njemi. Na to

kral

kral kakti divji s' golim mezhom dirja k' altari, ino temi sv. Shkofi zhelo na dvoje raskole, soldati pa so mogli vso truplo sefekati ino rasluzhati. To je bilo v' tem leti 1079. Kanoniki so pa vse kofzheke vkup pobrali ino pokopali, ti grosni kral pa je od Papesha sapanan na Vogerfko pobegn timer, ino sdvojezh se obefil.

Nad kralom Boleflavom vidimo en postrafhni exempel od tega, na kaj ta gnufna nezhistoft pela. Ti Polfko-flovenfki sv. Shkof Stanislav pa naf s' besedami tega Apofhtola vuzhi: „Opominjajte endrugega vfaki den, de nebo gdo is val skus golufio tega greha vterdjen.“ (Hebr. 3.)

10^{ti} den Majnika.

Sveti Isidor, Shkof.

Isidor, v' Kartageni od imenitnih ino poboshnih starfshih rojen, je she od mladosti se dal na flushbo te zirkve. Potem je s' svojim bratom sv. Leandrom te krivoverne Arianare s' velikim persadenjom povrazhal, ino je sadnizh Shkof v' Sevilli postal. Kak Shkof je on bil en pravi vishar tih Mefhnikov ino Menihov, en mozhen vuzhenik tih gresfhnikov, en darovitni ozha tih vbogih, en shivi isgled svetega shivlenja. Kader je zhutil, de je njegovo shivljenje blisu konza, se je pustil v' zirkev pelati, ino je sv. Sakramente prijel, te pa je sveto vmerl. To je bilo v' tem leti 636.

O kelko so sv. Shkofi fi sa kraleftvo boshje sadeli, ino kak sveto so shiveli! Tudi mi shelimo

v' kralstvo nebesko priti, ali pres sadenja ino Bogi dopadlivega shivlenja se nam nebo odperlo.

Sveti Isidor, Kmet.

Isidor, na Shpanjskem od firomafhkih, pa poboshnih starfhih rojen, ino v' bogabojezhnosti gorsrejen, je she kak otrok najrajshi od boshjih rezhi govoriti flishal. Kader je odrasel, je per enem shlahtnem gospodi v' flushbo stopil, de je njegove njiva obdelaval. On je vsaki den saran stanil ino k' meshi fhel. Sa tega volo pa so ga eni ofmehavali, ino ga per njegovem gospodi satoшли, kak de bi s' tem delo samudil. De bi pa se previshalo, de to ne refen, so tezhaf, kaj je on v' zirkev fhel, Angeli plushli. Kir je njegov gospod tedaj od njegove svestosti previshan bil, je njega kakti svojega brata sa lubo imel, ino njemi je rad dopustil, vsako jutro k' meshi iti. Isidor je pa vso svojo delo is lubesni boshje opravlal, ino tak tudi s' svojim delom Bogi flushil. Zhim teshefho delo je imel, s' tem rajshi je bil, ino kader ga je delo prav teshko stalo, te si je vseli mislil, kak teshko je Jesufa stalo, delo nashga odrefhenja opraviti. Dostikrat je on sa plugom idozhi terplenje Kristusovo premishlaval, ino svoje grehe objokal. Rasshalenje od drugih je on vfigdar poterplivo prenesel, ino si je s' svojimi fovrashniki dober bil. On je vsakemi rad pomagaf, ino je od svoje saflushene plazhe vbogim darnval. On je eno poboshno deklizh sa sheno vsel, ino je s' njoj tak lepo shivel, de je tudi

ona posvezhena. Kir je njima nujni sin še mali vmerl, tak sta odpotli v' zhisti sderahnosti shivela. V' svojem 60tem leti je sv. Isidor, potem kak je sv. Sakramente s' velikim grivanjom bil prijel, sapustil svojo sheno ino svét, ino je shel vshivat tega na véke veselega mira.

Né stana na svéti, ker bi prostošti tega Evan-gelja tak blisu bil, ino telko perloshnosti imel k' poboshnem shivlenji, kak kmetizhki ino teshazhki stan. Od taushent ino taushent svelizhanih is to-tega stana bi imeli brati tak lepe rezhi, kak od sv. Isidora ino njegove shene, ako bi nje gdo bil popisal.

12^{ti} den Majnika.

Sveti Pongraz, Mant.

Pongraz ali Pankraz, od imenitnih ino shlaht-nih haidoskih starshih rojen, je od svojega striza v' Rim, ino pred Papesha pelan, od njega v' ker-shanski veri podvuzhen ino kershén, ino je ozhitno sposnal svojo na Kristusa vero. Kak je zefar Dioklezian to svedil, je njega pred se poklizal, ino ga na vse vishe pregovarjal, de bi svoj shlaht-ni rod, ino svojo lepo mladost sashonal, sakaj on je bil še le 14 lét star, ino lep kak rosha. Ali Pongraz je k' zefari rekel: „Ne misli si, svetli zefar, de bi jas sa moje mladosti volo tak nespametén bil, nash Gospod Jesus Kristus je nam telko ferzhnosti ino pameti dal, de se nibenega pogla-vara ali sodnika prétenjih ne bojimo — tvoji bo-

govje, kere ti hozheš, de bi jas nje zhaštil, so bili golufi ino sapelavzi, so svojih lašnih starših ne sašhionali, ino se tak omadeshali, de se nemo-rem prezhuditi, kak je vam ne šhpot ino greh, nje zhaštiti.“ Na to je zesar njega rekel vun pelati, ino njemi glavo vsekati. Per njegovem grobi so ti, ker so krivo persegali, na zhudeshno visho kaštigani gratali.

Bog daj vsem mladenzhom takšho pamet, de bodo perpravleni, rajšhi vse sgubiti, kak bi skus grehote Jesufa satajili.

13^{ti} den Majnika.

Sveti Servazius, Shkof.

Servazius, Tungerški Shkof, je, kader so Huni nad Franzosko deshelo hrupili, neprehenjajozh Boga profil, de to nevarno ludstvo nebi v' deshelo rasbijat prišhlo. On je sa tega volo tudi v' Rim shel k' grobi sv. Petra ino Pavla sa toto gnado profit. Tam se je pa njemi rasodelo, de bodo Huni tam rasbijali, ali on se tega nebo vzhakal. Servazius tedaj nasaj pridozhi vsemi flovo od svojega ludstva, ino odide proti Mastrihi, ino tam je sveto vmerl. Per njegovem grobi so se zhudeshi godili.

Sveti Mamert, Višhišhshkof.

Mamert, Višhišhshkof vu Vieni na Franzoskem, je sred svojimi Mesniki s' veliko serza

gorezhnostjo besedo boshjo predgal, ali kir je semen te besede ne palo na dobro semlo, tak je malo opravil. Sa tega volo je pa Bog to terdokorno ludstvo tudi kashtigal. Bodigda je bil semle potref, de je veliko hish vkup palo. Bodigda je ogen vunprishel. Divje stvari strahovitno tulezhe so prishle v' mesto ino na vesnize. To hudobno ludstvo pa je, rasvun enih bolshih, nizh tega ne sa kashtigo boshjo sposnalo. Kader je enkrat takshi ogen vunprishel, de je vso mesto v' nevarnosti bilo, je ti sv. Shkof Boga molil, ino ogen je na eno zhudeshno visho pogafnil. Na to je on to gresfno ludstvo opomenil, de naj odstopi od svojih smertnih grehov, ino naj pravo pokoro dela, de bo kashtigo boshjo odvernilo. To ludstvo je ravno sa tē sgrivalo svoje pregrehe, ino je oblublo se pobolshati; ali naskorem se je nasajpo-vernilo v' svojo gresfno shivljenje. Pále je tedaj ogen vunprishel, ino ti sv. Shkof je tudi totokrat s' svojoj poboshnoj molitvoj samogel, de je ogen na eno zhudeshno visho pogafnil. Na to je on to ludstvo supet opomenil, de le pokora ino molitva samore kashtige boshje odverniti. On je tedaj narozhil, de se vsako leto imajo prozesje na ponovljenje te pokore s' postom ino popevanjom Litaniih dershati. Tak Meshnikom, kak posvetnim Visfishim, je to povoli bilo, ino isbrani so k' temu ti trije dnevi pred v' nebohojenjom Kristulovim. Vso ludstvo tega mesta je s' veliko poboshnostjo ino rodovitim sgrivanjom svojih grehov per totih prozesjah se snajshlo. Ino tak so te nadloge gorhenjale. Odonod je tedaj sa-

zhetek krishofskih prozefjih. Sv. Mamert pa je vmerl v' tem leti 477.

Tak kak so od Vienenzov kashlige boshje ne se odvernile, doklam ne so svojih grehov serzhno sgrivali, ino prave pokore storili, tak tudi nashe profhnje v' prozefjah ino ovazhi od Boga, od kerega vsi dobri dari pridejo, nebodo oflishane, doklam nehomu serzhno sgrivali vse nashe hude djanja, ino se resnizhno pobolshali,

16^{ti} den Majnika.

Sv. Johanes Nepomuzenski, Mant.

Johanes, v' Pemski semli v' tem mestu Nepomuk od poboshnih starshih v' njihovi visoki starosti rojen, je she zelo mladi v' sholo dan, ino je she tã velko shelo imel, enkrat na to priti, de bi od krishanega Jesufa predgal. V' tih vikshih sholah je on Doktor postal, ino je po svojem sešholanji en zeli mesez na skrivnem skus molitvo, premishlavanje ino skus ostro shivljenje se k' meshtvi perpravlal. Potem je to pervo sv. mesho slushil, ino v' njoj sebe Bogi perporozhil. Naskorem potem je on per Div. Marii v' starem mestu sa predgara postavljen, ino je telko valal, de je vse le njega htelo viditi ino slishati. Sa njegovih Apofhtolskih predgih, ino drugazh pametnega sadershanja volo je njega Pragarški Visshishlkof k' Kanonikom gorvsel, ino ga v' Shkofski zirkvi sa predgara postavil. Tu je zhudovitno veliko ludi k' njegovim predgam prishlo. Tudi kralj

Wenzeslav je s' svojimi flushebniki njegovih pred-
gih poslušat hodil, ino je nad Johanesom takšno
dopadenje imel, de je njega htel sa Shkofa, po-
tem sa Preláta postaviti, Johanes pa je ne htel,
temuzh je le predgar ostal. Poleg tega je tudi
Nunam ino kralizi bil spovednik ino almoshnar.
Kir je pa kral Wenzel Johanesove predge samo
poslušal, pa ne sdershal, temuzh se pianofti ino
nezhistofti prek dal, ter s' svojimi podloshniki
nefmilno delal, je on s' tem svojo poboshno sheno
tak rasshalostil, de je njega dostikrat jozhezh lepo
nagovarjala ino profila, de nebi tak storil. Kir
je pa v' to nizh ne valalo, tak je v'fó volo do
njega sgubila, ino le v' molitvi ino spovedi svoj
trost itkala. Ravno sa tega volo je pa kral na
njo sazhel sumlo imeti, kak de bi njemi nesvesta
bila, kaj bi se drugazh telko spovedavati imela.
Per tem si je mislil, de sa to njeni spovednik
more najbolj vediti. Poklizhe on tedaj Johanesa
pred se, ino njemi velke gnade oblubi, zhe bi
njemi povedal, kaj se je kraliza spovedavala.
Johanes odgovori, de od tega, kaj se njemi gdo
spovej, ne sme nizh vunpovedati, ino de rajshi
hozhe taushentkrat vmbéti, kak bi to storil. To
je krala možno rasjeslo, ali on je she pozhakal
na eno perloshnost, nad Johanesom svojo jeso
vunspustiti. Tota perloshnost je bila hitro tu.
Njegov koh je najmre enkrat enega ne prav pe-
zhenega Kapuna na miso poslal, ino ti nefmilni
je sapovedal, tega koha na fupizo natekniti, ino
ga shivega pezhti. Kir je nigdo ne vupal kaj
proti rezhti, je Johanes njemi toto grosnost opo-

nofil. Na to je pa Johanesa dal v' eno smerdezho kajho sapreti. Na drugi den kral Johannesi glaf poshle, de sna per shivlenji oftati, zhe bo njemi njegovo volo spunil, Jahanes je pa krali pustil odgovoriti, de nepremeknjen oftane per tem, kaj je enkrat rekel. Potem njega kral na obed povabi, ino ga supet k' temu permarija, Johannes nizh ne dá zhuti, sa tega volo ga dá v' jezho verzhi, te pa ga na enem lesi rasepinjati, ino s' gorezhimi baklami shgati. Johannes v' toti mantri svoje ozhi gor k' nebi oberne, ino k' Jesusi ino Marii klizhe. Kir je pa kral si v' strahi bil, de se to nebi vunsvedlo, je Johanesa vunpustil, ino on se je na skrivnem svrazhil, ino je nikomi ne povedal, kak se je njemi godilo. Kir pa je Bog njemi na vedenje dal, de bo savolo dushnosti tega muzhanja mogel vmreti, je on v' svoji sadnji predgi na tretjo nedelo po Vusmi s' timi Evangelgkimi besedami: „Zhres eno malo me she nebote vezh vidili,“ jozhezh od svojih poslushavzov flovo vsel. Drugi den se je na boshji pot podal, idozh k' Div. Marii v' Bunzlavo, ino se je tam lubesnivi materi boshji v' njene saproshnje perporozhil, de bi to smertno vojskuvanje frezhno prestal. Kak je vezher nasajprishel, ga je kral skos okno dol sagledal, ino ga kprizhi gor k' sebi poklizal, ino je serdit k' njemi rekel: „„Zhuj far! ti moresh mertev biti, zhe mi ne povejsh, kaj se ti je moja shena spovedavala; jas na Boga persegнем, ti moresh vtoplen biti.““ Johannes rezhe: „Rajshi taushentkrat vmreti.“ Kak je to povedal, ga je kral dal svesati, ino v' eno drugo

hisho vlezhti, potem pa, kak je she tema bila, ga je dal vun na most pelati, ino 's mosta dol v' Moldavo verzhi. Bog je pa kprizhi zhaštitošt svo- jega flushebnika Johanesa pokasal, sakaj prezi, kak je ti sv. Predgar bil vu vodo vershen, se je nad vodoj ena posebna luzh vidla, kak de bi sa- me svesde bile. Tudi kral je, od svoje poboshne shene tá poklizan, v' strahi ino trepeti gledal, kak je bilo. To se je sgodilo v' tem leti 1383. Njegovo sv. télo je na golem péski najdeno, ino s' velikimi obhajilami v' Shkofoski zirkvi v' grob polosheno, ino se je pri njem veliko zhudeshov godilo. Kral Wenzel pa, kir je sne veliko dru- gih po nedushno dal vmoriti, svojo sheno od pšov rastergati, ino Pragarškega Visfihshkosa preгна- ti, je od deshefskih Visfihshih prijet, ino v' Esteraihi v' en grad sapert, potem ob krono djan. Visne 300 lét potli je sv. Johanesa jesik zelo frifhek ino sdrav najden.

Sa tega volo poshtujmo totega Pemsko-flor- venskega sv. Meshnika, ino Perporozhnika proti hudem jesiki, sosebno s' tem, de nebomo govor- li, kaj bi nam ali nashemi blishnjemi shkodljivo bilo.

18^{ti} den Majnika.

Sveti Felix, Hlapez.

Felix, v' Papeshovi desheli od siromashkih pa poboshnih starshih rojen, se je she v' svojena detinstvi pustil od gnade boshje vishati. V' svoji

pervi mladosti je on shivino pafel ino na njivah delal. She te se je lagodnih pajbov ogibal, ino je rad Boga molil. V' en hraft si je en krish noter vresal, ino je tam, kader je ne mogel v' zir-kev iti, klezhezh ino jozhezh Boga molil. S' 12 letmi je k' enem shlahtnem gosposdi flushit fhel. Tam je vfigdar s' molitvoj svojo delo sazhel ino dokonzhal, per deli pa je svete rezhi premishlaval, Boga molil, ino svete pesme pel. Vfaka roshiza, vfaka luba pesmiza tih ptizhov je njegovo ferze k' hvali boshji sdignila, ino kader je to lepo nebo pogledal, je pun lubesni boshje gratal. Najbol je pa premishlavanje mantre Kristufove njegovo ferze genilo. On je nikol pres dela, pa tudi nikol vnoshliv bil, ino se je lashì ino nepotrebnega govorenja svesto sdershal. Zhe je njemi gdo kaj hudega storil ali povedal, se je nikol ne rasjesil, temuzh je rekel: „Odsdaj she te bol hozhem lubiti, ino Boga profiti, de bo te posvetil.“ Po nedelah ino svetkih je rad slishal od svetih rezhi brati. Branje od sv. Pufhavnikov je njega tak obudilo, de je s' 30^{mi} letmi Kapuzinarfki Frater postal, ino zelih 40 lét pod molitvoj sv. Roshenkranza almoshtvo sa klofhter profil. Rasvun ponishnosti, poterpeshlivofti ino krotkofti je on imel tudi posebno lubesen k' bolenim, ino njim je rad stregel, nje k' pobolshanji opominjal ino troshtal, vmirajozhe pa v' savupanji na Boga poterdjaval. Kader je enkrat en pravdnik njemi vse svoje bukvize pokasal, ino ga baral, kaj bi od totih bukviz rekel, je Felix na boshjo mantro pokasozh odgovoril: „Zhe oni ne bodo v' totih

bukvizah prav svesto se vuzhili, tak se bodo is vseh bukviz vezh hudega kak dobrega navuzhili.“ Ena shlahtna gospa je njega enkrat k' sebi povabila, de bi od duhovnih rezhi s' njim govorla. Kir je pa po tedafhni navadi svoje perfa odgernjene imela, je jozhezh ino dolgledezh ne na nibeno baranje odgovoril. Kak ga je barala, sakaj se tak dershi, je rekel: „Naj mi ne samerijo, toto blago se nema tak nasozhi vundjati, oni svoje perfa odgernejo, de bi se drugim dopali, kaj se pa dopadne, to grěshne lushte gible.“ Ta gospa je njemi sahvalila, ino se je odpotli poshteno nafilila. Kader je enkrat svedil, de so nekeri mladenzhi hteli na en nevarni kraj k' nesramnim zherim iti, se je njim pred noge dolvergel, ino je jozhezh nje profil, rekozh: „Moji bratje! smilte se famo zhres vashe dushe.“ Ino ti mladenzhi so se pobolshali. Njegova k' Jesusi lubesen je bila tak velka, de je svoje sadne leta vsaki den k' shpishanji fhel. Sa volo njegovega svetega shivlenja je Bog njemi dal to gnado, de je holeno skus eno kratko molitvizo vusdravil. Na njegovo posledno vuro po sadoblenji sv. Sakramentov se je njemi Diviza Maria, kero je tudi posebno zhashtil, s' veliko Angelmi perkasala. On je s' veselim oblizhjom sveto vmert v' tem leti 1587.

Vidite to, kak zhlovek vu vsakem, tudi najprosteshem stani sna lepo Bogi flushiti, ino sveto shiveti, zhe se le od mladosti she dá od guade boshje vishati, zhe vse, kaj stori, na zhasht boshjo stori, ino Boga vfigdar pred ozhmí ima. Nad

totim Svetnikom imajo flushezski, imajo mladi, imajo vsi priprostega stana ljudje en lep isgled.

19^u den Majnika.

Sveti Zelestin, Papesh.

Peter Zelestin, v' Neapolitanškem od firo-masških pa poboshnih starših rojen, je do 12^{lega} leta se fholal, te pa je na samozho shel, ino je pod enoj goroj v' eni votlini ostro shivel. Kir je pa dushe vezh ludi k' njemi perhajalo poslušat ga, tak se je mogel puštiti sa Mesnika shegnati, ino je potli Papesh postal. Tudi kak Papesh je on bil ponishen, ino je ostro shivel. Kir pa se je njemi sdalo, de je njemi premalo zhafa sa molitvo prék ostalo, je sa sheft mészov Papeshtvo gordal, ino je v' enem gradi svoje dni dopernefel, doklam ga je Bog k' sebi poklizal v' tem leti 1296.

21^u den Majnika.

Sveti Sinesius, Mant.

Sinesius je ob zhafi Papesha Xista bil en flushebniuk te zirkve. Kir je pa njih veliko na kerfhanško vero bil obernil, je bil zefari Aureliani satoshen, ino na to obsojen, de je skus mezh krouo tih Manternikov prijel.

Sveti Ivo, Farmeshter.

Ivo, v' mali Britanii v' eni vesi rojen ino lepo gorsrejen, je she od svoje mladosti rad od shivlenja tih Svetnikov bral, ino sa njimi djal. Bog je skus dobrotnike njemi pomagal, de se je mogel sholati. Per vuzhenji je Ivo vsem drugim naprej bil, ino kir je veliko Boga molil, velikokrat fv. Sakramente prijel, ino se tovarshstva s' sheufskimi perfhonami svešto sdershal, tak je svojo divishko zhiftošt neomadeshano obdershal. Kader se je bil sešholal ino Mesbnik postal, je njega Trakonfski Shkof sa svojega Vikaria gorvsel. Toto teshko flushbo je on duge leta svešto ofkerbel. Kir je pa per toti flushbi premalo sa svojo svelizhanje mogel fkerbeti, je Farmeshter postal. Potem pa, kak je svojo faro ofem lét bil svešto ofkerbel, je njegov Shkof njemi eno drugo ino prav dobro faro dal. Teshko ino nerad je Ivo svojo dosdajno zhredo sapustil, sakaj on je njo lubil, ona pa njega. Ali savolo Boga je shel na svojo novo faro. Na toti je on, kak na ti pervi, bil en pravi dober pastir, ker je svešto spunil vse svoje dushnosti. On je velikokrat predgal, vzháfi po dva- po trikrat en den, ne samo v' svoji farni zirkvi, temuzh tudi v' druge, dostikrat dalne zirkve je pesti shel predgat, ino, kir je bil lepe perfhone ino je kferzhno ino previshano predgal, tak je veliko ludi povernil. Sveto mesho je vsaki den s' velikoj poboshnostjoj flushil. Rasvun tega se je veliko postil, ino je ofstro shivel, prosto se no-

fil, malo spal, pa veliko Boga molil, ino duhovne bukvice bral. On je tudi sosebeno smilezhen bil proti vbogim, vdovam, ino sapušhenim otrozhizhom, ino je njim pomagal, kak je najbolj mogel. Tota njegova smilezhnost pa se je Bogi tak dopala, de je enkrat, kader je she samo en kofzhek kruha imel, Bog toti kruhez tak poshegnal, de je veliko vbogih svoj dar prozh doblo. Kader je enkrat en siromafhki zhlovek tega lube-ga Farmeshtra prishel sa sernje profit, ino je njegov hishnik rekel, de ne nizh vezh sernja na kashtah, je Farmeshter rekel, temi hishniki le v' kashtah ifkati, bo she she telko najshel, kaj bo totemi dal, ino glej! ti hishnik najde pune kashte sernja. Kader je ti dobrotlivi Farmeshter enkrat ravno per jedi bil, pride en vbogi, ino ga profi sa en dar. Ti Farmeshter njemi rezhe k' misi festi, ino njemi svoje jedi dá, prijatelno s' njim govorezh. Ti vbogi je eno malo jel, te pa je gorstanil ino je rekel: „Mir ti hodi!“ ino on, ki je prejd zelo boshno bil oblezhen, ter boshne spodobe, je na enkrat mozhno lepi ino v' belem oblazhili, ter s' velkoj svetloboj obdan tu stal, pa prezi spreminil. Sv. Ivo je sa tega volo imel od Boga to gnado, de je bolene na eno zhudeshno visho vusdravlal. Kir je pa toti sv. Farmeshter vse svoje mozhi svoji fari gorofral, je on she to sadno troho njoj dal. On je najmre zelo proti konzi svojega shivlenja she predgal, ino od dvujh dershan svojo posledno sv. melho flushil, te pa je sv. Sakramente prijel, ino je sveto vmerl v' tem leti 1347.

22^{ti} den Majnika.

Sveta Julia, Diviza ino Mant.

Julia, v' Kartagi od shlahtnih katolfskih starših rojena, je s' svojim bogabojezhim sadershanjom bila en isgled kerfshanskih Diviz. Nameri se pa, de je v' tem leti 439 enemi haidoskemi tershzi kak fushniza bila odana, ino v' Sirio odpelana. Kir je ona is lubesni k' Jesufi vu vsem le njemi flushila, tak je nje njeno fushanstvo ne teshko stalo. Ona je svojemi gospodi s' tako fkerbnoštjo, odpertoserzhnoštjo, prijatelnostjo ino sveštoštjo flushila, de bi on bil rajshi svojo vfo blago ino premoshenje sgubil, kak toto fushnizo. Kader je svojo delo opravljala, je Boga molila, ino poboshne bukvize brala. Jesufovo terplenje je njoj tak drago bilo, de je sploh eno podobo krishanega Jesufa na svojem ferzi nosila. Is lubesni k' njemi je vse hudo dobrovolno prenesla, ino je svojo divishtvo na fredi Haidov neomadeshano obdershala. Sa nekere leta je mogla s' svojim gospodom v' Korsiko se podati. Tam so pa ravno Haidi svojim bogovom osruvali, ino njeni gospod je fhel k' njim, ona pa je sadi ostala, ino Boga molila sdihavajozha zhres to haidosko slepoto. To je deshelski oblastnik svedil, ino je sa tega volo tega gospoda permarjal, de bi Julio k' osruvanji spravil, ali njo prozh djal. Ti gospod je pa rekel: „Prozh nje ne denem, njo k' osruvanji spraviti je ne v' moji oblasti, najbolshe je, njo per miri pustiti.“ Deshelski oblastnik njo tedaj

hozhe od njega kupiti, on pa odgovori: „Ona je meni lubisha, kak tvojo vso premoshenje.“ Na to ti deshelski oblastnik tega tershza k' vezherji povabi, ino ga tak sapoji, de je ne nize od sebe snal. Te je to sv. Divizo po fili dal k' sebi pergnati, ino je njeno sushanstvo pomiluvajozh, njeno lepoto hvalezh oblubil njo is sushanstva spraviti, zhe bi bogovom ofruvala. Sv. Julia rezhe: „Jas sem fraj, doklam Kristusi slushim, stori s' menom, kaj hozhesh, jas se od Kristusa nikol ne bom lozhila.“ Na to on njo tak pusti v' lize biti, de je njoj veliko kervi 's vuft ino 's nosa teklo. Ona rezhe: „Moj Odreshenik je tudi sa moja volo v' lize bit bil.“ Zhres to ti deshelski oblastnik she bol jesen pusti njo na enem lesi rasepinjati ino gaishlati. Pod totoj mantroj ona rezhe: „Moj Jesus she je vezh prestal v' svojem bolezhem gai-shlanji ino s' ternjom kronanji.“ Ti deshelski oblastnik rezhe: „„Odpovej se Jesusi, ino kprizhi bodo tvoje mantre gorhenjale.““ Ona rezhe: „Ne, to nebo nikol, ako bi s' mojim Jesusom krishana biti mogla.“ On rezhe: „„She prav, bomo vidli.““ Ino prezi njoj roke ino noge na en krish perbi-jejo, ter njo s' krishom gorpostavijo. Ona moli sa svoje sovrashnike, ino sveto vmerje. Kak se je njeni gospod sbudil, se je mozno rasshalostil zhres to, kaj se je tezhaf s' njoj sgodilo.

Ti pravish: Kaj imam jas na tem fveti drugo, kak nadlogo ino teshavo? Kaj je pa sv. Julia na fveti dobrega imela, pa je vender se tega der-shala, kaj Ap. Pavl od pravih Kristjanov pravi, rekozh: „Kaj bo naf lozhlo od lubesni Kristusove?

Jel

Jel nadloga ali britkost, jel lakota, ali nagost, jel nevarnost, ali preganjanje, ali mezh?" (Rim. 8.)

21^{ti} den Majnika.

Sveta Johana, Diviza.

Johana, ena kraljevska zhi, je med drugimi potrebnimi snanjami se tudi latinski navuzhila. Ona je rada na samozhi bila, ino Boga molila, posebno lubesen pa je do Jesufa ino Marie imela. Terplenje Kristusovo je njoj tak k' serzi shlo, de je vseli se rasjokala, gdakoli je od njega brati ali predgati slishala. Is lubesni k' Jesufi je ona bila ena velka dobrotniza tih vbogih, tih bolenih v' shpitalih ino drugih hramih. Ona je le proste hrane k' sebi vsela, ino na terdi posteli spala. Savolo njene lepote, dobroserzhnosti ino pametnosti bi njo tedaj vezhi bili radi sa sheno imeli. Tega pa ona ne dala zhuti, temuzh je le shelela sama biti, ino svojemi Svelizhari slushiti. Ona je sa tega volo tudi od svojega ozheta dopushenje dobila, na en zhal k' Nunam iti. Kir je pa po njegovi smerti njeni brat kralestvo prekprijel, je on njo trem Prinzom sa sheno osnoval, ali kir ona tega pervega ne htela imeti, ova dva pa sta vmerla, je njoj dopustil v' kloshtri oftati, ino Nunsko oblazhilo na se vseti. Tam je ona tedaj s' ponishnostjo, poboshnostjo ino lubesnjo vsem Nunam k' isgledi bila. Kir je pa pershone, kere so nezhisto shivele, oftro na pobolshanje opominjala, so njoj eno vezher sagistane vode piti dale,

ino na tem je po prijetji sv. Sakramentov vmerla. To je bilo v' tem leti 1490.

Pále tu vidimo, na kaj ta gnusna nezhistost pela. Prav tedaj pravi sv. Johanes, rekozh: „Né lubite tega sveta, sakaj vse, kaj je na svéti, je poshelenje mesa, ino poshelenje ozhi, ter gisdost shivljenja. Ker ti svét lubi, v' tistém je ne lubesen tega Ozheta.“ (I. Joh. 2.)

25^{ti} den Majnika.

Sveti Verban, Papesh.

Verban, v' Rimi rojen, je od svojega ozheta lepo gorsrejen. On ga je dal vu vsem podvuzhiti, kaj je k' meshnem stani potrebno. Sa tega volo si je pa tudi toti stan svolil, ino je skus svoje predge veliko Haidov na kerfhaufko vero obernil. Savolo tega, kak tudi savolo njegovega veliko snanja ino lepega sadershanja je on sa Papesha isvolen. Toti sv. Papesh je najprejd sapovedal, de kelihi ne smejo vezh 's lefa ali 's glashovine biti, temuzh 's srebra. On je tudi sapovedal, de vse to, kaj se eni zirkvi ofra, je Bogi ofrano, se ali ne sme na nizh drugo vseti ali oberniti. On je Manternike vu veri poterdjaval, ino skus preobernenje tih Haidov shtevilo tih Pravovernih povekshal. Med totimi je bil Valerian, sv. Zezilie shenih, ino njegov brat Tiburziuf, ki sta potli obá kak sv. Manternika vmerla. Skus to je pa tudi on v' samero prishel, ino je pod vse forte mantrami, sadnizh s' enoj sekiroj satuzhen, ali

(kak eni menijo, pod preshpan djani), svojo shivljenje sveto dokonzhal v' tem leti 230.

Svetniki so veliko terpeli, pa so radi terpeli, kir so Jesufa lubili. Ker Jesufa lubi, tiſti Paradish nosi v' svojem ſerzi, ino najbritkeſhe mantre njemi nemorejo njegovega troſhta vſeti.

28^{ti} den Majnika.

Sveti German, Shkof.

German, od imenitnega roda is Franzoske deshele, je ſhe pred ſvojim rojſtvom bil pod boſh-joj obramboj, ſakaj njegova hudobna mati je njega ſhe v' svojem teli htela dolspraviti. Tudi njegova babiza ga je potli htela ſagiſtati. Sa tega volo je k' ſvojemi ſtrizi odiſhel, ino toti je njega lepſhe gor redil. German ſe je tam lepo ino dobro vuzhil, ino je v' zhednoſti ſploh gorjemal. Ako ravno je zirkev pol vure odonod bila, je on vender vſaki den k' meſhi ſhel. 15 lét je bil per svojem ſtrizi, ino ſe je tak lepo ſadershal, de je ſa Meſhnika ſhegnan, ino potli Abbat v' enem kloſhtri poſtal, ino je tam vſem k' enem lepem iſgledi bil. On je tudi proti vbogim bil poſebno daroviten, ino je njemi Bog k' temu na zhudeshno viſho pomagal. Kader ſo ga najmre enkrat nekeri vbogi ſa en dar proſili, ino ne vezh, kak ravno telko kruha tu bilo, kaj je ſa njegove Menihe perpravleno bilo, je on toti kruh med te vboge raſdélil. Zhres to ſo Menihi mermrali, German pa je ſhel, ino je Boga molil, ino glej!

ſhe v' tiſti vuri je ena ſhenſka dva puna korba kruha ta poſlala, ino na drugi den je njim dva voſa ſtroſhka perpelano. Kak njegova darovitnoſt, tak velka je bila tudi njegova poterplivoſt. Kader je najmre enkrat od ogovarjavzov per ſvojem ſhkofi krivo ſatoſhen, ino v' jezho djan bil, je to poterplivo preneſel, doklam ſo vrata te jezhe ſe od ſam ſebe odperle, ino ſe tak njegova neduſhnoſt ozhitno pokasala. Sa njegovega poboshnega ſhivlenja ino njegovih zhudeshov volo je on tedaj ſhkof v' Pariſi poſtal, ino je kak ſhkof bil en iſglod te darovitnoſti, ponishnoſti, krotkoſti, perludnoſti ino poboshnoſti. Njegovo poſlédno vuro je njemi Bog naprej vediti dal. On je ſveto vmerl v' tem leti 576.

O kaj ſa en ſveti moſh je poſtal iſ tega otroka, kerega je mati ino babiza htela dolspraviti. Sato le vi ſtarſhi lepó gorsredite vaſhe otroke, ſakaj vi ne vejte, kaj ſhe enkrat 's njih ſna biti.

30ª den Majnika.

Sveti Ferdinand, Kral.

Ferdinand, en kralevfki ſin, je v' lubesni boſhji gorsrejen, ino je potli to kraleſtvo Kaſtilio prékprijel. Sa tri leta ſi je eno poboshno Prinzeſio ſa ſheno vsel. S' totoj je on v' miri ino edinofſti ſhivel, ino je s' njoj imel ſedem ſinov ino tri zheri. Tote ſvoje otroke ſta onedva v' bogabojezhnoſti gorsredla. Njegovi podloſhniki ſo njega kak enega ozheta lubili. On je ſhkofiſe

obsnoval, ino veliko zirkvih dal popraviti, ino novih postaviti, ter kloštre ino špitalize gornapraviti. Diviza Maria, kero je on posebno zhaftil, je njemi per vojskuvanji k' velki pomozhi bila. Kader je toti sv. kral zhutil, de je konez njegovega shivlenja blisu, je svojim Prinzom dal lepe navuke, potem pa se je spovedal, ino je sv. reshno Telo prijel. Kader je Mefhnik s' sv. reshnim Telom k' njemi prishel, se je on pred tim kralom vseh kralov na kolna dolvergel, ino je rekel: „Gospod, kak sem si jas saflushil, de ti k' meni prideš? Jas vbogi, kak malo sem jas sa te storil, prosim tebe, o Gospod! ne gledi na to, kaj sem jas samudil, temuzh gledi na tvojo milost, ino se smili zhres me.“ Potem je pod sosami te pokore ino lubesni prijel sv. reshno Telo, ino je pod pesmami tih nasozhnih Mefhnikov Boga molezh sveto vmerl. To je bilo v' tem leti 1252.

O frezhna deshela, kere poglavar se vero dershi, ino svoje podloshnike kakti svoje otroke sa lubo imá!

J U N I.

2^{gi} den Junia.

Sveti Erasmus, Shkof, Mant.

Erasmus je bil Shkof, ino se je dugo na skrivnem sdershaval. Tam je njemi od Boga dano bilo, de je Paradish odpert vidil. Zhe ravno je pa ta pulhava, v' keru je njemi en vran vsaki den kruha pernesel, njemi mozno luba bila, je njo vender sapustil, ino je shel sv. Evangelja predgat. Savo- lo tega je pa na sapoved zefara Diokleziana naj- prejd s' butizami ino svinzhenimi zepzi strashno tepen, potem pa s' smolaj, shveplom, svinzom, vofkom ino oljom polit bil. Kir pa se ga to vse nizh ne prijelo, ino se na toti zhudesh njih ve- liko na kerfhanfko vero obernilo, je on v' jezho odpelan, ino v' teshke ketne djan. En Angel pa ga je na zhudeshno visho tih kéten refhil. Potem kak je sa Dioklezianom Maximian zefar postal, je tudi toti tega sv. Shkofa pustil gorprijeti, ino njemi eno osharjeno shelesno fraizo oblezhti, on je pa tudi toto mantro skus boshjo pomozh prestal, Kir je ti sv. Shkof potem fhe pa njih vezh na

kerfhanfko vero obernil, so njemi sadnizh zhreva is lampa vun motali, ino tak je svojo dusho Jesusi gorposlal v' tem leti 503.

Prenesmo tudi mi nashe terplenja ino krishe s' poterplivostjo, sakaj stesa tih terplenj je stesa k' nebesam, k' vezhnem miri.

5^{ti} den Junia.

Sveti Bonifaziuf, Visshishshkof.

Bonifaziuf, na Englendarfkem od shlahtnih starshih rojen, je od svojega ozheta sa soldazhki stan bil edlozhen, Bog pa je njega sa vojshaka proti Haidom odlozhil. Namesto de bi bil soldazhko sukno oblokel, je v' en Benediktinarfki klofhter shel, ino je Meshnik postal, ino je shel vu Frisland sv. Evangelja predgat. Odonod v' svoj klofhter nasaj pridozhi je Abbat postal. Potem je shel v' Rim, ino je tam oblast dobil, tim haidofkim narodom Nemshke deshele sv. Evangelium predgati. S' totim Apofhtolfskim delom je tedaj v' Tiringi sazhetek naredil. Odonod je shel na Parfko, te drugozh vu Frisland, te v' Hesio ino na Saxofko, ino je povsod veliko Haidov na kerfhanfko vero obernil, ino njim 's Englendarfkega Meshnike spravil; ter njim, potem kak je Visshishshkof postal, tudi Shkofe dal. On je tudi klofhtre vpelal, de so 's njih se vseli Meshniki sa te Novokerfhene, ino sa dale rashhirenje te prave vere. Sv. Bonifaziuf se sato po pravizi imenuje Apofhtol Nemshkih narodov. Potem kak si je toti

Aposhtolski mosh she bil mozhno dosti sadel, ino vse terplivo bil prestal, je k' svoji velki shaloſti svedil, de so vu Frislandi eni od kerſhanſke vere odſtopli, ino nasaj Haidi poſtali. Na to ſe je on v' svoji ſtaroſti tá podal, ino je njih veliko preobernil. Ali kader je te Novokerſhene firmati htel, je ravno ena truma Haidov nad njega planila, ino ſo njega ino njegove tovarſhe vmorili. To ſe je ſgodilo v' tem leti 755.

Iſhmo tudi mi, kak ſv. Bonifaziuſ, to nebeſko blago, ino molmo ſa poterdenje, povekſhanje ino iſviſhanje te prave zirkve, ter povekſhajmo to pravo vero ſkus dobre navuke ino lepe exempelne.

6^{ti} den Junia.

Sveti Norbert, Viſhiſhſhkof.

Norbert, is Nemſhke deſhele od ſhlahtnega roda, je po ſvojem ſeſholanji Meſhnik ino Kano-nik poſtal. On je pa ſavolo ſvojega roda, ſavolo ſvoje vuzhenofſti ſe veliko ſhtimal, ino je giſdavo ino le po poſvetno ſhivel. Kader je pa enkrat giſdavo ino loſhezho oblezhen proti eni veſi jeſdil, de bi tam s' veſelimi prijateli prav luſhtno ino veſelo ſhivel, je po póti takſho ſtraſhno germenje naſtalo, de je njegov poſtreshnik njemi rekel: „Moj goſpod! oberni ſe nasaj, roka boſhja je ſuper tebe,“ ino kprizhi ga ſtrela na pol mertvega na ſemlo dol verſhe. She le per eni vuri ſe je odimel, ino je prezi ſpoſnal, de je to eno

strahotno opomenenje boshjo. S' grenkim grivanjom rezhe on: „Gospod, kaj hozhesh, de bi jas storil?“ Na to je slishal ti glaf: „„Vari se hudega, stori dobro, ishi mir, ino sa njim idi, doklam ga najdesh.““ On se oberne nasaj, sapusti vse svoje rasvudane tovarshe, ino gre v' en kloshter. Tam se on sevsema temi vishissemi prek dá, objozhe grehe svoje mladosti, ino dela pravo pokoro. Potem je enkrat shel tá, gdé je prej d Kanonik bil, ino je tam peyto mesho mel. Per Evangelji se je okol obernil, ino je sazhel predgati, kak kratko je toto shivljenje, ino kaj sa ene strashne kashtige zhakajo na tiste, ker se 's svojega greslnega shivljenja ne pobolshajo. Odpotli je on sploh ti sv. Evangelium predgal, ino od svojih sovrashnikov veliko mogel prestati. Sadnizh je Vishisshhko postal, ino je v' totem stani tak s' svojim lepim sadershanjom, kak s' besedoj Meshnike ino ludstvo k' poboshnem shivljenji ravnal, ino safédanje svojih sovrashnikov poterplivo prenesel, doklam je sveto vmerl v' tem leti 1134

O kelkokrat Bog tudi naf, kak sv. Norberta, s' vse sorte pergodenjami opominja, de bi sapustili nafho greslno shivljenje, ino bi k' njemi se obernili!

7^{mi} den Junia.

Sveti Robert, Abbat.

Robert, na Franzoskem od shlahtnih ino poboshnih starshih rojen, je she v' svoji mladosti

shel, de bi mogel samo Bogi flushiti. On je sa tega volo shel v' en Benediktinarski kloster, ino je, kir je vsem bil en pravi isgled, she mladi sa Abbata isbran. Kir je pa v' tem klostri htel ostreshi red vpelati, ti Menihi pa ne so hteli pokorni biti, je nje sapustil, ino se je na samozho podal. Odonod nasaj poklizan je pále ne dugo v' klostri ostal; temuzh je supet s' nekerimi Menihi odishel, ino se podal v' to hosto Zisterz. Tam so sazheli hosto vun kerzhiti, ino so si hute postavili, ino so lepo shiveli Boga molezh, poboshne bukvize brajozh, duhovne rezhi premishlavajozh, ter delajozh. Tam se je sazhelo to Zisterziensarsko menishtvo, kero je potli tak imenitno postalo. Sv. Robert je potli mogel v' svoj kloster nasaj iti, ino je tam sveto vmerl v' tem leti 1110,

Sveti Landelin, Spokorjenik.

Landelin, od shlahtnih ino bogatih starshih rojen, je od enega sv. Shkofa gorsrejen ino vu vseh snanjah podvuzhen, ter k' meshnem stani odlozhen. Kir pa njegovi tovarshi tega ne so mogli terpeti, so oni njega od tega tak dugo odvrazhali, de je vse popustil, od svojega sv. Vuzhenika odishel, ino vsem nepridnostim se prékdal. Kader je tedaj bil sapravit, kaj je imel, se je pustil med rasbojniko gorvseti. Kak je ti sv. Shkof to bil svedil, je njega serze tak sabolelo, de je neprehenjajozh pod molitvami, postom ino drugimi pokore delami k' Bogi klizal tak dugo, de

je njega ošlilhal. Eno nozh je najmre Landelin s' svojimi tovarshi shel, de bi eno hisho bili vunporobili; kader je pa eden bil po leſtvizi gor shel, je dol padnil, ino se kprizhi vbil. Tega ſo ſe vſi vſtraſhli, ino ſo raſbeſhali. Landelin, najbol poſtraſhen, je v' eni hoſti ſaiſhel, ino je na ſamem premislil toto naglo ſmert. Na to je tam ſaſpal, ino v' ſenji ſe je njemi njegov Angel varuh perkaſal, pokasoſzhi njemi v' pekli ti kraj, gdé je njegov tovarſh ſhe neſgovorne mantre terpel, ino je njemi rekel: „Kaj, Landelin! hoſheſh ſhe duſhe per tvojih tovarſhih biti? glej, kaj toti terpi, ino ti maſh ſnati, de ravno takſha mantra na te zhaka, zhe ſe neboſh povernil.“ Landelin ſe v' tem sbudi, ino od ſtraha trepezhi na kolna dolpadne, ino Boga moli s' toj obluboſj, de bo ſe pobolſhal. On ſapuſti ſvoje tovarſhe, ino hitro gre k' ſvojemi Shkoſi naſaj, ſe jozhezh verſhe njemi pred noge, ino ga ſa odpuſhenje proſi. Ti ſv. Shkoſ njega s' takſhim veſeljom gorvſeme, kak ti ozha v' Evangelji ſvojega ſgublenega ſina. Landelin je odsdaj vſe ſtoril, kaj k' pravi pokori ſliſhi, ino je potem ſa Meſhnika ſhegnan. Kak Meſhnik je on s' ſvojimi predgami, v' kerih je greſhnikom potrebo te pokore ſavolo manter tega pekla ſoſebno pred ozhi poſtavlal, neisreſzheno veliko ludi preobernil. Sa nekere leta ſe je v' eno puſhavo podal, ino je tam v' oſtri pokori ſhivel, doklam je s' ſv. Sakramenti oſkerblen ſveto vmerl v' tem leti 686.

Vidite, na kaj en mladi zhlovek ſkus hudobno tovarſhtvo pride. Ah glejte pa tudi, ino s' tre-

petanjom glejte, kaj na enega tata zhaka. Ah vuzhmo se od sv. Landelina pravo pokoro delati, ino k' ferzi vsemimo, kaj sv. Duh pravi: „Vu vseh tvojih delah se smisli na tvoje posledne (na smert, sodbo, pekel ino nebefa), tak nigdar nebohs pregreshil.“ (Eccli. 7.)

8^{mi} den Junia.

Sveti Medard, Shkof.

Medard, na Franzoskem v' eni vesi rojen, je she v' svoji prvi mladosti proti tim vbogim bil tak smilezhen, de je, kader je shivino pafel, vezhkrat svoj obed njim dal. Rasvun tega je she te rad Boga molil, ino se lepo sadershal, tak, de je Bog med drugimi zhudeshi tudi totega nad njim storil: Kader je enkrat velka nevihta postala, je tega poboshnega pajbizha en orel s' svojimi perotnizami pokril. Potem je Medard v' sholo dan, ino je tudi tam skus najlepshe zhednosti bil en pravi isgled tih mladenzhov. S' 30^{mi} létmi je Meshnik postal. Kak Meshnik je on s' svojimi mozhnimi predgami najterdeshe serza omehzhil. Sa njegovega tak svetega shivlenja volo je on potem sa Shkofa isvolen. Kak Shkof je on s' nestrudjenim persadenjom najterdeshe Haide na kershankko vero preobernil, ino je skus svoje lepe zhednosti tak lubleni postal, de so njega povsod sa svojega Shkofa hteli imeti. Ali poleg vsega tega je on mogel veliko prestat. V' totih svojih terplenjah pa se je on s' premishlavanjom mantre

Jesufove trofhtal. Po opravljenem svojem Apofhtolfskem deli je on sveto vmerl v' tem leti 560.

Pále tu vidimo, kak Bog is enega priprostega paftrzheka naredi enega zhudeshnega pafтира tau-shent ino taushent povernjenih dufh, ino enega Svetnika, ker je velik pred Bogom ino pred ludmi.

13^{ti} den Junia.

Sveti Anton Paduanski, Menih.

Anton, v' Lifaboni od shlahtnih ino poboshnih ftarfhih rojen, ino v' bogabojezhnosti ino pravi poboshnosti gorsrejen, je she s' 15^{mi} létmi v' klofhter dan, ino je sofebno lepo ino sveto shivel. Poleg svojih menifhkih opravil je on sploh sv. pifmo bral, ter sv. Ozhakov bukvize, ino se je tak sa predganje befede boshje perpravlal. Kader fo enkrat te svete tela petih Manternikov is Franzifkanarskega reda v' grob poloshili, je to temi nasozhnemi Antoni tak k' ferzi fhlo, de je shelel tudi sa Kristusovo volo mantro ino smert preftati. On sato gre k' Franzifkanarom, de bi tim Nevernim fhel sv. Evangelja predgat, ino she se je k' tem na morje podal, te je pa na enkrat sholel, ino se je mogel nasaj oberniti. Na fuho pridozhi gre on sv. Franza obifkavat, te pa pride v' en máli Franzifkanarski klofhter per Bologni. Tam je on zelo na fkrivnem angelfke shivezhi famo Bogi flushil. Kader fo pa enkrat Dominikanari ino Franzifkanari imeli eno vkupsbranje v' Pape-

shovi desheli, je Anton mogel k' njim priti, ino neperpravljen pred njimi ino Papeshom predgati. Njegova predga je pa bila tak lepa ino tak mozha, de je sam Papesh svojo dopadenje nad njoj skasal, ino Anton je sa Mefhnika shegnan, ter vunposlan na predganje besede boshje. Sdaj je on fhel, ino je besedo boshjo predgal vu Franzoski, Lafhki, ino Shpanjski semli s' tako mozho ino modrostjo, de je velikokrat savolo mnoshine tega ludstva mogel vuni na poli predgati, ino je veliko gresnikov preobernil, sosebno v' Rimi ino v' Padavi. Kader je pa toti sv. predgar zhutil, de je konez njegovega shivlenja blisu, se je lepo k' smerti perpravil, ino je s' sv. Sakramenti oskerblen svojo sveto shivlenje dokonzhal v' tem leti 1231. Savolo njegove neomadeshane zhifosti ima ou eno belo lelio v' eni, na drugi roki pa sineka boshjega, sato, kir je to boshansko dete se njemi enkrat perkasalo, ravno kader je sv. pismo bral ino premishlaval. Njegovo sv. telo je v' Padavi pokopano, ino se je veliko zhudeshov pri njem godilo.

O de bi tudi mi, kak sv. Anton, neprehenjajozh vu vsem Boga hvalili, besedo boshjo k' ferzi vseli, ino nedushnosti sineka boshjega se dershali, ker je tudi nam v' jaslizah Bethlehemskih se perkasal, de bi mi skus njegovo siromashtvo bogati postali. (II. Cor. 8.)

14^{ti} den Junia.

Sveti Basilius, Vischishskof.

Basilius, v' Zesarei od shlahtnih starshih rojen, je v' svojem detinstvi sbolet, ino kader je njegov ozha njemi sa sdravje profil, je Jesus se njemi v' senji perkasal, ino je rekel: „Pojdi, tvoj sin shivi“ ino ti otrok je osdravil. Potem je v' shole dan, pa je savolo svoje velike vuzhenosti se prevsel, ali od svoje poboshne sestre k' dobremi opomenjen si je naprejsel, v' tihi samozhi boshje rezhi premishlavati, ino samo Bogi flushiti. On je sa tega volo shel tih svetih Pusthnikov obiskavat, potem pa se je na samozho podal, je tam en klosther postavil, ino je tam v' ostri pokori shivel, doklam je sa Meshnika shegnan na predganje tega Evangelja odlozhen, ino sadnizh sa Vischishskofa v' Zesarei postavljen. Je zhudovitno, kelko je ti sveti mosh sa zhasht boshjo ino sa svelizhanje tih dush storil, zhe je ravno, sosebno spervega veliko sovrashnikov ino suprotivnikov imel. Rasvun tega, kaj je po nedelah ino svetkih po dvakrat ino trikrat predgal, je tudi po delavnih dneih besedo boshjo vuzhil, ino je veliko listov pisal k' podvuzhenji ino k' troshti tih Pravovernih. Eno sosebno skerb je pa on imel sa bolene ino vboge. Potem kak je nestrudjeno bil delal v' tem vinogradi tega Gospoda, je on sveto vmerl v' tem leti 379.

Sv. Basilia zirkveni Ozhaki imenujejo luzh tega sveta, zhasht ino lepoto te zirkve, flushebnika te gnade, ino predgara te resnize po vsoj semli.

15^{ti} den Junia.

Sveti Vido, Manternik.

Vido, v' Sizilii od imenitnih haidofskih starših rojen, je tima kerfhanškima peršhonama Modesti ino Krefzenzii k' gorsredjenji prek dan. Onedva njega podvuzhita v' snanji od pravega Boga, ino njegovega sina Jesufa Kristufa, ino ti mladenzh s' 12^{mi} létmi se je ne bal sa Kristjana se vun dati. Njegov ozha je njega s' oblubami ino s' tepenjom odvrazhal. Kir je pa nizh ne s' njim opravil, tak je njega sodniki prek dal. Toti je njega gro-sno dat tepši, te pa ga je ozheti nasaj dal. Ti ozha je sdaj skus vse forte vefelize ga htel preo-berniti, ino je zelo eno nesramno shensko k' nje-mi poslal, ti sv. mladenzh je pa namer ne gor-pogledal, temuzh je s' ponishnim ferzom molil: „Ne savershi o Gospod eno shaloftno ino po-nishno ferze“ ino ta shenska je s' shpotom mogla oditi. Sadnizh je ti sv. mladenzh fkrivoma svoje staršhe sapušttil, ino je s' svojimi rejniki odishel prek morja v' ti kraj, ker she sdaj od njega ime imá. Tam so oni osnanjuvali navuk Jesufov, ino ga poterdili s' zhudeshnimi vusdravljanji, kere je sv. Vido v' imeni Jesufovem storil. Kak je ze-sar Dioklezian, ker se je te ravno v' Neapolitan-skem sdershaval, to svedil, je nje pred se poklizal. Kir so pa se na nibeno visho ne dali perpraviti, de bi Jesufa satajili, tak so v' sheleso djani, ino v' eno strahotno kajho versheni. Oni pa so Bo-ga hvalili. Tedaj nje zesar pušti divjim stvarim

na-

naprejverzhi, ino kir je ti strahovitni lev si kak ena krotka ovza k' njihovim nogam dol legel, je nje zesar pustil v' en kotel pun vrelega svinza ino smole posaditi, oni pa so Boga hvalili ino zhaslili. Sadnizh so na enem lesi nje tak dugo rastesivali, de so mogli mertvi biti. To je bilo v' tem leti 300. Ena kershanska shena, Florenzia, je nje pokopala.

To vidite, kelko je na tem leshezho, kak se otrozi gorsredijo. Ta nepremagljiva stanovitnost tega sv. mladenzha Vida je prishla od njegovega po kershansko gorsredjenja.

16^{ti} den Junia.

Sveti Beno, Shkof.

Beno, od grofoskega roda is Saxofke deshele, je enemi poboshnemi Menihi k' gorsredjenji ino podvuzhenji prek dan. Kader je bil gorodrasel, je njega ozha htel s' enoj shlahtnoj zherjoj oshe-niti, on je pa rekel, de she je premladi, ino kader je njemi ozha vmerl, je njemi mati dopustila, v' klofhter iti. Tam je on svun opravil te poboshnosti sploh sv. pismo ino bukvice sv. Ozhakov bral, ino je Doktor, satem pa Meshnik postal. Od tiste vure je on tak s' Jesusom sedinjen bil, de je sv. mesho nikol ne pres sos te poboshnosti flushil. On postane Vishish tega klofhtra, ali nakorem njega zesar Arch v' en drugi klofhter sa vuzhenika ino vishara tih Novizov prestavi, ino tam je njegovo delo tak poshegnano bilo, de se

njih je v' kratkem 47 is tiltega klofhtra sa Shkofe vselo. Tudi on je potli Shkof postal. Kak Shkof je on pres henjanja pobolshaval svoje Mesnike, troshtal te shalofne, poterdjaval te poboshne, ino daruval tim vbogim, ino je povsod, kam je prishel, s' svojim serzhnim opominjanjom veliko gresnikov k' Bogi povernil. Is gorezhe lubesni k' sv. Evangelji se je on k' tim per Elbi stanuvajozhim Slovenzom podal, ino je nje od malikuvanja k' kershanški veri spravlati sazhel, ali ponedushno satoshen je s' svojim Aposhtolskim delom mogel prehenjati, ino je shel v' Rim. Odonod nasaj pridozhi je svojo sazheto delo per tih Slovenzih supet nasnoval, ino je tak frezhen bil, do so se vsi na kershanško vero obernili, ino njih je veliko taushent v' eno dolino perhajalo, njegovih predgih poslushat. Toti sv. Shkof je, potem, kak je svojo shkofio blisu 40 lét bil svésto ofkerbel, svoje Mesnike k' lubesni opomenil, te pa je s' sv. Sakramenti ofkerblen sveto vmerl v' tem léti 1106.

Vuzhmo se od njega lubesen boshjo, lubesen blishnjega — vuzhmo se od njega, nashega blishnjega od hudega odvrazhati, ino k' dobrem ravnati, ga podvuzhiti, potroshtati, ino njemi k' pomozhi biti, preganjanje ino sovrashtvo pa terplivo prenesti sa Jesufovo volo.

20^{ti} den Junia.

Sveti Silveri, Papesh.

Silveri je eden is tistih, kerim je preganjanje odlozheno. Sakaj she te, kader je sa Papesha bil postavljen, njih je veliko bilo, ki so ga ne hteli sa Papesha imeti. Kir je potem, kader je zefara Justiniana shena tega, sa krivovere volo ob shkofio djanega, Antimusa htela nasaj na shkofio spraviti, ti sv. Papesh tega na nibeno visho ne dopustil, je zefariza njega tak sazhelda sovrashiti, de je mogel krivo podushen biti, kak de bi se bil spuntal. Na to je ti sv. Papesh pred zefarovega generala mogel priti, ino tam so njemi njegovo Papeshko oblazhilo vseli, ino ga s' menishkim oblekli, pa ga na skrivnem v' eno drugo deshelo odpoflali. Sv. Silveri je per tem veliko mogel terpeti, je pa vse poterplivo prenesel. Enemi Shkofi se je on tak milil, de je ti Shkof sam shel pred zefara, ino je njemi nasozhi povedal, kaksha kriviza se je temi sv. Papeshi storila. Zefar je na to, zhe ravno je njegova shena ga sploh pazhla, sapovedal, Silveria nasaj v' Papesh-tvo postaviti. Ali njegovi sovrashniki so naredli, de je ne v' Rim, temuzh v' en drugi kraj prishel, ino tam po veliko terplenjah sveto vmeryl v' tem leti 538.

Nad Justinianovoj shenoi se pale pokashe, kak ena hudobna shena neti svete glave te zirkve ne sashona, ino se poterdi, kaj sv. pisimo pravi, de „vsa hudobnost je le mala proti hudobnosti ene shenske.“ (Eccli. 25.)

21^{ti} den Junia.

Sveti Alojs, Jesuit.

Alojs, v' Lashki desheli od firshtoskih starshih rojen, je od svoje matere, kir je s' njim teshki porod imela, she te bil Bogi gorofran. Kakhitro je govoriti sazhel, je njega mati Boga moliti vuzhila, ino tak je on she s' 5^{mi} létmi vezhkrat na samem najden, kak je klezhê Boga molil. V' njegovem sedmem leti je njega ozha k' mushttranji te vojske s' sobom vsel, de bi do foldazhine volo dobil. Tam si je ti paibizh gerde besede sapomnil, ino se navadil nedostojno govoriti, ino tudi druge nepridnosti. To pa je njega potli tak grivalo, de je, kader je s' 8^{mi} létmi opervizh k' spovedi shel, svojo greschnost sposnazozh od shaloosti omedlel. Odpotli je Alojs s' taksho lubesnjo ino svestostjo svojemi nebeskemi Svelizhari se prékdal, de je svojo nedushnost noter do smerti obdêrshal, svesto ogibajozhi se vlake nevarnosti ino greschne perloshnosti. On se je vsaki tjeden trikrat postil na zhasht kervavemi poti, britki mantri ino smerti Jesufovi. Shenske je on namer nikol ne pogledal, le D. Mario je sploh pred ozhmi ino v' ferzi imel. S' 12^{mi} létmi je pervokrat k' shpishanji shel, ino je odpotli vfigdar tri dni se k' shpishanji perpravlal, tri dni pa po shpishanji Bogi sa toto dobrotu hvalil, ino kader je sv. refhno Telo k' sebi prijel, so ga vsakokrat sóse te lubesni polile. S' 17^{mi} létmi je on v' Rimu k' Jesuitom shel, ali Meshnik postati se je sato

bal, kir Mefhniki Bogi morejo velki razhun dati. Kak je potli enkrat v' Rimi pomor nastal, ino je sv. Alojs sred drugimi Jesuiti shel tim bolenim strézh, je on pomorsko bolesen dobil, ino je vlegel. V' svoji bolesni je on svoji materi pisal, de se naj ne shaloſti, zhe bo on vmerl; temuzh naj se nad njegovim svelizhanjom veseli. Te sadne tri dni je on sploh boshjo mantro na perfah dershal, ino je kratko pred smertjo rekel: „Jás bom v' nebefa shel, zhe me moji grehi nebodo nasaj dershali. Skus neskonzhno milost boshjo, skus to drago kerv Jesufa Kristufa, ino skus saproshnje presvete D. Marie pa savupam to vezhno svelizhanje dofezhi.“ Potem kak je she enkrat sv. Sakramente prijel, je sveto vmerl v' tem leti 1591. On je en isgled ino perporozhnik te nedushnosti, sa tega volo je njemi bela lelia v' roko dana.

Ako hozhemo sa njim priti, tak se deršmo tega, kaj on vuzhi, rekozh: „K' kerſhanſki popunomnosti le skus stanovitno molitvo pridemo. Ker le v' eno málo pregreho padne, se hitro more k' Bogi obernti, ino njega sa odpufhenje no sa gnado profiti. En Kristjan svojo mozh od boga-bojezhnosti dobi. Ker se Boga boji, tiſti se nema drugo nizhefa bati.“

22^{ti} den Junia.

Sveti Pavlin, Shkof.

Pavlin, od velikoshlahtnega ino bogatega Rimſkega roda, je vu vseh snanjah podvuzhen she s'

24^{mi} létmi Konsul v' Rimi postal, ino si je eno shlahtno ino bogato Shpanjſko deklizh sa sheno vsel. Potem pa, kak je ſv. Ambrosia, ſv. Martina ino druge ſv. Shkofe sposnal, ſe je dal v' kerſhanſki veri podvuzhiti ino kerſtiti. Potem kak je njemi njegov edini ſin vmerl, je on v' popu-noma sdershnoſti tak poboshno shivel, de je potli sa Meſhnika shegnan, ino sadnizh kak Shkof ſveto vmerl v' tem leti 431.

Sveta Maria de Oignies, Shena.

Tota Maria je na Niderlendarſkem od pri-proſtih pa bogatih ſtarſhih rojena, ino je ſhe od ſvojega detiſtva rada na ſamem bila, ino Boga molila, ter ſe sdershala gisde, nepridnega to-varſhtva ino poſvetnih veſeliz. S' 15^{mi} létmi ſo njo njeni ſtarſhi omoshili, ino ona je s' ſvojim poboshnim shivlenjom, s' ſvojo krotkoſtjo ino po-terplivoſtjo tudi ſvojega moſha na poboshnoſt na-potila, tak, de ſta oba ponishuo Bogi flushila, ino vbogim obilno daruvala. Od tote ſv. shene beremo, de je ona is lubesni k' krishanem Jeſuſi nikol ne ene nedoſtojne beſede povedala, de je vſako najmenſho pregreho objokala, veliko ſe poſtila ino veliko Boga molila, per deli pa ſv. peſme péla. Kak ſvojega Jeſufa, tak je ona tudi njegovo diviſhko mater lubila, ino je sa tega volo vſako leto enkrat boſa na boſhji pot fhla k' Div. Marii v' Oignies, ino je tam ze le nozhi v' po-boshni molitvi doperneſla, sadnizh pa tudi tam

sveto vmerla v' tem leti 1213. Njeno sv. telo je v' tisti zirkvi v' eni freberni trugi.

Tak na boshji pot iti, kak tota sv. shena, je hafnovito ino dobro; ali samo savolo tovarshiva, ino morbiti greshnega, k' drugim zirkvam se podati, se ne pravi na boshji, temuzh na Satanov pot se podati.

24^{ti} den Junia.

Sveti Johanes Kerstnik.

Sa krala Herodesha je v' Judofkem mesti Hebron bil en poboshen duhovnik Zahariaf s' svojoj shennoj Elisabetoj. Onedva sta lepo shivela, ino pravizhna bila, sta pa ne nizh otrok imela. Sa to sta onedva dostikrat Boga profila. Na enkrat je Angel Gabriel Zahariafi osnanil, de bota she v' svoji starosti enega fina dobla, keremi bo Johanes ime. Tak se je tudi sgodlo. Johanes je pa she v' maternem teli na snanje dal, de bo nekaj posebnega 's njega. To se je tudi per njegovem rojstvi pokasalo. She mladi je on shel v' pufhavo, ino je tam skus eno oftro shivljenje se perpravlal k' tem, na kaj je od Boga bil odlozhen, najmre de bo pred Mesiasom shel, ino ludi skus predganje te pokore k' njegovem prihodi perpravlal. V' svojem 30tem leti je od Boga sapovedano dobil, de ima sazheti. On se je tedaj v' kraje Jordana podal, ino je sazhel predgati, rekozh: „Pokoro delajte, kralestvo nebesko je blisu.“ Keri so njegove predge gorvseli ino se pobol-

shali, tiste je kerstil. Prishlo je pa k' Johanesi veliko ludi is tistih krajov, ter 's Jerusalema ino 's zele Judofke deshele, ino so spoznali svoje grehe, ino on je nje kerstil. Kader so pa tudi Fariseari k' njemi prishli, je on njim njihovo skashlivoft oponofil, ino nasozhi povedal, de se nemajo nizz dobrega vzhakati. Potem kak je sv. Johanes vidil, de so ludje se sazheli pobolshavati, ino so sheleli Kristusa viditi, je on njim rekel, de toti, ki bode sdaj skoro sa njim prishel, je veliko mogozhaefhi, kak on. Ino kader je tedaj tak ludi kerfhaval, pride tudi Jesus is Nazareta k' njemi, de bi se dal kerstiti. Kak je Jesus v' Jordan stopil, ga je Johanes sposnal, ino je rekel: „Meni je treba od tebe kerft prijeti, ino ti pridefh k' meni?“ Jesus je odgovoril: „Naj se sa sdaj le sgodi, sa kaj sa naf se flifhi, de vfo pravizo dopunimo.“ Sadnizz je tudi Herodesh kral od sv. Johanesa svedil, ino ga je k' sebi poklizal. Kir je pa Johanes Herodesha posvaril, kaj je s' svojega brata shenoj shivel, tak je njega v' jezho djal, ino vmoril, kakti najdesfh na 29^{ti} den Augusta. To jagne s' banderoj na bukvizah leshezho sname-nuje, kak je sv. Johanes pred Kristusom idozhi ino predgajozhi na njega kasal, ino rekel: „To je Jagne boshja, kero odjimle grehe fveta.“

Ah fkerbmno se tudi mi, tak kak sv. Johanes, sa to vezhno svelizhanje, dersmno se njegovih opominjanjih, de pridemo k' tistemi, kerega je on osnanjuval.

25^{ti} den Junia.

Sveti Prosper, Škof.

Prosper, na Franzoskem rojen, je savolo svojega veliko snanja v' rezhih te prave vere od Papesha k' Krivovernikom poslan, potem pa sa Škofa postavljen. Kak Škof je on savolo njegovih možnih predgih ino savolo njegovega svetega shivljenja, ter savolo njegove darovitnosti od vseh sa enega pravega duhovnega ozheta ino lubega pastira imenuvan bil. On je sveto vmerl v' tem leti 466. Per njegovem grobi so plantavi ravni, slepi gledazhi postali.

Sveta Potamiana, Dekla.

Potamiana, od zelo priprostege roda is Egiptuma, je ob zhafi zefara Severia v' Alexandrii per enem preshtimanem gospodi sa dekle bila, ino je bila ponishnega, pohlebnega, lepega sadershanja, sevfem sadovolna, ino je vso svojo delo is lubesni k' Jesusi rada opravljala. Ona je nikol ne jesna bila, ne nikoga rasshalila, no nizh ne rekla, zhe je njo gdo rasshalil. Kir je pa nozhno lepa bila, je njeni gospod se v' njo salulil, ino je njo htel na nezhistost sapelati. Kir je pa ta sv. Diviza ne skus proshnje ino oblube, nēti skus popretenja se dala na to oberiniti, temuzh rajshi htela shivljenje, kak ti nebeski shaz tega divishtva sgubiti, tak je on njo deshelskemi ob-

lastniki prékdal. Toti je njo strahno pustil mantrati, ona pa je rekla, de nje nizh od njene vere, ino od njenega divishtva nebo prozh dobilo, ako bi kakšhe koli mantre mogla preštati. Na to je deshelski oblastnik sapovedal, njo k' smerti vun pelati, ino kader je na smertno torišhe vunperpelana, bi njo bili mogli do nagega slézhti, te pa v' en kotel pun vrele smole posaditi. Kir je pa ta frameshliiva nevesta Kristusova profila, de nje samo nebi flekli, naj bi njo rajshi hujšhe mantrali, tak so njo oblezheno, pa pozhasih v' to vrelo smolo spushali, doklam je do glave noter potunjena svojo zhifto dušho svojemi nebeskemi lubemi gorposlala. To je bilo v' tem leti 204.

Na toto Divizo naj pogledajo vse tiste, kere pravijo, de samo moshki so krivi, kaj so one v' nezhisti greh opale. Sa tega volo bo tota sveta deklizh na sodni den se postavila pred tiste dekle ino deklina, kere skus perlisavanje, skus oblubljen ali she sadoblen dnar ali oblezh se pustijo na to gerdo nezhistost sapelati, ino rajshi, kak bi eno takšho flushbo povergle, enkrat, zhe se ne spokorijo, v' to na véke vrelo smolo tega pogublenja posajene biti hozhejo.

28^{ti} den Junia.

Sveti Ireneuf, Shkof, Mant.

Ireneuf, v' Smyrni od kershanških starših rojen, je bil en Joger sv. Polikarpa, ino je potli v' Lyoni na Franzoskem Shkof postal. On si je

telko persadel, de je skoro vse Lyonzhane na to pravo vero obernal, ino je tudi v' druge kraje Franzoske deshele predgare te vere vunposlal. Tudi v' svojih pismah je on to pravo zirkev proti Krivovernikom mozhno branil. Kader je pa sa zefara Severia to drugo preganjanje tih Kristijanov v' Lyoni nastalo, je tudi toti sv. Shkof sa vere volo velke mantre terpel. Od devetnajst taushent vmorjenih Kristijanov je kerv le tekla po galah ino stesah. Na sadnje je tudi njemi glava vsekana. To je bilo v' tem leti 202.

Po navuki sv. Irene sa Katekismus one bukvize, kere sa najpotrebneshe ino najhasnoviteshe sa vlakega Kristijana.

29^{ti} den Junia.

Sveti Peter ino Pavl, Apofht.

Shimon, potli Peter imenuvan, je bil en ribizh is Betlaide, ino brat Ap. Andrafha. Toti je njega k' Jesusi perpelal, ino Jesus je k' njemi rekel: „Ti si Shimon, Jonafov sin, tebi bo ime Peter ali pezhina.“ Peter je potem nasaj domo shel, ino je drugim osnanjuval od prihoda tega Mesiasa. She v' tistem leti je Jesus tota dva brata per jeseri Tiberias gorpoiskal, kader sta ravno mreshe vunprestirala, ino je k' njima rekel: „Pojdita sa menom, jas vaj hozhem ribizhe tih ludi storiti.“ Na to oba popustita svoje mreshe, ino greta sa njim. Odpotli je Peter sploh per Jesusi ostal, ino je bil povsod njegov svesti naslednik.

Njega je potli Jesus tak lubil, de je njega per vojih naj imenitnesih djanjah vfigdar kre se vsel. On je bil nasozhi, kader se je Jesus na Taborfki gori premenil, kader je Jairovo zher od mertvih sbudil, kader je na olfki gori kervavi put putil. Njega je Kristuf potli sa prejdnega is tih Aposhtolov, sa poglavara svoje zirkve, ino sa svojega namestnika na semli postavil, kader je rekel, de bo na njega, kakti na pezhino, svojo zirkev postavil, njemi je on dal kluzhe nebeske, ino njemi je sapovedal, njegove ovze ino jagneta pastiti. Ap. Peter pa je savolo svoje shivozhe vere, ponishnosti ino lubesni tote prejdnosti tudi vrden bil, sakaj on je pred vfemi drugimi Aposhtoli od Jesusa poprizkal, de je on pravi fin shivega Boga; on je, kader je na Jesusovo besedo veliko rib sgrabil, rekel: „Gospod, pojdi od mene vun, jas sem en greslni zhlovek“; on je bil perpravljen, s' Jesusom shiveti ino vmreti; on je, potem kak so vfi ti drugi Jesusa she sapustili, noter do Kajfashove hishe sa njim fhel. Ali ravno tam je on njega trikrat satajil, pa je toto pregreho prezi potem britko objokal, ino njo noter do smerti poshaluval. On je pa potem sa tega volo s' tem vekfho lubesen k' Jesusi skasal, ino je ti prvi od njega predgal v' Jerusalemi, v' Judei, ino v' haidofskih deshelah, ino je povfod, kam je prishel, Kristjanstvi pozhetek naredil. Zhres en zhaf je v' Jerusalem nasaj prishel, ino je tam v' jezho vershen, pa od enega Angela vunnepelan, kakti najdesih na 1^{vi} den Augusta. Potem je fhel v' Rim, ino je tam gorpostavil sedesh te katolfske

zirkve, kakti najdesih na 22^{ti} den Februara. V' 9tem leti njegovega v' Rimi sdershavanja je on sred drugimi Kristjani pregnan, je pa naskorem se nasaj povernil, te je pa na sapoved zefara Nerona najprejd gaishlan, potem pa s' dolobernjeno glavo krishan, ino tak je toti prvi Rimski Papesh sveto vmerl v' tem leti 67.

Pavl, prejd Saul imenuvan, 's Tarsufa s' rodom, je bil eden is Farisearov, ino en filni preganjavez tih Kristjanov. Ali potem kak je Jesuf njega bil preobernil, kakti najdesih na 25^{ti} den Januara, je on nestrudjeno delal v' tem vinogradi tega Gospoda. Kelko si je toti Apofhtol persadel, kaj sa ene teshave, nevarnosti ino preganjanja je on med narodi prestal, se nemore popifati. Nemore se isrezhti, kak stanovitno je on v' shelesi ino v' jezah, pod tepenjom ino gaishlanjom, v' gladi ino sheji, ter v' nevarnostih tega shivlenja od Kristufa predgal, pa je vender per vsem tem se veselil, ino Boga hvalil. Njegovo Apofhtolstvo je bilo tak puno persadenja ino dela, de je on temi sveti, Angelom ino ludem en isgled postal, pa je vender bil tak ponishen, de se je sa en smet tega sveta dershal. Sadnizh, potem kak je toti sv. Apofhtol svojo teshavno vojfkovanje bil dokonzhal, vero povsod bil predgal, je zesar Nero njemi na tisti den, kak je sv. Petra krishal, dal glavo vsekati, ino tak je tudi sv. Pavl po tem poti tega krisha shel sa svojim mojstrom v' nebesa v' tem leti 67. — Tota dva Apofhtola sta veliko zhudeshov delala. Sv. Petra tenja, sv. Pavla obrisni robzi so bolesni ino hude duhe pregnali.

O napunmo tudi mi fteso nafhega shivlenja s' saflushenjami, bodmo tudi mi tak fkerbni sa nafho ino drugih svelizhanje, prenesmo tudi mi tak radi terplenja ino krishe tega shivlenja. Rezmo s' Ap. Petrom: „Gospod, ti ja vesh, de te lubim“, ino s' Ap. Pavlom: „Kristuf je moja shivlenje ino smert, moj dobizhek.“

J U L I.

2^{gi} den Julia.

Obiskavanje Divize Marie.

Kader je Angel Gabriel Div. Marii ti glas od neba pernefel, de bo ona mati fina boshjega postala, ino je njoj rekel, de je ta nerodovita Zahariafova shena Elisabet she v' svoji starosti tudi enega fina poprijela, ino je she v' shestem meszi nosezha; je Div. Maria prezi se odpravila, ino je shla zhres gore v' to mesto Hebron svoje tetize Elisabete obiskavat. Kak je tá pridozha sveto Elisabet bila posdravila, se je to dete v' Elisabeti od veselja genilo, ino ona je rekla k' Marii: „Ti si shegnana med shenami, ino shegnan je sad tvojega tela.“ Maria pa je Boga zhaštala, kaj je tak velke rezhi s' njoj storil, ino je okol tri mesze per svoji tetizi ostala. Ob tistem zhafi je Bog Zahariafovo hisho sosebno poshegnal.

Nosmo tudi mi Jesufa v' nashem ferzi, de bodo tudi nashe hishe poshegnane, ino nashe dushe svelizhane.

Sveti Peter Foreri, Farmeshter.

Peter Foreri, v' Lotringi od siromashtkih, pa poboshnih starshih rojen, je she v' svoji mladosti se lepo sadershal, ino se v' sholah posebno dobro vuzhil. Kader je bil Meshtnik postal, je on tak poboshno ino lepo shivel, de so njemi naskorem tri fare na prebirzo ponudjene. Is totih si je on tisto svolil, kera je najvekshta bila, tudi pa na nepridneshe, ino male dohodke imela. Tam je on s' molitvoj se Bogi perporozhil, ter vse storil, vse terpel, de bi te sablodjene ovzhize mogel na dobro oberniti. Kir je pa sa tega volo te hudobne tudi ostro posvaril, ino vu vsem pravi red vpelal, so ga eni mozno sovrashli ino zhertili, on je pa vse poterplivo prenesel, ino je svojim sovrashnikom odpustil, ter njim dobro storil. Vbogim ino bolenim je on sevsoj pripravnostjoj postregel. S' svojim nestrudjenim persadenjom je on telko opravil, de je v' treh letih njegova fara bila en isgled sa druge. On je pa tudi skerbno greshne perloshnosti odvrazhal, on je sevsoj serza vrozhostjoj predgal besedo boshjo, on je neprehenjajozh otroke vuzhil, tak de so otrozi kerfshanski navuk dosti bol vedli, kak starshi. On je tudi k' nesnajozhim na dom shel, njih k' vuzhenji opominjat. Per spovedavanji je on greshnike na pravo sgrivanje ino na poboshnost obudil. On je per svoji zirkvi bratoshtine vpelal, ino vsi brati ino sestre so mogli vsaki mesez k' spovedi iti. Zhe je kerega terdokornega greshnika ne mogel sbu-

sbuditi, tak je na skrivnem shel k' njemi, ino je k' njegovim nogam se dolvershezh ino jozhezh ga profil, de bi se zhres svojo dušho smilil. Zhe je pa she tudi s' tem nizh ne opravil, tak je shel v' zirkev, ino je na kolna se dolvershezh milostivnega Boga profil sa povernenje totega gréshnika. Potem je she enkrat shel k' njemi, ino malogda se je sgodilo, de te terdokornosti nebi bil premagal. Sadnizh je toti sv. Farmeshter she v' svoji fari Nune, Kanonifarze imenuvane, vpelal, potem pa je savolo vojske s' vezhimi drugimi v' Burgund odishel, ino tam sveto vmerl v' tem leti 1640.

Farmeshtri ino Kaplani, ker tak kak sv. Peter Foreri, Jesufa nasledujejo, ino so tak kak on s' lepimi zhednostmi oskerbleni, vse radi storijo ino prestopijo sa svelizhanje tih duh. Sreznha je tista fara, kera takshe Meshnike ima, ino se od njih vishati dá.

3ji den Julia.

Sveti Heliodor, Shkof.

Heliodor, v' Shtrigovi na Dalmatinskem rojen, je s' sv. Hieronimom dobro snani bil, ino je od njega duhovne snanja ino eno duhovno sveto shivljenje se vuzbil. On je skoro pres benjanja duhovne bukvice bral, ino Boga molil. Zhres en zhas je s' sv. Hieronimom v' jutreshne deshele shel, ino sta tam sadnizh v' en pufhavni kraj se podala, doklam je Heliodor nasaj domo,

potli pa v' Aquileo se podal. Tam je pa savolo svoje vuzhenosti, zhednosti ino poboshnosti tak imenit postal, de so ga sa Shkofa v' Altino postavili. Kak Shkof je on svoje dushnosti s' taksho vuzhenostjo, skerbjo ino lubesnjo spunil, de so ga vsi sa enega is tih Svetih dershali, ino je tudi sveto vmerl proti konzi 14^{tega} stoletja.

4th den Julia.

Sveti Vorih, Shkof.

Vorih, od grofškega roda, je she s' sedmi-
mi létmi bil v' en klofhter dan. Kir je ti mla-
denzh she tè se rad vuzhil, ino rad Boga molil,
ter pokoren ino lepega sadershanja bil, so ga
hteli v' klofhtri obdershati. Ali ena sv. shena je
njemi rasodela, de bo on enkrat Shkof, naj sato
rajshi bo Petrinarski Mesnik. Na to je on shel
k' svojim starshim, ino toti so njega Augsburgske-
mi Shkofi perporozhli. Toti je pa hitro sposna-
jozh njegovo vuzhenost ino zhednost njega sa
Kanonika postavil, potem pa je sa Shkofa v'
Augsburgi isbran. Kak Shkof je on she le vsem
k' najlepshem isgledi bil. Prezi potem najmre,
kak je on Shkof postal, so Huni ino Slovenzi v'
Augsburg prifhli rasbijat, ino so skoro vse zirkve
rasderli, ino mesto vupdrobili no poshgali, ti sv.
Shkof je pa ob svojem dal zirkve popraviti, ino
je skerb imel, de so ljudje dobili sernje, oblezh
ino prebivalishe. Potem je on vso svojo skerb na
svoje kershanfke ovzhize obernil. On je predgal

besedo boshjo, on je delil sv. Sakramente, on je obiskaval bolene ino vmirajozhe, on je vsako leto shel na vse fare svoje shkofie. Kam je prishel, tam je predgal, te pa je Meshnike pred se vsel, ino nje baral, jel svoje drage dushnosti spunijo, jel svoje ovzhize lepo pafejo s' besedo, s' djanjom ino dobrim sadershanjom. On je pa sam ti pervi sevfem tem naprejsvetil. V' molitvi je vzhási zelo nozh dopernefel, vjutro pa je vsigdar she saran v' zirkev shel, ino tam dugo Boga molil. Sveto mesho je vsaki den flushil, vzhási tudi po dvé, po tri (kakti je te navadno bilo). Bog je totemi sv. Shkofi tudi dal dar tega vusdravljanja. Na njegovo molitvo so najmre krulavi ino protinatni ravni ino sdravi postali. Nekere leta pred svojo smertjo si je sv. Vorih dal svojo jamo skopati, ino je vsaki petek v' njo noter shel premishlavat vmerjozhnosti tega zhloveka. Kader je she od starosti ne vezh stati mogel, se je vsaki den dal v' zirkev pelati, de je per meshi bil. V' ti sadnji nozhi njegovega shivlenja je, potem kak je sv. Sakramente bil prijel, she te okol stojezhe lepo opomenil, ino nje sa odpushtenje profil, te pa so mogli tla s' pepelom posipati, s' shegnanoj vodoj poshkropiti, ino ga tak na tla djati, te pa je pod molitvami tih nasozhnih sveto vmerl. To je bilo v' tem leti 973. Per njegovem grobi se je potli veliko zhudeshov godilo. Sv. Vorih imá eno velko riho v' roki. To snamenuje, kak je on vezhkrat na vodi na zhudeshno visho se odtel.

Zhe se nam zhuda sdi, de v' totih bukvizah najvezh od Shkofov beremo, tak premislimo, kak

fo toti svesti pastiri zhrede Kristusove sveto shi-
veli, ino sveto vmerli.

6^{ti} den Julia.

Sveti Jesaias, Prerok.

Jesaias, od kraljevkega roda, je s' enoj pre-
rokoškoj Jogerzoy oshenjen bil, ino je vishe 60
let prerokoval od vsega, kak se bo Judoskemi
ludstvu, ino tudi drugim narodom godilo. Od
tega is Davidovega roda pridozhega Mesiasa je on
njegovo rojstvo, vuzhenje, terplenje, ino reshno
smert 700 let prej tak s' zhistega naprejpovedal,
de je njegovo prerokovanje s' Evangeljom ednako.
Tudi od pokonzhanja tega malikovanja, od pre-
obernenja tih Haidov, od terdokornosti tih Judov,
ki svojega Mesiasa nebodo sposnati hteli, od nji-
hovega savershenja, ino od njihovega perhodnega
povernenja je on vse naprejpovedal. Kir je pa
grehote, kervishelnost, nasladnost, nevernost, kri-
vizhnost, savershenje te sapovedi, ino zhlovezhan-
skih dushnostih, s' edno besedo, hudobnost tih
Judov tak kak drugih narodov, tih vislishish tak
kak tih priprostih ostro posvarjal, tak so ga v' nje-
govi visoki starosti na sapoved krala Manasesa na
dvoje rasshagali.

7^{mi} den Julia.

Sveti Wilewald, Shkof.

Wilewald, od Englendarškega kraljevkega
roda, je v' svojem tretjem leti tak sbolel, de so

njemi vrazhitniki s' nizhim ne mogli naprejpriti. Njegovi starshi ga tedaj pred eno boshjo mantro sanesejo, ino pod molitvami oblubijo njega Bogi ofrati. Kak so to bili storili, je ti otrok osdravil. She s' 6^{mi} létmi ga je tedaj ozha v' en klofhter dal. Kakhitro je Wilewald k' pameti prishel, je she bil pun lubesni boshje ino shelenja po nebeskem blagi. Potem je shel v' Rim, 's Rima v' Palestino, de bi te svete kraje obiskal. Ali kak je tá prishel, so ga sa shpiona sposnali, ino gorprijeli, pa noter saperli. Kir so pa dobri ludje ga supet vunsprofili, je on obiskal vse tiste kraje, kodi je Jesus hodil. Najdushe se je v' Jerusalemi pomudil. Toto romarsko potovanje je njegovo ferze posebno obudilo, tak de je njegovo shivljenje odpotli bilo en pravi isgled. Kak Meshnik je on potli bil en mozhen predgar te prave vere v' Tü-ringfski, Frankenski ino Parfski desheli, ino je sadnizh sa Shkofa shegnan. Kak Shkof je on she s' tem s' vekfho skerbjo delal v' ti duhovni gorizi tega Gospoda, ino je imel sosebno eno velko lubesen proti nefrezhnim, ter en posebni dar te shalofne potroshtati. Potem kak je on svojo zhredo duhovno ino telovno bil ofkerbel, je sveto vmerl v' tem leti 791.

Sv. Wilewald je od svojih starshih v' njegovem detinstvi Bogi gorofran, ino je tudi k' Bogi prishel. Bogi tedaj gorofrajte vashe otroke, de tudi k' Bogi pridejo.

8^{mi} den Julia.

Sveti Kilian, Shkof, Mant.

Kilian, od shlahtnih ino bogabojezhnih starfshih v' Shotlandi rojen, ino v' enem kloshtri v' vseh potrebnih snanjah podvuzhen, je potem kak je Meschnik postal, is lubesni k' krishanem Odresheniki imel možno shelo, Haidom sv. Evangelium predgati. Sa tega volo je on, kir so ga njegovi starfshi ino prijateli od tega prozh dershali, sapustil svojo rodbino ino vse, ino se je s' enim Mesnikom ino enim Diakonom v' Würzburg podal. Tam so bili sami Haidi. Gre on sato v' Rim, ino Papesh ga sa Shkofa shegna, ino ga poshle k' tem haidoskem ludstvu, de bi njim kerfhanfko vero predgal. Kilian gre, ino predga ti sv. Evangelium s' tak velkim naprejdkom, de se je v' kratkem njih veliko na kerfhanfko vero obernilo. Med totimi je bil tudi deshelski vajvoda. Toti je pa svojo svakinjo sa sheno imel, ino she perpravlen bil, njo prozh djati. Kakhitro je ona to svedla, je dva Haida najela, de bi Kiliana sred njegovimi tovarfshi v' nozhi vmorila. Ta dva grosna zhloveka resen ob polnozhi pertereta v' Kilianovo hisho, on pa njima serzhen proti gre, ino rezhe: „Priyatela! po kaj sta prishla? Vidva bota sapoved vajne vajvodize spunila, mi pa hozhemo tek nashega shivlenja dokonzhati.“ Ino prezi sta onedva nad te tri sv. moshi planila, ino nje sefekala. To je bilo v' tem leti 689. De ti deshelski vajvoda nebi od njihove smerti svedil,

tak so njihove trupla ino zirkvene oprave v' eno jamo vershene. Ali Bog je to strahovitno djanje hitro rasodel. Eden tih dvujih vmarjavzov je kakti stekajozhi ino sdivjajozhi po vulizah tega mesta beshal, ino nesnano krizhal: „O Kilian! kak možno ti mene preganjash, jas ti mezh, ki je s' tvojo kervjo okervavlen, vidim nad mojoj glayoj.“ Sadnizh fi je sam svoje glide s' sobni sgrisil, ino je ene hude smerti vmerl. Ti drugi vmarjavez se je sam s' noshom saklal, tudi ta vajvodiza je sdivjala, ino eno hudo smert storila. Tih sv. Manternikov tela so potli na eno zhudeshno visho najdene, ino v' zirkev prenesene. To mesto Würzburg sv. Kiliana sa svojega Perpórozhnika visoko poshtuje.

Pále tu nam je strahotno pred ozhi postavleno, kaj ena bogaposabliva, nesramna ino hudobna shena k' svoji ino drugih nesfrezhi naredi.

12^{ti} den Julia.

Sveti Johanes Gualbert, Abbat.

Johanes Gualbert, od ene shlahadne Florentinske rodbine, je, ako ravno je lepo gorsrejen, se potli od hudobnega sveta pustil spazhti, tak, de je veliko prepovedanega sa dopusheno dershal. Ali Bog je njega skus eno posebno pergodenje sbudil. En shlahetni je najmre njegovega brata vbil. Na to je njegov ozha sapovedal, tega vmarjavza poiskati, ino ga tudi vbiti. Tudi Johanesi je ozha to sapovedal. Ino ravno na velki petek

ti vmarjavez Johanesa srezha, Johanes vnu-
 tegne svoj mezh, ti hudobnik pa na svojo obližje
 dolpadne, ino profi, rekozh: „Savolo lubesni Je-
 sufove, ker je na dnešni den na krishi vmerl,
 tebe profim, odpusti mi, is lubesni k' Jesusi mi
 pusti shivljenje.“ Johanes skus tote besede v' ser-
 zi genjen temi hudobniki podá svojo roko, ino
 rezhe: „„Kaj ti mene v' imeni Jesufovem profish,
 to ti nemorem dolsavdarti, jas ti puštim tvojo
 shivljenje, ino ti dam mojo prijateljstvo, profi Bo-
 ga, de bo tudi meni moje grehe odpustil.““ Na
 to je Johanes svoje grehe premislezh k' enem
 kloštri Thel, ter pred eno boshjo mantro na kolna
 dolpadnil, ino sa odpustenje svojih grehov profil,
 ino glej, ti na krishi vifezhi Jesuf je svojo glavo
 nagnil. Na to Johanes gre k' višihshemi tega
 kloštra, ino ga klezhè profi, de bi ga gorvsel.
 To se sgoti, ino Johanes pastane en isgled sve-
 tega shivljenja, ter pozhetnik Valumbrosianskega
 Menishtva, ino Abbat, te pa je s' sv. Sakramenti
 oskerblen sveto vmerl v' tem leti 1073.

Odpustmo tudi mi našim sovrashnikom, de
 bo Bog tudi nam odpustil. To naš vuzhi sv. Jo-
 hanes Gualbert, to se je pa on navuzhil od Jesu-
 fa, ker je na krishi vifezh sa svoje sovrashnike
 profil. Bodmo pa tudi tak kak toti Svetnik,
 potem kak se povernemo, v' tem dobrem stano-
 vitni noter do smerti,

13^u den Julia.

Sveti Anaklet, Papesh, Mant.

Anaklet, v' Atheni rojen, je od sv. Ap. Petra na kershanško vero obernjen postal en Joger ino tovarsh totega Aposhtola. Sa Mefhnika shegnan je on po smerti sv. Ap. Petra s' velkim persadenjom ino s' nestrudjeno skerbjo te haidoske Rimare na kershanško vero preobrazhati pomagal. Sa tega volo je tudi, potem kak so ti sa Ap. Petrom na Aposhtolski sedesh postavljeni trije Papeshi Linus, Kletus ino Klemens sa vere volo vmorjeni, on sa Papesha isvolen. Ako ravno je pa v' tistem sa Kristjane nevarnem zhasi sa poglavara te zirkve teshko bilo, zhredo tih Pravovernih vishati ino braniti, je vender Anaklet tak Kristjane poterdjaval, kak tudi njih vihrezhe sovrashnike talashil. On je tudi sapovedal, de Kristjani, gda ko i so per meshi, imajo vsi sv. reshno Telo prijeti. On je sapovedal, de per sheguvanji enega Shkosa morejo trije drugi Shkosi poleg biti. On je sapovedal, de Mefhniki ne smejo dugih lasi imeti i. t. v. Anaklet je 9 let sv. zirkev s' stanovitnostjo branil ino vishal, potem pa je s' najlepshimi zhednostmi obvenzhen skus mantro shel noter v' to vezhno shivljenje v' tem leti 112.

14. den Julia.

Sv. Bonaventura, Kardinal, Shkof.

Bonaventura, v' Papeshovi desheli od shlahtnih ino bogatih starshih rojen, je v' svojem 4tem leti tak sbolel, de ne vezh pomozhi najti bilo. Na to je njegova poboshna mati k' sv. Franzi se podala. Toti na njene sosne proshnje eno gorezho molitvo sa njega k' Bogi poshle, ino ti otrok je prezi osdravil. Na to je sv. Franz na ves glas rekel: „O bona ventura, o frezhno pergodenje!“ ino po tem je ti mladenzh dobil to ime Bonaventura. S' 22^{mi} letmi je k' Franziskanarom, satem v' Paris prishel, ino je s' svojo velko vuzhenostjo ino lepim sadershanjom vsem vuzhenikom ino sholarom en isgled bil. Poleg tega je on bolenim rad stregel, ino najsavershenefho delo rad delal, „sakaj v' tem je lubesen boshja,“ je on rekel, „de zhlovek svoje vflakdenje djanja dobro opravi, s' tem se vflako vurno Bogi en ofer pernese.“ On je imel eno gorezho lubesen k' Jesusi ino Marii, ino tota lubesen je storla, de so njegove besede tak mozhne bile. Bonaventura bi dvakrat imel sa Shkofa postavlen biti, je pa is ponishnosti se temu odpovedal. Ali sadnizh so ga po fili sa Kardinala ino Shkofa postavili, je pa naskorem potem sbolel, ino je, kak je sv. Sakramente bil prijel, sveto vmerl v' tem leti 1274.

Sveti Bonaventura nal vuzhi, de najprejdnefhe pomozhi k' zhednosti ino k' svelizhanji so:

„Sv. Sakramente prijeti, od vsega nepotrebne-
govorenja se sdershati, sam sebe preshtimavati,
vsaki den se pobarati zhres djanje ino popu-
shenje tega dneva, ponishen biti, Boga moliti ino na
Boga misliti.“

17^{ti} den Julia.

Sveti Alex, Romar.

Alex, edini sin enega bogatega Rimfkega
svitnika, je od svojega detinstva vseli volo svojih
starših s' veseljom rad storil. Kader je gorodra-
fel, so njemu hteli eno pridno ino bogato deklizh
sa sheno dati. Tudi k' temu je pervolil. Ali na
den shenitvanja je on, potem kak je svoji nevesti
lepe dare bil dal, na fkrivnem odishel, ino je
sraven shel v' Sirio, ino je tam blisu ene Divize
Marie zirkve si eno huto sa svojo prebivalishe
svolil. Tam je on tak sveto shivel, de je veliko
ludi prishlo se nad njegovim shivlenjom zhudivat.
Alex je potem vse tiste kraje obiskal, gde je Je-
sus shivel, terpel ino vmerl, te pa je v' svojo
domovino nasaj se povernil, ino je ravno k' svo-
jem ozheti shel. Kir je pa od svojega ostrega
shivlenja ino veliko terplenja hude spodobe, ino
tudi kak en vbogi shterz oblezhen bil, je njega
nishe ne posnal, on pa se je tudi ne vundal, te-
muzh je le svojega ozheta profil, de bi ga per
toti hishi gde v' enem koti prebivati pustil, ino
je rekel, de bo njemu Bog toto djanje te lubesni
obilno povernil. Ti ozha prezi enemi svojemi

hlapzi rezhe, sa tega shterza negdi en prostor poiskati, ino njemi vsaki den jesti dati. Napravi se pod enimi shtegami prostor sa njega, ino tam je on zelih 17 lét prebival, de ga nishe ne sposnal. On je vsaki den vidil svojega ozheta ino mater, ter svojo nevesto vun ino noter hoditi, ino je slishal, kak so se sa svojega sina Alexa shalovali, pa se je le ne vundal. V' totem svojem koti je on sploh Boga molil, ino duhovne buk-vize bral, ter svojo telo v' strahi dershal. Zhe ravno so njemi drushina veliko sadeli, je on vunder is svojega kota nikol inan ne shel, kak v' zirkev. Kader je Bog njemi na snanje dal, de je konez njegovega shivlenja blisu, je on shel v' zirkev, ino je sadnjokrat sv. Sakramente prijel, te pa je domo pridozhi vso svojo shivlenje na en list napisal, ino je mirno ino sveto vmerl. To je bilo v' tretjem stoletji. Ravno te je Papesh Inozenz I. pred zefarom meshuval, ino Alexov ozha je per meshi bil. Sazhuje se en glaf, 'de je ti velki flushebnik boshji per Alexovega ozheta hishi vmerl. Na to vfi grejo tá, ino ah kaj sa eno zhudivanje je nastalo, kader so najshli, de je toti vbogi shterz bil njihov sin Alex, sa kerega so telko jozha storili. Vseli so tedaj njegovo truplo, ino kader so ga k' pokopi nelli, je vso Rimsko lndstvo s' njim shlo.

Zhe ravno nam Bog ne sapovej, se tak satajiti, kak je sv. Alex storil, tak nam vunder Kristuf pravi: „Ker hozhe sa menom iti, tisti naj sam lebe sataji.“

18^{ti} den Julia.

Sveti Fridrih, Shkof, Mant. 2.

Fridrih, en kralovski sin is Fris'anda, je she v' svoji mladosti imel velko lubesen do Jesufa, ino je os' postom ino drugimi delami te pokore svoje shele strahoval, ter zele nozht k' Jesufi molil. Kader je Mesnik postal, je skus svoje podvuzhenja, skus svojo poboshnost ino vuzhenost se tak dopadliv storil, de je Shkof postal. Kak Shkof je on zefari volo spunil, de je shel v' Frisland Haidom sv. Evangelja osnanjuvat, je pa veliko jozha ino molitve storil, ino si veliko persadel, prejd kak je le ene is tih Visishkih mogel preoberniti, ino na pobolshanje spraviti. Zhim svetesho je njegovo shivljenje bilo, bol so njega sovrashli, sosebno ti v' rodbini oshenjeni, sakaj tote je on vse raspraviti htel. Kir je tedaj tudi zefarova ta druga shena ena is tistih bila, ino je ti sv. Shkof njo enkrat savolo njenega pohujshivega shivljenja ostro opomenil, je se sgodilo, de sta enkrat dva zhloveka tega sv. Shkofa v' eni kapeli do mertvega sprebola. To je bilo v' tem leti 833.

Svelizhani so, ker sa pravize volo preganjanje terpijo, sakaj njihovo je kralestvo nebesko. (Matth. 5.)

20^{ti} den Julia.

Sveta Margeta, Div. ino Mant.

Margeta, v' Antiochii v' haidoskih starših rojena, je eni dojki dana, k'ra je na skrivnem ena Keršheniza bila, ino tota je tudi to málo Margeto k' keršhanški veri ravnala. Kader njoj je mati vmerla, je njo ozha k' sebi vselo. Kir je pa naskorem sposnal, de je keršhanško vero gorvsela, je on njo pred se vsel, ino je k' njoj rekel: „Meni je rezhenó, de si ti ena Keršheniza, jel bi jas to verjel? jel te je gdo tak dalezh sapelati mogel?“ Pohleбно ona odgovori: „Ja, Gospod je tudi mene milostivno k' erbii svojega kraléstva poklízal, ino jas smem Jesufa Kristufa sa mojega sheniha imenuvati.“ Kir je tedaj, potem kak je veliko hudosa devanja mogla prestatí, le per tem ostala, kak je prejd rekla, je njo ozha prozh signal. Ona gré sraven k' svoji dojki. Tota njo s' veseljom gorvseme, ino ta deklizhka je sred njenimi zhermi ovze passa. Margeta je pa lepa bila kak rosha. V' njenem 15tem leti se je ravno Dioklezianovo preganjanje tih Kristjanov sazhelo, ino deshelski oblastnik njo na póli per ovzah najde, ino se tak v' njo salubi, de njo pusti k' sebi perpelati. Kir je pa Margeta odperto povedala, de je ena Keršheniza, je deshelski oblastnik ferdit postal, ino je njo dal v' jezho verzhi, pa glad ino shejo terpeti, ona pa je stanovitna ostala. Deshelski oblastnik njo drugozh vsemi pred se,

ino njo s' dobrim inu s' hudim na drugo vero obrazha, ona pa njemi nasozhi povej, de je vfo njegovo sadenje sabstojn, sakaj njenega serza nizh ne samore od Jesusa lozhti. Na to njo on pusti sa glavo na en des obefti, ino njo s' shibami tak grosno tepfti, de je po vsem shivoti kerv dol tekla, potem pa s' shpizhaftimi grebeni nesmilno noter do droba szefati tak, de je on sam ne vezh mogel gledati, temuzh je prozh se obernil, ino rekel njo nasaj v jezho odpelati. Kir je pa od tega nebeskega sheniha Jesusa Kristusa okreplena ino potroshtana le sploh v' svoji prvi stanovitnosti ostala, je njo deshelki oblastnik na drugi den supet pred se vsel, ino njo po vsem shivoti dal s' baklami shgati, ter njoj roke ino noge svesati, ino njo v' merslo vodo verzhi. Kir se njih je veliko sa njene stanovitnosti volo na kerfhanfko vero obernilo, je deshelki oblastnik vsem totim, sadnizh pa tudi njoj dal glavo vsekati. To je bilo v' tem leti 252. Kaj, ona boshjo mantro v' roki, pod nogami pa eno strahovitno kazho ima, snamenuje, kak je ona s' lubesnjo krishanega Jesusa strafhne skufhnjave tega Satana premagala.

O kaj sa eno kerfhanfko mozhnost je tota mlada deklizhka skasala, nam vsem k' serzhnem obudjenji, kak bi se mozhno mogli protipostaviti skufhnjavam tega mesa, tega sveta, ino tega Satana, ino kak bi mogli na se djati oroshje boshjo, vero, vupanje ino lubesen. (Ephes, 6.)

22^{ti} den Julia.

Sveta Magdalena, Spokorjeniza.

Maria Magdalena, Marte ino Lazara sestra, is Betanie blisu Jerusalema s' rodom, je bila ena ozhitna greslniza. Kir je pa od Jesufa slizhala, de je on prishel greslnikov svelizhat, je tudi v' njenem serzi se to savupanje obudilo, de she on njo sna svelizhati. Podá se ona tedaj k' njemi, kader je ravno per enem Fariseari per jedi bil, ino sgrivana ino frameshliva stopi v' hisho tega Fariseara, ter se perblisha k' Jesufi, ino v'la objokana savolo svojih velikih grehov ne vupa Jesufa v' lize pogledati, temuzh odsaja perstopi k' njemi, ino sazhne s' svojimi sosami njegove noge pomakati, ter nje s' svojimi lasmi obriske, nje kufhne, ino s' dragimi masilom pomashe. Jesuf pa prezi k' njoj rezhe: „Tvoji grehi so tebi odpušteni, tvoja vera je tebi pomagala, pojdi v' miri.“ Ta sgrivana greslniza zhes to v' svoji vesti potroshitana gre povsod sa Jesufom poslushtat njegovega nebeskega navuka, ino to se je Jesufi tak dopalo, de je njo veliko stimal. Ona je pa Jesufa tudi tak lubila, de je, kader je on she na krishi visel, s' njegovo materjo pod krishom klezhala, ter ti krish obimala. Ona je tudi ta perva s' timi Jerusalemskimi shenami k' njegovem grobi shla gledat ino se jokati. Ona je tudi sagledala Jesufa sa sobom idozhega, ino on je k' njoj rekel, de se ga naj nedotizhe, temuzh naj gre tim njegovim pravit, de bo on shel k' svojem ozheti. Po

Jesufovem v' nebohojenji je Magdalena s' svojim bratom Lazarom v' Marsilio na Franzosko odifhla, ino tam v' famih delah te pokore svojo shivlenje dopernefla, ino sveto vmerla v' tem leti 80.

Sv. Magdalena je vsem grešnikom k' trofhti ino rasveselenji, sakaj kir je Jesuf njo, ki je ena tak nesramna ino velka grešnica bila, po njenem pravizhnem spokorjenji tak možno lubil, tak tudi mi imamo to shivozho savupanje, de bo nam milostivni Bog, potem kak se 's nashih grehov sgrivano spovemo, ino sa nje sadovolfhino storimo, vse odpustil, ino nam vezhno svelizhanje dofezhi dal.

25^{ti} den Julia.

Sveti Jakob, Apofhtol.

Jakob, ti velki ali ti starfhi imenuvan, je bil Zebedeov sin is Betfaide, brat Ap. Johanesa, ino en ribizh. Totege je Jesuf sred njegovim bratom, kader sta s' svojim ozhetom enkrat svojo mresho popravlala, na Apofhtolstvo poklizal s' timi besedami: „Pojdita sa menom, jas vaj hozhem ribizhe tih ludi storiti.“ Jakob na tote besede sapuſti vse, ino gre sa Jesufom, ino se je ne vezh lozhil od njega noter do njegovega vjetja ino terplenja. Kak Petra ino Johanesa, tak je Jesuf tudi totega Apofhtola sosebnno lubil. Jakob je najmre bil poleg, kader je Jesuf Petrovo punizo vusdravil, kader je Jairovo zher od mertvih sbudil, kader

je na Taborški gori se preobrasal, ino kader je v' Getfemanskem ogradi kervavi put putil. On je pa tudi Jesufa sosebno lubil, kakti je vezhkrat sa Jesufovega shivlenja, najbol pa po njegovem v' nebohojenji pokasal, sakaj on je prezi po sadoblenji Duha svetega ti sv. Evangelium v' Jerusalemi, v' Samarii ino po vsoj Judei s' taksho ferza gorezhnostjo predgal, de je njih veliko na vero Kristusovo obernil. Ali ravno s' tem je Jude tak svadil, de so njemi sa shivljenje fhli. Kader je tedaj Herodesh Agripa ob vusmenem svetkovanji nad Kristjane se sdignil, je sv. Jakob najhujše satošen, ino sato ob glavo djan bil. To je bilo v' tem leti 44. Njegovo sv. telo je v' Jerusalemi pokopano, potem pa v' Shpanjsko deshelo prenesheho, ino so se per tistim veliki zhudeshi godili.

Sv. Jakob je tedaj ti prvi is Apofhtolov kelih tega terplenja mogel spiti. Tudi nam je en vekshi ali menshi kelih tega terplenja naprej postavljen, gledmo pa per tem na Jesufa, ker je najtivekshi kelih tega terplenja sa nas volo do sadne kaple vunspil, ino nam en isgled dal, de bi njega nasledovali. (I. Petr. 2.)

26^{ti} den Julia.

Sveta Ana, Mati Divize Marie.

Ana, is Betlehema od Judofkega roda, je she v' svoji mladosti imela Boga pred ozhmi ino v' ferzi, ino je bila ena perludna deklizhka, so-

febno proti bogabojezhim, ona je rada Boga molila, ter Pfalme ino Preroke brala. Kader je svoje léta imela, je poboshnega Joahima sa mo-sha dobila. Njurni sakon je pa dugo nerodovit oftal. Kir je pa Ana ne prehenjala Boga sa enega otroka profiti, je njoj Bog enega Angela poslal s' tim veselim glafom, de bo ona to zhasfito mater tega Mesiasa poprijela, ino ona je resen poprijela, ino je porodila Mario, to sa Jesufovo mater odlozheno Divizo. Toto svojo dete sta onedva od vsake greslne perloslnosti prozh der-shala, ino ga po voli boshji gorsredla skus naj-lepshe navuke ino skus svoj lepi exempel, potem pa sta njo k' poboshnem nadale gorsredjenji k' tempelni dala, kak najdesl na 21^{ti} den Novembra. Sv. Joahim je potli naskorem vmerl, tudi sv. Ana je tistega zhafa ne se vzhakala, kader je njena sveta zhi Jesufa od Duha svetega poprijela.

Eno takslho sveto gorsredjenje tih otrok je pa le tam, gde je en tak sveti sakon, kak je bil med sv. Joahimom ino sv. Anoj. Naj si tedaj vsi starshi sa navuk vsemi, kaj je Angel Rafael Tobiasi rekel: „Ti pa, kader bosh v' sakonski stan se podal, perve tri dni s' tvojoj nevestoj v' molitvi dopernefi, te pa v' bogabojezhnosti to deklizh vsemi si sa tvojo sheno, ne savolo telovnih lushtov, temuzh s' toj sheloj, de bi ozha bil, de bo Gospod Bog tebe v' tvojih otrokih poshegnal.“ (Tob. 6.)

31^{ti} den Julia.

Sveti Ignaz, pozhetnik Jesuitov.

Ignaz, od visokoshlahtnih starših na Španjfkem rojen, je še 's mladega velko sastopnost pokasal. Kader je pa gorodrafel, si je soldazhki stan syolil. Kak je pa enkrat na vojškuvanji skos bedro vstreljen tak sholel, de so vrazhitniki na njegovim osdravljenjom dvojili, je njemi se enkrat sy. Peter perkasal, ino temi bolniki je na supet noterpopravljenje njegove noge prezi bolšhe bilo. Tezhaf pa, kaj she je v' posteli mogel biti, je htel sa zhafkratenje posvetne bukvize brati. Kir je pa takih ne mogel dobiti, so njemi dali bukvize od shivlenja Jesufovega ino tih Svetnikov. Zhe ravno je njemi sa tote ne velko bilo, je vender, kir je drugih ne dobil, le tote bral. To pa, kaj je on v' totih bukvizah bral, kelko je najmre Jesus sa naf terpel, ino kaj so Svetniki sa svelizhanje svoje dushe storili ino terpeli, je njegovo serze tak obudilo, de je svojo dosdajno shivljenje možhno sazhel poshaluvati, ino si je prezi naprejysel, Jesusa ino Svetnike nasleduvati. K' temu se on sošebno Divizi Marii perporozhi, ino glej, ona se v' fenji njemi s' svojim šinekom perkashe, ino njemi svojo obrambo oblubi. Na toto perkasen on gre, kak hitro se je svrazhil, k' enem gnadlivem Divize Marie pili, stori tam pod veliko jozhom zelo spoved, ino v' gorezhi poboshnosti prime sy, reshno Telo. Potem on svoje konje dá

Menihom, svojo lepo oblazhilo enemi fhterzi, svojo oroshje pa poleg Div. Marie altara gor obe-
fi, ino gre v' Romarfkem oblazhili v' en fhpital,
bolenim ftrezh, satem pa se podá v' eno votlo
pezhino, ino tam na famem eno zelo leto v' oftri
pokori dopernefe, te pa se podá v' te svete de-
shele, de bi tam Jesufa zhaftil, ter Mahomedanze
preobrazhal. Odonod pride naskorem nasaj v'
svojo domovino, ino se sazhne fholati, ino se
sadrizh v' Parisi vunsefhola. Kir je pa s' svojim
lepim sadershanjom bil en pravi isgled, tak se
njih je devet k' njemi perdrushilo, ino so si na-
prejvseli, vfo svojo shivlenje v' ti fkerbi sa zhaft
boshjo ino dufhuo svelizhanje dopernefti. S' toti-
mi svojimi tovarfhi se Ignaz enkrat na velke me-
fhe den podá k' eni Divize Marie zirkvi blisu
Parisa. Tam oni, potem kak so fv. Sakramente
bili prijeli, ftorijo to oblubo, de hozhejo to po-
svetno sapuftiti, ino v' Jerusalem iti Nevernikov
na pravo vero obrazhat. Kir so pa savolo boja
ne mogli v' Jerusalem priti, so se v' Rim podali,
ino Rimski Papesh je nje s' vefeljom gorvsel.
Tam je Ignaz na to mifel prifhel, en novi red
ali Menifhtvo vpelati. To je tudi ftoril, ino Pa-
pesh je poterdil njegov red pod tim imenom
drushbe Jusufove. Toti fv. Ignaza red tih Jesui-
tarov se je v' kratkem tak povekfhal, de fhe sa
njegovega shivlenja so she vu vseh talih tega sveta
Jesuiti bili. Sv. Ignaz je svoje redovnike sofebno
opominjal na te befede Kristufove: „Ker hozhe
sa menom iti, more fam sebe satajiti“ — ter na
ferzlmo lubesen boshjo ino blishnjega. On fam

je imel tudi tak velko lubesen, de je rekel: „Zho bi jas le eni fami duſhi hafnil, tak bi rad en den taushentkrat smert preſtal.“ Njegovo delo je bilo, otroke ino gorodraſhene neprehenjajozh podvuzhati. V' molitvi je on tak gorezhe lubesni pun bil, de je na vef glaſ rekel: „O dober Jeſuf, de bi te le vſi ludje ſposnali ino lubili! — meni ſe ti ſvét gerdi, kader ſi na nebefa ſmiſlim.“ Sadnizh, kader je ſbolel, je ſv. Sakramente prijel, ino od Papeſha ſhegen ino popunoma odpufke ſadobil, te pa je pod ſavupanjom na Jeſufa no Mario ſveto vmerl. To je bilo v' tem leti 1556.

O kaj ſa en Svetnik je 's Ignaza poſtal, po-tem kak je branje od ſhivlenja Jeſuſovega ino tih Svetnikov njega od poſvetnega k' nebeſkem obernilo! Kelko taushent veliko vuzhenih je v' njegovem Jeſuitarſkem redi bilo, kelko narodov ſo ſamo oni na to pravo vero obernili, ino kelko Svetih je is njih ſa njim ſhlo v' to vezhno ſhivljenje! Bermu tudi mi radi od ſhivlenja Jeſuſovega, ino od ſhivlenja tih Svetnikov, ino mi bomo enkrat Jeſuſi ſahvalili, kaj je nam takſhe bukvize v' roke puſtil dati, zhe bomo is njih ſe navuzhli, s' ſv. Ignazom rezhti: „Meni ti ſvét ſmerdi, kader ſi na nebefa ſmiſlim.“

AUGUST.

Ivi den Augusta.

Sveti Peter v' ketnah.

Na toti den se sv. mati zirkev spomene na sv. Ap. Petra, kak je opervizh v' Jerusalemi, potem pa v' Rimi v' sheleso djan, ino kak je v' Jerusalemi od enega Angela is jezhe vunpetan bil. Kral Herodesh Agripa je najmre Ap. Jakobi dal glavo vsekati, ino kir se je Judom to dopalo, je tudi Petra dal noter sapreti, de bi ga po Vusmi dal vmoriti. Ti Pravoverni pa so Boga profili, de bi ga is jezhe vunrefhil, ino glej, po nozhi pride en Angel v' to jezho, sbudi Ap. Petra, ino njemi rezhe hitro se oblezhti ino obuti, ino prezi so ketne 's njega dol pale, ino on je shel sa tim Angelom, doklam je prifhel do enih shelesnih vrat. Tote so se od fam sebe odperle, ino Ap. Peter pride vun, ti Angel pa je preminil. Sdaj je ti Apofhtol sposnal, de ga je Bog od grosnosti tih Judov odtel, ino je shel v' to hisho, gde so ti Pravoverni vkupspravleni bili, ino sa njega molili, ter je njim pravil, kak se je s' njim sgodilo.

Te so vsi Bogi sahvalili, kaj je njihovo proshnjo oflisnal. Ketne, s' kerimi je Ap. Peter v' Jerusalemi, ter s' kerimi je v' Rimi sklenjen bil, so vse vkup v' Rimi v' eni zirkvi gorhranjene, ino so se velki zhudeshi per njih godili.

Profmo Boga, de tudi nas réshli od ketin tih nadlog, zhe ne so nam k' duhovnem haski, so-sebno pa se fkerbmo, de od nas padnejo ketne tih grehov ino greslnih navad.

2^{gi} den Augusta.

Porziunkula.

Porziunkula se imenuje tista Divize Marie zirkviza blisu mesta Afisi na Lafhkem, gdé je sv. Franz, Seraf. se sdershaval, sveto shivel, ino svojega reda Menishtvo vpelal, kakti najdesih na 4^{ti} den Oktobra. To ime Porziunkula je sato v' Kalendre postavleno, kir so per vseh klofhtrih Franziskanarskega reda velki odpustki. Te v' Kalendre postavlene roke ino krish pa pomenijo, kak je Kristuf sv. Franzi svoje sv. rane noter vtisnil.

Sveti Florentin, Shnidar.

V' tem mesti Hipon, kak je sv. Augufhtin Shkof bil, je bil en perlétni poboshen mosh s' imenom Florentin. Toti je bil shnidar, ino je v' tako siromashtvo prishel, de je ne vezh imel sa kaj si oblezha spraviti. Vef shalosten on tedaj gre

v' zirkev, ino na vef glaſ te dvajſti ſv. Manternike proſi, de bi ga oblekli. Kak je ſvojo molitvo opravil, je ſe potroſhtan zhutil, ino glej, kak je tedaj kre ene vode gor ſhel, je eno velko ribo na plitvino vunverſheno najſhel. Toto ſo njemi dobri ludje pomagali vunpotegniti, ino njo je enemi kohi ſa drage dnuarje odal. Kak ſi je Florentin tedaj ravno nekaj vunatnega ſa oblazhilo namenil kupiti, njemi ti koh poſhle en ſlati perſtan, kerega je v' toj ribi najſhel. Tak je ti ſiromaſhki ſhnidar ſkus ſvojo ſavuplivo molitvo pomozh dobil.

4^{ti} den Avguſta.

Sveti Dominik, Predgar.

Dominik, od ſhlahtnih ſtarſhij na ſhpanjſkem rojen, je ſhe v' ſvojem detiſtvi rad v' zirkev hodil, ino Boga molil. S' ſedmimi letmi je enem Viſhiſhſhkofi prékdan, ino v' tih pervih potrebnih ſnanjah podvuzhen. Potem pa je vu viſhiſhe ſhole dan per vuzhenosti tak kak v' lubesni boſhji ino bliſhnjega od dne do dne gorjemal. On je proti vbogim bil daroviten, ino je ſa povernenje tih greſhnikov pres henjanja molil, ino dela te pokore ſtoril. Kir je Dominik raſvun tega tudi bil zbistega ino lepega ſadershanja, tak je njega Oſmaſki ſhkoſ med ſvoje Kanonike gorvſel, ino ga potem ſa Meſhnika ſhegnal; ter njega v' en, pá v' drugi kraj poſlal, beſedo boſhjo predgat, ino Dominik je povſod veliko ludi povernil. Ka-

der je ti Shkof enkrat na Franzosko bil poklizan, je Dominika s' sobom vsel, ino kak sta skos Languedok idozha vidla, kak so tam Albingenski Krivoverniki rasbijali, je njima to tak k' serzi shlo, de sta si naprejsela, totih povrazhat priti. Zhe ravno sta tedaj totokrat nasaj na Shpanjsko shla, sta vender naskorem se supet v' Languedok podala, ino sta v' Apofhtolskem siromashtvi sazhela ti sv. Evangelium predgati, ino Bog je njujno delo poshegnal. Ti Shkof je sa tri leta nasaj na svojo shkofijo shel, Dominik je pa tam ostal, ino kir je 16 tovarshov dobil, je vpelal to Dominikanarško ali Predgarsko menishtvo k' osnanjuvanji tega Evangelja, ino povrazhanji tih Krivovernikov ino greslnikov. Toto menishtvo se je v' kratkem slo povekshalo. Ti Vishtih totoga reda je on sam bil. On je, kader je s' svojimi Menihi kam vun shel, vfeli po poti Boga molil, al' pa od boshjih rezhi govoril. On je vfigdar hof vun shel, ino zhe se je na kakshem kamni vdaril, je vfeli rekel: „Gospod Bog mi je eno pokoro dal.“ Per molitvi, ino sosebno per sv. meshi je sv. Dominik bil tak poboshen, de se je od lubesni rasjokal. Sosebno poboshnost je on imel tudi k' Divizi Marii, kera je njemi tudi na suanje dala od molitve sv. Roshenkranza, kakti najdesih na 1vo nedelo Oktobra. Kader je sadnizh v' eni bolesni sposnal, de je konez njegovega shivlenja blisu, je se spovedal, ino je, potem kak je svoje Menihe bil lepo opomenil, Boga molezh sveto vmerl v' tem leti 1221.

Vuzhmo se od totoga Svetnika sa dushno svelizhanje nashega blishnjega skerbeti, tak, de njega

od hudega odvernemo, ino k' dobre mi naravnamo, ino mi bomo per Bogi velko saflushenje imeli, sakaj sv. Ap. Jakob pravi: „Ker enega grešnika od njegove krive stese odverne, tisti njegovo dušo od (vezhne) smerti odteje, ino to pokrije veliko njegovih grehov.“ (Jak. 5.)

5^{ti} den Augusta.

Sveti Oshwald, Kral.

Oshwald, enega haidoskega Englendarškega krala sin, je v' enem vojskuvanji v' Shotland pobegnil, ino tam v' kershanfki veri podvuzhen gratal. Kir sta oba njegova brata na vojskuvanji vmorjena, je Oshwald eno malo Kristjanov vkupspravil, de bi s' njimi nad vmarjavza svojih bratov shel. Oshwald tedaj s' svojo malo vojsko gre naprej, postavi pred njimi en krish, ino pred njim dlopokleknozh Boga moli. Tak storijo tudi njegovi soldati, te pa od savupanja na Boga ino od svojega vajvoda Oshwalda obsegurjeni planijo nad sovrashnika, ino vkonzhajo ino rasplodijo vso njegovo vojsko, ino vmorijo vmarjavza tih dvujh bratov, ino Oshwald postane kral Englendarške deshele. Kir je pa Englendarško ludstvo v' samo vojskuvanje sapleteno ne vezh v' nibenem redi bilo, je Oshwald is Shotlanda si enega Shkosa sprosil, ino s' totim to ludstvo na kershanfko vero obrazhati sazhel. K' temu je pa posebno poboshno sadershanje tega krala veliko pomagalo, de je on, kir je drugazh tudi daroviten proti vbo-

gim, ino en pravizhen ino pameten vishar svojih podloshnikov bil, svojo ludstvo k' sposnanji te prave vere spravil. V' 9tem leti njegovega kralovanja pa je en haidoski kral s' svojo vojtko njega objel, ino njemi glavo ino roko odsekal. To je bilo v' tem leti 642. Na tistem mestu se je potli veliko zhudeshov godilo.

Diviza Maria Sneshniza.

Sa Papesha Liberia je v' Rimi bil en imenitni gospod s' imenom Johanes. Toti je veliko premoshenje imel. Kir je pa s' svojo poboshno shenoj nizh ne otrok imel, sta onedva oblubla, Divizo Mario sa svojo erbinjo noterpostaviti, ino sta sa tega volo njo profila, de bi njima na snanje dala, na kaj imata svojo premoshenje vekfhital oberiniti. Diviza Maria se njima na to refen v' nozhi perkasho, ino njima na snanje dá, de naj njoj na zhaft v' Rimi eno zirkev spuvata na enem breshizhi, ker bo pridozho jutro s' snegom pokrit. Ta poboshna sakonska tovarsha na to greta k' Papeshi, ino njemi povejta od svoje oblube ino te perkasni. Kir je pa tudi on toto perkasen imel, je on se prezi s' svojimi Meshniki podal na ti breshizh Exquilin, ino so ga refen s' snegom pokritega najfhli na 5^{ti} den Augusta, kader je najveksha vrozhina. Papesh je tedaj to torishe nasnamlal, na kerem sta ta sakonska tovarsha eno mozhuo lepo zirkev sesidati dala, kera se je Maria Sneshniza imenuvala, potli pa Maria ta veksha. K' toti zirkvi pride mozhuo dosti ludi; ino so se

velikokrat tih poboshnih Romarov poboshne proshnje na eno zhudeshno visho spunile.

Perporozhmo se tedaj tudi mi materi boshji s' poboshnimi molitvami v' njene saproshnje, de bomo od njenega fina Jesufa te potrebne gnade sadobili.

7^{mi} den Avgusta.

Sveta Afra, Mant.

Afra, v' Augsburgi rojena, je od svoje matere potli nezhistem shivlenji prekdana. Ob tistem zhafi je ti is Shpanjskega pregnani sv. Shkof Narzifus v' Augsburg ravno k' tisti hishi prishel, ino Afra ga je lepo gorvsela. Kir je pa vidla, kak je ti sv. Shkof lepo Boga molil, ino s' svojim Diakonom pfalme bral, je to njo v' ferzi tak sbudilo, de je od velke framote zhres svojo gnušno shivlenje pred tim poboshnim Shkofom se na kolna dolvergla, ino se slo jokala. Narzifus njo potroshta, ino njo opomene, de bi na Jesufa verjela, ino se dala kerstiti k' odpushtenji tih grehov. Na to Afra govori s' svojimi deklami, ino tudi tote so bile perpravlene sred njoj se preoberniti; tudi njena mati je shelela od tega sv. Shkofa podvuzhena biti. To se sgoti, ino per enem tjedni so vse tote shenske sv. kerst prijele. Ali kir je nakorem preganjanje tih Kristjanov se sazhelo, je Afra pred deshelskega oblastnika poklizana. Toti njoj rezhe, malikom ofruvati. Ona pa odgovori: „Jas sem ena velka greslniza bila,

prejd kak sem Boga sposnala, nezhem novih grehov k' tistim perloshiti, v' kere sem prejd tak po nefrezhi opala, moj Bog je Jesus Kristuf, totega imam jas pred ozhmi, pred totim sposnam jas moje grehe, njemi jas hozhem sama sebe ofrati, de bo moja telo, kero sem dostikrat s' grehi omadeshala, skus mantro ozhisheno." Ino kir je dugo tak s' njim bila govorla, ino se na nibeno visho ne dala preoberniti, je on sapovedal, njo shivo seshgati. Prezi njo shergi popadnejo, njo odpelajo, slezhejo, ino k' eni sohi perveshejo, ona pa svoje ozhí k' nebi gorpodigne, ino jozhezh moli tak: „Gospod Jesus Kristuf vslegamogozhni Bog! ker si ti na semlo prishel, ne tih pravizhnih, temuzh gresnikov na pokoro klizat, gorvsemi moja terplenje k' odflushenji mojih grehov, ino reshi mene skus toti zhasni ogen od tega vezhnega, ker telo ino dusho na véke mantra." Potem en kup derv okoli nje vushgejo, ino tak ona pod poboshnoj molitvoj gor dá svojo shivljenje v' tem leti304. Kak so njene dekle svedle, de je mertva, so hitro tá fhle, ino so njeno telo najfhle tak, de se zelo nizh ne na njem posnalo. Toto one vsemejo, ino ga po nozhi nesejo v' to jamo, kero je njena mati sa se ino sa te njene she skopano imela, ino so tam s' poboshnostjo svojo molitvo opravile. Kak je pa deshelski oblastnik to svedil, je prezi poslal po nje, ino je nje vse dal seshgati.

Sv. Afra je Jesusa veliko ino nesgruntano lubila, kir je veliko bila pregresnila; lubmo tudi mi Jesusa s' tem vezh, zhim vezh smo pregresnili.

8^{mi} den Avgusta.

Sveti Ziriak, Diakon, Mant.

Sa zefara Diokleziana so enkrat Kristjani k' enem sidanji permorani bili, ino so per totem deli malo jesti dobili, pa telko mogli prestat, de so malo ne mertvi bili. Enemi bogatemi Rimskemi gospodi so se tak sešmilili, de je temi Rimskemi Diakoni Ziriaki ino njegovim tovaršhom se ponudil, s' svojim bogastvom tim vbogim Kristjanom k' pomozhi biti. Toto skerb je Ziriak s' svojimi tovaršhi s' veseljom na se vsel. Kir se je pa to naskorem vunsvedlo, so tudi k' tistem sidanji permorani, potem pa v' jezho versheni. Tam pa njim je Bog dal to gnado, de kakšhi koli boleni so k' njim prišli, tisti so na njihovo saprošhno osdravili. Na to se je veliko Haidov na keršhansko vero obernilo. Ravno sa tega volo so pa oni sred 20 drugimi Kristjani k' mantri ino smerti obsojeni. Najprejd so njim vrele smole zhres glave vlijali, te pa na lesi rastesivali, ino s' gaishlami rasmefarli. Kir so pa pod vsemi totimi mantrami le Jesusa zhaštili, tak so vsem glave vsekane v' tem leti 300.

„Stormo tedaj,“ pravi Ap. Pavl, „doklam zhaš imamo, vsem dobro, sosebno pa tem, ker so naše vere.“ (Gal. 6.)

Sv. Justa ino Rufina, Lonzharize.

V' Sevili na Španjskem sta bile dve shenski Justa ino Rufina, kerivi sta s' svojim svetim ino diviškim shivlenjom lepo Bogi flushile. Onedve sta od lonzharie shivele, ino vbogim veliko darivale. Kader so pa haidoske shene enkrat podobno te nezhiste boginje Venuf v' prozefji okol nosile, ino k' toti podobi eno belo posodbo htele kupiti, sta ti dve lonzharizi te posodbe k' enem takšhem ostudnem malikuvanji ne htele sem dati. Te haidoske shene na to jesne postanejo, ino njima vso njujno posodbo poterejo ino pohodijo, onedve pa njim to podobo sdrobita. Kir sta pa s' tem na snanje dale, de sta Keršhenize, tak sta pred sodnika pelane. Toti je njidve na lesi rastesivati, s' shelesnimi grebeni zefati, ter v' eno gerdo jezho verzhi puštil. Kir pa sta le per svoji veri ostale, je ti sodnik njidve puštil kres pezhine, kres breshizhe ino ternje vlazhti, potem pa na pol mertve supet v' jezho verzhi. Justa je prezi vmerla, Rufini pa so shinjak sterli. To je bilo v' tem leti 300.

Prosmo Boga, de nas ponisha ino okrépi v' naših terplenjah.

10^{ti} den Augusta.

Sveti Lovrenz, Diakon, Mant.

Ob zhafi zefara Valeriana je Lovrenz, en mladenzh velike zhednosti od Papesha Sixta II.

sa Višhišhdiakona Rimške zirkve gorvset, ino je njemi škerb zhres zirkev ino zirkvene fhaze prek-dana. Kir je pa zesar Kristjanov ne mogel ter-peti, ino je mišlil, de bo nje najleshi dolspravil, zhe bo njih paštire najprejd vkonzhal, tak je Pa-pesh najpred gorprijet, ino k' smerti obfojen. Kader pa so ga vunpelali, je ti Diakon Lovrenz jozhezh sa njim šhel ino klizal: „Sveti Škof! kam grešh pres tvojega Diakona?“ Papesh njemi nasaj rezhe, de na njega zhaka eno lepšho pre-maganje, ino de bo sa tri dni sa njim prišhel. Po-tem, kak je tedaj Papesh sred drugimi Mešniki vmorjen bil, pride red na Diakona Lovrenza. Deshelski oblaštnik hozhe najprejd fhaze te zirkve 's njega imeti, on pa njemi odgovori, de bo, zhe njemi na tri dni odlog dajo, she vse v' red spravil, ino vse fhaze naprejpokasal. On dobi na tri dni odlog, tezhaf pa vse zirkvene fhaze ino pošodbe v' penese spravi, ino nje med vböge rastála. Na tretji den pride deshelski oblaštnik, de bi te zirkvene fhaze vidil, ino nje prékvsel, ti šv. Diakon Lovrenz pa je namesto tih fhazov veliko vbogih, flepih, mutaštih, plantavih, ino vse forte nadlošnih pred zirkvoj v' red postavil, ino k' deshelskemi oblaštniki rekel: „Na totih vbogih sagledašh one fhaze, kere sem ti jas ob-lubil, tote gorvsemi ino ofkerbi.“ Deshelski ob-laštnik na to možhno jesen poštane, ino rezhe k' tem šv. Diakoni: „„Kaj? ti se podštopišh, fi 's mene šhpot delati? O jas she vém, ti hozhešh vmréti, ali ti bošh mi eno požhafno smert imel.““ On tedaj preži sapovej, temi šv. Diakoni njegove

oblazhila dolsdréti, njega na en rosh pervesati, ino ga na ognji pozhafem pezhti. Ta sapoved se dopuni, ali ti sv. Diakon od lubesni k' Jesusi vushgan pezhenje tega naturalskega ognja tak lahko preftane, de je, potem kak je na eni strani she pezhen bil, k' deshelskemi oblastniki rekel: „Daj me okoli oberiniti, na toti strani sem sadofti spezhen, vreshi si en kóf, ino jej.“ Potem je pa svoje ozhi gor k' nebi obernil, profil sa preobenjenje Rimskega ludstva, ino tē je vmerl. To je bilo v' tem leti 258. Njegovo sv. telo je na stesi proti Tiburi pokopano, ino verh njegovega groba potli ena zirkev postavlena.

Zhe premislimo, s' kaklho poterplivoftjo je toti nash sv. Levit svojo grosno mantro preftal, ino premislimo, kak nepoterplivi smo mi v' nashih málih terplenjah, tak se moremo barati: Jel nemamo tistega Boga ino tisto vero, kak je on imel? Jel ne shelimo v' tiste nebefa priti, kak on?

12^{ti} den Avgusta.

Sveta Klara, Diviza.

Klara, od imenitnih ino bogatih starshih na Lashkem rojena, je od svojega detinstva bila tihega sadershanja, pokorna, ino je rada Boga molila. Ob tistem zhafi je Franz Afiski po mestah ino veshnizah kralestvo boshjo predgal. Totemi sv. moshi je Klara povedala, de je njeno shelenje, svēti se odpovedati, svojo divishtvo Bogi ofrati, ino v' siromashtvi temi Svelizhari flushiti. Na to

je ona fhla v' to zirkvizo Porziunkula, ino je tam od sv. Franza prijela oblazhilo te pokore, ino je fhla k' Nunam. Zhe ravno fo njo shlahta hteli od tega odverniti, je vender ne odstopla, doklam je sv. Franz eno raspadjeno zirkev popravil, ino en hram kupil, v' kerega je té Klara s' enoj svojoj tovarfhizoj fhla, ino tam pozhetniza tih Klarifarz postala, med kere se je potli tudi njena mati s' vezhimi shenami od njene rodbine podala. Klara je malo, ino samo proste hrane jela, skusi zeli fhtirdefetdanski post pa drugo ne k' sebi vse-la, kak kruh ino vodo. Ona je malo govorila, pa veliko vezh Boga molila, ino je tudi vfako kakhte prosto delo opravljala. V' premishlavanji Jesufovega rojstva ino njegovega terplenja je ona veliko sós prelila. Svoje Nune je ona sosebno opominjala, jesik sabersditi, ino se na muzhanje vaditi, vse svoje shele na lubesen Jesufovo vesati, Boga moliti, ino nikol pres dela biti. V' svoji sadni teshavni bolesni je ona nizh drugo ne rekla, kak to: „Kak bi se en zhlovek toshil, kader Jesufa na krishi vifezhega ino vfega kervavega vidi?“ te pa je sv. Sakramente prijela, ino je pod naprejbranjom terplenja Kristufovega sveto vmerla v' tem leti 1253.

O gledmo tudi mi, kak sv. Klara, vu vseh nafhlih terpljenjah na krishanega Jesufa, ino njemi nafhe teshave gorofrajmo. Vsemte pa tudi vi shenske njeni navuk k' ferzi, sabersdite najmre vafhe jesike, ino se vadite muzhati, sakaj od jesika sv. Apofhtol pravi, „de tak, kak se od enega malega ognja ena zela hosta sna vushgati, tak je

jesik kak en ogen, kak en svet pun krivize, je en glid, ker zelo telo ognusi, ino zelo red nashaga shivlenja sashge.“ (Jac. 3.)

15^{ti} den Avgusta.

V' nebovsetje Divize Marie.

Na toti den se mi po narozhenji sv. matere zirkve sahvalno ino veselo imamo spomenti na tisti zhasiti hip, kader je Diviza Maria, mati Jesusova, v' nebo vseta. Njeno shivlenje je bilo puno zhednosti ino poboshnosti. Kaj je njena vest njoj rekla storiti, to je storla, kaj pa je njena vest njoj prepovedala, tega je ona nikol ne storla. Ako ravno pa je ona bila ena tak ponishna, zhist, fkerbna, bogabojezha ino pohlebna Diviza, de se je njeno lepo sadershanje Bogi ino ludem dopalo, je vender mogla veliko terplenja ino shalofti prestati. V' firomashtvi je mogla svoje dni prebiti, vse je mogla prestati, kaj gda eno materinsko serze raniti more. Ona je s' svojim sinekom pred Herodeshom mogla odbeshati; ona je mogla viditi, kak so Judje njenega lublenega fina hudo imeli ino preganjali; kak so vso njegovo persadenje sa svelizhanje tih ludi dolsaterli, ino njega sadnizh na krish perbili. Ja Maria je vezh mogla prestati, kak je gda kera mati prestala. Ali potem kak se je sama previshala, de je njeni sin Jesus od mertvih stanil, ino je poleg bila, kader je v' nebo shel, se je oblehkotilo njeno shaloftno serze. She en mali zhaf je ona po v' nebohojenji Jesusovem

shivela, ino ſe per ſv. Apofhtoli Johaneſi ſdershaval, potem je pa vmerla, ino je s' duſhoj ino s' telom v' nebo vſeta. Tota poſebna gnada ſe je pa le toti Divizi ſgodila, kera je tak ſoſebno ſveto shivela.

Od nje ſe naj deklizhi vuzhijo, zhifſte biti na duſhi ino teli, ino beſedo boſhjo v' ſerzi obderſhati. Od nje ſe naj matere vuzhijo, ſvoje otroke temi Goſpodi perporozhiti ino nje njemi gorsrediti. Od nje ſe ti s' terplenjami obteſheni naj vuzhijo, ſkus vero, vupanje ino lubesen poterplivo preneſti vſe krishe ino nadloge tega shivlenja. Ja vſi ſe od nje vuzhmo, Boga zhres vſe lubiti, tak bo ona ſtorla, kaj njo vſaki den proſimo s' timi beſedami: „Sveta Maria, mati boſhja, proſi ſa naſ vboge greſhnike, ſdaj ino na naſho ſmerno vuro.“

16^{ti} den Avguſta.

Sveti Rok, Romar.

Rok, na Franzoſkem od ſhlahtnih ino bogatih ſtarſhih rojen, je, kader ſe je narodil, imel en erdezhi krishez na ſhelozheki, ino to je njegova mati ſpoſnala ſa eno ſnamenje, de bo ti otrok enkrat en Sveti. Sa tega volo je njega tudi s' beſedoj ino djanjom k' poboshnoſti ravnala, ino on je raſvun tega, kaj je rad k' boſhji flushbi hodil, ino po goſto ſv. Sakramente prijel, poniſhen, frameshliv, neduſhen, meren, perluden ino daroviten bil. Kader je 20 l t ſtar bil, ſo

njemi njegovi staršhi vmerli, ino on je eno velko erbshino dobil. Kir je pa on polvetnega blaga ne sa lubo imel, je vse med vboge dal, grajshine ino podloshnike pa je svojemi strizi prék pustil, ino je kak Romar oblezhen 's domi shel. V' Aquapendente pridozhi se ti poboshen Romar poda v' shpital, tim od pomorske bolesni vdarjenim strézh. Ednako je storil v' Zesenoi ino v' Rimi, ter v' Piazenzi. Povsod je tim od pomorske bolesni navsetim pod nevarnostjo svojega lastnega shivlenja lubesnivo stregel, ino njih veliko skus svojo molitvo ino snamenje tega krisha vusdravil. V' Piazenzi je on enkrat v' tpanji ti glas saflishal: „Rok! dosdaj si ti veliko dela is lubesni k' meni na se vsel, odsdaj bofh tudi skus terplenje meni ednaki,“ ino kak se je sbudil, je obzhutil, de treshelko imá, ino ga je v' levi nogi tak tergalo, de je vezhkrat na ves glas sakrizhal. De tedaj nebi nikomi na neperloshnost bil, tak se je vlekel v' eno hosto, gde je ena hutiza bila. Tam je poterplivo prenesel to od Boga poslano teshavo tak dugo, de je od sam sebe osdravil. Tezhaf je en pel od svojega shlahtnega gospoda njemi vsaki den jesti pernesel. Sadnizh se je on v' svojem romarskem oblazhili nasaj v' svojo domovino podal. Tam pa je sa enega shpiona sposnan, ino gorprijet, ter pred sodnika pelan, ker je ravno tisti njegov striz bil, keremi je prejd svoje grajshine prékpustil. Kir je pa tudi toti njega ne posnal, je njega dal v' jezho verzhi, ino tam je ti sveti Romar zelih pet lét v' nadlogi dopernesel, ne imajozhi nibe-nega drugega troshta, kak totega, de je s' Kristu-

fom po nedushno terpel. V' toti jezhi je on tudi, potem kak je sv. Sakramente bil prijel, sveto vmerl v' tem leti 1327. Kir je Bog na njegovo saproshnjo ino perporozhenje od vezhih mést ino deshel gaishlo tega pomora odvernili, tak ga imajo sa enega posebnega perporozhnika ob zhafi pomora.

Naj nam sv. Rok bo k' enem lepem izgledi, kak bi mogli bolenim radi postrezhi sa Jesufovo volo, ker toto delo te milosti tak gorvseme, kak de bi se njemi samemi storilo. V' nashih bolesnih pa ishmo pomozh per Bogi skus saproshnje tih Svetnikov, ino ne savershmo vrazhitva, sakaj ono je od Boga k' nashem osdravljenji stvorjeno.

20^{ti} den Avgusta.

Sveti Bernard, Vuzhenik.

Bernard, od grofoskega roda v' Burgundi, je od svoje matere v' poboshnosti gorsrejen. On je v' sholah velko vuzhenost skasal, ino je s' 19^{mi} létmi se she vunseholal. Kir je pa on en slo lep mladenzh bil, se je shenfkam mozhno dopal. Enkrat je domo potuvajozhi skos nozh v' eni ofhtarii oftal, ino ofhtariafhiza se je tak v' njega salubla, de je trikrat skrivoma v' hisho k' njemi prishla, ino ga htela na greslino djanje sapelati, ali on je vsakokrat na ves glas sakrizhal: „Vbijavzi! vbi-javzi!“ tak de so vsakokrat ti domazhi na pomozh perbeshali, ino ta nesramna shena je mogla pobegniti. De bi se tedaj Bernard takshim sanjkam

ino skuslnjavam lesni vugnil, je v' kloster shel. Tam je on sperega v'ako delo delal, pa je povsod Boga pred ozhmi imel. Naskorem je pa njegov Vrhovnjega s' nekerimi drugimi Menihi v' Klervó poslal, da bi v' tistem tolovajskem kraju en kloster postavil. Bernard je naskorem, kak je tá prishel, sa Mesnika shengan, ino je skus svojo sveto shivljenje, skus svojo prijasnost ino besednost tak imenit postal, da so ga vezokrat hteli sa Shkofa imeti, on pa se je vsele odpovedal. Sv. Bernard je pa bil dushe imenitneshi, tak, da je vse, od shterza do krala no zefara, od Meniha do Papesha, njega sa navuk barat prishlo. Nemore se isrezhti, né popisati, kelko dobrega je toti sv. mosh skus svoje predge ino póte, skus molitvo ino zhudeshe, ter s' svojimi pismami storil. V' svojih predgah je on shel na pravo k' Bogi povernenje, ino na lubesen boshjo. Kir je pa greslno sadershanje tih Kristjanov ostro posvarjal, ino nad holenimi zhudeshe delal, je mogel veliko shpota prestati, je pa to vse is lubesni boshje rad terpel, doklam je sadnizh dvakrat sa endrugim sholel, ino shelel vmréti. Toto njegovo shelenje je Bog spunil, ino ga je k' sebi vsel v' tem leti 1153.

Sv. Bernard je svojo divishko zhivot Divizi Marii perporozhil, ino se skus njeno pomozh vsem takshim skuslnjavam obranil, pred kerimi tudi nas, o Diviza vseh Diviz obvari, ino nam daj Boga tak lubiti, kak je njega lubil tvoj svesti shushebnik sv. Bernard.

23^{ti} den Avgusta.

Sveti Sidon, Shkof.

Sidon, od imenitnih starših na Franzoskem rojen, je sosebnostno ponishen, ino proti tim vbogim smilezhen bil. On je potli Shkof v' Klermoni postal, ino je dostokrat svojo jesti ino piti, svojo oblazhilo ino vse penese vbogim dal. On je v' tem leti 482 shel v' to vezhno shivljenje.

Sveti Filemon, Musikant.

Ob zhafi Dioklezianovega preganjanja tih Kristjanov je v' Egiptumi bil en haidoski musikant s' imenom Filemon. Toti je savolo njegove musike ino savolo njegovega sméshnega ino shalnega djanja povsod snan bil, ino ga je vse rado imelo. Kader je tedaj enkrat 37 Kristjanov pred sodnika moglo iti, je veliko ludstva s' njimi shlo, de bi vidli, kak bo se njim godilo. Tudi ti shalen Filemon je poleg bil. Ti naprej perpelani Kristijani bi bili mogli temi pred nje postavlenimi maliki osruvat, al' pa te she perpravlene mantre prestat. Vsi so s' zhertenjom na malika, s' veseljom pa na mantre gledali, samo Diakon Apoloniuf se je manter vstrashil, ino je musikanti Filemoni dal svojo oblazhilo ino 4 slate, de bi namesto njega shel osruvat. Ali Bog je kprizhi is enega sméshnega shalnika enega stalnega sposnavza te vere naredil. Filemon je najmre pred sodnika

stopil, se prekrishil, ino je nasozhi rekel, de je en Kristjan, de nebo malikom ofruval, temuzh rajshi hozhe sa Jesufovo volo vse mantre terpeti. Na to je sodnik jesen postal, ino je rekel Filemoni lize zelo odkriti. Kak so pa vidli, de je to ti shalen Filemon, se je vse na ves glas nasmejal, kir so vsi shtimali, de je on to sa shalo naredil. Sodnik njemi tedaj rezhe le ofruvati, ne pa se shaliti, ino Filemon njemi sa refnizo odgovori: „Jas persegnem na shivega Boga, de refnizo govorim, jas sem en Kristjan. Kir je tedaj sodnik nizh ne s' njim opraviti mogel, je njemi na nekere dni odlog dal, mislezh, de bo ga shena, otrozi ali rodbina na druge misli spravila. Ali Filemon je stanoviten ostal, ino se je dal kerstiti. Njegova shlahta so tedaj tega Diakona satoshli, ker je temu vsemu srok bil. Toti je pa tezhaf tudi vu veri stalneshi postal. Sodnik rezhe oba pred se perpelati. Na to njidva grosno v' lize sbijejo, ter njima skos stopale luknje svertajo, vojze skosi potegnejo, ino njidva tak po mestu k' sodniki vlezhejo. Toto nezhlovezhjo s' njima djanje je pa njuj le vu veri okrepilo, ino sodnika k' framoti postavilo. Na to je pa njima dal glave vlekati. To je bilo v' tem leti 287. Naskorem potem je pa tudi sodnik se preobernil, ino je sa Jesusa Kristusa mantro terpel ino vmerl.

Shalni ino smeshni ludje so dostikrat k' enem pravem rasveselenji, pa le doklam so njihove shale ne nesramne ino neposhtene. Takshi shalniki se tudi Bogi ne samerijo, zhe so, kak sv.

Filemon, perpravleni, rajshi vse sapustiti, vse, tudi shivlenje sgubiti, kak malikom tega greha ofruvati.

21^{ti} den Avgusta.

Sveti Arni, Apofhtol.

Arni, drugazh Natanael imenuvan, je bil is Kane Galileiske, ino en ribizh. On je Ap. Filipa imel sa svojega prijatela. Obá sta bila bogabojezha ino pravizhna, ino sta možhno shelo do tega Odreshenika imela. Kak je tedaj Jesuf Filipa sa svojega Jogra si svolil, je on prezi shel svoje-mi prijateli Natanaeli tega pravit. Na to greta obá k' Jesufi, ino kir je Natanael Jesufa sa tega pravega Mesiasa ino sina boshjega sposnal, je sa njim shel, ino njegov svesti Joger ostal. V' drugem leti svojega ozhitnega vuzhenja je Jesuf njega sred drugimi sa Apofhtola isbral, ino od tistega zhafa se on imenuje Bartolomeuf ali Arni. On je bil prizha navukov, zhudeshov, terplenja ino smerti, gorstajanja ino v' nebohojenja Kristusovega. Od sv. Duha rasfvézhen je potem sv. Evangelium predgal Judom ino Haidom, idozhi v' Persio, Arabio, ino Ostindio. Odonod nasaj idozhi najde vu Frigii Apofhtola Filipa. Potem se je podal v' Lykaonio, satem vu velko Armenio. Tam je kralovo zher od hudega betega ali padavize réshti oblubil, zhe bi kral kerlhansko vero gorvsel. Kral k' temi pervoli, ino kralova zhi je na njegovo molitvo prezi osdravila. Na to je kral sevse-

mi svojimi kershanfko vero gorvsel. To je tudi dvanajst mést storilo. Sa tega volo pa so sovrashniki tega Kristjanstva sv. Arneja per kralovem brati satošili, ino toti je njega dal gorprijeti, ino shivemi kosho dol slezhi, ino sadnizh njemi glavo vsekati. To je bilo v' tem leti 73.

Ah premislimo, kak je toti sv. Apofhtol is gorezhe lubesni k' Jesusi vse storil, vse tá dal, svojo shivo kosho, glavo ino shivljenje; kaj pa mi hozhemo sa Kristufovo volo tá dati? O de bi famo premislili, kaj si sa to negvishno posvetno sadenemo, pa tudi premislili, de le sa to vezhno se moremo najbolj poskerbeti.

25^{ti} den Augusta.

Sveti Ludwig, Kral.

Ludwig, enega Franzoskega krala fin, je od svoje bogabojezhe ino poboshne matere v' bogabojezhnosti ino k' vsem lepim zhednostim gorsrejen. Po smerti svojega ozheta je on s' svojo materjo vkup kralestvo prék prijel. On je pa, kak v' svoji mladosti, tak tudi potli na troni svojo mater lepo poshtuval. She ferzhnej, kak svojo mater, je on sv. mater zirkev sa lubo imel, ino njenim sapovedim pokoren bil. On je sa tega volo vsako nedelo ino svetek per boshji flushbi se snajshel, je velikokrat sv. Sakramente prijel, ino sapovedane poste svésto sdershal. Vsako soboto je on nekerim vbogim noge vmival, ino je vsaki den veliko vbogim jesti dal. S' 19^{mi} letmi

fi je Ludwig eno poboshno ino verlo grosofko zher sa sheno vsel. S' totoj je on v' lepi edinosti ino poboshnosti shivel. Svoje otroke je on vsako vezher v' svojo hisho vsel, ino je nje v' kerfhanfkem navuki podvuzhal. On je nje v' zirkev k' boshji flushbi pelal, ino je nje k' molitvi ravnal. Ludwig je pa tudi bil en dobrotlivi ozha svojih podloshnikov, en moder ino pravizhen deshelski poglavar. On je vezhkrat po svojih deshelah shel gledat, kak se ludem godi. Zhe ravno je on na troni ino okol trona vse vu velki ino leshezhi lepoti imel, je vender se tak ponishal, de je dostikrat v' shpitalih sam bolenim stregel. V' svojem 55tem leti je on s' svojo vojfko shel v' Afriko, fushnih Kristjanov vunréfhit. Tam je pa sbolel, ino je, potem kak je sv. Sakramente bil prijel, sveto vmerl v' tem leti 1270.

Te lepe opominjanja, kere je sv. Ludwig svojemu pervorojenimu fini namesto testaménta pifal, naj bodo vsem stanom k' navuki. On je najmre njemu pifal, de naj pred vsem drugim Boga najbolj sa lubo ima, de naj rajshi vse terpi, kak bi njega rasshalil; de naj k' boshji flushbi ino po gošto k' spovedi gre; de naj bo milostiven proti vbogim; de naj v' svoji desheli vse v' redi dershi, ino naj vezhkrat Bogi sahvali sa vse prijete dobrote; de naj Meshnike lubi ino poshtuje, ino to njihovo brani; de naj ne terpi shpotljivih govoranj, ne od blishnjega, ne od Boga, ino naj nezhistega shivljenja v' svoji desheli ne terpi. Sadnizh je njemu pifal, de naj sv. mesho sa njega

pušči flushiti, ino po vsloj desheli sa njega Boga moliti i. t. v.

28^{ti} den Augusta.

Sveti Augushtin, Shkof, Vuzhenik.

Augushtin, v' tem mesti Tagaste v' Afriki od haidoskega ozheta ino kershanške matere rojen, je dvojno gorsrejenje imel. Njegov ozha je htel 's njega enega vuzhenega, pravdnika imeti, ne gledezh na njegovo sadershanje; njegova mati, sv. Monika pa je njega v' kershanški veri podvuzhila, ino ga sploh opominjala, de bi bogabojezh bil, ino se greha varval. Kir je pa se v' sholah dobro vuzhil, ino potem en glasoviti vuzhenik posvetnih snanjih postal, ino s' tem shelo ino volo svojega ozheta spunil, se je tak prevsel, de je na opominjanje svoje matere namer ne posluhnul, temuzh le nizhvrednega tovarshstva se dershal. On je she mladi k' nezhistem shivlenji slo nagnjen bil, ino zhe ravno si je dostikrat bil naprejsvel, od svojih gerdobnih shel se odtergati, je sploh le samo per naprejsvetji ostal, ja on je zelo v' Manihearfsko krivoverstvo se saplel, ino dugo v' toti slepoti ostal. Sadnizh je pa v' Mailandi od sv. Shkofa Ambrosia shudjen krivoverstvi se odpovedal, ino je katolski Kristjan postal. Od svojega nezhistega shivlenja pa she je le ne odstopil, doklam je ne njegova sv. mati per Bogi skus svojo veliko sós pretozhenje samogla, de se je zhres njega smilil, ino njemi ozhí odperl. Ponzian je

najmre njemi perpovedal, kak sta dva mlada zhlo-veka skus pollufhanje branja od shivlenja svetega Antona se na kerfhanfko vero obernila. To je Augushtina tak v' serzi sashgalo, de je od framote ino jese zhres sam febe gorskozhil, ino v' ograd fhel. Tam fi on na eno klop dolfede, ino glej, ravno tam njemi Duh sveti njegovo greshnost tak sposnati dá, de veliko sós pretozhi. S' sósami ves pomozhen se on pod enim figovim drevom dolvershe na svojo oblizhje, ino prosi, rekozh: „O Gospod! kak dugo fhe bofh jesen? Ne misli na nashe prejdne gréhe.“ — Ino na enkrat je saflifhal ti glaf kakti od enega paibeza, rekozh: „Vsemi, beri.“ On gorftane, ino gre nasaj k' ti klopi, na kerj je ene bukvize pustil. Tote on gorodpre, ino bere te besede Ap. Pavla: „Ne hodmo v' poshertnosti ino pianosti, ne v' nezhi-stosti ino nesramnosti, ne v' sváji ino nevozhlivosti; temuzh oblezhte Gospoda Jesufa Kristufa, ino ne freshte temi mesi po njegovih shelah.“ To je Augushtina tak v' serzi genilo, de je všemi po-svetnemi se odpovedal, ino oblubil famo Bogi flushiti. Zhres en zhas se on tedaj nasaj v' Afriko podá (njegova mati sv. Monika je tezhaf vmerla), ino predá, kaj je po svojih starshih dobil, ino dnarje dá med vboge. Samo en hram si je sadershal. V' tistem je on tri leta s' svojimi prijateli bil, ino so shiveli kak Egiptoski Menihi. Potem je enkrat v' to mesto Hipon prishel, ino tam je Shkof ravno predgal, de enega Meshnika potrebuje. To ludstvo od Augushtina ino njegove poboshnosti snajozho njega po sili pela k' temi

„Shkofi, ino toti Avgufhtina, zhe ravno je jozhezhe branil, sa Mefhnika shegna. Nafkorem poteni si ti Hiponfski „Shkof fvojega Mefhnika Avgufhtina sa fvojega namefhnika obfnová, ino on po njegovi fmerti poftane Hiponfski „Shkof k' velkemi veselji vseh Kriftjanov v' Afriki. Avgufhtin je pa kak „Shkof tudi s' predganjom befede boshje, ino lepim ino poboshnim sadershanjom pokasal, de je sam Bog fi njega svolil sa eno luzh te zirkve. On je tudi zhudovitno veliko bukviz od rezhih te vere ino kerfhanfskega sadershanja pifal, ino po vfoj Afriki, ja po vsem Kerfhanftvi je glaf od njegovega fvetega shivlenja ino njegove vifoke vuzhenosti vun fhel. On je tudi skus fvojo molitvo zhudeshe delal. Sadnizh, kader fo Vandali to mesto Hipon bili falegli, je ti fv. „Shkof Avgufhtin sbolel, ino je pod poboshnimi molitvami mirno vmerl v' tem leti 430.

O premiflimo pale tu, kaj Bog 's enega grefhnika napraviti sná. Is tega prevsetnega, fhtimana, nezhistega Avgufhtina poftane en fv. „Shkof, kerega fv. moshje ino vuzheniki imenujejo luzh tih vuzhenikov, isgled tih „Shkofov, obrambo te vere, prizho te vere, gaishlo foverashnikov Kriftufovih, fol te semle, eno fkerbno zhmelo, kera te verne s' medom fhpisha, s' fvojim shalzom pa te kriyoverne premaga. Preobernimo tudi mi nafho shivlenje, ino se is ferza k' Bogi povernimo, de bo on tudi nam podelil telko gnad, de homo is temnize nafhih grehov po ftesi te pokore k' pravem sposnanji luzhi tega fsveta prifhli.

29^{ti} den Augusta.

Svetega Johanesa glavovfekanje.

Ob zhafi, kader je Johanes Kerstnik v' pušhavi pokoro predgal, ino tiste, kerí so se preob-
 bernili, keršhaval, je kral Herodesh k' velkem
 pohujshANJI s' svojega brata shenoj Herodizoj kakti
 v' sakoni shivel. Sa tega volo je Johanes njega
 ostro posvaril, ino njemi rekel, de nesme svojega
 brata sheno imeti. Herodesh pa, od nje podhujsten,
 dá Johanesa v' ti grad Macheron notri sapreti.
 Zhres to je vse mermralo, ali Johanes je tudi v'
 jezhi k' sebi pridozhe na pokoro opominjal, ino
 kader je Herodesh k' njemi prishel, je njemi na-
 sozhi pravil: „Ti nesmesh tvojega brata sheno
 imeti.“ Tega je pa Herodiza na nibeno visho ne
 mogla terpeti, ino je htela, de bi njoj ti nepo-
 volni predgar 's poti prishel. Perloshnost k' temu
 je najshla per enem gostuvanji, na kerem je njena
 od pervega moshá zhi se s' svojim lushtnim ple-
 som krali tak dopala, de je oblubil, njoj dati,
 kajkoli bi si isvolila, ako pol njegovega kralesstva.
 Ta napuzana mresha tega Satana na to hitro gre
 s'voje matere barat, kaj bi si od krala sprofila?
 Ta merska mati pa njoj rezhe: „Nizh drugo, kak
 Johanesovo glavo si svoli.“ Kak je ta deklina to
 krali povedala, se je prestrashil, ino je možhno
 shaloften postal; ali kir je on svojo oblubo s' pri-
 segoj poterdil, je ne htel ino ne mogel odstopiti.
 Poshle on tedaj enega svojega soldata v' jezho s'

toj povelj, de naj Johanesi glavo vſeka, ino njo v' ſkledi na miso perneſe. Johanes, kerega narodenje ſhe je zhudeshno bilo, ino ker je angelfko ſveto ſhivel, je s' veſeljom ſaſliſhal ſvojo k' ſmerti obſojenje, ino vſeka ſe njemi glava, ter ſe v' ſkledi perneſe na miso, ino kral ſapovej, njo toj deklini dati, ona pa njo neſe ſvoji materi. Ta ſtrahovitna Herodiza pa s' enoj velkoj igloj ſv. Johaneſa jeſik na drobno ſprebodne, kir je njoj njeno neſramno ſhivljenje telkokrat naprejsnaſhal. Sv. Johaneſa ſmert ſe je pergodila v' 31tem leti po Kriftuſovem rojſtvi.

Ah na kaj ſa ene ſtrahovitne pregrehe pela ta nezhiſta lubesen! glava najſveteſhega iſ Sv. nikov ſe dá eni neſramni pleſanzi, ino eni ſheni, kera v' ſhlahti ſakon prelomuje, ti angelfko zhiſti predgar te pokore poſtane en Manternik tih gnufnih luſhtov. Ali ravno greh te nezhiſtoſti ſe najvezhkrat ſhe na tem ſveti kaſhtiga, kakti ſe je ſgodilo Herodeſhi, Herodizi, ino njeni zheri. Herodeſh je najmre prejd imel Arabskega krala zher ſa ſheno. Toto je ſavergel, ino je to od ſvojega brata ſaversheno ſheno k' ſebi vſel. Kak je to njegov teſt ſvedil, je s' vojkoi nad njega ſhel, ino ga je premagal, zefar Kaligula pa ga je ob kraleftvo djal, ino iſ deſhele pregnal, ino tak je Herodeſh odpotli, ſv. Johaneſa glavo ſploh pred ozhmi imajozh, od ſtraha ſploh trepetal, ino na ſadnje od ſamega griſenja te véſti révno vmerl. Herodiza je te, kader je s' tim ſv. jeſikom tak groſno delala, kprizhi mertva okol pala. Njena zhi pa je v' en ſamershjen potok pala, ino ſi na

ledi šhinjak gladko preresala. Takšho smert so imeli ti neframni nezhistniki ino grosni vmarjavzi k' enem strahi vsem, ker tak shivijo, kak so oni shiveli.

30^{ti} den Avgusta.

Sveta Rosa, Diviza.

Isabela, savolo njene sosebnne lepote Rosa imenuvana, je v' Ameriki v' ti desheli Peru od shlahtnih starših rojena ino v' bogabojezhnosti gorsrejena. Kak je pa fama na svojo lepoto ne nizeh deršala, tak je tudi svesto se varvala, de njena lepota nebi nikoga na grešne misli ali shele napelala. Sa obdershanje svoje diviške zhistosti je ona svojo telo s' ostrimi posti ino sploh s' delom vkarjala. Svoje starše je ona na vsako besedo bogala, njihovo velenje sa Jesuovo sapoved sposnajožha. Kader je 20 lét stara bila, so njo njeni starši hteli enemi bogatemi mladenzhi sa sheno dati, k' temu pa se je na nibeno višo ne dala perpraviti, sakaj ona je svojo divištvo she davno bila Jesusi oblubila. Kir je sploh delati mogla, si je v' ogradi eno hutizo postavila, ino eno boshjo mantro, ter nekere druge podobe notri djala. Tota hutiza ino roshe so bile njeno najvekšho veselje. Rasvun tega tedaj, kaj je k' mešhi šhla, je ona škoro zeli den v' ogradi bila. Savolo njenega tihega ino poboshnega sadershanja je pa ta lepa Rosa veliko mogla preštati, je pa vse rada terpela. Kader so njeni starši skus eno

neſrezho v' ſiromashtvo priſhli, je ona k' enem goſpodi ſhla ſa dekle, de bi ſvojim ſtarſhim mogla kaj pomagati. Sa tri leta pa je tak ſlo ſbolela, de je perpravljena bila, s' Jeſufom na krishi vmreti, ino je tudi ſveto vmerala v' tem leti 1617.

Vſemte ſi en iſgled od tote Svetize, vi mlade ſhenſke, kere ſe s' vaſhoj lepotoj ſhtimate, ino s' njoj temi grehi ſainke ſtavite. „Telovna lepota je golufna ino praſna: le tiſta ſhenſka, kera je bogabojezha, je hvale vrédna.“ (Prov. 31.)

31^{ti} den Avguſta.

Sveti Amatuſ, ſhkoſ.

Amat, od bogatih ino bogabojezhnih ſtarſhih na Franzoſkem rojen, je ſhe v' ſvoji prvi mladosti bil ponishnega ſadershanja ino poſebne ſaſtopnoſti. Kader je do moſhkih lét ſraſel, je Meſhnik poſtal. V' totem ſtani je on najrajſhi prozh od ludi ino na ſamem bil, ter duhovne bukvize bral, ſvete rezhi premišlaval, Boga molil, ino s' ſvetimi Sakramenti ſe krepil. Potem ſe je v' en kloſhter podal, ino je naſkorem ti prejdni tega kloſhtra, kratko potem pa ſhkoſ poſtal. Kir je pa kak ſhkoſ mozhno doſti dobrega ſtoril, ino ſi ſato velko zhaſt ſaſluſhil, ſo njemi eni nevoſhlivi bili, ino ſo ga per králi krivo ſatoſhili, tak, de je ob ſhkoſio djan, ino na vſe ſvoje ſhive dni v' en kloſhter noter ſapert. To je pa Amat vſe dobrovolno preterpel, ino je ſa ſvoje preganjavze Boga molil. Sadnizh je ſhe v'

tistem kloštri sa tega prejdnega postavlen, doklam je tam sveto vmerl v' tem leti 690.

Sveti Raimund, Gospodar.

Raimund, v' enem Katalonskem mestu od shlahtnih pa malo premoshnih starših rojen, je she v' svojem detinstvi skasal, de je eno dobro ferze imel, ino je she te rad Boga molil. Potem je pa v' sholah se posebno dobro vuzhil. Kak je pa njegov ozha vpamet vsel, de je posebno do meshnega stana volo imel, je njega vun 's mesta dal na svojo gospodario sa gospodara, de bi do tega posvetnega bol veselje dobil. Ali ravno tam je Raimund v' ti stvorjeni naturi najshel prav veliko rezhi sa premishlavanje ino preshtimavanje zhudeshov lepote ino vslegamogozhnosti boshje. De bi she leshe dela boshje na semli ino na nebi preshtimaval, je en zhas eno zhredo shivine pafel, ino tak na gorah ino v' hostah kak en pushavnik shivel. Per totem shivlenji, v' kerem je on veliki trosht najshel, si je on dostikrat mislil: „Kir so tote stvorjene rezhi she tak nesgovorno lepe, kak lubesnivi she le more Ozha nebeski biti? Kir je she tu tak veselo, kak vesela she le more ta nebeska deshela biti? Kelko je sin boshji storil, de bi nam toto veselje spravil, ino kak malo storimo mi, de bi tá prishli! Kak malo, de bi nashe vjete brate vunréshli, ki so savolo teshkih ketin v' nevarnosti, vero satajiti!“ Tote premishlavanja so njega tudi pelale k' tim Menihom, ker so sa vunréshenje vjetih Kristjanov noterpo-

stavleni, ino je naskorem shel v' Algier, ino je tam veliko vjetih Kristjanov vunréshil, je pa per tem mogel veliko terpeti, ja on je zelo v' nevarnosti tega shivlenja bil. Sadnizh je grosno tepen ino gaishlan bil, te pa so njemi njegove vustnize s' enim osharjenim shelesom prederli, ino njemi na vusta kluzhenzo saklenili, ter ga s' ketnami obloshenega v' jezho vergli. Kader je sa ofem mészov vunpushen, je shel v' Spanjsko deshelo, ino je Kardinal postal, te pa je sveto vmerl v' tem leti 1240.

Toti Svetnik je v' tih stvorjenih rezhih na njivah, na gorah, v' hostah ino povsodik najshel zhudeshe vfegamogozhnosti boshje, ino lepoto njegove lubesnosti; o kelko perloshnosti imate vi kmetizhki ino teshazhki ludje, per vfem, kaj vam na poli, na travnikih, v' hostah, v' ogradih, vu vinskih gorizah pred ozhmi stoji, vfegamogozhnost ino lubesen boshjo s' ferzhnim sdihtavanjom preshtimavati!

SEPTEMBER.

Ivi den Septembra.

Sveti Ilgo, Abbat.

Ilgo, v' Atheni od shlahtnih starshih rojen, ino v' tih potrebnih snanjah dobro podvuzhen, je sse od svoje mladosti sploh rad sv. pismo bral, ino sa svojo dushno svelizhanje bol, kak sa vse drugo fkerbel. Po smerti svojih starshih je on svojo premoshenje med vboge rasdal, ino je svojo domovino sapustil, pa na Franzosko odishel. Tam si je najprejd v' eni pushavi svojo prebivalishe sbral. Kir je pa tam se njegovo sveto shivljenje naskorem vunsvedlo, je odonod odishel, ino v' eno hosto se podal. Tam je veliko let v' molitvi ino premishlavanji boshjih rezhi na skrivnem dopernesel, samo od tega shivezh, kaj je v' hosti perraflo. Tudi je njemi Bog eno koshuto poslal, de je en zhas od njenega mleka shivel. Ravno skus toto pa se je svedlo, gde je on bil. Kader je najmre enkrat Flavius na jagi sa tisto koshutoj dirjal, je ona k' huti sv. Ilga beshala. Kak je Flavius v' enem takshem divjem kraji enega zhloveka naj-

shel, se je možno sazhudil. On je tedaj svedaval, gdo bi to bil, ino kak bi shivel. On je pa do tega sv. Pufhavnika tako lubesen dobil, de je njega potli vezhkrat obiskal, ino ga nagovarjal, naj bi tifti kraj sapustil, ino med ludi shel, on pa se je na nibeno visho né k' temu perpraviti dal. Kir je tedaj njegovo sveto shivljenje, ino njegovo zhudeshno svrazhenje bolenih se okol no okoli vunsvedlo, je on naskorem dobil nekere jogrizhe, ino s' totimi je tam en Benediktinarški klofhter osnoval. Blisu totega klofhtra je potli eno mesto nastalo. Potem je on od te duhovne drushbe sa Abbata postavljen, ino je po enem svetem ino hafnovitem shivljenji v' tem Gospodi vmerl okol tega leta 700.

Sveti Pufhavniki so na famozhi se sdershaval, oni so pa vender ludstvi k' hafki bili, sakaj oni so sa svelizhanje vseh ludi molili, ino nam she sdaj nasozhi dajo, de je ne nemogozhe, vfemi posvetnemi se odpovedati, ino le sa to dušno fkerbeti. Oni so se poleg svojega prostega strofhka vifoke starosti vzhakali, nam k' podvuzhenji, de imamo ti svet vshivati, kak de ga nebi vshivali.

2^{gi} den Septembra.

Sveti Shtefan, Kral.

Shtefan, Vogerškega vajvoda Geisa sin, je od svojih detinških lét k' bogabojezhnosti, k' vuzhenji, ino k' delam te poboshnosti bil vishan. Kader je on po smerti svojega ozheta vajvodstvo

prékprijel, je njegova najperva skerb bila, kak bi svojo ludstvo vso na kerfhanško vero obernal. Toto svojo naprejšetje je on tudi, zhe ravno se je to haidosko ludstvo spervega proti postavilo, skus pomozh boshjo le vunspelal, ino je vso deshelo na kerfhanško vero spravil. On je potem svojo deshelo na deset shkofie rasdelil, ino je ene-ga imenitnega Prelata v Rim poslal s' toj prosh-njoj, de bi se te od njega vpelane shkofie poter-dile, ino on kral postal. Rimski Papesh se je nad tim Apofhtolfskim delom veselo sazhudil, ino je tih deset shkofih, ino Shtefana sa krala poterdil. K' snamenji svoje velke dopadnosti je Papesh njemi poslal eno slato krono, ino en krish, ker se temi Apofhtolfskemi krali imá naprej nesti. Kak so ti poslani bili 's Rima prishli, so ti Vishishi te deshele Shtefana prezi sa krala sposnali ino ga kronali. To je bilo v' tem leti 1000. Sa nekere léta je toto sa krala kronanje tudi zesar Areh poterdil, ino je Shtefani svojo festro sa sheno dal. Shtefan je sdaj skerbel, de je dobre Shkose ino Meshnike dobil, ino je njim prav obilne do-hodke spravil, je tudi veliko zirkvih dal postaviti, ter klofhtre ino shpitale spuvati. Sosebno je pa Shtefan bil vbogim vdovam ino sapushenim otro-zhizhom en pravi ozha. Divizo Mario je toti kral tak posebno v' zhasti imel, de je njo sebi ino ze-lemi svojemi kralestvi sa perporozhnizo ino obram-bo si svolil. Ali zhe ravno je Shtefan telko do-brega storil, so ga vender sadnizh velike terplenja obiskale. Vsi njegovi otrozi so njemi spomerli, tudi njegovega najlubishega fina sv. Emerika je

Bog k' sebi vse. Nekeri Vifhifhi te deshele so nemirni postali, ino so ga na fkrivnem hteli vmo-riti. Zele tri leta so teshavne bolesni njega mantrale. Ali vse to je on dobrovolno preterpel, ino kader je zhutil, de je njegovo shivljenje blisu konza, je svojo deshelo materi boshji v' obrambo preporozhil, ter je prijel sv. Sakramente, ino je sveto vmerl v' tem leti 1038.

Toti sv. kral je s' svojoj kralevfkoj oblastjoj eno serzhno poboshnost sedinil, ino je tak sa svojo, kak sa vseh svojih podloshnikov svelizhanje fkerbel. On se sato po pravizi imenuje en Apofhtol Vogerfke deshele. Tak bi pa mogli vfi deshelski poglavari ino vfi naprejpostavljeni sa svelizhanje svojih podloshnih fkerbeti.

4^{ti} den Septembra.

Sveta Rosalia, Diviza.

Rosalia, od Sizilianfkega kralevfkega roda, je po kralevfko gorsrejena, ino je v' svoji zvetozhi mladosti imela perloshnost, vse vshivati, kaj le serze, more posheleti. Ali kir je sposnala, kak nevarno je to sa njeno dusho, je na fkrivnem sapustila svoje starfhe ino kralevfke hishe, ino je fhla v' eno pezhino. Tam je ona en zhaf na famem prebivala, ino Bogi flushila, potem pa se je v' eno drugo pezhino podala, ino tam ednako storla. Kak so njeni starfhi sgrefhli, de je nekam preminila, so njo pres henjanja povfod iskali, tak dolgo, de so njo najfhli, pa ne vezh shivo,

temuzh na eno roko operto v' ti pezhini leshezho ino she mertvo. De je njeno shivljenje fveto se dokonzhalo, to je Bog skus zhudeshe dal sposnati, kere je na njene saproshnje sosebno ob pomori delal.

Tota Svetiza naf vuzhi, poverzhi v'fako posvetno veselje, kakhitro je nam sa nafho dushno svelizhanje nevarno.

5^{ti} den Septembra.

Sveti Lovrenz Justinian, Patriark.

Lovrenz, od tega shlahtnega roda Justiniani vu Venedigi, je od svoje matere, kera je prezi vdova postala, k' vsemi dobremi gorsrejen, ino je she v' svoji mladosti bil tihega ino modrega sadershanja. V' svojem 19tem leti je on ferzhno profil, de bi Bog njemi pamet rasfvetil, kaj sa en stan bi si svolil, de bi se nevarnostih tega svéta ognil, ino na toto proshnjo je enkrat pred enoj podoboj krishanega Jesufa ino Divize Marie volo do meshnega stana mozhno obzhutil. Na to on prezi gre k' Kanonikom, ino je tak poboshno ino fveto shivel, de je sa nekere leta njih Visshish, potem pa Shkof ino Patriark vu Venedigi postal. Kak Shkof je on sosebno bil fkerben sa dush svelizhanje, ino fkerben sa vboge. De bi totim imel s' tem vezh dati, je on sam zelo prosto shivel, ino prosto se nosil. Kader je enkrat eden od njegove shlahte ga nagovarja, de bi njemi k' she nitvi pomagal, je on k' njemi rekel: „Zhe ti malo

dam, ti je malo pomagano, zhe pa ti doffi dam, tak samo ti dobiſh, taushent drugih pa nizh; pa en Meſhnik tudi ſvojih dohodkov ne ſme dati na giſdave oblazhila, na pojednize ino pianzhivanje, temuzh vbogim: ne ſameri mi sato, de ti tvoje vole ne spunim.“ V' ſami ſkerbi ſa to vezhno je ti ſv. Patriark 74 lét ſtar gratal, pa ſhe je tudi te ne gorhenjal ſvojo zhredo ſveſto paſti; ali na enkrat je njega treſhelka ſterla, ino on je vidil, de je konez njegovega ſhivlenja blisu. Kak ſo ga tedaj hteli v' eno pernato poſtelo djati, je rekel: „Lubi otrozi! kaj to delate? Jeſuf Kriſtuf, moj Goſpod, je ne v' eni mehki poſteli vmerl, temuzh na terdem krishnem drevi.“ Ino kir je vidil, kak ſkerbno ſo njemi ſtregli, ſi je sdihaval, ino je rekel: „Ah kelko je ſiromokov, ki nemajo kruha, ne poſtele, ne tople hiſhe, de bi ſe ſegreti mogli, meni pa ſe tak poſtreshe.“ Potem je ſv. Sakramente prijel, ino je te naſozhne na ſdershanje ſapovedih boſhjih opominjajozh od njih flovo vsel, te pa je ſvoje ozhi gor k' nebi obernil, ino rekel: „Jas pridem k' tebi, o Jeſuf!“ ino v' tem je ſveto vmerl. To je bilo v' tem leti 1455.

ſv. Lovrenz Juſtinian nam vſem pravi: O vi ſlepi ino nevmni ludje! ſakaj imate telko ſkerbi ino telko persadenja ſa nizhvrédne rezhi, ſa eno negviſhno ino kratko ſhivljenje, ino ſe ſa vaſho gviſhno ino vezhno ſhivljenje tak malo ſkerbite? Sbudite ſe, ino ravnajte vſo vaſho ſkerb ino persadenje na doſegnenje tega nevmerjjozhnega neisrezheno ſvelizhanega ſhivlenja, kero je vam

po enem kratkem na semli potuvanji v' nebesah oblubleno ino perpravleno.

7^{mi} den Septembra.

Sveta Regina, Div. ino Mant.

Regina, v' Burgundi od haidoskih starshih rojena, je eni kerfhanški dojki prékdana. Tota je njo pustila kerstiti, ino je njo v' kerfhanški veri podvuzhila. Kader je pa njeni ozha njo k' sebi vsel, ino je sposnal, de je Kerfheniza, je možno serdit postal, ino je njoj rekel, Kristjanstvi se odpovedati, ali od hishe oditi. Rajshi kak bi kerfhanško vero bila sapustila, je shla k' svoji dojki nasaj. Tota je njo s' veseljom gorvsela, ino ta deklizhka je njoj ovzé pafila. Per tem se je veselila, kir je njeni Svelizhar se tudi k' enemi pastiri perspodobil, ino se kak eno poterplivo jagne sa naf pustil saklati. Pále drugokrat se je smislila na te Betlehemške pastire, ino te Angele, kerí so se tam perkasali, ino je tak svojo serze temi boshanškemi deteti gorofrala. Ali rasvun tega, kaj je od svojega ozheta savershena bila, je tudi drugazh veliko mogla terpeti. En Franzoski deshelski poglavar ali oblastnik je najumre tam, kak je ona svojo zhredo pafila, mimo potuval, ino kak je to lepo deklizhko sagledal, se je v' njo salubil. On njo pusti k' febi perpelati, ino njo hozhe sa sheno imeti. Ona pa na to rezhe: „Moj shenih je Jesus Kristus, totemi hozhem na vezhno svešta ostati.“ Deshelski oblastnik njo na vse vishe od

njene vere odvrazha, ino kir nizh nemore s' njoj opraviti, njo rezhe v' jezho verzhi, ino njeni lastni ozha njo dá tak v' sheleso sakovati, de se ne geniti mogla. Tak so njo en mesez dni pustili, ona pa je to vse svojemi Jesufi gorofrala. Potem je njo deshelski oblastnik supet pred se vsel, ino njo od kershankke vere odvrazil; kir je pa tudi sdaj, tak kak prejð, nizh s' njoj ne mogel dokonzhati, je njo dal gaishlati, ter v' jezho nasaj sapelati. Po nozhi je pa v' ti jezhi ena svetla golobiza na enem krishi se perkasala, ino je vfo jezho presvétla. Per tem je ta deklizhka en nebeski trosht obzhutila, ino njene vse rane so njoj prezi sazelenile. Kak je njo deshelski oblastnik na drugi den sagledal, se je mozhno sazhudil, ino je rekel: „She le nebofh ofruvala malikom, ki so te svrazilhi?“ Ona pa odgovori: „„Jas le ofrujem Jesufi Kristufi, ker je svojo shivljenje sa me tá dal. On je mene toto nozh potroshtal, ino me svrazil; sa njega s' veseljom rada mojo kerv prelijem.““ Na to je deshelski oblastnik tak serdit postal, de je njo s' shelesnimi grebeni tergati ino s' gorezhimi baklami shgati, potem pa v' merslo vodo potuniti dal. Ona pa je Boga hvallila, ino prezi se je saslifhal en glas od neba, rekozh: „Pojdi Regina, de bofh krone tvojega Svelizhara deleshna.“ Na toti zhudeshni glas se je vishe ofem sto ludi na kershankko vero obernilo, sv. Regini pa je prezi glava vsekana. To je bilo okoli tega leta 251.

O zhudovitna stanovitnost ene mlade deklizhke! Gde bi se sdaj takfhe snajfhle, kere bi sa

svojega nebeskega pastira volo sapustle svojega ozheta ino svojo erbio, ino bi takšne grosne mantre sa njega prestale? Ali ako bi deklizhi k' ferzi vsele, kaj sa en lepi venez se temi divishti v' nebesah plete, bi tudi svojo divishtvo v' ledig stani Jesufi oblubile, v' sakoni pa svojim moshevom noter do smerti sveste bile.

8^{mi} den Septembra.

Narojenje Divize Marie.

Narojenji Div. Marie na zhaft je she v' petem stolétji en svetek noterpostavljen sato, kir je ona tak, kak Jesuf ino Johanes, she per svojem rojstvi sveta bila. Na toti den imamo Bogi sahvaliti sa to gnado, de je on Div. Mario she pred njenim rojstvom sa mater tega Odreshenika posvetil, ino imamo njega profiti, de bi nas po nashi smerti k' tistim gorvsel, med kere je Div. Maria she per svojem rojstvi se shtela.

Sveta Ida, Vdova.

Ida, na Franzoskem od imenitnih starših rojena ino v' bogabojezhnosti gorsrejena, je kak v' srašti, tak tudi v' lubesni boshji sploh gorjemala, tak, de je sa njene nedushnosti, frameshliivosti, ino sa njenega tihega sadershanja volo njo vse poshtuvalo. Pergodilo se je, de je grof Egbert per vojski ranjen ravno k' njenim staršim bil perneshen. Totemi je Ida lepo sfregla, ino se je

s' njeno pametnostjo ino poboshno dobrotlivoſtjo njemi tak dopala, de je, potem kak ſe je ſvrazhil, ſi njo ſa ſheno vsel. Lubesen k' Jesuſi, ker je ſa naſ na krishi vmerl, je njidva vkupsvesala, ino tota lubesen je naredla, de ſta nikol ne endruega ſhaloſtila, temuzh s' tihoj pohlebnoſtjoj endrugemi ſvoje ſlaboſti preneſla. S' bogabojezhnoſtjo, lepim ſadershanjom, s' krotkoſtjo, ſkerbnoſtjo ino delavnoſtjo je ta luba ſhena ſvojega moſha rasveſelila. Ali ſhe ſa nekere léta je njega ſgubila. Po njegovi ſmertu je ona v' eni kapeli ze le vure ſa njega Boga molila. Kir je ſhe mla-da, lepa, ino tak dobrega ſadershanja bila, je njih veliko bilo, ki ſo njo ſa ſheno hteli imeti, ona pa nibenega ne vsela, temuzh je vdova oſtala, de bi tak leſhi Bogi ſluſhila. Ona je tedaj ſvojo telo ino hude ſhele v' ſtrahi derſhala, ſe je veliko poſtila, je na terdi klopi ſpala, zelo priproſto ſe noſila, ino je veliko vbogim darovala. Tak je ona nekere leta ſamo ſa nebefa ſhivela, ſadnizh pa od ene duge ino teſhavne bolesni obiskana je kak en iſgled poterplivoſti ino Bogi v' roke danja ſveto vmerla v' tem letu 810.

O de bi vſaka neveſta ednake ſhaze te zhiſtoſti, pohlebnoſti, bogabojezhnoſti ino kerſhanſke lubesni v' ſakon perneſla; o de bi vſaka ſhena s' ednako tiho pametnoſtjo, mirnoſtjo, ſkerbnoſtjo ino kerſhanſko poterplivoſtjo ſebe ino ſvoje otro-ke poſvetila, ter ſvojega moſha rasveſelila; o de bi vſaka vdova ednako ſe derſhala beſed ſv. Ap. Pavla, ker pravi: „Kera je ena prava vdova, ino ſapuſhena, ima ſavupanje na Boga poſtaviti, ino
nozh

nozh no den v' molitvah ino proshnjah oftati. Sakaj kera v' lushtih shivi, je shivozh mertva.“ (I. Tim. 5.)

9^{ti} den Septembra.

„Sveti Korbinian, „Shkof.

Korbinian, blisu Parisa rojen, ino od svoje matere v' lubesni boshji gorsrejen, je she kak otrok rad Boga molil, rad k' meshi ino predgi hodil, ino se rad vuzhil. Potem si je en klofhter poleg zirkve sv. Germana postavil, ino je v' tistem 14 lét tak poboshno shivel, de je njih veliko k' njemi prishlo, ki so se v' njegovo molitvo perporozhili ino ga sa dober navuk barali. Potem je shel v' Rim, ino je od Papesha sa „Shkofa shegan, te pa je shel, ino je sv. Evangelium predgal po vsoj Lombardii, ter vu veliko mestah ino ter-gih Franzofke deshele, ino kir je svoje predge s' zhudeshi poterdil, tak njih je veliko na kershansko vero obernil. Ednako je storil tudi v' Parfski desheli. Kir je pa Parfski vajvoda s' svojega brata vdovoj kakti v' sakoni shivezhi velko pohujshanje daval, ino savolo sv. „Shkofa Korbiniana svojo pregreho sposnal ino sgrival, je ta hudobna shena tega sv. Vuzhenika na fkrivnem htela vmoriti dati, on pa je to svedil, ino je na fkrivnem odishel. Kir je pa ti deshelski vajvoda na fkrivnem vmorjen, ino njegova divja shena ob vse to svojo djana ino pregnana, je sv. Korbinian v' to mesto Fraising nasaj shel, ino je supet opravlal svojo Apofhtolsko

delo, doklam je Bog njega k' febi vsel v' tem leti 750.

Pobolshajmo se, kader naš duhovni pastiri na pokoro opominjajo, sakaj nespokorjeni greslniki bodo prejšli.

11^{ti} den Septembra.

Sveti Felix ino Regula, Mant.

Felix ino njegova sestra Regula sta na to nesmilno sapoved zefara Maximiniana, kir ne sta htela malikom ofruvati, v' shelesne sharjave kolefa pervesana ino strahovitno mantrana. Regula je ihe vu vrelo smolo posajena, ino je raspushen svinez mogla piti. Potem so njima glave vsekane. Te odsekane glave pa sta onedva gorsdignila, ino nje na 50 lakti dalezh nesla.

Sveta Notburga, Kuhariza.

Notburga, od priprostitih keršhanških starših v' Tirolškem rojena ino k' lepem sadershanji gorsrejena, je v' enem gradi sa kuharizo gorvseta, ino kir je skus svojo světošt ino skerbnost, skus perludnost ino pohlebnost gosodi ino gospej se dopala, je ona per njima flushila, doklam sta grajšhino svojemi lini prék dala. Tudi totemi sta Notburgo kak eno saštopno, bogabojezho, světo ino skerbno deklo perporozhla. Notburga je prejd imela dopushenje, to, kaj je od jédi prék ostalo, per vratah vbogim rastalati. Tega mladega go-

Ipoda shena pa je tega ne dopustila, temuzh je ostanjke rekla svinjam dati. To je Notburgo možno rasshalostilo. Ona je tedaj po petkih s' lamim kruhom ino vodoj sa dobro vsela, ino je svojo jesti tim vbogim dala. Ta gospa na to jesna, satoshi Notburgo svojemi moshevi, de ona s' svojim daruvanjem bodikaj ludi k' gradi vadi. De bi se ti gospod previshal, kaj Notburga tim vbogim nosi, je on enkrat proti njoj shel, ino jesen njo pobaral, kaj bi nella? Ona rasgerne svoj fir-tuh, ino njemi pokashe samo tréshje, oddela pofodbizo s' vinom, ino on pokuši, pa je sam lug. Ti gospod na to she bol jesen gre, ino povej svoji sheni, kak je najshel. Tota pa s' enoj praskoj gre nad Notburgo, ino njoj sponosi, kaj ona njenega gospoda tak k' norzi imá, ino njoj rezhe, kprizhi prozh se pobrati. Notburga je pa svojega gospoda né k' norzi imela, to je Bog skus en zhudesh tak naredil, de so se shpishe ravno te na tréshje, vino pa na lug obernilo. Notburga se je tedaj k' odhajANJI perpravila, ali she prejd kak je grad sapustila, je gospa sholela ino vmerla, ino Notburga she je njoj v' njeni bolesni lepo stregla. Ti gospod se je zhres to naglo smert svoje shene možno rasshalostil, ino je dal veliko vbogim daruvati. Notburgo pa je le prozh djál. Ona je tedaj k' enemi kmeti flushit shla. Tam si je pa prejd vunsgovorila, k' eni blisni zirkvizi vsaki den po opravljenem deli Boga molit iti. Kir je pa njeni gospodar eno soboto ravno v' shetvo njo htel dushe per deli sadershati, ino si je shpot 's nje delal, je ona rekla: „K' suamenji, de je to

Bogi samerjeno, hozhem toti serp v' luft obeſti“ ino glej, kak je serp gor pognala, je vu fraj luſti oſtal viſti. V' tem gradi je pa v' treh letih, kaj je Notburga prozh bila, tak vſe na nizh hitilo iti, de je goſpod ſkoro ob vſe priſhel. Sa tega volo je on Notburgo naſaj ſluſhit vſel, ino njoj dopuſtil, kak prejd, vbogim daruvati — ino glej, v' kratkem je on ſupet vſega ſadoſti imel. To je njemi tak k' ſerzi ſhlo, de je ſvojo grajſhino fini prék dajozh odlozhil, en puſhawnik poſtati, ino je tudi odpotli zelo kakti na ſamozhi ſhvezhi ſamo Bogi ſluſhil, ino ſhe vſe vezh vbogim daruval. Notburga pa, kader je zhutila, de je konez nje-nega ſhivlenja bliſu, je s' ſv. Sakramenti ofkerblena ſe k' ſmerti perpravila, ino je pod velikim jozhom tih vbogih ſveto vmerla v' tem leti 1313. Njeno ſv. telo je od dveh volov pres furmana k' ti kapeli, kam je per kmeti ſluſhezha Boga molit hodla, perpelano, ino pod altar v' grob poloſheno.

Vuzhte ſe od ſv. Notburge vi druſhina, kerile v' méſtah hozhete ſluſhiti, kak je ona is grajſhinfke ſluſhbe v' kmetizhko ſhla. Vuzhte ſe od nje, kak bi mogli, nameſto kaj vu vaſhih frajvurah le ſa vaſhimi luſhti grete, tote vure v' molitvi doperneſti. Vuzhte ſe od nje pokornoſt, pohlebnoſt, poterplivoſt ino pobošhnoſt, ſoſebno pa ſvétoſt, de bo Jeſuf enkrat k' vam rekel: „Ja, moj pobošhen ino ſvéti ſluſhebnik! kir ſi ti zhres malo ſvéti bil, tak te hozhem zhres veliko poſtaviti, pojdi notri vu veſelje tvojega Goſpada.“ (Math. 25.)

12^{ti} den Septembra.

Sveti Mazedoniuf, Mant.

Mazedoniuf je sa zefara Juliana tega odstople-nega sred fvojimi tovarfhi sa kerfhanfke vere volo veliko manter preftal, ino je sadnizh na osharjen rofh djan vefeli fvoje mantre dokonzhal, ino je fvojo shivljenje gorofral tiftemi, ker je prejd naf tak lubil, de je sa naf mantra terpel, ino sa naf na krishi vmerl.

Sveti Guido, Meshnar.

Guido, v' Brabanti od firomafhkih pa po-boshnih ftarfhih rojen ino k' lepem sadershanji tak kak k' deli ravitan, je she mladi bil en isgled bogabojezhnosti, poboshnosti, frameshlivosti, bog-livosti ino nedushnosti, tak, de je sa Angelza te vefi imenuvan bil. Kader je enkrat savolo enega opravila v' eno vef blisu Brüfelna poftan bil, je tam v' zirkev fhel, ino pred podoboj matere boshje eno zelo vuro tak poboshno Boga molil, de je tifte zirkve Farmefhter ga k' febi poklizal, ino ga baral, odkod bi bil, 's zhefa bi shivel, i. t. v. Guido je te bil okoli 14 lét ftar. Kir je pa ti Farmefhter njegovo firomafhtvo, njegovo rafvezheno pamet, ino njegovo ferzhno pohosh-nost sposnal, je njega sa meshnara per fvoji zirkvi gorvsel. Guido je s' vefeljom toto flushba prék vsel, ino njo sevfo fkerbnoftjo ino pohleбноftjo

svésto obnashal. Is lubesni k' Bogi, ker je v' zirkvi sosebnó nasozhi, je on zirkev sploh snashil, s' roshami ino drugimi lepimi rezhmi ziral, ino je rasvun tega tudi dostikrat po nozhi dugo v' zirkvi Boga molil. Do tote flushbe je Guido taksho lubesen imel, de je, ako ravno ga je en tershez k' lebi vsel, on le pá nasaj v' svojo meshnarfko flushbo shel, ino je naskorem savolo svojega svetega shivlenja imeniten postal. Potem je on dvakrat v' Jerusalem shel, ino je to drugokrat domo pridozhi sveto vmekl v' tem leti 1112.

Od sv. Guida si vsi meshnari en lep isgled vsemete, ino glejte, kak en skerben ino poboshen meshnar si per svésti flushbi te zirkye sná nebesa saflushiti.

14^{ti} den Septembra.

Isvishanje sv. Krisha.

Kader je v' tem leti 614 ino 615 sa zefara Heraklia Persianska vojska v' Judosko deshelo ino v' Jerusalem prishla, je Jerusalem sred toj zirkvoj boshjega groba poshgala, ino ti sv. krish, ker je v' eni fhkrinji gorhranjen ino sapezhaten bil, s' sobom odpelala. Sa 14 lét je zefar Herakliuf toti sv. krish she sapezhaten nasaj dobil, ino ga je sam nesel na goro Kalvario v' to zirkev boshjega groba. V' tem leti 1009 je tota zirkev supet rasderta, zefar Mihael pa njo je pále dal gorsesidati. V' tem leti 1808 je she enkrat vsa pogorela, ali ti boshji grob je na eno zhudeshno

visho obvarvan ostal. Ogen je najmre tak mozhen bil, de je kamenje pokalo, ino sheleso se raspu-shalo, ti fv. grob je pa zelo neoshkodjen ostal. Kader so najmre na tem pogorishli shli gledat, kakshi bi fv. grob sdaj bil, so najshli zelega, na fred ognja hladnega, ino zelo na tih lesenih dverah je ne nizh posnati bilo. Ti fv. grob je ali na fred strashnega ognja tak ostal, kak de neblo ognja blisu bilo. Tak je Gospod Bog she v' sdaj-nem zhafi s' tim fv. grobom ozhitno en velki zhu-desh storil, s' tim fv. krishom pa so se she od negda velki zhudeshi delali.

Spomenmo se na dнешni den, kader Zirkva spomenek stori od nasajsadoblenja, ino supet no-terpostavlenja fv. krisha, na te nesgruntane dobro-te, kere je Kristuf skus svojo smert na krishi nam storil.

Sveta Edita, Diviza.

Edita, ena hotiviza ali nesakonfka zhi Eng-lendarškega krala Edgara, je od svoje, potli spo-korjene ino poboshno shivezhe, matere v' pobosh-nosti gorsrejena, ino je po isgledi svoje matere rada Boga molila, duhovne bukvize brala, rada delala, ter svoje telovne shele v' strahi imela. Ako ravno je njeni ozha njoj vezhkrat dosti dnar-jov poslal, de bi si drage ino lepe oblazhila spravi-la, je ona tote vekshital vbogim ino bolenim na pomozh dala, ino je tudi njeno veselje bilo, bo-lenim strézhi. Ona je tudi drugazh bila en isgled vseh zhednostih, sosebno te ponishnosti. Toto je

ona laſtno v' tem pokasala: Kader ſo njo najmre po ſmerti njenega ozheta po vſi fili hteli ſa kralizo poſtaviti, je ona na nibeno viſho ne pervolila, ino je rekla, de ſe nikol nezbe v' nevarnoſt poſtaviti, per enem poſvetnem kraleſtvi to nebeſko ſgubiti. Raſvun drugih dobrot, kere je ona nadloſhnim ſtorila, je tudi en ſhpital ino eno lepo zirkev dala ſesidati. Ino kader je ti ſv. ſhkoſ Dunſtan na njeno proſhnjo to zirkev ſhegnal, je per altari ſtojezh ſe raſjokal, ino rekel: „Edita, ta Bogi lublena duſha, bo nam ſkoro odvſeta, ino bo v' to nebeſko domovino preſeljena; ſa 43 dni bo ſe tota ſvetla ſveſda vternila.“ Ino tak ſe je tudi ſgodilo. Ravno v' njeni zirkvi, v' kero ſe je vſaki den podala, je ſbolela, ino je, potem kak je od ſv. Dunſtana ſv. Sakramente bila priſejala, ſveto vmerla v' tem leti 984.

16^{ti} den Septembra.

ſv. Ludmila, deſheſka Vajvodiza.

Ludmila, v' Pemſki ſemli od ſhlahtnih ino bogatih ſtarſhih rojena, ſe je Pemſkega deſheſkega vajvoda ſini tak dopala, de ſi je njo ſa ſheno vſel. Toti vajvodov ſin je k' Markomanſkem krali potujozh ſ' tima dvema Moravſko - ſlovenſkima Apoſhtolma Zirilom ino Metudiom ſe ſpoſnal, ino tota dva ſta njega, njegovo ſheno Ludmilo, ino njujne otroke, ter Ludmilinega ozheta ino njene brate v' kerſhanſki veri podvuzhla ino kerſtila. Odpoſtli je Ludmila ſvojo prejdno haidoſko ſlepoto

objokala, ino je najlepše zhednosti spunjavala, ter vbogim ena darovitna mati bila. Svoje malike je dala ovariti, ino zirkvene posodbe 's njih napraviti. Kir je pa shelela na samem svojemi Bogi flushiti, je to svojemi moshevi povedala. On je pervolil. Tedaj je deshelo svojemi fini prek dal, ino s' svojoj shenoj v' pushavo shel, ino sta tudi enega starega Meshnika s' sobom vsela. Kak sta onedva tak en zhas v' pushavi sveto shivela, je njujna haidoska sneha enega fina porodila. Totega je Ludmila k' sebi pustila pernesti, ino ga je v' kerfhanški veri dala gorsrediti. Tezhas je pa totoga otroka ozha vmerl, pa je poleg svojega fina svojo mater Ludmilo, ne svojo sheno zhres deshelo postavil. To je njegovo sheno tak svadlo, de si je naprejvsela, Ludmilo 's sveta spraviti. Ludmila sa to snajozha se k' smerti perpravi, ino na enkrat prideta dva imenitna gosпода k' njoj. Tota dva ob polnozhi v' Ludmilino lisho noter stereta, sdereta njoj pezhо 's glave, toto vkupspleteta, ino njoj okol shinjaka versheta, ter njo po hishi okoli vlazhita, ino sadnizh njoj na steni glavo rashijeta. To se je sgodilo v' tem leti 927. Njeno sv. telo je po nekerih letah zelo frishko najdeno, ino v' Prag v' sv. Jurja zirkev preneseno.

Sv. Ludmila nam naj bo en isgled te dobrotivosti ino pravega kerfhanškega sadershanja, kero ne je postavleno v' shelo po posvetni zhastti. Tota shela je njeno sneho na to grosno vmorjenje napelala.

17^{ti} den Septembra.

Sveti Lambert, Shkof, Mant.

Lambert, od shlahtnih ino bogatih starshih rojen, ino od enega sv. Abbata v' bogabojezhnosti gorsrejen, je sa svojega svetega shivlenja volo potli Shkof v' Mastrihi postal. Kir je pa 's shkofie pregnan gratal, je v' en kloster shel, ino tam skus ostro pokornost ino ponishnost vsem k' isgledi bil. Potem je nasaj na shkofio prishel, ino pres henjanja kerstiansko vero predgal. Kir je pa to greslino shivljenje tih Vishishih ostro posvarjal, so oni na njega tak jesni postali, de so moshé s' oroshjom nad njega poslali. Kak so toti prishli, je Lambert dolpogleknil, ino je jozhezh sa svoje sovrashnike molil, te pa je eden is tih moshi ga prebol, ino ti sv. Shkof je vmerl. To je bilo v' tem leti 709. Per njegovem grobi se je veliko zhudeshov godilo.

Sveti Servulus, en vbogi Shterz.

Servulus, she od svojih detinskih lét ves slaman, je nizh ne mogel delati, ino je sato si mogel sploh vbogeime profiti. On je v' Rimi prebival, ino je vsaki den k' sv. Klementa zirkvi pred vrata neslhen vbogeime profil. Vezher so ga vsakokrat pá v' njegovo boshno prebivalishe sanesli, gdé je njegova mati s' njegovim bratom se sdershavalala. Totima je on vse, kaj si je sprosil, na svoj ino

njujni shivesh dal, famo telko si je vkupskranjuval, de si je sv. pismo kupil. Toto, kir je sam ne brati snal, si je pustil od drugih sploh naprejbrati, tak, de je veliko na pamet vedil. On je v' svojem boshtvi ino nadlogi ne nigdar nepoterpliv bil, temuzh le vsaki den previdnost vezhnega Boga hvalil, ker nibene stvari ne sapusti. Po dnevi tak, kak po nozhi, je on ob gvishnih zhafih hvaleshne pesme ino psalme pel, ino s' enoj besedo sveto shivel. Potem pa, kak je v' toti svoji nadlogi veliko zhafa bil preshivel, ino od veliko bolesnih bil zelo oflabil, je nekerim njega obiskajozhim naprej povedal, gda bo vmerl, ino je tudi, potem kak se je s' tim savupanjem na to vezhno svelizhanje lepo k' smerti perpravil, sveto vmerl v' tem leti 570.

Vuzhte se od totega Svetnika vi vbogi shterzi, kak imate s' vashim siromashkim stanom sadovolni biti, vashe nadloge Bogi gorofrati, vashe dare k' dobremi oberniti, lepo Bogi flushiti, ino se sveto k' smerti perpraviti, de bote po tem siromashkem ino nadloshnem shivlenji prishli k' vshivanji nebeskih dobrot.

19^{ti} den Septembra.

Sveti Januar, Shkof, Mant.

Januar, v' Neapoli rojen, je ob zhafi Dioklezianovega preganjanja tih Kristjanov bil Shkof v' Beneventi, ino je savolo vere pred deshelskega oblastnika bil poklizan, de bi malikom ofruval.

Kir je k' temu ne pervolil, je v' eno vrozho pezli vershen. Ali kak je bil noter vershen, je ves plamen tak is pezhil vun sekal, de je njih veliko oshgal, temi sv. Shkofi pa je neti en las sgorel. Sa tega volo je deshelski oblastnik njega tak puftil rasepinjati, de so zhlenki popuhtili, te pa v' jezho verzhi. Kak so njegovi tovarshi to svedli, so se k' njemi podali. Tudi toti so mogli pred deshelskega oblastnika, ino kir so tudi oni se od kershanške vere ne dali odverniti, je fod sklenjen, de imajo vsi sred Januarom derezhim stvarim naprej versheni biti. Na ti den, kader bi se to imelo sgoditi, se je možno veliko ludstva vkup-sbralo, ter je Januar s' svojimi tovarshi naprej perpelan, ino divji medvedi so nad nje vunpu-flueni. Toti so derezhi nad nje vihrili, ali kak so blisu njih bili, so kak krotke ovze na enkrat na mireni postali. Na to se je njih veliko k' sposnanji vere Kristusove obrnilo. Sa tega volo je deshelski oblastnik sapovedal, enemi sa drugim glavo vsekati. To je bilo v' tem leti 300. Per teli sv. Januara se she sdaj zhudeshi godijo.

Ne odpovejmo se, sa Jesusovo volo tudi sa nashega blishnjega kaj terpeti; sakaj ker sa svojega blishnjega nizh nezhe prestati, tisti je ne pravi Kristjan,

20^{ti} den Septembra.

Sveti Eustachiuf, Vojshak.

Eustachiuf je ob zhasi zefara Trajana bil en Vifhifh per vojski, ino se je Plaziduf imenuval. Zhe ravno je she nevernik bil, je vender od tih haidofskih gnufob ne nizh na sebi imel, temuzh je bil sdershliv, pravizhen, ino dobrotliv tak proti soldatom, kak proti vbogim. Tudi njegova shena se je njegovih zhednostih dershala, ino sta tudi svoja dva fina lepo gorsredila. Plaziduf je, kader ne shóda bilo, s' jagom veselje imel. Pergodilo pa se je, de je ravno na jagi enkrat sa enim jelenom dirjal, ino je toti na eno visoko pezhino fkozhlil, ter se proti njemi obernil. Plaziduf ga gleda, ino na enkrat med njegovimi rogli sagleda boshjo mantro, ino salfifha ti glaf: „Plaziduf! sakaj ti mene preganjash? jas sem Jesus Kristuf, ino imam dopadenje nad tvojimi zhednostmi.“ Plaziduf se prestrashti, ino 's konja dolpadne, ter bara: „„Gdo si, Gospod?““ Ta podoboda odgovori: „Jas sem Jesus Kristuf, ker je vse is nizhesa ftfvoril.“ Plaziduf gre, ino to svoji sheni povej, te pa se sred svojoj shenoj ino svojima finoma dá kerstiti, ino on je to ime Eustachiuf na se vsel. Po kersti se njemi Jesus supet perkashe, ino njemi naprejpovej, kaj sa ene nadloge bode mogel prestati. V' kratkem pride kuga ino pomor k' njegovi hishi, ino njemi vfa drushina pomerje, ter vfa shivina prozh pride, ino sadnizh

je njemi vse to njegovo prozh vseto, tak, de je na skrivnem s' shenoj ino s' otrokoma mogel oditi. Kak je po morji se pelal, je ti Vishih na barki njemi njegovo lepo sheno po fili prozh vsel, ino on je sam s' tima dvema otrokoma mogel s barke dol iti. On gre s' njima, ino pride k' enem velikem potoki. Kir je pa ne bilo mošta, néti se drugazh moglo prek priti, je on enega otroka pustil na tem kraji, s' ovim pa je prek plaval, ino ga na ovem kraji dol djál. Po ovega linka nasaj plavajozh je vidil, de njemi je tega pervega en lev odnesel. She prejd kak je do totoga perplaval, ga je she ena vuzhiza prozh nesla. Tak je ti vbogi Eustachiuf she te svoje shene ino svojih otrok se snebil. Sdaj je on ne snal kaj drugo sazheti, kak de je shel k' enem kmeti sa hlapza. Njegova dva otroka so pa ljudje odteli, ino si njidva gorsredili, tudi njegovo sheno je Bog obranil pred tim brodnarom, ker je she sa dva dni vmerl. Eustachiuf je pa 15 let flushil, kaj je ne sa nibenega is tih svojih snal. Kir pa se je v' tistem kraji ludstvo proti Rimarom spuntalo, je zesar tega velikoimenitnega vojshaka Eustachia povsod pustil iskati, ino kader je najden bil, ga je supet sa Vishihhega k' vojski postavil, ino on je tak viteshko se vojskuval, de je te puntare vse premagal. Per toti vojski sta tudi njegova dva sina bila. Kader sta tota dva enkrat per enem ogradi stala, zhres kerega je nujna mati postavljena bila, je eden njoj sazhel perpovedati, kak se je njemi v' njegovi mladosti godilo, ino tak sta ta dva brata endrugega, ino mati je svoje

fine sposnala. Kader so se toti tudi svojemi ozheti Eustachii dali sposnati, se je on nesgovorno možno rasveselil. Potem so vsi šli v' Rim, ino Eustachiuf je s' veliko zhaftjo gorvset, ter obilno daruvan. Kir je pa ne htel s' zefarom v' haidofki tempel iti malikom hvalit sa to slavno premaganje, temuzh je nasozhi rekel, de je Kristijan, ino nebo nikomi drugemi ofruval ino hvalil, kak Kristusi; je zefar zhres to rasferdjen njega spervega s' besedami od kerfhanske vere odvrazhal, sadnizh pa ga sred shenoi ino finoma levom neprej verzhi pustil. Kir so pa te divje stvari njim nizh ne stobile, so vsi fhtirje v' enega brunzhenega osharjenega vola versheni, ino v' tistem so sveto vmerli, ali njihovih tel je nizh ne sgorelo. Tote so od Kristijanov dostojno pokopane, ino je potli tam ena zirkev postavlena.

Sv. Eustachia je Bog tak kak poboshnega Joba s' vsimi nadlogami obiskal; kir je pa njemi le svešti ostal, je on njemi sred njegovoi shenoi ino njegovima finoma v' to na veke veselo domovino dal priti, gde nikol vezh lozhenja nebo. Ostanmo tudi mi Bogi svešti, tak bo on, ako bi ravno tu na sveti se vsega snebli, kaj nam je lubo ino drago, nam vse stoverstno povernil, ino bo nam to vezhno shivljenje dal, v' kerem se sevsemi, od kerih smo tak teshko se lozhli, supet vkup snajdemo, ino na vsigdar vkup ostanemo neskonzhno veselje vshivajozh.

21^{ti} den Septembra.

Sveti Mathej, Apofht. Evang.

Mathej, Alfeov fin, v' Galilei rojen, je bil en zolnar, ino sa tega volo od Judov fovrashen ino sa ozhitnega greslnika imenuvan. Kader je Kristuf enkrat 's Kafarnauma k' jeseri Genesaret fhel, je k' Matheji se podal, ino je njemi prijatelno rekel: „Pojdi sa menom“ ino prezi je Mathej pustil svojo dobro flushbo ino vse, kaj je imel, ino je sa Jesufom fhel. On je tudi savolo svojih lepih zhednostih se Jesufi tak dopadnil, de je njega med svoje Apofhtole gorvsel. On je ali bil prizha Jesufovega shivljenja, njegovih djanjih ino navukov, njegove mantre ino smerti, njegovega gorstajanja ino v' nebohojenja. Potem kak je sred timi drugimi Apofhtoli bil sv. Duha prijel, je on sv. Evangelium najprejd v' Judofki, te v' Persianski ino Etiopski desheli predgal. On je tudi ti prvi ti sv. Evangelium popisal, ter ga sv. Arneji v' Indio, ino sv. Barnabasi v' Gerzhko deshelo s' sobom dal. V' totem sv. Evangelji je Mathej Kristufa sosebno kako zhloveka popisal. Sv. Mathej je drugazh sosebno lepo Bogi flushil s' molitvoj ino enim ostrim shivljenjom. Sadnizh je pa Hirtakuf njega ravno pod meshuvanjom pustil s' sulizami prebosti, kir je toj Kristufi saro-zhenoj prinzezii, kero je Hirtakuf htel sa sheno imeti, branil, ga vseti. Sa tega volo totega Apofhtola imenujejo sa en saklani ofer tega divilhtva, ino sa obrambo tih diviz.

Is publikanov ali ozhitnih gresnikov snajo imenitni Svetniki postati, zhe tak kak Iv. Mathej, sa Kristusom grejo, kader on nje sa sobom klizhe. Ino ah kelkokrat on to stori!

22^{ti} den Septembra.

Sveti Emeran, Shkof, Mant.

Emeran, od shlahtnih ino poboshnih starshih na Franzoskem rojen, je v' poboshnosti ino zhednosti tak gorjemal, de je she v' ti nevarni mladosti bil en isgled poboshnega shivljenja. Po svojem vunsefholanji si je meshni stan svolil, ino si je telko saflushenjnih spravil, de je Shkof postal. Kak Shkof je on nestrudno predgal besedo boshjo po vsoj shkofii, ino je k' terdokornim gresnikom na dom shel, de bi nje k' pokori spravil. Potem kak je svojo Apofhtolsko delo nekere leta bil opravljal, je svojo domazho deshelo sapustil, ino se je v' Pariko semlo podal. Tam je s' tako ferza gorezhnostjo ino s' telkim persadenjom ti Sveti Evangelium predgal, de je Haide ino Krivovernike na taushente k' ti pravi veri obernil. Potem pa se je v' Rim napotil, ali po poti so ga eni od ene hudobne shene najeti moshki gorprijeli, njemi glid sa glidom odresali, ino ga tak na stesi pustili. To se je sgodilo v' tem leti 652.

Sveti Theodot, Kerzhmar.

Theodot, v' Anziri rojen, ino od ene stare divize v' poboshnosti gorsrejen, je bil kerzhmar, ino je s' vinom tershil, drugazh pa je bil tihega ino poboshnega sadershanja. Kader je v' tem leti 303 taklho preganjanje tih Kristjanov nastalo, de je njih samo v' Egiptumi 144,000 mantranih, ino 700,000 pregnanih, je Theodot tim vjetim k' pomozhi bil s' tem, da je sa te vboge Kristjane sploh vina ino kruha k' redi imel. Kir je pa svedil, de je sedem starih diviz, ino med totimi tudi njegova gorsredniza, sa vere volo v' enem ribniki vtoplena, je on s' nekerimi drugimi Kristjani se podal k' tem ribniki, de bi te svete tela 's vode vunpotegnili, ino nje po kerfhanfko pokopali. To je pa deshelski oblastnik svedil, ino je sapovedal, Theodota k' sebi perpelati na to mesto, gde je she kup derv gorel, v' kotlih she vrelo, ino vse forte orodje sa mantro k' redi bilo. Theodot, namesto de bi se tega bil vstrahil, se je temi le nasmejal, ino je zhertlivo sametaval to ostudno flushbo krivih bogov, kir le temi edinemi prave-mi Bogi Jesufi Kristufi boshja zhaft gre. Na to je Theodot prezi na rastegnilo vershen, ino strahno mantran, njegovo telo s' shelesnimi grebeni rasmesarjeno, ino te gorvtergane rane s' hudim jesihom napojene, ter s' gorezhimi baklami shgane. Kir je pa tote grosne mantre s' veliko obstojozhnostjo prestal, je ti oblastnik sapovedal njemi s' kamen-jom sobe noter sbiti, te pa ga v' jezho gnati.

Sa peti dni njemi ti oblastnik pusti njegove rane supet gorvtergati, ter ga po ostrih zhrepnjah ino sharjavem voglenji rastegniti, ali kir je tudi toto strashno mantro stalno prestal, je ti oblastnik sapovedal, njemi glavo vsekati.

Sv. Theodot je bil en kerzhmar, kakshi se malogdej najde. Kerzhme bi mogle biti hishe sa popotne; ne pa hishe sa ozhitne grehote, sa kartanje, sa ples, sa pianzhivanje, ino sa djanja te nesramnosti. Kerzhmari bi mogli biti dobri ludje, ker lazhnim jesti, shejnim piti, popotnim fran dajo; ne pa takshni, ker samo po dobizhkih lovijo, ino sato ludem vse dopustijo.

23^{ti} den Septembra.

Sveta Tekla, Diviza.

Tekla, v' Likaonii od imenitnih haidoskih starshih rojena, je bila dosti shol vuzhena, ino she zelo mlada enemi imenitnemi haidoskemi mladenzhi sa sheno oblublana. Kader je pa Ap. Pavel v' tem leti 45 se v' tem mestu Ikonium okoli 8 meszov sdershaval, je ona njega slishala od Jesusa Kristusa predgati. To je pa njeno serze s' gorezhnoj k' Jesusi lubesnoj napunilo. Sosebno je njoj to k' serzi shlo, de je Sin boshji sa nasho odreshenje zhlovek postal, mantro terpel, ino na krishi vmreti si isvolil. Sa tega volo si je ona naprejsela, is lubesni k' Jesusi deklizh ostati.

Kir je todaj svojega shoniha ne htela vseti, je on sred njenimi starshimi njo s' dobrim ino s' hudim od njenega naprejvsetja odvrzhal, pa vse sabstojn; ona je per svoji oblubi ostala, ino je sa tega volo pred sodnike perpelana, ter obsojena, de bi divjim stvarim naprejvershena bila. To so tudi s' njoj storili, ali te derezhe stvari so, kakti krotke ovze, si k' njenim nogam dollegle; ino kader so nje nad njo hujstili, so se okol obernile, ino so fhle v' svoje bleve nasaj. Tekla je potem v' Rimi bila v' ogen vershena, ino kir je tudi toti njoj nizh ne storil, je ona po tem zhudeshnem per shivlenji obdershanji svoje dni na samem doper-nella v' stanovitni molitvi ino v' spunenji najlep-shih kershanških zhednostih. Ona je she dostikrat nad navuki Ap. Pavla se rasveselila, potem je pa sveto vmerla v' tem leti 80.

Sveti Ozhaki posebno hvalijo njeno divishko zhiftoft, kero je v' najvekslih nevarnostih neomadeshano obdershala, ino bol shtimala, kak vso zhaft ino bogastvo tega sveta. Jel tudi sdajne deklizhke tak storijo? Jel se varjejo greslnih per-loshnostih? Jel imajo na se pasko? Jel s' poboshnoj molitvoj si sprofijo to gnado tega sdershanja?

24^{ti} den Septembra.

Sveti Ropert, Shkof.

Na toti den se sv. mati zirkev spomene na s' zhaftitim obhajanjom preneshenje tela sv. Roperta

v' to novo shkofsko zirkov v' tem leti 1682. To drugo beresh na 27^u den Sulfza.

Sveti Filip Beniziuf, Menih.

Filip, od tega visokoshlahtnega roda Benizi, je od svojih starših v' bogabojeznosti gorsrejen, potem pa v' Paris v' shole dan, ino se je tam vrazhitva tak dobro navuzhil, da je Doktor postal. Kir je pa nevarnosti tega sveta sposnal, je on na eno posebno perkasen Div. Marie Servitarski Menih postal. Tam je on svoj visoki rod, ino svojo veliko snanje k' strani djajozh najprosteshe opravila oskerbel, kakti na njivah, na verti, v' kuhnji, ter postreshbo v' zirkvi ino per misi. Potem kak je sa Meshnika bil shegnan, je naskorem sa Generala svojega reda bil isbran. Sdaj je on svojega reda kloshre obiskaval, ino nje k' pravem redi ravnal, ter kak Misionar v' Lashki, Franzoski, Niderlendarški ino Nemški desheli veliko ludih k' pravi veri obernil, sosebnost je on vedil nepokorne podloshnike na pokornost spraviti. Kader je konez svojega shivlenja blisu zhutil, se je k' smerti perpravil. Najprejd je sv. Sakramente prijel, potem si je pustil Psalme ino vseh Svetnikov Litanie naprejmoliti. Per tih besedah: „Mi greshniki, prosimo tebe, slishi nas!“ je omedlel, ino dugo kakti mertev bil. Kak je pa k' febi prishel, je rekel: „Moji brati! jas sem velko vojskuvanje s' mojim sovrashnikom imel, on mi je vse moje grehe naprejdershal, ino me je sa njih volo htel v' pekel imeti, ali Jesus ino milostivna mati Ma-

ria sta Satana odegнала, ino sta mi she ti vezhni pokoj pokasala.“ Potem je vsel boshjo mantro, je njo na perfa pertisnil, ino je pod timi besedami: „V' tvoje roke perporozhim mojo dusho,“ sveto vmerl. To je bilo v' tem leti 1285. Bog je skus njega veliko zhudeshov delal.

Tudi mi se Jesusi ino njegovi materi Marii s' enim dopadljivim shivlenjom ino s' poboshnimi molitvami perporozhmo, de se nebomo te posledne vure bati imeli.

29^a den Septembra.

Sveti Mihal, Archangel.

Na toti den naf nafha mati zirkev spomene na eno na gori Gargan v' pezhino od tam debe napravleno zirkev, kera je na eno zhudeshno perkasen sv. Mihala na njegovo ino vseh Angelov zhaft shegnana. Bog je tudi skus veliko zhudeshov, ino vezh perkasnih sv. Mihala temi sveti dal sposnati, kak povolno je njemi, de sv. Mihala ino te druge Angele pozhaftimo, ino nje na pomozh klizhemo: sakaj on je firshit tih Angelov, ker sploh pred tronom boshjim stoji; on je tisti Angel, ker je Bogi vfigdar pokoren, ker je sa tega volo tega nepokornega Luzifera pregnal, ino tudi te druge nepokorne Angele od spuntanja prozh dershal; on je ena posebna bramba zirkve boshje ino varuh vseh Pravovernih, kere on brani v' nastornostih ino skushnjavi tega hudega so-

vrashnika v' shivlenji, posebno pa na smertno vuro, ino po smerti on njih duhe pred bošanski sodbnika pela.

Sato po opomenenji te zirkve vezhkrat savupljivo k' njemi rezmo: „Sveti Archangel Mihal! brani nas v' tem vojskuvanji, da na strasni sodbi ne prejdemo.“ Ino de se njegove brambe vredni storimo, tak bodmo ponižni ino pokorni, kak on, sa zhaš boshjo, kak on, proti temi hudemi sovrashniki ino njegovim nasturnostim, kak on.

30^u den Septembra.

Sveti Hieronimuf, Vuzhenik.

Hieronimuf ali Jeronim, v' Shtrigovi Panonie od keršhanskikh premoshnih starših rojen, ino v' bogabojezhnosti gorsrejen, ter v' tih potrebnih snanjah podvuzhen, je v' Rim v' fhole poslan. Tam se je spervega s'he dershaj tega, kak se je od svojih starših navuzhil, potli pa se je skus hude exemple puštil na grehe te mladosti sapelati. Ali kir je Bog njega si sa eno luzh te zirkve isbral, je njemi naskorem dal to gnado, da je svoje pregrehe sposnal, ino se spokoril. 'S Rima je šhel v' Trier, ino je tam per sam sebi odlozhil, sveti se odpovedati, ino kak Pušhivnik Bogi slušhiti. Odonod se je v' Aquileo podal, ino je tam s' vezhimi sveto shivezhimi moshimi v' snanje prišhel. Potem gre nasaj v' svojo domovino, odonod supet v' Rim, te pa v' Antiochio. Tudi tam je

s' vezhimi poboshnimi moshmi se sposnal, ino se veliko od njih navuzhil. Potem je pa v' eno pufhavo med Sirio ino Arabio se nastanil, ino tam v' shgezhem funzhnem shari na samem shivezh od ofstrega posta ino bedenja zelo floki, od funza pa ves spezhen bil. Tam so njemi telovne skušnjave telko sadele, de se je vzháfi jozhezh k' Kristusovim nogam dolvergel, ino nekokrat nozh no den sa njih odvernenje profil. Tote proshnje je Bog oflilhal, ino je njega s' nebeskim troshtom pomiril. De nebi nizh zhafa imel, se je Hebrearski jesik vuzhil. Potem kak je shtiri léta bil v' pufhavi dopernefel, je v' Antiochii sa Mefhnika shegnan, ino je shel v' Konstantinopel, potem pa nasaj v' Rim. Kir je njegovo ofstro shivljenje, ino njegovo veliko snanje, sosebno sv. pisma v' Rimi na hitrem se okoli svedlo, je veliko moshkih ino shenskih k' njemi shlo, rasfvezhenja ino lepega isgleda ifkat. Ali ravno sa tega volo so njega njegovi fovrashniki podushili, de je rajshi shenske kak moshke podvuzhal. Na toto krivo podushenje je on ne ene besede rekel, ino tak je tudi vse potihnilo. Zhres en zhaf je pále Rim sapustil, ino je shel v' Betlehem. Tam je on sv. pismo prestavil, ino veliko drugih lepih navukov popisal. Sadnizh je sholel, ino je sveto vmerl v' tem leti 420. Ta levova glava v' Kalendrah pomeni te divje stvarri, med kerimi je sv. Hieronimus v' pufhavi shivel, med ei oni, laboq polinpa v' ei el bonobO mids -iq Med premishlavanji, s' kerimi se je sv. Hieronimus proti skušnjavam branil, je on sa najmozhnesho dershal toto od shtireh poslednih: od

Smerti, sodbe, pekla ino nebes. Toto premišlavanje bo tudi nam možno hasnovito, sakaj sv. pismo pravi: „Vu vseh tvojih djanjah se smišli na tvoje posledne, ino nikol nebošh pregresihil.“ (Eccli. 7.)

OKT OBER

IV. *medela* Oktober.

Šveteck l'veteĝa Roŝenkrana.

Gerdo shivlone, ino nevarnost veznicego po-
 tega Roshentana dat to grado, de la svojo
 v. Satanov obladi bili, je na pogostno molitvo
 zbudenege stoma: gresnikom, ki so shodno
 živo sv. Roshentana jo bog prejel in veliko
 To on stori, ino s' velikim darom, saka; na mo-
 ja, sv. Roshentana moliti, ino od njega prejeti.
 prili. Na to je mati došla njemu na pamet da-
 jivati mati, perporočiti, ino jesti sa pomoxh
 vin. De bi pa njemu to moglo biti, je on le
 je veliko shodno dobil, de bi toto mogel dostra-
 hujne saxeja okol le gradi, in prili, ino
 je na Franzosem Albingenski krivovera naj-
 minika vpelane. Tott je najprej ravno to, kader
 koro le sv. Roshentana intenzije, je od sv. Do-
 postavljenici krivnostom od Jesusa ino Marie,
 kran. To shvilo Oshantsev ino Pomarsh a
 nabile na shvilo moliti, tak je tisto ne bil Roshen-
 the ravno, ino se ti pogostni Pustarshki Osh-

O K T O B E R.

1va nedela Oktobra.

Svetek svetega Roshenkranza.

Zhe ravno so she ti poboshni Pufhavniki Ozhanashe na fhtevilo molili, tak je tisto ne bil Roshenkranz. To fhtevilo Ozhanashov ino Pomarjih s' perstavlenimi skrivnostmi od Jesufa ino Marie, kero se sv. Roshenkranz imenuje, je od sv. Dominika vpelano. Toti je najmre ravno te, kader je na Franzoskem Albingensarfka krivovera najhujšne sazhela okol se grabiti, tá prifhel, ino je velko shelo dobil, de bi toto mogel dolspraviti. De bi pa njemi to mogozhe bilo, je on se Divizi Marii perporozhil, ino je njo sa pomozh profil. Na to je mati boshja njemi na pamet dala, sv. Roshenkranz moliti, ino od njega predgati. To on stori, ino s' velkim haskom, sakaj na molitvo sv. Roshenkranza je Bog prezi të veliko zhudeshnega storil: gresnikom, ki so she dugo v' Satanovi oblafsti bili, je na poboshno molitvo tega Roshenkranza dal to gnado, de so svojo gerdo shivljenje, ino nevarnost vezhnega po-

gublenja sposnajozhi se povernili ino spokorili, ino so potli sveto shiveli, sveto vmerli; sakonfski, ki so endrugemi nesvésti postali, so na poboshno molitvo tega Roshenkranza svoje, velike pregrehe sposnajozhi ino objozhezhi se lubesnivo supet sedinili, ino so potli v' svésti sakonfski lubesni poboshno shiveli, ino sveto vmerli; starshi so skus poboshno molitvo sv. Roshenkranza sadobli bogabojezhe, pridne otroke; poboshni so skus toto molitvo dobli gnado te stanovitnosti i. t. v. — Savolo telkih skus toto molitvo sadoblenih gnad so tedaj nastale bratoshine sv. Roshenkranza, ino se je skus toto molitvo tudi ob zhasi vojskuvanja velka pomozh od Boga sadobila, kakti v' tem leti 1571. Te je najinre ti sv. Papeshi Pius V. sred vsemi sv. Roshenkranza bratoshinami se Divizi Marii perporozhil, ino na to so Kristjanske vojske te strahovitne Turške armade premagale, ino tak Lashko deshelo ino Rimsko mesto od ene strashne nevarnosti odtele. Sa Papesha Klementa XI. je v' tem leti 1716 Turška vojska nad Vogerško deshelo planila, ino nasho vso zefarsivo v' strahe postavila; ali ravno ob tistem zhasi, kader so bratoshine sv. Roshenkranza v' prozeshjah skus poboshno molitvo tega Roshenkranza sa premaganje tih Turkov profile, je zefarska vojska Turka premagala, ino ga dalezh v' njegove deshele nasaj segnala. Sa tega volo so Rimski Papeshi sapovedali, da se vsako leto na prvo nedelo mész Oktobra spomin sv. Roshenkranza ima zhasito obhajati, ino so vsem totim bratoshinam, ter vsem, ker i sv. Roshenkranz poboshno molijo, odpuski vundani.

Molmo iv. Roshenkranz s' pravo poboshnostjo, sakaj tota molitva je en pravi roshen kranz ali verez, ker je Jesusi ino Marii bol dopadljiv, kak najlepshi venzi, nam pa ho tota molitva hainovitsha, kak vse druge molitve, sakaj v' toti molitvi je ne ena sama beseda, s' keroj nebi Boga zhasili, njemi hvalo dali, ino njega sa kaj profili.

11. den Oktobra.

Sveti Remigiuf, Shkof.

Remigiuf, na Franzoskenti od visokoshlahnih ino poboshnih starshih she v' njihovi starosti rojen, je bil prav po kershanfko gorsrejen, ino vu vseh potrebnih snanjah dobro podvuzhen. On je bil takshe besednosti, takshe poboshnosti, takshega divishkega ino depega sadershanja, de je she s' 22mi letmi bil sa Shkofa isvolen. Toti mladi Shkof je bil en pravi isgled v' besedi ino djanji, v' lubesni ino veri, sosebno pa v' zhivosti, tak, de so Kristjani ga mozno lubili, ino tudi Krivo-verniki ino Neverniki ga shtimali. Sa njega volo se je kral Klodoveuf na kershanfko vero obernal, ino se kerstiti dal; ja on je od tega sv. Shkofa vsel podvuzhenje v' sadershanji ino kraluvanji. Sv. Remigiuf je vishe 70 let Shkof bil. On je Franzosko deshelo na kershanfko vero obernal, ino je, potem kak je svoji ino drugih dusham vezhno shivljenje bil spravil, sveto vmerl v' tem leti 533.

Od totega fv. Shkofa se vuzhimo, kelko en sam zhlovek samore, zhe she od mladosti se Bogi prekida, ino noter do smerti franovitno s' gnadoj boshjoj dela.

2^{gi} den Oktobra.

Sveti Leodegar, Shkof, Mant.

Leodegar, na Franzoskem od visokoshlahtnih starshih rojen, ino od enega Shkofa gorsrejen, je savolo svojega veliko snanja ino sosebno lepega sadershanja she mladi postal Meslnik, ino naskorem Shkof. Kak Shkof je on sosebno si to skerb vsel, Meshtvo ino posvetno gospodo v' lepi edinosti obdershati. On je tudi pravize te zirkve franovitno sagovarjal. Ali sa nekere leta je en kraljevski slushebni Ebroin temi fv. Shkofi tak sovrashen postal, de je njemi pustil ozhi vunskepati, ter jesik ino vustnize prozh vresati; Leodegar je pa vender Boga hvalezh na zhudeshno visho govoril. Ebroin ga je satem dal v' en klofhter sapreti, sa dve leti pa njemi glavo vsekati. To je bilo v' tem leti 685. Per njegovem grobi so se velki zhudeshi godili. Njegov sovrashnik Ebroin je potli na skrivnem vmorjen.

Sveti Bavo, Spokorjenik.

Bavo, v' Brabanti od firshtoskih starshih rojen, je svoji materi tak lubesnivi bil, de je ona temi lublenemi otrozhezi nizhesa ne mogla sabranti,

něti so njegovi vuzheniki njemi fmeli kaj hudega rezhti ali storiti. Kam se en takshi svoji voli prěkpušhen otrok oberne, se je naskorem pokazalo. Od mladosti navajen, svojim lushtom nagajati, je se hitro potepuhovanji, nezhištemi shivlenji ino vsem nepridnostim prěkdal, dostikrat tudi drugim na veliko škodo. Na enkrat je njemi do shenitve vola prišla, ino on dobí eno shlahtno, bogato, lepo, bogabojezho, lubesnivo sheno. Toto je on prav rad imel, ali to nezhišto djanje je le né tá pustil. To je pa njegovo pridno sheno tak v' serzi peklo, de je britko jozhezha pres henjanja Boga prošla sa preobernenje svojega mosha. Bog je njene prošnje oflišhal, ali ona se je tega ne vzhakala. Bog je njo k' sebi vsel v' ti vezhni mir. Kak je ta poterpeshliva ino lubesniva shena bila vmerla, je Bavo tako shalošt pobila, de je svojo gerdo shivljenje, s' kerim je svoji sheni telko pezhhezhe shalošti naredil, odurjavati sazhel, ino si naprejšvel, se poboljšati, de bi vrěden bil, svojo lubo sheno enkrat v' nebesah viditi. Podá se on tedaj v' Gent, de bi sv. Shkofa Amanda predge flišhal. Ino glej, ravno se je predga vsa njega dotikala. Na to Bavo gre k' temi sv. Shkofi, ino se 's zelega svojega shivljenja spovej, shivozho sgrivajozh vse svoje greshne djanja. Potem gre, ino dá vso svojo premoshenje vbogim, ter zirkvam ino kloštrom, ino se podá v' eno hošto, ino se tam v' eni votli bukvi nastani. Kir so pa tam hitro sa njega svedli, je on shel v' eno drugo hošto, ino je tam v' eni hutizi zelih 24 lét grehe svoje mladosti objozhezh veliko

bedel, ino Boga molil, doklam je sveto vmerl v tem leti 653.

Nad njim se je dopunilo, kaj sv. pismo pravi: „En sam sebi prékpufhen paib svoji materi fra-moto dela.“ (Sap. 29.) „Ker shibo sadershi, tisti svojega sina zhertí; ker pa ga lubi, tisti ga she spervega v' strahi dershi.“ (Prov. 13.) Nad nje-govoj shenoi pa se je spunilo, kaj Ap. Peter she-nam pravi: „Vi shene! hodite vashim moshevom podloshne, de bodo oni, ako she kerí ti besedi ne verjejo, skus vkupshivlenje s' shenami pres besede dohleni, kir bodo vidli, kak se vi zhísto ino bogabojezho sadershite.“ (I. Petr. 3.)

4^u den Oktobra.

Sveti Franz Afis, Menih.

Franz, v' Afisi na Lashkem od bogatih ino imenitnih starshih rojen, je po svojem sešholanji se mogel tershtva vuzhiti, kir je njegov ozha ter-shez bil. On je bil pohleben, perluden, pameten, ino sosebno proti vhogim smilezhen, pa tudi eno malo nepriden ino gisdav. V' eni bolesni je pa to oblubo storil, to tá pufiti; ali she le kres en zhaš je sazhel svojo gisdo, shtimanje ino vesele tovaršatva sanizhuvati, ino je volo do samozhe dobil. De bi sam sebe ino svoje shele premagal, je on v' ferzi Boga molil, ter svete rezhi, sosebno pa terplenje Kristusovo premishlaval. Toto je njemi tak k' ferzi shlo, de je vsigdar se zhres nje rasjokal. Potem se je k' enem siromashkem

Mefhniki podal, ino je tam se pod molitvami ino jozhom tak spoštil, de so ga, kader je nasaj v' Afis prishel, ne posnali, ino so ga v' njegovem boshnem oblezhi ofmehovali, ter blato ino kamenje po njem metali. Kak je njegov ozha to vidil, je jesen ga popadnil, ino ga vlekel v' svojo hisho, ter ga je sbil, ino ga noter saperl; ali njegova mati ga je supet vunspustila. Kir je pa od svojega naprejšetja ne odstopil, je njegov ozha ga pred gospodfkoj ob erbio djal. Franz je pa pred Višhišfhkofom se flekel, ino je svoje oblazhila ozheti dal, rekozh: „Dodsaj sem tebe sa mojega ozheta na semli imenuval, odsdaj bom po pravizi rekel: „Nash ozha v' nebesah. Per totem imam sdaj mojo erbio v' nebesah iskati, na njega postavim sdaj vso savupanje.“ Ti Višhišfhkof ga obine, ino njemi dá svoj plajsh. Potem njemi pernesejo boshne kmetizhke oblazhila, ino on se podá v' eno hosto, te pa v' Porziunkulo blisu Afisa. V' Porziunkulski zirkvizi je on enkrat skus Evangelske besede obudjen si naprejšel tak siromasfko shiveti, kak Jesus, ker je v' siromashtvi se narodil, v' siromashtvi shivel, ino nagi na krishi vmerl. V' tem on gre, ino ludi opominja na pokoro, ino kir so vidli, kak je on shivel, se njih je veliko preobernilo. Sa dve leti je she imel nekere jogrizhe, kere je vunposlal, de so pokoro predgali. Kader njih je 12 imel, je njim toto naredbo naprejpisal: „Sdershavajte Evangelium Jesusa Kristusa; shivte v' pokornosti, pres lastinstva, ter v' zhiftofti.“ Papesh Inozenz je to naredbo poterdil, ino tim Menihom dal oblast,

po-

povsod sv. Evangelium predgati. She sa shivlenja sv. Franza so njegovi Menihi vu vseh fhtireh tilih svéta ti sv. Evangelium predgali, ino njih je v' petih létih she vishe pet taushent bilo. Od njega ali imá Franziskanarsko, ino od totega Minoritarško ino Kapuzinarško menishtvo svoj pozhetek. Sv. Franz je malogda kaj kuhanega jel, ino je svojo telo v' ostri pokori dershal. On je svojim Menihom tudi delati sapovedal, de nebi v' manjuhuvanji v' fkušhnjavo pali. V' tih vbogih ino s' terplenjom oblošenih je on preshtimal tega vbogega ino s' terplenjom oblošenega Svelizhara. Zhe ravno je pa tak poboshno shivel, je vender sebe sa najvekshega greslnika dershal, ino je sploh na Boga mislil, sploh Boga molil. V' njegovih sadnih létah so njemi snamenja ran Kristusovih od enega Angela nofer vtisjene. Po enem svetem shivlenji pride ena frezhna smert. Eno tako smert je sv. Franz storil v' tem leti 1226.

Sv. Franz je vsem siromashtkim k' podvuzhenji, de naj s' svojim siromashtvom sa dobro vsemejo, ino svoj révni stan naj gorofrajo tistemi, ker je sa našo odreskenje v' enih boshnih jasliah se narodil, po siromashtko shivel, v' golem siromashtvi na krishi vmerl. Ti bogati pa si naj od njega isgled vsemejo, v' posvetno blago ne se prevezh salubiti. Vsi se pa od njega vuzhmo, poboshno, sveto shiveti.

8^{mi} den Oktobra.

Sveta Brigita, Vdova.

Brigita, od Shwedofkega kraljevškega roda, je v' svojem desetem leti enkrat od enega Meslnika, kader je od terplenja Kristusovega predgal, tak obudjena, de je od tiste vure ti po vsem těli ranjeni ino s' kervjo oblēti Svelizhar njoj sploh pred ozhmi bil, ino je se vfigdar rasjokala, gda je od njega zhula praviti. Toto njeno serzhno smilenje zhres tega ranjenega Svelizhara se je she bol povekshalo, kader se je njoj Jesus perkasal, kak de bi bil ravno te krishan bil, ino je k' njoj rekel: „Glej, kak sem napravljen.“ Na baranje, gdo bi njega bil tak ranil, je on odgovoril: „Grēhi tistih, ker mene ino moje sapovedi ne shtimajo, ino moje proti njim lubesni ne vsemejo k' ferzi.“ Od tistega hipa je Brigita shelela svojo nedushnost temi krishanemi Jesusi oblubti. Kir je pa njeni ozha htel, de je s' 16^{mi} létmi mogla enega firshita sa mosha vseti, je ona s' totim v' lepi svéstosti shivela, ino je ne prehenjala Jesufa gorezho lubiti, zhe ravno je tudi svojega mosha sa lubo imela, ino njemi ofem otrok porodila. Ona se je prosto nosila, ino je svoje otroke v' bogabojezhnosti gorsredila, rasvun tega pa je zirkve po gošto obiskavala, ter vbogim ino bolenim rada poslushila. K' obrejuvanji je vsako nedelo ino svetek, vsaki petek pa k' spovedi shla. Kader njoj je mosh bil vmerl, se je prinzešinskemi

stani odpovedala, je svojo premoshenje med svojo otroke rasdelila, ter je en klofhter sa Nune dala postaviti, ino je v' toti klofhter fhla. Tam je skoro vsaki den k' spovedi fhla, ino je telko Boga molila, de se je njoj Jesuf supet perkasal, ino je ferzhno k' njoj govoril. Sa dvé leti je ona s' svojo zherjo Katrejo fhla v' Rim, odonod pa v' Jerusalem. Kader je pa 's Jerusalema nasaj fhla, je na poti sbolela, ino je v' Rimi svojo shivljenje sveto dokonzhala. To je bilo v' tem leti 1373.

Toti Svetizi je Jesuf pravil, ino nam vsake-mi pravi: „Zhe na moje besede verjesh, ino nje sdershish, tak ti veselje ino svelizhanje na veke nebo menkalo. S' kaj sa eno lubesnjo sem jas tebe nasaj k' sebi spravil; jas sem vmerl sa te, de bi tebi tvojo erbio nasaj dal, zhe njo hozhesh imeti; jas sam sebe tebi dam, krala te zhasti dam tebi sa dar, lubi mene zhres vse drugo.“

9^{ti} den Oktobra.

Sveti Dionisiuf, Shkof, Mant.

Dionisiuf je v' tretjem stolétji s' sheftimi drugimi od Rimškega Papesha v' Galio poslan. Tam je on vu vezhih mestah ino krajih ti sv. Evangelium predgal. Kak je s' dvema tovarshoma v' Paris prishel, ino tam skus obsnanjuvanje tega Evangelja ino skus zhudeshe v' kratkem njih veliko na kershanfko vero obernil, je to haidofke farje tak svadlo, de so iskali njega 's svéta spraviti. Pride ravno od zefara Maximiana ta sapo-

ved, de imajo Kristjane preganjati, mántrati ino vmarjati, ino prezi je Dionisiuf sred svojimi tovarshi pred fodnika pelan, ino kir ne so od te prave vere odstopli, so njim glave odsekane. Sv. Dionisiuf je svojo odsekano glavo s' rokami prijel, ino njo na 2000 stopin dalezh nefel.

II^{ti} den Oktobra.

Sveti Nikasi, Shkof, Mant.

Eden is tih, kere je Rimski Papesh s' sv. Dionisiom v' Galio poslal, je bil tudi Nikasi. Tudi on je skus perpomaganje tih zhudeshov njih veliko na keršhansko vero obernil, ino je sa tega volo ob glavo djan. Tudi on je, tak kak sv. Dionisiuf, svojo odsekano glavo dalezh nefel.

Zbe ravno je Gospod Bog nad timi pervimi predgari tega Evangelja skus zhudeshe svojo posebno do njih dopadenje nasozhi skasal, je vender njim odlozhil, de le skus velike terplenja so prišli k' ti vezhni erbii kralestva nebeskega.

Sveti Gumar, sakonski tovarsh.

Gumar, v' Antverpenskem od shlahtnih ino premoshnih starshih rojen, je she od nature bil frameshliv, ter modrega ino pohlebnega sader-shanja, perluden, ino smilezhen. Vu vsem tem so pa njegovi starshi njega she bol poterdili. Kir je s' Franzoskim kralom Pipinom si v' rodi bil, je toti kral njega k' febi vsel. Njegovo lepo

shivljenje, sdershlivo, poboshno ino isgledno sadershanje je njemi spravilo lubesen vseh Vifhifhifh, sofebnno pa je kral njega sa lubo imel. Toti je njemi eno sheno spravil, kera je poleg svoje shlahtnosti, bogastva ino lepote potli se skasala kak ena gisdava, napihjena, svojglavna ino oftudna shena, ino je njemi k' britkem terplenji bila. On je pa vse to terpel, mislezhi, de je ona njemi na skushavanje te poterplivosti dana. On je njo na vse vishe vdobraval, ali vse je sabstojn bilo. Sa nekere léta je mogel s' kralom k' vojski iti. Prejd kak je odifhel, je vse svoji sheni prék dal, ino je njo profil, de bi s' flushebzniki, podloshniki ino fushniki lepo djala. Ali ta nesmilna shena je enim podloshnikom vosno shivino, drugim ovze prozh vsela, fkoro vsem pa telko dela ino rabote napravla, de so edni zelo na nizh prifhli; fushnike pa je dala namesto shivine k' vosi saprezhi, ter nje s' palzoi tepsti, ino tak per famem kruhi ino vodi k' deli perganjati. Kak je Gumar per ofmih létih nasaj domo prifhel, je fam vidil, kak je eden is njegovih starih flushebznikov bil k' vosi sapreshen ino tepen. Ti dober Gumar je tedaj najprejd Boga profil, de bi njegovi sheni njene grosnosti odpustil, te je pa 's dobrega njo posvaril, ino sadovolshino spravil tem, kerim je ona tak hudo sadévala. On je nje vkuppoklizal, ino je nje pomiluvajozhi sa odpushenje profil. On je nje k' svoji misi povabil, ino je njim veliko dobrot fteril. Kir je njegova shena vse to vidla, je ona na en zhaf holsha postala, ali prezi je supet od svoje perve nezhlo-

vezhje hudoserzhnosti se navsela. Gumar si je tedaj naprejšel od nje prozh oditi. On sato postavil v' Line eno zirkev, ino eno huto poleg, ino se s' pervolenjom svoje shene tá podá. On je pa she sploh sa svojo sheno ino sa svojo hisho skerbel, poleg tega pa lepo Boga molil ino ga profil sa preobernenje svoje shene, ino glej, Bog je njega oslišhal: ta shena je sazhela zhres samo sebe premishlavati, ino je sposnajožha svojo hudobnost Boga ino svojega mosha sa odpuštenje prošla, potli sploh v' pokori ino lepo shivela, doklam je spravizhana vmerla. Njeni mosh Gumar je she potli 9 lét v' delah te lubesni dopernesel, potem pa je sveto vmerl v' tem leti 774.

O de bi vsaki mosh, ker takšho sheno imá, tudi takšho poterplivost imel; pa tudi vsaka hudobna shena tak sposnala svojo hudobnost, ino se tak preobernila, pobolšhala ino spokorila!

13^{ti} den Oktobra.

Sveti Kolman, Mant.

Kolman, od Shotlendarškega kralevškega roda, je vse zhafti svojega roda sapuščil, ino je v' Romaríkem oblazhili se napotil v' Jerusalem obiskavat teh krajov, gde je Jesuf bil ino mantro terpel. Ali she v' Esteraihi so ga sa enega svedavza ali shpiona sposnali, ino ga sato gorprijeli, sbili ino v' jezho vergli. Potem, zhe ravno je pred sodnikom rekel, kam je njegov pot, so nje-mi le ne verjeli, temuzh ga nesmilno gaishlali,

kamenje po njem metali, na léf ga rasepinjali, ter s' osharjenimi klefhami ga shipali. Sadnizh so njega sred dvema rasbojnikoma na eno drevo obesli. To je bilo v' tem leti 1012. Kir je pa njegovo truplo lepo frishko ostalo; ino zelo to suho drevo, na kerem je visel, se obselenelo ino zvesti sazhelo; ino se she so drugi zhudeshi godili; so ljudje to telo, potem kak je she poldrugo leto bilo vislo, 's dreva dolyseli, ino nje pod zhaftitimi pesmami v' eno zirkev sanesli. Kak je potem to sv. telo v' Melk preneseno, je she feli vfo frishko bilo, ino možno lepo dishalo, k' ozhitnem snamenji, de je ti poboshen Romar polvezhen.

Sveti Maximilian, Shkof, Mant.

Maximilian, v' Zelji na Shtajerfkem od shlahtnih ino imenitnih starfbih rojen, je s' sedmimi létmi enemi poboshnemi Mefniki k' gorsredjenji ino podvuzhenji prékdan, ino je kak per letah, tak per zhednosti ino modrosti gorjemal. Kir se je svojih starfbih naskorem snebil, ino je on bil edini sin, je to veliko premoshenje vfo po njih dobil. Vfo toto premoshenje pa je on med svojega ozheta fushnike rasdelil, ino je shel v' to mesto Lorch v' Esteraihi. Tam so njega savolo njegovega lepega sadershanja ino fvetega shivlenja sa Shkofa si svolili. Kak Shkof je on imel najvekshe skerb, de je predgare tega sv. Evangelja na vse kraje vunpoflal, ino tudi sam s' pravo ferza gorezhnostjo Haide na pravo vero, gresfnike

na pokoro obrazhal. Rasvun tega je on lepo Boga molil, ino svete rezhi premišlaval, ter tim savolo kerfhanške vere v' Lorch pregnanim prebivališhe, jesti ino oblězh spravil. Potem kak je on v' tih tedafshnih nevarnih zhasih svoje ovzhize veliko lét bil svésto pafel, je fhel nasaj v' Zelje, de bi tudi tam svoje Apofhtolške dela opravlal. Tam je pa ti deshelski oblastnik enkrat ostro sapovedal, de imajo vli temi maliki Marfi ofruvat priti. Maximilian, kir je vidil, de bodo tudi Kristjani od straha to storili, je klezhezh ino jozhezh Boga profil, de bi njim bolshe pamet dal, potem pa je skus en glas od neba opomenjen fhel pred deshelskega oblastnika, ino je njemi to krivizhno poveló naprej snafhal. Ti deshelski oblastnik na to mozhno jesen sapovej Maximiliana k' temi maliki pelati, ino zhe njemi nebi htel ofruvati, se njemi prezi ima glava vsekati. Maximilian se ne na nibeno visho dal od kerfhanške vere odverniti, ino tak je njemi pred mestom vuni glava vsekana. To je bilo v' tem leti 280. Njegovo sveto télo je najprejd v' Zelji pokopano, poteni v' Lorch, sadnizh v' Pasavo prenesheho, ino se je veliko zhudeshov per njem godilo.

15^{ti} den Oktobra.

Sveta Teresia, Diviza.

Teresia, na Shpanjskem od shlahtnih ino bogabojezhnih starshih rojena, je she s' sedmimi letmi brala od shivlenja tih Svetnikov, ino je njoj to,

kaj je od Manternikov brala, tak k' serzi fhlo, de bi tudi perpravljena bila, svojo shivljenje sa Jesufovo volo tá dati. V' svojem 12tem leti se je svoje matere snabila, ino si je prezi Div. Mario sa svojo mater svolila. Kir je pa Teresia po zhafi, od drugih sapelana, na gisdo ino lepotenje svojega téla dosti dershala, je to pervo lubesen k' zhednosti skoro zelo sgubila. Potem je Nuna postala, ino se supet sazhela svoje prejdne poboshnosti dershati. Enkrat je tri zele léta bolena bila, pa je vse dobrovolno terpela. Kir je pa v' svojih sdravih dneih tudi s' polvetnim zhaskratenjom veselje imela, je njo to potli tak sgrivalo, de je zelo se ponishala, ino is zelega serza se svojemi Svelizhari prékdala. Sa tega volo je ona v' svoji hishki se pred boshjo mantro dolvergla, ino je jozhezha Jesufa profila, de bi njo na vfigdar tak okrépil, de ga nigdar vezh nebi rasshalila. Odpotli je njeno shivljenje bilo fama lubesen boshja ino blishnjega, ino je njena najveksha skerb bila, sablodjene dushize na pravo pot perpelati. Rasvun drugih terplenj je ona tudi od svojih sovrashnikov mogla veliko preštati; ja ona je enkrat zelo v' jezho djana, je pa is jezhe vun tak pisala: „Isvolmo fi krishe, ino obinmo nadloge! Gorje nam na tisti den, kader bodo nam krishi smenkali!“ Sadnizh je na enem potuvanji sbolela, ino je, potem kak je sv. Sakramente bila prijela, pod poboshnimi molitvami sveto vmerla v' tem leti 1582.

Ta nebeska pomozh, skus kero je tota sv. Diviza sa Jesufa telko storla ino terpela, je bila molitva. „Ta prava obramba proti nezhistosti,“

pravi sv. Teresia, „je, sa krish se dershati, ino na tega savupati, ker je na njem vifel.“ Molmo tudi mi prav ponishno ino poboshno, de sadobimo gnado boshjo. Dershmo se sa krish Kristufoy, de ne padnemo v' greh te nezhistofi.

16^{ti} den Oktobra.

Sveti Gal, Abbat.

Gal, v' Irlandi od imenitnih starshih rojen, je v' svoji mladosti sv. Kolumbani k' gorsredjenji prekdan. Kolumbani je potli sred svojim Galom na Franzosko odishel, ino je tam v' eni pufhavi en klofhter postavil, v' kerem ga preshtimani gospodje ino krali so prishli obiskavat, lastno Burgundarski kral. Kir je pa Kolumban totemi naprejsnashal, kaj je nesramne shenske per sebi imel, namesto de bi si eno prinzelio sa sheno vsel, je ti kral njim sazhel tak hudo sadevati, de so mogli vse pufstiti, ino odonod oditi. Oni tedaj pridejo k' enem Meslniki, ker je nje prijatelno gorvsel, ino njim en kraj sa prebivanje pokasal. Ali tudi odonod so mogli oditi, samo Gal, kir je trefhliko dobil, je mogel tam oftati. Toti je, potem kak je osdravil, se v' en pufhavni kraj podal, gde je vse puno medvedoy, vukov ino divjih fvin bilo. Tam je Gal enimi k' njemi pridozhemi medvedi sapovedal, eno bervno v' ogen verzhi, ino ti medved gre, ino tak stori. Gal je tam nekere bolene na zhudeshno visho vusdravil, ino veliko nevernih na kershanfko vero obernil, ter

veliko kloštrov postavil. On je potem sa Shkofa bil poklizan, je pa ne htel biti, temuzh je rajshi per svojih Menihih ostal, ino je bil njihov Visshish ali Abbat. On je sveto vmerl v' tem leti 646.

Ti Sveti fo se radi na samem sdershavalj, de bi se napuha tega svêta ognili, ino v' kerfhanski ponishnosti flushili tistemi, ker pravi: „Ker se ponisha, tisti bo povikshan.“ (Luk. 18)

18^{ti} den Oktobra.

Sveti Lukash, Evangelist, Mant.

Lukash, prejd Lucius imenuvan, 's Libie s' rodom, je s' Ap. Pavlom fi v' rodi bil, ino je tudi od njega na kerfhansko vero obermjén. Med drugimi snanjami je on posebno vrazhitva se vuzhil. On je en neraslozhni Joger Ap. Pavla postal, ino je tudi s' drugimi Apostoli ino Jogri Kristusovimi, ter s' njegovo sveto materjo Mario se sposnal. Od totih nasozhnih prizh navukov ino djanjih Jesufovih podvuzhen, je on potli ti Evangelium, ker od njega ime má, satem pa djanja Apostolske popisál. Po smerti Ap. Pavla je on sv. Evangelium predgal v' Dalmazii, ter na Franzoskem, na Lashkem, ino v' Mazedonii, ino je sadnizh v' tem mesti Patre kak Manternik sveto vmerl v' tem leti 90. On ima poleg sebe enega vola, ker pomeni en saklan ofer; sakaj on je v' svojem Evangelji Jesufa kak en saklan ofer popisál.

Od totega sv. Evangelista zirkev prizhuje, de je krishno vkorjenje sploh na svojem teli nosil, nam k' podvuzhenji, de imamo greslhne shele tega tela vkoriti, krishe ino nadloge poterplivo prenefti po navuki Jesufovem, ker pravi: „Ker sa menom hozhe iti, tisti naj svoj krish na se vseme, ino naj gre sa menom.“ (Luk. 9.)

21^{ti} den Oktobra.

Sveta Urfha, Div., Mant.

Urfha ali Urfula, od kraljevskih poboshnih starshih v' Englandi rojena, je bila vu vsem tak dopadliva, de so njo najpreshtimaneshi mladenzhi hteli sa sheno imeti, ino so tudi njeni starshi sheleli, de bi se omoshila; ali ona si je Jesufa sa svojega sheniha svolila, ino se je na vfigdar k' divishtvi oblubila, je tudi Boga sploh profla, de bi njo v' totem naprejevsetji obdershal ino branil. Ob tistem zhafi je en Englendarfki Vishtsh se s' vojskoj vu Franzosko deshelo podal, ino je en velki tal tiste deshele pod svojo oblast spravil. Toto predobleno deshelo je on med svoje vojshake rasdelil. Toti so pa sdaj v' svoji novi desheli hteli shene is svoje domazhe deshele imeti. Njihov Vishtsh si je to kraljevsko Urfho svolil. Zhe pa ravno ona dugo ne pervolila, so njo njeni starshi le nagovorili, de je s' vezhimi taushentimi divizami se na pot podala, pa sploh s' tim savupanjem, de bo Bog to drugazhi obernil. Te divize so se ali pelale po morji, ali namesto de

bi bile vu Franzosko semlo se perpelale, je nje en mozhen vihër k' Niderlendarškem prignal. Tam so pa v' Keln na Raini se na Atilovo vojsko namerile. Toti vojskhaki so nje po fili hteli ob divišhtvo djati. Kir je pa Ursha segurno se proti postavila, ino tudi te druge k' stalnem protipostavljenji nagovorila, so ti soldati jesni postali, ino so te divize s' mezhi, s' strelami ino s' fulizami spomorili ino sadavili, ino glej, ena mnoshina Angelov se je perkasala, ki so njih dushe v' nebesa nesli. To se je sgodilo v' tem leti 383.

Glejte tu, kaj ena kershanška diviza samore, kera si Kristusa sa svojega lubega svoli. Stalno tedaj obdershte, o deklizhi! ti lepi venez tega divišhtva, ino ga ne dajte prozh, ako bi ravno lepih dobizhkov se sa tega volo snebile; „sakaj kaj pomaga zhloveki, zhe bi zeli svèt dobil, na svoji dushi pa bi fhkodo imel?“ (Mark. 8.)

23^{ti} den Oktobra.

Sveti Johanes Kapistran, Menih.

Johanes Kapistran, od shlahtnih ino velikoimenitnih starših v' Neapolitanškem rojen, ter lepo gorsrejen, je se tak dobro fhokal, de je v' duhovnih ino posvetnih vuzhenostih Doktor postal, ino je enega preshtimanega purgara zher sa sheno, ino s' njoj velko premoshenje dobil. Sdaj je on bil vu velki zhafti, je imel lepo sheno ino veliko blaga, je ali imel vse, kaj si eno posvetno ferze more sheleti. Ali po nedushnem v' jezho

djan je ne drugo dobil, kak kruh ino vodo, ino je mogel veliko preštati. Tam si je on premišlaval, kak prasno je vse to, kaj svét zhloveki dati more. Samo sa njegovo lubo sheno she njemi je najbolj milo bilo. Tudi tota njemi tezhaf vmerje, ino tak je volo sgubil do vséga, kaj ti svét imá. Odá on vse, kaj je imel, ino se is jezhe odkupi; to drugo dá med vboge, ino gre v' en Franzisfkanarski klofhter. Tam se je skus ponishnost, skus vkorjenje samega sebe, skus lubesen k' tim vbogim, ino skus molitvo tak dopadliv skasal, de je naskorem sa Mefhnika shegnan, ino sa predgara odlozhen. Sdaj je on v' najpreshtimanefshih méstah Lafhke deshele besedo boshjo s' takfho vsferzhnostjo predgal, de je velikokrat savolo samega jozha ino sdihavanja tih poslushitelov prehenjati mogel. Potem je od Rimfkega Papesha sa duhovnega Komisfara postavlen, ino v' Nemfshko, Vogerfko ino Polfsko semlo poslan, ino je povfod s' svojimi kferzhnimi predgami veliko dobrega storil, najvezh pa v' boji s' Turkom v' tem leti 1456. Turki so najmre she bili Béligrad salegli, ino se pretili, Kerfhanstvo dolskonzhati. Rimski Papesh Johanesi Kapistrani sapovej, suproti totemi sovrashniki tega Kristijanstva predgati, ino sred vojskoj na boj iti. On gre s' boshjo mantro od reda do reda te vojske, ino soldate tak obseguri, de so Turka trikrat premagali, tak, de je to tretjokrat s' boshjoj mantroj pred vojskoj idozhi s' 4000 nashimi 120,000 Turkov pregnal. Sa toto posebno mozh od Boga je Johanes Kapistran temi Vsegamogozhnemi ponishno sahvalil, te pa je shel

na Vogerlko v' en klofhter. Tam je pa sa tri mészé sveto vmerl v' tem léti 1456.

Sv. Johanes Kapistran je en shivozhi isgled, kak Bog tistega, kerega on sa lubo imá, od prevelke lubesni tega svéta prozh odverne, ino k' febi oberne; on njemi pokashe, de vse posvetno je le ena senza, le en dim, le vse nestanovitno; ino de se sato le tega imamo dershati, le temu se prékdati, ker sam premaga, kader naf vsi drugi sapustijo.

26^{ti} den Oktobra.

Sveti Amand, Shkof.

Amand, na Franzoskem od visokopreshtimanih ino shlahtnih starshih rojen, ino lepo gorsrejen, je s' 21^{mi} létmi skrivoma v' en klofhter odishel. She le per enem leti je njegov ozha sa njega svedil, ino je prezi shel k' njemi, ino ga je na vso visho nagovarjal, de bi is klofhtra shel; on se je njemi pretil, de njemi nebo nizh erbie dal, zhe nebo supet to posvetno oblazhilo na se vsel. Amand je pa pohleбно odgovoril: „Jas ne shelim posemelskega bogastva, dopustite mi, naj Bogi prav flushim, tak se imam veliko vekshe erbie v' nebesah vzhakati.“ Tak je Amand ostal v' klofhtri. Zhres en zhas gre on k' grobi sv. Martina Boga molit, potem pa se podá v' eno hutizo. Potem kak je tam bil en zhas se samo s' jezmenovim kruhom ino vodoj shivel, ino ostro pokoro delal, je shel v' Rim, ino kir je njegovo sveto shivljenje

snano bilo, je on Škof postal, ino bil odlozhen, haidofkim narodom ti sv. Evangelium predgati. To je on storil najprejd vu Flandrii. Kader je tam te na kerfhanfko vero obernjene bil drugim Mefhnikom prék dal, je shel tih kre Dunaje naftanjenih Slovenzov na kerfhanfko vero obrazhat. Kir je pa enemi krali njegovo neporedoma shivljenje naprejsnafhal, je bil pregnan. Potem pa kak je ti kral bil svojo pregreho sposnal, je Amanda k' sebi poklizal, ino je pred njim dolpadnozh ga sa odpufshenje profil, ter ga nagovoril, de je njegovega fina kerftil. Amand, sa svelizhanje tih dufh gorezho fkerben, gre odonod v' Gentske kraje. Tam je eno tak divjo ludftvo bilo, de je nibeden predgar tega Evangelja ne vupal med njimi prebivati. Tudi on je spervega nizh ne opravil; she tepen ino vu vodo vershen je bil. Ali on je ne prehenjal semen befede boshje fejadi, zhe ravno ne nikfhega fada perneflo. Sdaj je pa Bog njemi dal dar tih zhudeshov. On je enega mertvega k' shivlenji sbudil. Kak se je to med tiftimi ludmi okoli svedlo, fo popuftli svojo prasno vero, rasderli fo svoje tempelne, dolsmetali malike, ino fo v' zelih mnoshinah tekli k' tem sv. Škofi, de bi nje kerftil. Sdaj je on zirkve ino klofhtre postavil, ino svojo Apofhtolfsko delo opravlal noter do ftarofsti, te pa je v' enim klofhtri svojo fvento shivljenje dokonzhal v' tem leti 675.

Sv. Amand se je vfemi posvetnemi blagi odpovedal, ino le Jesufa fi sa svojo erbio svolil, ino glejte, kaj sa en fhaz fi je svolil, en fhaz, kerega njemi nigdar nifhe ne vseme.

Sv.

Sveti Krishpin ino Krishpinian, Shofhtara.

Krishpin ino Krishpinian sta bila dva brata, ino sta sred drugimi predgari te vere 's Rima na Franzosko prishla sv. Evangelja osnanjuvat. Onedva sta se v' tem mesti Soisons sdershavala, ino sta tam per vsaki perloshnosti vero kerfhanfko vuzhila, poleg tega pa shofhtarfko delala, ino 's tega se shivela. V' tem sta onedva vezh lét dopernella, ino sta veliko ludi od malikovanja odvernila. Kader je pa zesar Maximian v' Soisons prishel, sta ta dva brata prezi kak mozhna vuzhenika tega Kristjanstva njemi satoshena. On njidva pred se vsume, ino njidva hozhe od kerfhanfke vere odverniti. Kir je pa nizh ne s' njima mogel opraviti, je njidva deshelskemi oblastniki prékdal. Toti je njidva najprejd dal kervavo sbiti, te pa vu vodo verzhi. Kir sta pa sdrava vun prishla, je njidva pustil v' raspufhen svinez namakati. Kir njima tudi to nizh ne fhkodilo, se je od jese sam v' ogen prekupiznil, ino je sgorel. Kak je zesar to svedil, je tima dvema bratoma pustil glave vlekati, ino njujne trupla divjim stvarim naprejverzhi. Kir so pa tote se tih svetih tél namer ne tekniti htele, so one na fkrivnem pokopane. To je vse se sgodilo v' tem leti 280. Per njujnih svetih télah je veliko bolenih osdravilo.

28^{ti} den Oktobra.Sveti Shimon ino Judash Tadeuf,
Aposht. Mant.

Shimon, v' Kani Galileanski rojen, je bil, kak eni prizhujejo, shenih na tistem shenitvanji, na kerem je Jesus vodo na vino obernil, ino je prezi po totem pervem Kristusovem zhudeshi vse sapustil, ino sa njim shel, ino je bil prizha njegovih navukov ino djanjih, njegove mantre ino smerti, njegovega goristajanja ino v' nebohojenja. Potem kak so Aposhtoli bili sv. Duha priieli, je Shimon v' Egiptumi, v' Zireni, v' Mauritanii, ino v' Libii, ter v' Afriki ino Britanii ti sv. Evangelium predgal, ino je povsod veliko ludi na ker-shanfsko vero obernil. Sadnizh je svojo mantro ino smert s' Judash Tadeufom v' Persii najshel, kakti bo doli rezheno.

Judash Tadeuf je bil sin Kleofa, brata sv. Joshefa, ino Mariine sestire. On je prejd kmet bil, ino je imel sheno ino otroke. Na Jesusovo poklizenje je pa vse sapustil, ino je sa njim shel. Potem kak so Aposhtoli sv. Duha bili priieli, je Judash Tadeuf shel v' Egiptum, v' Mesopotamio ino Armenio, ter v' Judeo, Galileo, Samario, Sirio ino Libio, ino je povsod sv. Evangelium predgal. On je tudi en list pisal. Sadnizh sta Shimon ino Judash Tadeuf vkup fhla v' Persio sv. Evangelja osnanjuvat. Tam sta enemi na vojfkuvanje vunidozhemi Vishtshemi prerokovala, de

bo premagal, ino tak se je on ino kral s' tau-shentimi drugimi na kerfhanfko vero obernil. Na to so pa Neverniki ludstvo nad njuj tak dolgo hujstili, de fta na smert obfojena. Sv. Shimon je rasshagan, Judash Tadeuf pa s' enim batom vbit.

Vuzhmo se od tih dvujh Apofhtolov, sa zhast boshjo, sa nasho ino nashega blishnjega svelizhanje vse storiti, vse terpeti, ino tak v' molitvi ino poterplivosti perzhakati milost nashega Gospoda Jesusa Kristusa k' vezhnem shivlenji. (Jud. 21.)

31^{ti} den Oktobra.

Sveti Wolfgang, Shkof.

Wolfgang, na Shwabfchem od priproftih star-fhah rojen, ino v' enem klofhtri gorsrejen, se je tak dobro fhohal, de je zelo fvojemi vuzheniki naprejprishel. Sa tega volo je pa veliko mogel preftati, ino sadnizh zelo 's tifttega mesta oditi. Satem pa, kader je njegov dober prijatel Areh Trierfki Vifhifhfhkof postal, je Wolfgang s' njim fhel, ino fi je svolil tam male otroke fholati, ino to je on s' velkim hafkom storil. Odonod se je v' Shwaizarfko semlo podal, ino je fhel v' en Benediktinarfki klofhter. Tudi tam je njemi fhola prekdana, ino on je vuzhil s' tako sastopnostjo, de je v' kratkem tifta fhola ena is tih najimenit-néfhih postala. V' tem je tedafhni Augsfurfski Shkof fv. Vorih se s' njim sposnal, ino je njega sa Mefhnika shegual. Od gorezhe shele, de bi

famo vsi ljudje lubesnivega Boga sposnali ino ga zhaftili, je on sdaj shel na Vogerško sv. Evangelja predgat, je pa s' timi haidofskimi terdimi Vogri nizh ne opraviti mogel. Sato je nasaj v' Augsburg se podal, kir je tam sa Shkofa isvolen. Kak Shkof je on najprejd Mefanike ino Menihe k' vseni dobremi ravnal, ino je na vse fare idozhi povsod besedo boshjo predgal s' takfho kferzhnostjo, de se je veliko greslnikov povernilo. Bog je njemi tudi dal dar tih zhudeshov. Veliko bolnih je na njegovo molitvo ino gorpholoshenje tih rok osdravilo. Kir je pa ludstvo temi sv. Shkofi veliko zhaft skasalo, je on na skrivnem na eno famozho odishel. Sa pet lét od jagrov najden je shel nasaj na svojo shkofio. On je drugazh merno shivel, ino je vbogim rad daruval. Sadnizh je v' Esteraih se podajozh na poti sbolel, ino se je dal v' eno zirkev nesti. Tam je sv. Sakramente prijel, ino je rekozh: „Miloštiven Bog se naj meni vbogemi greslniki smili,“ sveto vmrel v' tem leti 994.

Toti Svetnik je s' posebnim veseljom ino skerbjjo te lube otroke vuzhil, ino Bog je toto njegovo delo tak gorvsel, de je njemi potli telko gnad skasal. Bodmo tudi mi skerbni vuzheniki tih otrok, de bo tudi nam Bog dal to gnado, sveto shiveti, ino v' Kristusi vmreči.

NOVEMBER.

Ivi den Novembra.

Vfi Svezzi.

She pred Kristufovim rojstvom je v' Rimi bil en haidofki tempel, Pantheon imenuvan, vsem haidofkim bogovom na zhaft od zefara Auguftusha sesidan. Toti tempel je v' leti 607 od Papesha Bonifazia IV. v' eno kerfhanfko zirkev preobernjen, ino na zhaft Divizi Marii ino vsem svetim Manternikom shegnan. V' leti 837 je supet od Papesha Gregora IV. ena kapela temi Svelizhari, Divizi Marii, sv. Apofhtolom, vsem sv. Manternikom, ino vsem Pravizhnim na zhaft shegnana, ino je svetek vseh Svezov, kerega fo prejd famo v' Rimi obhajali, po vsem Kerfhanftvi vpelan, ino na dnefhni den postavlen, de bi se najmre sdaj, kak na konzi zirkvenega leta, spomenili na vse one Svetnike, ker nemajo lafhnega svetka. De bomo toti svetek po naredbi te zirkve obhajali, tak imamo na toti den sevfemi Svetniki skus lubesen se sediniti, ino s' ozhmi te prave vere na Jesufa gledati, ker je sviralifhe ino prvi isgled

v' e svetosti. Sosebno pa imamo na toti den vsem Svetnikom v' njihove per Bogi saproshnje se perporozhiti, de bi, kaj en sam ne samore, vfi vkup nam sprofuli odpuštenje grehov, ter to gnado, tak shiveti, de bi tudi enkrat tá prishli, gdé oni to neisrezhenó vefelje vshivajo.

Kir se na dnefni den odvezhara molitve ino obhajila sa mertve fforijo, tak naj bo tu fem postavleno

Rasloshenje obhajil sa mertve.

Kak per enem merlizhi fvezhe gorijo k' snamenji, de dufna tega pokojnega shivi, ino njoj shelimo to vezhno luzh, tak se dnef okol te v' zirkvi gornapravlene mertvezhke tumbe fvezhe nashgejo k' snamenji, de vsem vernim dufham to vezhno luzh shelimo. Kak se na trugo enega merlizha ta zherna ruha pokrije, ino verh nje se boshja mantra postavi, ta zherna ruha k' snamenji te shalosti, boshja mantra pa k' snamenji, de na nafho odrefhenje se smiflezhi nefmemo zhres te pokojne se prevezh shalostiti, tak se to dnef sa vse pokojne ffori. Kak enem merlizhi svonijo, ino so verni Kristjani s' tem opomenjeni, de bi sa tega pokojnega Boga molili, tak smo dnef opomenjeni sa vse verne dufhe poboshno Boga moliti. Kak se per pokapanji krish naprej-nefe, k' snamenji, de je ti pokojni na Kristufa tega krishanega verjel, ino v' toti veri vmerl s' tim savupanjem, de bo skus njega enkrat od mertvih stanil, tak se ravno k' tem snamenji dnef

nam na pokopalishe idozhim krish naprejnefe. Kak se tega merlizha truga ino jama s' shegnanoj vodoj poshkropi ino s' kadilom pokadi k' snamenji, de bi Bog njega zelo ozhistil od vseh madeshov tega greha, ino de bi nalho sa njega molitvo milostivno gorvsel, tak se ravno k' tem snamenji dnef grobi tih pokojnih poshkropijo ino pokadijo.

2^{si} den Novembra.

Spomin vseh vernih dush.

Ta zirkev je ena drushba boshja v' treh talih. En tal je v' nebesah, en tal v' hizah, en tal na semli. V' nebesah so ti, kerj so she svelizhani, v' hizah so tisti, ki she ne so sadofti ozhisteni sa nebefa, ino she sdihavajozhi zhakajo na to vuro, gda bi prishli pred oblizhje boshjo. Na semli smo tisti, kerj she v' tem greshnem teli se vojskujemo sa krono nebesko. Lubesen toto vlo drushbo sedini tak, de ti Sveti v' nebesah sa nas, mi pa sa te vboge dush v' hizah profimo. Sa te vboge dush v' hizah je dнешni den posebno noterpostavljen, de bi se mi smislili na njih mantre, ino bi njim k' pomozhi prishli s' molitvami, s' postom, s' vbogeime daruvanjem, ino s' drugimi dobrimi delami, sosebno pa s' ofrom fv. Meshe. Ah gdo nebi tega storil, zhe premislamo, de mantre tih vbogih dush so tak velke, de so najteshaveshe bolesni na sveti ne nizh proti tistim tesham, kere tam terpijo morbiti ravno nashi starshi,

sakonški tovarshi, nafhi otrozi, brati ino sestre, sna biti ravno najbol sa naš volo? „Je ali ena sveta ino hafnovita smifel, sa te rajne ali pokojne Boga moliti, de bodo od savesi tih grehov refheni.“ (II. Machab. 12.)

„Sveti Viktorin, „Shkof, Mant.

Kader je kershanška vera tudi v' totih nafhih krajih sazhela korenje spušhati, je Viktorin, en gerzhki predgar ino kershanški pifmenik, kak „Shkof prifhel na Ptuj, ino je, zhe ravno je te, najmre sa zefara Diokleziana najhujšho preganjanje tih Kristjanov bilo, ne prehenjal, sevfo serza go-rezhnostjo kershanško vero s' tako stanovitnostjo predgati, de je kak Manternik te prave vere sveto vmerl na dnefni den leta 303.

4^{ti} den Novembra.

„Sveti Karl Boromejski, Visfifshkof.

Karl, v' Majlendarškem od shlahtnih ino poboshnih starfshih rojen, je sa njegove ráne svumnosti ino poboshnosti volo od fvojega ozheta k' mefnem fani odlozhen bil. V' fholah je on vu vfem tim drugim k' enem isgledi bil. Divifhko zhiftoft je on tak sa lubo imel, de je 's hishe vujfhel, kader je njemi enkrat en fteri flushebni eno neframno shenfko pripelal. Savolo njegovih sofebnih zhednostih je on od Papesha v' Rim po-

klizan, ino s'he mladi sa Kardinala ino Majlandarskega Vis'hishfhkosa odlozhen. V' totem stani je on bil povfod ino sevfem en shivi isgled spunjenja tih dushnostih. Kir pa otrozi te teme vseli svetlobo sovrashijo, tak so Mes'hniki ino ludstvo, shlahtni ino priprosti vsi na njega jesni bili, ino vse forte las'hi zhres njega vunspravili. Na to je ti sveti Shkof od s'voje proti drugim ostrozhe eno malo odhenjal, v' svoji gorezhi fkerbust' sa svelizhanje tih dush pa je dushe bol naprejdaval, ja on je od fare do fare idozh pobolshaval Mes'hnike ino ludstvo, je troshtal bolene ino nadloshne, on je s' kferzhnostjo predgal besedo hoshjo, je spovedaval, firmaval, ino v' tem je kerokrat zeli den dopernesel. Kir je pa potem posvetna gospod'ska nekere od njega kashtigane hudobne v' svojo obrambo vsela, ino ludi proti temi svetemi Shkofi hujstila, je tak dalezh prishlo, de je en menishki Vis'hish enkrat 's pistole na njega vstrelil, je pa ta rana supet sazelila. Kak je potem enkrat v' Majlandi ino v' tistem kraji velka lakota nastala, je ti sveti Shkof vse to s'voje med te nadloshne rasdal. Nekere m'efze se njih je vis'he tri taushent vsaki den 's njegovega nahranilo. Kak je satem pomor tam nastal, je on nozh no den shel od hishe do hishe, ino je te bolene ino vmirajozhe troshtal, ino njim postregel. Ali per vsem tem so ga posvetna gospod'ska le zhertili, toshli, ino njemi hudo sadevali, doklam so spomerli, ino drugi namesto njih postavleni, ker' so tega sv. Shkosa bol preshtimali, ino njemi mir dali. Nekere leta potem je pa sbolel, ino je s' sv. Sakramenti

oskerblen na eno boshjo mantro sploh gledozh sveto vmerl. To je bilo v' tem leti 1584.

Vuzhmo se od totega sv. Kardinala, skus molitvo v' nashl mladosti Jesufi se perporozhiti, pred vsako perloshnostjo te nezhistosti beshati, kak pred giftnoj kazhoj. Vuzhmo se od njega, nashle dushnosti svesto spunjavati, ter blishnjemi na pomozh priti, ino v' dobrodjanji se od nikoga pustiti spazhiti, „sakaj le tisti bo svelizhan, ker do konza stanoviten ostane.“ (Math. 24.)

6^{ti} den Novembra.

Sveti Lenard, Mefhnik.

Ti shlahtni Lenard je per Franzoskem krali Klodovei bil, ino je veliko pri njem valal. Kader pa je od sv. Remigia na kerfhausko vero ober-njen bil, ino sv. kerst prijel, je krala sapustil, ino k' Remigii odishel. Per totem sv. Shkofi je on v' kratkem v' poboshnosti ino dobrih snanjah tak naprejduval, de je sa Mefhnika shegnan, ino sa predgara odlozhen. Njegove Apofhtolske predge so v' kratkem mozhno dalezh glasovite postale; on je pa sa tega volo v' en kloster, potem pa na samozho shel, de je nishe ne sa njega vedil, doklam je ne vzháfi pále shel ludem sv. Evangelja predgat. Toti sv. Mefhnik je do tih sa vere volo vjetih posebno lubesen imel. De bi tote vunréshil, je on storil, kaj je najvezh mogel, ino zhe njih je ne mogel vundobiti, tak je njih nadlogo konzhi s' potroshtanjom ino drugazh po-

mozhjo oblehkotil. Nekerj is tih vjetih so pa skus njegovo molitvo na zhudeshno visho od sheles reshni, ino so nje k' sahvali pred njega pernefli. Ednako lubesen je on imel tudi k' tim bolenim ino s' terplenjami obloshenim. On je sveto vmerl v' tem leti 559.

Sv. Lenard je en posebni saproshnik sa te vjete, ter sa te, kere se k' porodi perpravljajo. Profmo ga pa, de bi bil nash saproshnik, kader smo v' jezhi tih grehov.

8^{mi} den Novembra.

Sveti Gotfrid, Shkof.

Gotfrid, od visokoshlahtnih starshih na Franzoskem rojen, ino she s' petimi létmi enemi poboshnemi Abbati k' gorsredjenji prékdan, je kak s' létmi, tak v' poboshnosti ino lepih snanjah sploh gorjemal. Njegova najvekshta skerb je bila postiti se, svoje shele vkoriti, vsega nepotrebnega govorenja se sdershati, ino Boga moliti. Potem je Menih postal, ino so njemi ti boleni prekdani. Tote je on serzhno troshtal, ino njim nozh no den stregel; on je s' njimi Boga molil ino njim 's duhovnih bukviz naprejbral. Potem je Gotfrid postal Mesnik, te Vishtih enega kloshtra, ino v' kratkem Shkof. Kak Shkof je on bil en pomozhnik tih vdov, obramba tih nadloshnih, en ozha tih sapushenih otrozhizhov, en dobrotnik tih vbogih. Trinajstim vbogim je on vsaki den jesti dal, ino je njim noge vmil. On je bolene

obiskaval, ino nje troshtal. Kir je pa v' svojih predgah nad grešnike možno ostro germel, fo ga sa tega volo sovrashiti sazheli, ino on je veliko mogel prestati noter do tistega dne, kader je sveto vmerl v' tem leti 1118.

11^u den Novembra.

Sveti Martin, Shkof.

Martin, v' Somboteli na Vogerskem rojen, ino v' Pavii na Lashkem gorsrejen, je she mladi se dal sa Katechumena sapisati, ino je htel k' kershanfski veri perstopiti. To je pa njegovega haidofkega ozheta tak rasjeslo, de je Martina s' 15^{mi} létmi v' sheleso djál, ter ga na Franzosko poslal, ino ga k' konjenikom dal. Martin je ali soldat mogel biti, ali on je tudi per soldatih lepo shivel. Nikol ga je nishe ne zhul kleti, lagati, ali kaj nesframnega govoriti. On je bil ponishen, poterplivi, meren. Kaj je ne pod moresh na se obernil, to je od svoje plazhe vse vbogim dal. Kader je enkrat na fred strashno ostre sime na marshi bil, je enega na pol nagega shterza frezhal, keremi je nishe nizh ne htel dati. Totemi je on, kir je she vse dnuarje bil vbogim rasdal, pol svojega plajsha s' mezhom vresal, ino njemi dal. Na to je she tisto nozh se njemi Jesus v' senjah perkasal, oblezhen s' tim pol plajshom, ino je rekel: „S' totim oblazhilom je Martin mene oblekel.“ Na to se je Martin kerstiti dal. Potem je pa soldazhki stan sapustil, ino je shel k' tem

sv. Shkofi Hilarii. Satem se je na Vogerško v' svojo domovino podal, s' tim savupanjem, de bo svojo shlahto na pravo vero obernal; ali famo svojo mater ino nekere druge je od haidofkega neverstva odvernili; njegov ozha, ker je en Visihsh per vojfki bil, se je ne dal preoberniti. Kak so Arianski Krivoverniki od Martina svedli, so ga dali s' shibami sbiti, te pa 's mesta vun sploditi. Odonod je tedaj shel na Lafhko, te pa supet k' Hilarii na Franzofko. Tam je on tak poboshno shivel, de je Bog skus njega enega od mertvih sbudil. Na to so njega sa Shkofa v' tem mesti Tour postavili. Kak Shkof je on zelo prosto shivel, ino najvezh na samem svojemi Svelizhari flushil. Njegovo sveto shivljenje, njegova Apostolska fkerbnoft, ter njegovi zhudeshi so naredli, de je Franzofka deshela povfod kerfhanfko vero gorvsela. V' svojem 86tem leti je sv. Martin sholel, ino kir je zhutil, de je konez njegovega shivljenja blisu, je sv. Sakramente prijel, te pa se na s' pepelom potrofhene tla dal poloshiti. Kir so ga Mefhniki k' polehkotenji na eno ftran poloshili, je on k' njim rekel: „Pufite mi rajfhi k' nebi, kak na semlo gledati.“ Potem je pa sveto vmerl. To je bilo v' tem leti 397. She mertev se je on v' svojem oblizhji tak perjasno ino lepo dershal, de je vfaki sposnal, kak frezhna je bila njegova smert.

To je ti sveti mosh, ker je ne ene vure pufil pretezhti, de nebi bil na Boga miflil, Boga molil, sa svojo ino tih svojih dufhe fkerbel. Sa nje-

govega sploh bedenja volo ga s' enoj goskoj malajo. Bodmo tudi tak ponishni ino pohlební, dobrotlivi proti vbogim, ter tak skerbní sa našho ino našega blishnjegá svelizhanje.

12^{ti} den Novembra.

„Sveti Kunibert, „Shkof.

Kunibert, od shlahtnih ino poboshnih starshih rojen, je po isgledi svoje matere she od detinstva v' lepih zhednostih sploh gorjemal. Petem je krali Dagoberti prékdan, ino je bil en bogabojezhi, pohleben, poterpeshlivi, poshteni, poboshen mladenzh, ino k' vsem dobrim navukom nagnjen. Kir je kral Dagobert enkrat v' nozhi vidil, kak je tega mladenzha ena svetloba obdala, je on njega v' ti pravi veri dal dobro podvuzhiti, ino Kunibert je naskorem Mefhnik postal. Totemi svojemi ftani je on s' veliko dobrimi djanjami ino s' enim prav lepim sadershanjom zhasht delal. Sa tega volo je tudi Visshishdiakon, ino potem „Shkof v' Keln na Raini postal. Kak „Shkof je on tak poboshno shivel, de je Bog skus njega zhudeshe delal, ino ga je vfo ludstvo sa enega „Svetnika dershalo, ker je tudi po dopunjenem svéstem vishanji svojih ovzhiz postal, kader je ti svét sapustil, ino v' nebo fhel k' tistemi, keremi je shivel ino vmerl.

Sveti Alexander, Voglar.

Alexander, od bogatih ino veliko imenuvanih starših rojen, je velko sastopnost od Boga sado-bil. Njegovi starši so njemi naskorem vmerli, ino so njemi bogato erbio pustili. On je tudi lep ino možhno dopaden bil, ino je tak ali vse imel, kaj ljudje tak poshelno ishejo. Ali Alexander nevarnosti tega bogastva dobro snajozh je vse odal, ino je dnarje med vboge dal, samo telko si je sadershal, de bi se kaklho meštrio navuzhil. On tedaj sapuští svojo domovino, ino potem kak je dugo bil okol potuval, pride proti tem mesti Komano. Tam si on eno voglario kupi, sazhne voglenje shgati ino odavati. Kir je pa ves dobizhek med vboge dal, ino sam zelo po siromasthko shivel, je njegova dobrotlivost se hitro okoli vun-svedla. Kader je tedaj Komanški Shkof bil vmerl, ino so Meštniki ino ludstvo se vkupsbralo, de bi enega drugega sa Shkofa sbrali, je sv. Gregor Thaumaturg tim vkupsbranim rekel, de naj ne gledajo na visokost roda, temuzh le na zhednost ino poboshnost, ako bi tota ravno pod enim sanizhanim oblazhilom se najshla. Na to je eden sa shalo rekel: Zhe je to tak, te moreme voglara Alexandra svoliti. Sv. Gregor bara: „Gdo pa je toti Alexander?“ Ti voglar je pa ravno tudi med timi vkupsbranimi bil, ino je prezi mogel pred sv. Gregora stopiti. Kak je ti vbogi voglar na pol nagi ino ves fajnat naprej shel, se je vse na glaf sazhelo smejati, Alexander pa

ponishno stopi naprej, ino sv. Gregor ga na stran vsemi, ter ga bara, gdo bi on bil? Alexander njemu povej, odkod, ino kakšnega roda je, ino de je to tak storil na obrambo svoje duše. Kir je ti voglar temi sv. Škofu tudi na vse druge baranja modro odgovoril, je on ne dvojil, de je Bog totega zhloveka na eno posebno visho sa Škofa isvolil. Pelajo tedaj tega voglara k' strani, ga vmijejo, ino dostojno oblezhejo, ino kak je tak nasaj prishel k' tim vkupsbranim, se je vse sazhudilo nad njegovo lepoto peršonoj. Sv. Gregor je njega tedaj sa Mesnika, potem pa sa Škofa shernal. Kak Škof je on bil en svetli isgled vseh zhednostih, ino je svojo zhredo lepo vishal na steso tega svelizhanja, doklam je od zefara Deziufa sa vere volo k' seshganji obsojen, vu veri obsojzoh ino druge k' tem opominjajzoh shiv seshgan v' tem leti 250.

15^{ti} den Novembra.

„Sveti Leopold, deshelski Vajvod.

Leopold, Esteraiskega vajvoda Leopolda sin, je she od mladosti veliko sastopnost ino eno dobro serze pokasal. Poboshnega sadershanja se je od svoje matere navuzhil. On je rad na samem duhovne bukvice, sosebno pa sv. pismo bral; on se je po gosto postil, je rad vbogim daroval, ino je najrajshi s' poboshnimi moshmi tovarshstvo imel. Po njegovega ozheta smerti je on mogel deshelski poglavar postati, ino je 40 let svojo deshelo tak
lepo

lepo ino frezhno vishal, de so vsi ga hvalili. On je bil pameten v' govorenji, ino je nikol nizh nedostojnega ne povedal, on je ne se prevsel, ne jesen bil, néti se je puštil od drugih sem ino tá gibati. On je rad pomagal prihodnim ali ptujim, ter vdovam, sapušhenim otrozhizhom, ino vsem, kerikoli so njegove pomozhi potrebni bili. K' mešham ino predgam je on vseli shel, ino tudi sv. Sakramente po gósto prijel. Mešhnik je on kak namestnike Kristusove posebno poshtoval. Sevfem tem je Leopold svojim podloshnikom en lep isgled dal; sa tega volo se njih je tudi veliko k' dobremi obernilo. Kak je she deset lét svojo deshelo lepo bil vishal, si je eno Shwabsko prinzešio sa sheno vsel, kera je ednake poboshnosti ino zhednosti bila. Per vseh njegovih dobrih delah je ona s' njim dershala. Ona je s' njim dostikrat do polnozhi duhovne rezhi brala, ino od njih govorila. Ona je tudi posebno sa to škerbela, de per njeni hishi nebi nishe Boga shalil. Svoje otroke šta onedva v' bogabojezhnosti gorsredla. Onedva šta tudi zirkve ino kloštre postaviti dala, ino šta ta perva pozhetnika te lepe ino v' zeli Shtajerški semli najvekshe zirkve Maria Zel. Sadnizh je ti lubleni deshelski poglavar sholel, ino je, potem kak je sv. Sakramente bil prijel, sveto vmerl v' tem leti 1136.

Sv. Leopold je vsem deshelskim poglavarom en lepi isgled, kak bi mogli svojo oblast, mozh ino premoshenje sa dar boshji sposnati, ino skus tote dare boshje sebe ino svoje podloshnike modro vishati, ino k' dobremi ravnati.

16^u den Novembra.

Sveti Otmar, Abbat.

Otmar, v' Nemški desheli rojen, je bil en lubleni prijatelj kralja Pipina. On je bil poboshen, ino je sveto shivel, proti vbogim pa je bil tak dobrotljiv, da je skoro vse denarje, kerih je veliko od kralja dobil, med nje dal. On je njim noge vmival, njihove rane njim dolbrisal, on je nje oblekel s' svojim lastnim oblazhilom. Kir je Otmar tudi drugazh bil en isgled lepih zhednostih, je Abbat postal, kak Abbat pa je, kir je pravize tega kloshtra branil, v' jezho vershen, od glada ino nesnage mogel vmreti v' tem leti 758.

Sveti Homobonus, Tershez.

Homobonus, v' Majlendarškem rojen, je bil sin enega tershza, ino je od svojih poboshnih ino bogabojezhnih starših tak lepo gorsrejen, da je še kak mladenzh bil en isgled sa druge. On je svojega ozheta tershtvo gnal, je pa vsako jutro k' meshi shel, ino tak svojo delo s' Bogom sazhel. Per kupili ino odaji je on svěsto skerbi imel, da nebi koga golufal. On je sato blaga nikol ne drashe dershal, kak sa kelko je nje dati mogel, siromashkim pa je, kader so kaj od njega kupili, zelo malo razhunil. Kader je njegov ozha njemu rekel se osheniti, je on ozheti prékpustil, njemu eno poboshno ino zhedno nevešto isbrati. S' to-

toj je on v' lepi mirni edinosti shivel, ino je njo sa lubo imel. Po smerti svojih starših je od njih veliko premoshenje prek vsel. Sdaj je pa proti vbogim she veliko darovitneshi postal, ino je njim telko daruval, de se je njegova shena sazhela gordershati ino mermrati zhres to. Kir je pa on njo previshal, de prav storil, ino je sama vidla, kak je kerokrat shegen boshji na zhudeshno visho k' njima prishel, je ne nizh vezh rekla, ino Homobon je per svoji darovitnosti ostal noter do svoje posledne vure, kera je prishla v' tem leti 1197.

19^{ti} den Novembra.

Sveta Elisabet, Kraliza.

Elisabet, Vogerškega krala Andrafha zhi, je she v' detinstvi bila poboshna, ino najrajshi v' zirkvi; she te je ludem rada dobro storla. S' 14^{mi} letmi je k' Tüiringškemi deshelskemi poglavari Ludwigi dana, ino tudi njemi sa nevesto odlozhena. Njeno lepo sadershanje ino njena poboshnost je tam vsem k' enem isgledi bila. Kader je enkrat s' enoj slatoj, s' shlahtnimi kamni oblepotoj kronoj mogla v' zirkev iti, je ona toto krono prezi per vratah dolvsela. Na baranje, sakaj bi to bila storla, je ona odgovorla: „Jas nezhem, de bi jas vboga stvar pred mojega krala Jesufa Kristusa, ker sa me s' ternjom kronan na krishi vifi, s' enoj slatoj kronoj se perkasala.“ Eno drugokrat je to krono mogla v' zirkvi na

glavi imeti. Te je pa na boshjo mantro gledlež rekla: „Glej, tvoj Bog nagi na krishi vifi, ti pa si tak lepo oblezhena; on je s' ternjom kronan, ti s' enoj slatoj kronoj; on je s' zhavli skos roke ino noge predert, ti pa si na shinjaki ino na rokah s' grolami ino shlahtnimi kamni oblepotena.“ Toto premishenje je njoj tak k' ferzi fhlo, de je skoro omedlela, ino je odpotli se sploh prosto nosila. Sa tega volo je pa mogla veliko preštati, sosebno od te gisdave festre svojega sheniha. Totega so tudi od nje odvrazhali, ino so rekli, de tota nora Prinzefia ne vala sa sheno enega deshelskega poglavara, naj njo nasaj na Vogerfko poshle. On pa namesto tega se je pustil s' njo vkupdati. V' sakoni je ona, tak kak prejd, bila poboshna, ino puna lepih zhednostih. K' meshi je vsaki den fhla, ino je tudi dostikrat v' nozhi Boga molila. Eno posebno poboshnost je pa ona skasala vseli, kader je k' vpelavanji pridozha vsakega svojega otroka pod poshegnanjom tega Meshnika Gospodi Bogi gorofrala. Proti vbogim je tak darovitna bila, de so njo sa eno sapravlenco imeli. Ona je en shpital dala postaviti, ino je v' totem tudi fama tim bolenim sfregla. Odonod imajo Elisabetinarze svoj pozhetek. Svun tega je ona tudi vuno prela, ino 's nje siromashkim oblazhila delala. Kader je njeni mosh vmerl, je njegov brat deshelo prekvsel. Totemi je pa Elisabet toshena, de je vse sapravila, ino tak je ona pregnana, ino se je vseh svojih dohodkov snebila. Kir je nje nishe ne vupal gorvseti, tak je ona sdaj s' svojimi tremi otroki ino dvema poboshnima

flushebnizama v' eno boshno huto se mogla nastaniti. Tam je en zhař vu velki nadlogi ino menkanji mogla prebiti tota, kera je telko řto lazhnih nahranila, shejnih napojila, ino nagih oblekla. Ali ona je vse to poterplivo preneřla, ino kres en zhař je njo njena tetiza k' sebi vsela. Potem je njo Bamberški Škof nasaj k' deshelfkemi poglavari spravil, pa je ne htela tam ořtati, temuzh je, kir je svoj juternški tal vundobila, v' eni purgarški hishi prebivala, ino je vbogim ino bolenim řtregla, doklam je s' řv. Sakramenti oskerblena řveto řmerla v' tem leti 1231.

Vuzhte se vi dekelze ino mlade sheufke od tote kralevske Prinzeřinje, na krishanega Jesufa pogledati, ter prořto se nořiti, ino svojo řerze s' tim shlahtnim oblezhom te nedushnořti ino poboshnořti oblepotiti, nameřto kaj v' gisdavih oblazhilah iřhete vařho najveķřho veřelje ino dopadnořt takřhih, ker i vařhe duřhe pogubijo. Vři pa se od nje vuzhmo poboshnořt, řmilezhnořt, ponishnořt ino poterpeshlivořt.

21^{ti} den Novembra.

Divize Marie ofruvanje.

Tak kak je she v' řtareম Testamenti navadno bilo, de řo řhivino ino druge rezhi, ja zelo ludi, sořebno otroke Gosřodi Bogi na vřigdar ali samo na en zhař gorofrali; tak řta Joachim ino Ana svojo lubesnivo zhēr Divizo Mario v' Jerusaleমski

tempel sanesla, ino tam je ona se vša Go'podi Bogi gorofrala. Potem je ona v' eni is tih hish, kak so okoli tempelna stale, v' poboshnosti ino v' navuzhenji boshjih rezhi sveto prebivala, doklam je po boshjem povishanji, kir je per Judih ledizhen stan né v' poshtenji bil, s' sv. Joshefom vkupdana, v' sakonski stan stopila, pa v' njem s' volojo svojega mosha v' neomadeshanem divishtvi zhisto ostala.

Tak naj vsi starshi svoje otroke Gospodi Bogi gorofrajo, ino nje k' enem vrednem tempelni sv. Duha gorsredijo,

22^u den Novembra.

Sveta Zezilia, Div., Mant.

Zezilia, v' Rimi od shlahtnih starshih rojena, je she v' svoji prvi mladosti eno posebno lubesen do Jesufa imela, ino je sa tega volo sv. Evangelje sploh kre sebe, njih navuke pa v' serzi nosila. Ona je bila musike vuzhena, ali musika je njo ne na nizh drugo kak na poboshnost obudila, je tudi nibenega posvetnega veselja nizh ne shtimala, temuzh najrajshi na samem svojega lubega Jesufa zhasnila. Kir je pa Valerian, en shlahtni bogati mladenzh, od njenega lepega sadershanja ino njene lepote svedil, je njo htel sa sheno imeti. Njeni starshi so tudi pervolili, ino so shenitvanje naredli. Zezilia je pa nozh no den Boga prosla, de bi se toto shenitvanje rasverglo, ali de bi ona na eno drugo visho svojo divishtvo obdershala,

De bi svojim staršim volo spunila, tak je na ti odlozhen den gostuvansko oblezhena prishla k' shenitvanji. Kak sta pa s' njenim shenihom sama bila, je lubesnivo k' njemi rekla: „Jas imam eno skrivnost. Toto ti odkrijem, zhe mi oblubish, de nebofh nikomi povedal.“ Valerian oblubi, ino ona rezhe: „Jas imam enega Angela boshjega sa obrambo mojega divishstva; vari se sato, kaj takega storiti, de ga nebi rasjesil.“ Valerian hozhe tega Angela viditi, ino Zezila rezhe: „Le te bofh ga vidil, zhe Kristjan postanesh, ino sv. Kerst primefh.“ On pervoli, ino Zezilia njemi dá eno pismo na Papesha sv. Verbana, ker je njega zelo na steso tega svelizhanja perpelal, ino ga kerstil. Kak je nasaj prishel, je svojo nevesto najshel per molitvi, ino enega svetlega Angela per njoj s' dvema venzoma. Sdaj sta obá na svoje oblizhja dolpala, ino sta Boga hvalila ino zhaftila. Valerian je potem tudi svojega brata Tiburzia na kershanfko vero obernil. Kak je deshelfki oblastnik to svedil, je enega sa drugim naprej poklizal, ino kir so stanovitno se Kristusa derskali, ino veliko drugih na kershanfko vero obernili, je njim dal glave vsekati. To je bilo v' tem leti 230.

Od sv. Zezilie se vuzhmo, mogozhnost boshjo tudi v' lepem sedinenji glafov te musike sposnati, ne pa od vesele musike k' greshnem djanji perloshnost vseti. Nad njoj gledimo, kaj besede ene v' Jesufa salublene shenske proti enemi moshkemi samorejo. Od nje se vuzhmo, rajshi vse preštati, kak Jesufa sapustiti, ino to vezhno svelizhanje sgubiti.

25^{ti} den Novembra.

Sveta Katreja, Div., Mant.

Sa tega grosno nesmilnega zefara Maximina je divishtvo bilo proti zefarski sapovedi. Toti zesar je sam bil tak nesframnega sadershanja, de je sanikerne pajbe vunposlal po deklizhi ino mlade shene. Med totimi so tudi dostikrat bile ker-shanske shenske, kere so njegovi gerdi sheli se proti postavle, ino sa tega volo vse sorte mantre ino zelo smert mogle prestati. Is totih ena je bila sv. Katreja. Ona je bila od kralevskega roda is Egiptoma, ino je v' svoji mladosti vu vse sorte snanjah podvuzhena she s' 18^{mi} létmi bila en is-gled te svetosti ino modrosti, ino je najvuzheneshim per sastopnosti vse dol dobila. Od nesframnega permarjanja tega ostudnega zefara ino njegovih podoblastnikov je ona she vezhkrat kaj slisla, ino je enkrat vidla, kak so nekere sa tega vo o mantro ino smert prestale. Od tega v' ferzi vshgana je ona fama shla pred zefara, ino je njemi njegovo krivizhno ino grosno s' Kristjani djanje s' tako modrostjo nasozhi pernesla, de so vsi nasozhni se zhudivali, ino eni od resnizhnosti ker-shanske vere se previshali. Zesar na to 50 najbolj vuzhenih modrosnanzov pustil vkup priti, de bi njo preguzhali. Ali le ona je tote vse tak previshala, de so k' ti pravi veri perstopli. Zesar na to mozno rasferdjen je nje vse kprizhi pustil vmoriti, to sv. Divizo pa je s' mastnimi besedami

htel pregovoriti. Kir je pa nizh ne opraviti mogel, je njo puštil s' shibami tepsti, grosno s' butizami biti, potem pa v' jezho verzhi ino gladuvati. V' jezhi sta njo zesariza ino ti Visshishi Porfiriuf obiskala, ino od nje na kershansko vero obernjena sta oba mantrana ino vmorjena. Na to je zesar to sv. Divizo na eno s' oftrimi noshi naperjeno kolo puštil pervesati, de bi pod totim kolom vsa spreresana gratala. Ali njena molitva je samogla, de je to kolo kprizhi na drobno rasletelo. Per totem ozhitnem zhudeshi je njih veliko se na kershansko vero obernilo. Na to je zesar ti sveti Divizi puštil glavo vsekati. To je bilo v' tem leti 307.

Ah kak bo sodba vunspala sa tega gnusnega ino grosnega Maximina, enega vishara veliko deshel? Kak bo pa na sodbi sa tiste shenske, kere se nezhistosti vnemar prékdajo, kader bo njim Jesuf sv. Katrejo, ino veliko drugih Diviz naprejperpelal, kere so svojo premoshenje ino shivljenje sa obdershanje te zhistosti tá dale?

26^{ti} den Novembra.

Sveti Konrad, Shkof.

Konrad, od grofoskih poboshnih starshih rojen, je she v' svoji mladosti tak lepo Bogi flushil, de je she tedaj sa enega bodozhega Svetnika bil sposnan. Kak je potem sa Meshnika bil shegnan, je on svoje gornaloshene dushnosti tak svésto k' dopadnosti svojih naprejpostavljenih spunil, de je

naskorem sa Visshishkanonika, potem pa sa Shkofa postaylen. Kak Shkof je on bil en ozha tih vbogih, en dobrotnik tih zirkvih, en isgled te poboshnosti. S' posvetnimi ludmi je on zelo malo tovarshil, de nebi svoje duhovne misli rastrosil, s' tem rajshi ino dushe pa je s' poboshnimi od poboshnih rezhi govoril. On je sveto vmerl v' tem leti 976.

Sveti Ampeliuf, Kovazh.

Ampeliuf, v' Egiptomi od purgarfskih starshih rojen, je she, kader she je v' fholo hodil, rad delal, ino tudi rad besedo boshjo poslushal ino v' ferzi obdershal. Potli je on k' enemi kovazhi dan, de bi se kovazhie vuzhil. Toto delo se je on v' kratkem tak dobro navuzhil, de je skoro si svoj kruh sam flushil, ino she vezh kak je potrebuval. Kader je po smerti svojih starshih kovazhiu sam prekvsel, je te saflushene dnarje na tri tale vkupdeval, en tal sa te vboge, enega sa se, enega sa naprej, zhe bi se starosti vzhakal, ino nebi delati mogel. On je svojo delo vseli s' Bogom sazhel, s' Bogom dokonzhal. Per sharezhem voglenji si je on dostikrat mislil na mantre v' hizah, dostikrat na ti vezhni ogen v' pekli. On je proti sam sebi rekel: „Jas osharjenega shelesa nemorem ne eno troho zhafa namirem dershati, kak bi bilo, zhe bi v' eni osharjeni pezhi, gde se sheleso raspushta, eno vuro, en den, ali dvajsti let mogel goreti, kaj sa en dugi zhaf bi to bil! kak duga pa more tim pogublenim zela vezhnost

biti, gde nega polehkotenja, ne smilenja, ne savupanja, ne reshenja, ne konza, temuzh vezhni strah, vezhni ogen, ino vezhno sdvojenje.“ Na to je posebno per nezhistih shelah ino skušnjavah mislil. Zhe ravno je zhistost posebno lubil, ino sato vseh nevarnostih, sosebnost luštnih tovarštvih ino kerzhem se varval, je vender enkrat ena neframna shenska k' njemi v' kovazhenzo prishla, ino je na vse vishe skušhaval ga sapelati. Ampeliuf je toto shensko spervega ostro skregal; kir je pa nizh ne marala, temuzh she le bol neframna bila, je ti poboshen kovazh eno osharjeno sheleso s' klášhi popadnil, ino je njo nagnal. Kader je Ampeliuf she dushe slabish postajal, ino svojega dela ne mogel delati, se je na samozho podal, ino je tam svojem Bogi flushil noter do visoke starosti, noter do frezhne svoje posledne vure.

27^{ti} den Novembra.

Sveti Virgil, Shkof.

Virgil, od Irlendarškega visokoshlahtnega roda, je she v' svoji prvi mladosti se Bogi perporozhil. On je bogastvo ino vse posvetne nafladnosti s' misli pustil, ino se samo vuzhenosti ino poboshnosti prékdal. Is posebnega nagnenja je sapustil svojo domovino, ino je htel v' Rim, odonod pa v' to sveto deshelo iti. Ali po poti se je namerilo, de se je s' tim Franzoskim kralom Pipinom sposnal, ino je dve leti pri njem ostal, potem pa je v'

Salzburg sa Škofa postavljen. Tam je on najprej en špital sa vboge, potem tri zirkve, med totimi eno veliko sv. Petra zirkev postavil. On je svojo zhredo s' nestrudjeno světoštjo pafel. On je tudi Karantanare ali Koroshze skus svojega Podškofa Modesta na keršhansko vero obernal. Sadnizh je na preiskavanji svoje škofie na poti sholel, ino je nasaj domo pridozhi sveto vmerl v' tem leti 784.

Sahvalmo Bogi, de je od zhafa do zhafa zhlovezhanstvi dal Škofe ino Meshnike, ker so to svelizhezho keršhansko vero povfod vpelali, ino je tak tudi nashe deshele s' tim sv. Evangeljom rasfvetil.

30^{ti} den Novembra.

Sveti Andraš, Apostol.

Andreaf, Jonafov sin ino sv. Petra brat, 's Betlaide rojen, je spervega bil en Joger sv. Johanesa Kerstnika, ino je, kader je toti na Jesusa kasajozh pravil: „To je jagne boshjo“, prezi shel k' Jesusi, ino je tudi svojega brata Petra k' njemu pelal. Onedva sta potli ta perva na galileiskem morji od Kristusa bila poklizana s' timi besedami: „Pojdita sa menom, jas vaj hozhem ribizhe tih ludi storiti.“ Na to sta onedva vse popuſtla, ino sta sa Jesusom shla, ino škosi pri njem bila. Po vnebohojenji Jesusovem se je Ap. Andraš podal v' Szitio, je shel v' Epirus ino v' Trazio, ino je

povod s' predganjom sv. Evangelja ino s' zhudeshi nesgovorno veliko ludi k' Kristusovi veri obernil. Kader je pa sadnizh tudi v' tem mesti Patras ednako bil storil, ino tam shkofio noterpostavil, je deshelski oblastnik Aegeas sazhel Kristjane preganjati. Kak je sv. Andrašh bil pred njega prišel, je Aegeas njemi ostro naprejsnalhal, kaj ludstvo pazhi, ino proti zesarovi sapovedi stori; ja on se temi Aposhtoli s' mantroj tega krisha preti, zhe nebode malikom ofruval: ali Andrašh od lubesni Jesufove gorezhi sagovarja svojo vero proti temi slepemi neverstvi tak, de deshelski oblastnik jesen postane, ino ga dá v' jezho verzhi. Kader so pa Kristjani to svedli, njih je ena zela mnoshina per ti jezhi vkupprishla, ino so se pretili, deshelskega oblastnika vbiti, jezho gorvtergati, ino tak tega sv. Aposhtola vunspustiti. Ali sv. Andrašh njim je branil to storiti, ino je na drugi den s' perpravnoſtjo se podvergel svojemi obsojenji. Aegeas ga najprejd dá nesmilno gaishlati, te pa ga krishati sapovej. Kader je na krishanje vunpelan, je ludstvo njega supet htelo od te krivizhne smerti odteti, on je pa profil, de njemi naj pustijo krono te mantre prijeti — in kak je ti sa njega perpravljen krish sagledal, je od veselja sakrizhal: „O lubesnivi krish, bodi posdravljen, ker si ti skus telo Kristusovo posvezhen, ino s' njegovimi glidi kakti s' shlahtnimi kamni oblepoten! tebe sem si she dugo shelel, tebe sem možhno lubil ino sploh iskal; meni se sdaj v' ferze veseli, de si ti po mojem shelenji meni perpravljen. Vsemi me ali sdaj prozh od ludih, ino me spravi

mojemi moistri, de skus te pridem k' tistemi, ker je skus te mene odréshil.“ — Potem se je s' veseljom pustil na krish pervesati, ino je dva dni na krishi visezhi eno veliko mnoshino ludih serzhno opominjal, de naj vu veri stanovitni bodo, ino naj radi prenesejo zhafne terplenja, kere so proti ti vezhni plazhi le mále. Satem pa, kak je isrekel: „Gorvsemi Gospod Jesus Kristus mojo dusho v' miri“, je sveto vmerl, ino she je ena svetloba odsgoraj dol prishla, ino je tega sv. Apofhtola obdala. To je bilo v' tem leti 62.

Toti sv. Apofhtol se je beséd svojega moistra dershal, ker tudi nam pravi: „Ker hozhe mene nasledovati, tisti naj svoj krish na se vsume, ino naj sa menom gre.“ (Luk. 9.) Tudi mi po nibeni drugi stesi ne pridemo v' nebefa, kak po stesi tih krishov.

DEZEMBER.

1^{vi} den Dezembra.

Sveti Eligius, Slatar.

Eligius, na Franzoskem od priprostitih, pa bogabojeznih starših rojen, ino k' lubesni boshji gorsrejen, je spervega se sholal, potem pa se je slatarsko vuzhil. On je vsaki den k' mesli shel, po nedelah ino svetkih pa je zeli den sveto doprinesel. S' 30^{mi} létmi toti slatar gre v' Paris, ino tam dobi posebno lubesen od krala, sato, kir je svojo delo mozhno lepo napravil, drugazh pa pravizhen, zheden ino poboshen bil. Kralov fin je njemi zelo eno grajšhino, ino v' Parisi en hram dal. Kir je pa on she prejd shivljenje tih Svetnikov vezhkrat bil premishlaval, je on is svojega hrama v' Parisi en klofhter sa Nune, na svoji grajšhini pa enega sa Menihe naredil, ino je tudi on sam zelo po menishko shivel, vu veliko molitvah ino svetih pesmah, ter vu veliko vbogeime daruvanji. Sa totih njegovih veliko lepih zhednostih volo je on sa Shkofa isbran, ino je kak Shkof vse Haide, kaj she njih je po nje-

govi shkofii bilo, na kerfhanfko vero obernal, ino tudi v' drugih krajih ednako storil. Kaj je od svojih sovrashnikov mogel preštati, je vse dobrovolno prestal, doklam je sveto vmerl v' tem leti 659.

Pále toti Svetnik je is priproštega stana prišel k' ti velki zhaſti enega Shkofa, ino k' ti najvekfhi vezhni zhaſti nebeskega vefelja. Imejte vafh priproſti stan sa lubo, ino spunte vafhe dushnosti, tak ſte per Bogi vu vekfhi zhaſti, kak krالي ino zefari, zhe svojih veliko vekfhih dushnostih ne spunijo.

3^{ti} den Dezembra.

Sveti Franz Xaveri, Indiarſki Ap.

Franz, v' Xavieri na Shpanjskem od shlahtnih ſtarſhih rojen, je v' Paris v' ſholo dan, ino ſe je tak dobro ſholal, de je vuzhenik modrosnannosti poſtal. Ob tiſtem zhaſi ſe je on s' ſv. Ignazom sposnal, ino ſe je njemi zelo prekdal. Sa nekere léta je na velenje ſv. Ignaza s' nekerimi tovarſhi ſhel na Laſhko, ino je, potem kak je vu Venedigi dva méſza v' ſhpitali tim bolenim bil ſtregel, tam sa Meſhnika shegnan. K' ſvoji prvi meſhi ſe je 40 dni na ſamem perpravlal v' molitvah ino premifhlavanjah. Potem je njega ſv. Ignaz v' Rim poklizal. Tam je on beſedo boſhjo s' tak velkim haſkom predgal, de je od Papeſha ino od ſvetega Ignaza sa Indianarſkega

Mi-

Misionara odlozhen, ino se je na svojo odlozhenje odpravil. She, kader je po morji se tá pelal, je brodnarom se možno dopal. Sa 13 méfzov je v' Indio prishel. Tam je najprejd Kriftjane na pokoro opominjal, potem je pa Haide sazhel na kerfhanfko vero obrazhati, ino kir je Bog njemi dal, de je vse jesike govoril, mertve gorsbudil, ino bolene vusdravil, tak je s' predganjom tega Evangelja povfod veliko opravil. Vu vezh kak fto deshelah je on ti fv. Evangelium predgal, je vezh kak ftoštaushent mil hoda pesh fstoril, ino je vezh kak dveftotaushent Haidov s' svojoj rokoj kerftil. Per telkem hodi ino potuvanji je on kaj preftal, pa vse s' poterplivoftjo. Sadnizh je she v' Kinesarfko deshelo htel tega fv. Evangelja predgat iti, ali ti tershez, ki je oblubil ga tá spraviti, je ne besede dershál. Franz Xaver je tedaj saofstal, ino je naskorem sbolel. Zelih 12 dni je ti fv. Apofhtol pod enoj boshnoj hutoj leshal na merslem véttri, ino pres vse ftreshbe, potem pa je pod ftrashnimi teshavami mirno gor k' nebi gledezhi sveto vmerl. To je bilo v' tem leti 1552. Kader fo sa dvefto lét njegovo trugo oddelali, je njegovo télo she tak frifhko bilo, kak te, kader fo ga pokopali.

Ah kaj fi je fv. Franz Xaver sadel sa zháft boshjo, ter sa svojo ino drugih svelizhanje! Gda pa homo mi sazheli Bogi flushiti? Na nafhe ftare dni, kader nam she sa drugo nizh vezh nebo? „Ah kaj nam pomaga, ako bi zeli svet dobili, na nafhi dufhi pa bi fhkodo terpeli?“ (Math. 16.)

4^{ti} den Dezembra.

Sveta Barbara, Diviza, Mant.

Barbara, v' Nikomedii od shlahtnih starših rojena, je sosebnó svojemí haidoskemi ozheti možno luba bila. Toti je njoj, de nebi od Kristjanov sapelana bila, v' enem turni dal prebivalishe. Ali ravno na toti famozhi je ona prishla k' sponšanji te prave vere. Ona je sazhela premishlavati zhres nebo ino semlo, ino zhres Stvarnika vseh rezhi. Ona je molila k' temi Stvarniki, ino se je lepo sadershala. Per tem je Bog njoj noter dal, de je na skrivnem temi keršhanskemi vuzheniki Origenesi pisala, ino ga prošla, de bi njo v' keršhanski veri podvuzhil, ino ona je v' keršhanski veri podvuzhena ino keršhena. Naskorem potem, najmre v' njenem 20tem leti je njo njeni ozha htel omoshiti, ona pa se je vsegavezh odpovedavala. Kir je njeni ozha imel en dalni pot naprejšet, je on njoj rekel si premisliti, ino je odishel. Kader je nasaj prishel, je lepo s' njoj djal, ino le htel, de bi v' shenitvo pervolila. Ona se supet odpovej, ino njemi odkrito povej, de je ena Keršheniza, ino de si je naprejšela, svojemí nebeskemi shenihí Jesufi svéšta oštati. Na to je ti ozha tak jesen poštal, de je sa mezh sgrabil, ino njo kprizhi htel vbiti, ona pa je odmeknila, ino je vujshla, ino se v' eno votlino skrila, ozha pa je tak dugo sa njoj vihrel, de je njo v' ti votlini najshel Boga moliti. Tam on njo

popadne, ino njo obtla vſeka, ino s' rokami ino nogami neſmilno dela s' njoj, ter njo ſa laſi vlezhe v' eno kmetizhko kozho, ino njo notri ſapre, potem pa pred ſe perpelati puſti. Tu ſhe le je on njo mantral ino groſno s' njoj delal, ona pa je per ſvoji veri oſtala. Sa tega volo je njo ſam deſhelſkemi oblaſtniki pr  kdal. Toti je to lepo ino mlado dekelzo s' dobrim na drugo vero ſpravlal, kir je pa nizh ne htela vediti od tega, tak je njo s' bikovizami dal tak dugo biti, de je po vſem ſhivoti ranjena bila. Tote rane ſo njoj s' oſtrimi zhrepnjami ſraſtergali, ino tak njo v' jezho vlekli, ſhtimajozhi, de bo ſdaj no ſdaj mertva. Ali v' nozhi njoj Bog enega Angela poſhle, ker je njoj vſe rane ſvrazhil ino njo okrepil. Na drugi den je ſupet pred deſhelſkega oblaſtnika pelana, ino ona njemi rezhe, de ne bogovi, temuzh tiſti, ker je nebo ino ſemlo ſtvoril, je njo ſvrazhil. Deſhelſki oblaſtnik mozhno raſferdjen njo d   s' ſhelesnimi grebeni po vſem ſhivoti zefati, s' gorezhimi baklami ſhgati, ter po glavi neſmilno ſtuzhti, ona pa k' nebi gor gledezha Boga moli. Potem ſo njoj ſiske odreſali, ino njo do nagega ſlezheno po meſti gaishlali. Njeni ozha je ſploh poleg bil, ino kader je na glavovſekanje obfojena, je on ſam mezh popadnil, ino je njoj glavo vſekal. To je bilo v' tem leti 236. — Kak je ti ſtrahotno groſni ozha domo ſhel, je ſazhelo germeti, ino ga je ſtrela kprizhi vbila.

Oſtermeti moremo, groſa naſ more obiti, kader beremo, kak je toti nezhlovezhji ozha s'

svojoj zherjoj delal; ali jel ne storijo ravno tak, ino she dosti grosnej vsi tisti starshi, kerj svoje otroke sami s' svojimi djanjami ino besedami na hudo napelajo! — Na sv. Barbaro se drugazh sosebnostno sesavajo, de nebi pres Sakramenta sv. réshnega Téla vmerli. Sa tega volo ima kelih.

6^{ti} den Dezembra.

Sveti Miklosh, Shkof.

Miklosh, v' Lyzii od bogabojezhnih ino imenitnih starshih rojen, je bil en otrok, kerega so njegovi nerodoviti starshi od Boga si sp ofili, ino je sato she od detinstva na flushbo boshjo odlozhen bil. On je pa tudi she v' mladosti bil en isgled te poboshnosti, zhifosti ino mernosti. She kak sisni otrok se je on po fredah ino petkih sdershal materne perfa vshivati, ino tota dva dni v' tjedni se je potli vu vsem svojem shivlenji postil. Kader se je bil lepo sefholal, je prezi bil sa Mefhnika shegnan, ino je odpotli she s' tem vezh Boga molil, se postil, ino bedel, ja, od njega se je reklo, de je Angelfko sveto shivel. To po svojih starshih prekprijeto bogato erbio je on med vboge rasdal. Ob tistem zhafi je en shlahtni gospod se vsega svojega premoshenja snebil, ino je zelo siromak postal. Toti je imel tri odrashene zheri, ino je ne mogel vezh sa se ino sa nje strofka spravlati, ino je she htel svoje zheri enemi nezhistemi shivlenji prekpustiti. Kak je to sveti Miklosh svedil, se je po nozhi na tihem k' tisti

hishi podal, ino je skos okno eno moshnjo dnarjov noter spustil. Sa tote dnarje je ti ozha svojo starfho zher vunoshenil. Tak je ti sv. Shkof se to drugo, ino tretjokrat ob polnozhi ta podal, ino je vsakokrat eno telko dnarjov skos okno noter spustil. Kak je pa to tretjokrat to storil, je ti bedezhi ozha sa njim beshal, ino kak ga je doishel, je k' njegovim nogam se dolvergel, ino je njemi veliko — veliko sahvalil. Toto sv. Miklosha dobrotlivo djanje se je naskorem vunsvedlo, ino on je, de bi se hvalam tih ludi ognil, 's tistega mesta odishel v' en klofhter. Tam so ga sa njegovega svetega shivlenja volo naskorem sa svojega Vishtifhega postavili. Kader je pa njemi enkrat per molitvi od Boga na snanje dano bilo, de se naj supet med ludi podá, je on klofhter sapustil, ino je shel v' to mesto Myra. Prezi potem so se Shkofi ino Mesbniki vkupsbrali, de bi Boga profili sa enega novega Shkofa v' to mesto Myra, ino per molitvi je njim noterdano, de tisti, ker bo na drugi den ti prvi v' zirkev prishel, imá sa Shkofa postavljen biti. Sv. Miklosh pride ti prvi v' zirkev, ino je s' velkim veseljom prezi sa Shkofa oklizan. Njegova s' zhudeshi obdaruvana serza gorezhnost sa svelizhanje tih dush je njemi sa zefara Diokleziana, pále sa Maximiana spravila jezho ino pregnanje. She le sa zefara Konstantina je on supet na svojo shkofio prishel, ino je she potli dúge léta svoji zhredi bil en dober ino svésti pastir, doklam je sadnizh od ene nevarne bolesni vdarjen sveto vmerl v' tem leti 327. — Per njegovem sv. téli se je veliko zhu-

deshov godilo, ino se she sdaj godijo. — Sveti Miklosh je namalan s' Evangelfhzami ino tri slate jaboke gor — k' snamenji njegovega trojnega slatega dara, s' kerim je nedushnost tih treh zherih odtel. — Sv. Miklosh je en posebni perporozhnik na vodi, kir je na vodi zhudeshe delal. — On je tudi en perporozhnik tih otrok, kir je on she kak otrok sveto shivel, ino potem rad otroke vuzhil.

7^{mi} den Dezembra.

Sveti Ambrosiuf, Shkof, Vuzhenik.

Ambrosiuf, od shlahtnega Rimškega roda, je, kir se je svojega ozheta naskorem snebil, od svoje poboshne matere v' poboshnosti ino k' lepim zhednostim gorsrejen. Vu vseh lepih snanjah podvuzhen je on na hitrem per vuzhenih moshih veliko valal, ino je sato spervega k' fodnizhkim opravilam, potem pa v' Majlandi sa deshelfskega oblastnika postavljen. Kader je tedaj ti Arianarški Shkof Auxenziuf v' Majlandi bil vmerl, so ti Katolfski hteli enega katolfskega, ti krivoverni Arianari pa enega Arianarškega Shkofa imeti, ino so se fkoru do spuntanja svadli tak, de je Ambrosiuf mogel priti njih mirit. Skus njegove besede obudjeni, ino kir je en paibizh njega po imeni klizal, so vfi vkup njega sa Shkofa oklizali. On pa zhres to postrafhen vujde vun 's zirkve, ino se hozhe fkriti, ali to ludstvo ga prezi najde, ino ga vezh 's ozhi ne pusti. On grata

od zefara poterdjen, prime sv. shegne, ino postane Shkof. Kak je to postal, je vfo srebro ino slato med vboge rasdal, svoje grajsline pa je zirkvi dal, ino je sazhel v' sv. pismi veliko brati, tak tudi v' bukvah zirkvenih Ozhakov, ino tak perpravljen je on vsako nedelo predgal s' tako mozhjo, de je Arianarsko krivoverstvo is ze le Lashke deshele preminilo, ino je to ludstvo, k' pravi veri se povernozho, pobolshalo svojo shivlenje. On je tudi sv. Augushtina povernil. On je pravize te zirkve tak mozhno branil, de je s' tem veliko sovrashnikov si naredil, ino od njih veliko preštati mogel. Ali s' samo poterplivostjo je on vse tote sovrashnike premagal. Ambrosiuf je drugazh le taksho v' meshni stan gorvsel, od kerih je previshan bil, de so sa to. Meshnikom je on vsako polvetno opravilo, posebno pa tershtvo prepovedal, ino je nje ostro ravnal k' enem lepem sadershanji, ter k' svéstem dopuneni svojih dushnostih. Kak se je od totega svetega Shkosa po vseh deshelah vunsvedlo, je veliko ludih 's dalnih krajov v' Majland prishlo, de bi njega vidli, njega slishali ino ga sa dober navuk barali. Tudi s' tem, kaj je Ambrosiuf pisal, je on veliko dobrega storil v' dalnih tak kak v' blishnih krajih. Kader je on sadnizh od svojega neprehejanega truda ino duhovnega dela sbolel, je vfo ludstvo v' Majlandi Boga profilo sa njegovo osdravljenje, ali sabstojn; Bog je enkrat sklenil, njega k' sebi vseti. Ambrosiuf je tedaj k' tim, ki so okoli njega stali, ino se jokali, rekel: „Jas sem med vami ne tak shivel, de bi me fram bilo dushe

shiveti; jas se pa tudi ne bojim vmreti, sakaj jas imam s' enim Gospodom opraviti, ker je neskonzhno dobrotlivi." Potem je pod serzhnimi molitvami vmirajozhi she rekel: „Glejte sa menom, kak jas dalez od vas k' tem Gospodi gor letim“, te pa je sveto vmerl. To je bilo v' tem leti 397.

O kak mirna ino frezhna bo tudi nasha posledna vura, zhe bomo tak kak sv. Ambrosiuf, skus molitvo, post, vbogeime daruvanje, skus bedenje ino persadenje sa nebefa ino sa to vezhno svelizhanje fkerbeli.

8^{mi} den Dezembra.

Zhifto spozhetje Div. Marie.

Na toti den se zhaftito spomenemo na Divizo Mario, kera je po mainingi te zirkve pres poerbanega greha spozheta. Toti den so pred vezh kak taushent létmi she svetili. Molmo na dnefhni den tak: „O neomadeshana Diviza Maria, kera si ti pres poerbanega greha spozheta, mi pa smo ne samo v' grehah se spozheli, temuzh she fami nasho dusho s' telkimi grehi sblatili, ah isprofi nam to gnado, de bomo skus pravo pokoro ozhi-fheni pred nashega sodnika vupali priti.“

Sveti Spiridion, Shkof.

Spiridion, v' Ziprii od siromashtkih kmetizhkih, pa kerstanskih starših rojen, je v' svoji mladosti ovze pafel, ino she te rad boshje rezhi premishlaval, k' boshji slushbi hodil, ino poboshne bukvize, sosebno sv. Evangelje rad bral, ino je drugazh bil enega tak lepega ino divishkega sadershanja, de se je po vsi Ziprii od njega govorilo. Kader je gorsrafel, je svojim staršim volo spunil, ino se je oshenil, pa si je vsel eno tudi malo premoshno, pa zhedno ino pridno deklizh, kera je tak kak on, puna lubesni Jesusove bila. To je bil en lubleni sakon, ali ta luba shena je, potem kak je dva otroka bila porodila, naskorem ino she mlada vmierla. Spiridion se je ne vezh oshenil. V' enem preganjanji tih Kristjanov so njemi sa vere volo to pravo oko vunskepali, ino od tega levega kolena sklézsko prozh vresali, ter ga sred drugimi v' rude poslali. Kak je pa sa zefara Konstantina v' toj zirkvi mir postal, je Spiridion shel nasaj k' svojim ovzam, ino je poboshno shivel tak, de je Bog njemi dal dar tih zhudeshov. Enkrat so najmre tatje v' nozhi prishli v' njegovo ovzharnizo, ino glej, ena skrivna roka je nje svesala, tak de so 's mesta nikam ne mogli. Kak je Spiridion nje vjuto tak najshel, so oni svojo pregreho sposnajozi njega profili, de bi nje reshil. On je tedaj molil, ino oni so odvesani gratali, tedaj je pa nje posvaril, kaj so rajshi krafi hteli kak profiti, ino je nje

odpuštil. Savolo njegovega poboshnega shivlenja ino zhudeshov je on potli sa Shkofa isbran. Temi se je on možhno branil, ali sabstojn, on je le sa Shkofa shegnan. On je pa tudi te s' svojo zherjo le po kmetizhko shivel, pa je v' poboshnosti ino darovitnosti bil en pravi isgled, ino je, zhe ravno malo vuzhen, modrosnanze na ker-shanfsko vero obernil. On je sveto vmerl v' tem leti 347.

Perporozhmo se totemi svetemi Shkofi, ino profmo Boga, de bi vsaki tat v' svojem djanji kashtigan od svoje pregrehe odstopil, ino pravo pokoro storil, drugazh bo hudo sa nje, sakaj kak sv. pismo pravi, tak tatje nebodo v' kralestvo nebesko prishli.

9^{ti} den Dezembra.

Sveta Leokadia, Div., Mant.

Leokadia, na Shpanjskem od visokoshlatnih starshih rojena, je bila en pravi isgled lepih ker-shanfskih zhednostih. Ravno sa tega volo pa je ona mogla pred deshelfkega oblastnika priti, de bi njoj toti pred ozhi postavil, kak nespametno ona stori, kí je 's tak visokega stana, pa se dershi Kristjanov, kí so tak saversheni. Ti deshelfki oblastnik je pa ne s' dobrim, né s' hudim kaj opravil. On je sa tega volo to Divizo dal nesmilno tepsti, te pa v' eno gerdo jezho verzhi. Kir je pa ona v' jezho notri svedla, kak grosno

nesmilno je toti zhlovek s' Kristjani delal, je ona svojega nebeskega sheniha profla, de bi njo raj k' sebi vsel, kak bi toto grosnost viditi mogla, ino njena proshnja je oflishana, ona je vmerla v' Gospodi Jesufi v' tem leti 305.

Sveti Vinokuf, Mlinar.

Vinokuf, od Engendarškega visokoshlahtnega roda, je sapustil svoj rod ino svojo domovino, ino je shel s' tremi tovarshi na Franzosko v' en kloster, ino je tam mlinar bil. Toto delo pa je s' tem tesheho sa njega bilo, kir je velikrat savolo menkanja vode mliniski kamen pesh mogel goniti. Ali skus molitvo si je svojo delo tak polehkotil, de je zelo 's lehkega delal. Vinokuf je sadnizh v' enem od njega napravljenem klostri vu Flandrii kak Abbat, ino kak en isgled lepih zhednostih sveto vmerl v' tem leti 717.

13^{ti} den Dezembra.

Sv. Luzia ino Otilia, Div., Mant.

Luzia, v' Sirakusi na Sizilianškem od shlahtnih ino bogatih starshih rojena, je she v' svoji mladosti tak velko lubesen k' Jesufi imela, de je njemi svojo divishtvo na vsigdar oblubila. Kir se je svojega ozheta hitro snabila, je njena mati njo htela s' enim shlahtnim ino bogatim mladenzhom omoshiti. Luzia pa je skosi Boga profila, de se

to nebi sgodilo, ino je skosi odlagala, tak dugo, de je njena mati sbolela, ino ze le shtiri leta na kervi tekozhi beteshna bila, ino so njoj s' nizhim ne mogli naprejpriti. V' ti bolesni je njoj Luzia sploh lepo stregla. Kir so pa ravno ob tistem zhafi per sv. Agate grobi se zhudeshi nad bolenimi sazheli goditi, je Luzia svojo mater nagovorla, de sta tá shle, ino kak je Luzia tam bila molila, je njena mati osdravila. Na to ona svoji materi rezhe, de njoj naj nizh vezh od shenitve ne pravi. Potem sta onedve svojo premoshenje med vboge dale. Kak je to Luziin shenih svedil, je njo deshelskemi oblastniki toshil. Toti je njo pred se poklizal, ino njoj rekel, Kershanslvi se odpovedati, ino malikom ofruvati. Kir je pa ta sveta Diviza ne pervolila, temuzh perpravljena bila, fama sebe pravemi Bogi sa ofer dati, ino se dugo s' njim prepirala, je on mozno jesen postal, ino je sapovedal, njo v' kurvaruizo pelati. Ali kak so njo hteli tá pelati, je njoj Bog eno taksho mozh dal, de so nje ne 's mesta mogli nikam geniti. Na to je deshelski oblastnik sapovedal, njo s' smolaj ino vrélim oljom políti, ino tréshje okoli nje vushgati; ali plamen visoko zhres njo gorsekajozh se je nje namer ne prijel. Deshelski oblastnik skus tote ozhitne zhudeshe k' shpoti postavlen, postane tak jesen, de sapovej, njoj s' mezhom shinjak prebošti. Ali ona she je isdaj tak dugo shivela, kaj je sv. réshno Télo prijala, ino Kristjanom prerokuvala, de bo njih preganjanje skoro konez imelo, te je pa mirno ino sveto ymerla. To je bilo v' tem leti 304. Njeno truplo

je s' velikim poshtuvanjom pokopano, ino per njenem grobi se veliko zhudeshov godi.

Otilia, Elsafkega deshelskega vajvoda zhi, je flépa se narodila, ino njo je ozha sa tega volo rekel vbiti. Ali njena mati je njo eni dojki k' gorsrejenji, potem pa na Franzosko v' en klofhter dala. Kader je njo ti sv. Shkof Erhard kerstil, je na enkrat pogled dobila. K' sahvali sa toto neisrezheno dobroto je ona si naprejvsela, od tistega hipa samo Bogi flushiti. Njeni ozha pa, zhe ravno je od totega zhudesha svedil, je le nizh ne htel od nje snati. She le zhres en zhaf je njo k' sebi vsel, ino je sred njoj sazhel poboshno shiveti, ja on je njoj en klofhter sa Nune dal sesidati, ino v' toti klofhter je veliko imenitnih zheri se podalo pod vishanje sv. Otilie. Tudi njeni ozha je potli sred svojoj shenoi v' tisti klofhter fhel, ino je tam vmerl. Otilia je v' totem klofhtri potli imela 130 Nun pod svojim lepim ino poboshnim vishanjom, ino je posebno vbogim obilno darovala. Na sadnje, kader je zhutla, de je konez njenega shivlenja blisu, je svoje ravenfetre vkuppoklizala v' kapeli sv. Johanesa Kerstnika, ino je nje lepo opomenla, potem pa s' sv. réshnim Télom nashpishana sveto vmerla v' tem leti 720.

Sv. Luzio sesavajo sa pomozhnizo proti fteklini, sv. Otilio pa sa pomozhnizo v' ózhni bolesni.

Vuzhte se vfi mladenzhi ino vse deklizhi od sv. Luzie, kaj samorejo tisti proti nesframnim sa-

pelavzom, kerí svojo tělo kak en tempel Duha svetega Jesufi perporozhijo. Sveti Otilii pa se perporozhmo, de bi s' sdravimi ozhmi lepote tega světa gledenzi sposnali njih Stvarnika, ino njega enkrat od oblizhja do oblizhja gledati vrėd-ni bili.

15^{ti} den Dezembra.

Sveta Kristiana, Dekla.

Kristiana je v' Iberii v' fushanstvi bila, ino je kak dekla flushila per haidoskih ludeh. Kir je pa fkerbna per deli ino svěsta, ter enega zhistega, pohlebnega, tihega ino poboshnega sadershanja bila, se je svojemi gospodí ino gospej, ter všem njujnim snanzom možno dopala. Ona se je dostikrat postila, ino je ze le nozhí v' molitvi dopernefla. Enkrat pride ena shena s' svojim otrokom k' njoj, ino njo bára, s' zhim bi ga svrazhti mogla? Ta dekla rezhe: „Med zhlovezhjimi vrazhtvami jas ne vem sa nibeno, ali Jesuf Kristuf, kerega jas molim, sna tudi nevarno bolene vusdraviti, ino jas verjem, de bo on tvojega otroka vusdravil.“ Potem ona vsemi tega otroka, ga dene na svojo odevko, ino serzhno moli k' Jesufi, ino glej, ti otrok je kprizhi sdrav. To se je hitro okoli vunsvedlo, ino tudi kraliza, ki je slo bolena bila, je od tega slishala, ino je shelela, de bi ta dekla k' njoj prishla, ino tudi njoj pomagala. Kir pa Kristiana ne vupala v' kralevfke hishe iti, je kraliza se k' njoj podala, ino si je

na njeno odevko legla. Kristiana moli k' Jesusi, ino kraliza je kprizhi sdrava. Sa to ona toj dekli slato, oblazhila, ino vse ponudi, kaj bi koli htela imeti, ali ta dekla nizh ne vsume, temuzh rezhe kralizi, de se naj tistemi sahvali, ker je njo vusdravil, ker je Gospod zhres shivljenje ino smert. Na to je kraliza se od te deklee dala v' kershanfski veri podvuzhiti. Kral se zhres tak hitro osdravljenje svoje shene nemre prezhuditi, ino sapovej, toj dekli velike dare dati; kraliza pa rezhe k' njemi, de nizh ne vsume, temuzh le sheli, de bi oba Jesufa Kristusa molila. Zhe ravno je kral she sdaj do tega ne volo imel, je vender eno pergodenje ga na to perpelalo. Kader je najmre enkrat s' svojimi flushebniki na jag shel, je kprizhi tak oblazhno postalo, ino taka tema, de so endruega ne vidli. Na enkrat je kral zelo sam v' hosti bil, ino ga je taki strah obishel, de je oblubil svoje boge poverzhi, ino tistega samega Boga moliti, ker je njegovo sheno vusdravil, ino glej, kprizhi je nebo se rasjafnilo. Kral sahvalezh gre domo, ino perpoveda svoji sheni, kaj se je sgodilo, te pa to deklo k' sebi poklizhe, ino njoj rezhe, de bo odsdaj Jesufa Kristusa molil, naj njega samo podvuzhi, kak bi njemi mogel flushiti. Ta dekla njega podvuzhi, ino on gre, ino sam povsod osnanjuje te zhudeshe, ker so se s' njim ino njegovej shenoi godili. Kraliza ino ta dekla pa sta sazhele shenske v' ti pravi veri podvuzhati. Sazhnejo eno zirkev sidati, ino kral na narozhenje te deklee poshle nekere moshi k' zefari Konstantini s' toj proshnjoj, de bi njemi Meshnike

poslal. S' veseljom nje zesar gorvseme, ino njim Mesniko ino enega poboshnega ino modrega Shkofa s' sobom dá. Hitro se je potem keršanska vera po vsi desheli rasfhirila.

Glejte, kak je Bog eno priprosto deklo sa Apofhtola tih Iberianov si isvolil, ino je pokasal, kak lubi so njemi tisti slushezhi, kerij svojim gospodarom ino gospodinjam slushezhi tudi njemi svésto slushijo.

17^{ti} den Dezembra.

Sveti Lazar, Shkof.

Lazar, v' Betanii blisu Jerusalema rojen, je bil en prijatelj Jesufov, ino je prezi, kak je od njega slishal, njegov Joger postal. On je imel dve sestri, Marto ino Mario Magdaleno. Marto je on prezi preobernal, de je tudi na Križusa verjela, Mario Magdaleno, to ozhitno grešniko pa je she le Jesus na prošnjo njene sestre potli preobernal. Per toti hishi se je Jesus po gostosderšhaval. Okoli tega leta 33 je Lazar slo sholel. Njegovi sestri sta zhres to se možno rasshalostile, ino sta k' Jesusi poslale, njemi praviti, de je njuj brat Lazar možno holen. Jesus pa njima pustil povedati, de si sa tega volo nemajo v' škerbi biti, sakaj skus njega bo Bog svojemi fini eno veliko zhaft skasal. Lazari je dushe hujše bilo, ino je vmerl. Te je Jesus se s' svojimi Jogri tá podal, ino je tega she štiri dni v' grobi leshezhega

La-

Lazara pred veliko ljudstvom od mrtvih sbudil. Skus toti velki zhudesh je Jesus svojo boshansko mozh pokasal, ino veliko ludi je pred njim dol-poklekajozh njega sa tega pravega Mesiasa spo-snalo. Toti glaf je po vsaj desheli vun fhel, ino njih je veliko prifhlo, de bi Mesiasa ino Lazara vidli. To je pa Fariseare ino Pismavuzhene tak jesilo, de bi bili Lazara prezi 's poti spravili, ako se nebi bili bali, kaj bi Jesus supet en taki zhudesh storil. Kir so Judje po gorstajanji Kristufovem vse te njegove sazheli preganjati, de so svekshima 's Jerusalema ino zelo 's deshele mogli oditi, je Lazar eden is tih pervih bil, ker je sred svojima sestrama mogel svojo domovino sapustiti, ino je, potem kak je od Apofhtolov bil sa Shkofa shegnan, sred drugimi na morje na eno rastergano ino poterto barko sesuvan, ino tak vtoplenji prekdan. Ali vslegamogozhni Bog je nje varval, ino oni so se frezhno v' Marsilio perpelali. Ti haidofki Marsilianzi so savolo tote-ga ozhitnega zhudesha bili pripravn vse poslushati, kaj bi ti tak zhudeshno obvarvani govorili. Oni pa prezi sazhnejo od vere Kristufove predgati, ino glej, zhreda sv. Lazara je od dne do dne se povekshala. Zelih 30 let je on v' tem Apofhtol-fkem deli dopernesel, ino je neisrezhenno veliko Haidov preobernil. Ali potem je ti novopostavljen deshelski oblastnik njega htel persiliti, de bi ma-likom ofruval. Kir je Lazar k' temu ne pervolil, je deshelski oblastnik sapovedal, s' fhpizhastimi shelesnimi terneki ga nesmilno gaishlati, v' jezho verzhi, potem k' eni sohi pervesati, ino strele v'

njega poganjati. Ali per vsem tem je Bog njega per shivlenji obdershal. Sadnizh so njega s' sharezhimishelesnimi plehi po vsem shivoti obloshli, te pa njemi glavo vsekali. To je bilo v' tem leti 76.

Vfega tega Lazari nebi bilo trebalo preštati, zhe gaJesuf nebi bil od mertvih sbudil. Sa tega volo je pa Jesuf tudi le famo tri od mertvih sbudil, ino si tudi mi ne shelmo, de bi nashi lubi starshi, sakonski tovarshi, brati ino sestre, ali nashi dobri prijateli od mertvih stanili, ino nasaj k' nam prishli; sakaj zhe so tam v' dobrem kraji, v' lepem miri ino veselji, tak bi njih na vfigdar serze bolelo, kaj bi supet sem mogli v' to dolino tih sós, ino bi tu mogli, kakti sv. Lazar, vse sorte nadloge ino mantre, ter sadnizh she enkrat te she skushane britkošti te smerti preštati.

18^{ti} den Dezembra.

Sveti Auxenz, Shkof.

Auxenz je sa Lizinia vojshak bil, ino je rajshi, kak bi temi krivemi bogi Bachi grosdje bil ofruval, svojo soldazhko oblazhilo dolflékel. On je potem Shkof postal, ino je s' velkimi saflushenjami sveto vmerl.

Sveta Maura, Mant.

Maura, ena kerfhanška Egiptarza, je Timotea, enega zirkvenega flushebnika, sa mosha imela,

ino je mlada bila. Kir je njeni mosh sa vere volo mantran bil, pa ne odstopti htel, so po njegovo mlado sheno poslali, zhe bi ona na druge misli prishla, ino njega odvernila. Maura resen pride, ino kak je svojega lubega mosha v' straslni mantri sagledala, je toshno vrishti ino jokati sazhela; on je pa k' njoj rekel: „Kaj, moja Maura! si ti ena Kerfheniza? Namesto de bi me k' stanovitnosti opominjala, me hozhefh spazhti? hozhefh, de bi jas sa to kratko veselje totega shivlenja to vezhno nebesko svelizhanje ta dal, ali savolo enega kratkega terplenja vu vezhne mantre tega pekla shel?“ Skus tote besede v' ferzi genjena Maura sposna sgrivajozh svojo od Jesufa prozh obernenje, ino gre fama pred deshelfskega oblastnika, ino rezhe, de je perpravljena sa toto pregreho vse mantre prestati. Ti deshelfski oblastnik se nad tem nemore szhedniti, ino njoj vse oblubi, zhe bi Kristusa sapustila. Kir pa ona na nibeno visho vezh ne odstopi, tak ti sodnik sapovej, njoj lasse spipati, ona pa Bogi sahvali, de to terpi sa tisto, kaj je svoje lasse gisdavo lepotila. Te njoj pusti perste odresati, ona pa Boga profi, de bi njoj sa toto mantro odpustil, kaj je koli s' svojimi perstmi pregreshila. Sdaj njo vu vrelo vodo vershejo, ona pa pres vlakega ofhkodenja vungre kakti's mlazhne kopeli. Toti ozhitni zhudesh je sodnika tak postrashil, de je njo pustil odpelati. Naskorem njo pa nasaj poklizhe, ino njoj rezhe, de bo njoj sharjavega voglenja vu vusta djat, ona pa odgovori, de skus to sheli opushenje tistih grehov sadobiti, kaj njih je s' jesikom storla. Sdaj njo sodnik pusti po vsem

shivoti s' smolaj ino shveplom shgati. Sadnizh je Maura sred svojim moshevom k' krishni smerti obsojena. Na krishi vifezha onedva endrugaga k' stanovitnosti obsegurjata, ino Boga molezha sveto vmerjeta. To je bilo v' tem leti 305.

To je sakonska lubesen. To se pravi svěsto dershati tisto oblubo, kera je per vkupdanji pred altarom se napravla, de nebodo endrugaga sapustli, ako bi ravno Bog krishe ino nadloge poslal. To se pravi endrugemi svěst biti noter do smerti.

21^{ti} den Dezembra.

Sveti Tomash, Apofht.

Tomash, en Galileanez ino nibizh, je od Jesusa naskorem po sazhetki njegovega navuka med njegove Jogre gorvset, potem pa sa Apofhtola isbran. On je tak velko lubesen k' Jesusi imel, de je, kader so njemi ti drugi vsi branili v' Judeo iti, segurno ino serzhno rekel: „Naj bo, mi hozhemo iti, ino s' njim vmreči.“ Njegova vera je ravno per gorstajanji Kristuslovem opala, on je prejd ne htel verjeti, de bi Jesus bil od mertvih stanil, doklam nebi njegovih ran sam s' perstom pokufil. Ali on je od svoje nevere hitro odstopil, ino je ne famo pred Jesusom rekel: „Moj Gospod ino moj Bog!“ temuzh on je potli nestrudjen od njega predgal pod veliko terplenjom ino preganjanjom Medarom, Persarom, Karamaniarom, Hirkaniarom, Baktriarom, ino je prishel

noter do Kinesarskega. Posebno pa se je v' Indii sdershaval. V' Persii je sv. tri krale kerstil. Potem pa, kak je telkim ludem bil luzh tega Evangelja vushgal, so ga haidofki farji ravno, kader je per enem krishi Boga molil, s' enoj fulizoj preboli, ino do mertvega satukli. To je bilo v' tem leti 80.

Telko si je toti sv. Apofhtol persadel sa popravljenje ene same pregrehe! Ah kak malo mi storimo sa popravljenje telko pregrehih!

25^{ti} den Dezembra.

Sveti den, ali rojstvo nashega Gospoda Jesusa Kristusa.

Shtiri taushent lét je ti svét v' fushanstvi tega greha si bil sdihaval, ino she le te je prishla ta frezhna vura, v' keru je Sin boshji se narodil, ker je grehe tega svéta prozh vsel, ino nas s' svojim nebeskim Ozhetom pomiril. Maria ino Joshef, kera sta vekshital v' Nazareti stanuvala, greta po navishanji boshjem ravno te v' Betlehem na popisavanje. Kir tam ra oshtarii ne najdeta proftora, ino njuj nishe nezhe gorvseti, se podata pod eno huto vun od mesta, kera je namesto ene shtale bila. Tak je Bog htel, de bi njegov Sin, ker je lubesni k' siromashtvi ino ponishnosti prishel vuzhit, v' siromashtvi, od siromashke matere, ino v' eni siromashki shtali pod vsem ponishenjom se

narodil. V' eni shtali, na fred nozhi je ti od Prerokov ino Patriarkov she telki zhas perzhakani Mesias, Odreshenik tega zhlovezhanstva, kral tih Angelov, najvisish Gospod neba ino semle, Jesus Kristus se narodil, ino Maria, kera je njega pres omadeshanja svojega divishta rodila, je njega v' plenize povila ino v' jasle poloshla. To zhlovekpostanenje Sina boshjega pa, ino njegovo na samem narojenje je skus en zhudesh zhashto postalo. En Angel je od neba dol prishel, ino je tega Mesiasa rojstvo osnanil, pa ne kralom ino poglavarom, ne tim bogatim ino visishim, temuzh priprostim pastrom, ki so blisu Betlehema svoje zhrede strashali — totim se je perkasal v' nebeski svetlobi, ino kir so se nad tem prestrashli, je rekel k' njim: „Ne bojte se, glejte jas vam eno veliko veselje obsnanujem, kero se bo vsemi ludstvi sgodilo; sakaj dnes je ti Svelizhar v' Davidovem mesti se narodil, ino toti je Kristus ti Gospod. Ino to vam ima k' snamenji biti: Najshli bote to dete v' plenize povito ino v' jasle polosheno.“ Ino prezi je s' tim Angelom bila ena velika mnoshina drugih Angelov, in so vsi Boga hvalili ino rekli: „Zhas bodi Bogi na vishini, ino na semli mir ludem dobrovolnim.“ Potem pa, kak so Angeli bili spreminili, so se pastiri hitro proti Betlehemi podali, ino so najshli Mario ino Joshefa, ter to dete v' jasliah, ino vse to so, potem kak so to dete bili molili, osnanili, kak je njim od Angela bilo povedano, ino vsi so se zhudivali nad tem.

Vuzhmo se od tega novorojenega Jesufa firo-
mashtvo sa lubo imeti; vuzhmo se od njega po-
nishnost ino vkorjenje samega sebe; vuzhmo se
na to vezhno savupati, ne na to posvetno; sahval-
mo pa sosebnost Gospodi Bogi sa to nesgruntano
lubesen, kero je on nam skus vzhlovezhenje svo-
jega Sina milostivno skasal.

26^u den Dezembra.

Sveti Shtefan, prvi Mant.

Shtefan, od Judofkega roda, je spervega bil
Gamalielov, te pa Jesufov Joger, potem eden is
tistih sedem Diakonov, kere so Apofhtoli si isbra-
li, de so namesto njih vsakdenjo rastalanje al-
moshtva ofkerbeli. Med vsimi totimi Diakoni je
Shtefan najimenitneshi bil, ino je velike zhudeshe
pred ludstvom delal. On je tak rasfvezhen, tak
pun modrosti bil, de so tudi ti vuzheni njemi ne
nizh mogli doldobiti. Od frama ino jese so oni
tedaj nekere nashuntali, de bi krivo prizhuvali
proti Shtefani. Tudi ludstvo, ter starefhe ino
pismavuzhene so podhujstili tak, de so na njega
planili, ino ga le ravno pred vishih svit pelali.
Tam je ti sveti Diakon krivo toshen, tam je pa
on tudi Judom nasozhi oponosil njih terdokornost
ino nesmilnost. S' tem je pa nje tak rasjesil, de
so s' sobmi fhkripali, on je pa k' nebi gor gle-
dezh rekel: „Glejte, jas vidim nebo odperto, ino
Sina tega zhloveka na desnizi boshji stojezhaga.“
Na to so vsi jesno sakrizhali, ino so ga popali,

's mesta vun sefuvali, ino kamenje po njem metali, on pa je na ves glas rekel: „Gospod Jesus! gorvsemi mojo dusho!“ ino kader so najbolj hitili kamenje v' njega metati, je on dolpokleknil, ino je rekel: „Gospod! ne vsemi njim to sa greh gor!“ ino kak je to bil isrekel, je sveto vmerl. „To je bilo she v' tistem leti, kak je Kristuf krishan bil, ino na krishi vmerl. V' tem leti 415 so njegove kosti na zhudeshno visho najdene. Je najmre tri mile od Jerusalema bil en poboshen Farmeshter s' imenom Luzian. Totemi se je pokojni Gama-liel kak en lepi starez v' spanji perkasal, ino je njega po imeni klizal, ter njemi rekel, gde so sv. Shtefana kosti. Kak je tedaj ti pokasan grob odkopan, ino sv. Shtefana truga oddelana, se je semla strofla, ino je neisrezheni lepo sadishalo. Prezi so se pa tudi zhudeshi godili nad veliko nasozhnimi bolenimi, sosebno pa toti, de, kak-hitro so te kosti v' Sionsko zirkev pernefli, je sazhel desh iti, ino je to od velke sufhe obiskano deshelo rasveselil.

Na dnefhni den se sol ino voda shegnava, sol sato, de bi, kak ona drugazh pred gnilozhøj brani, mi nasho ferze pred gnilozhøj tega greha obvarvali; vodo pa sato, de bi mi, kader se s' njoj poshkropimo, smislili, de, kak voda drugazh prozh vsemi od tela vfo neshago, tak moremo tudi nasho dusho ali nasho ferze skus grivingo ino pokoro od grehov ozhistiti.

27^{ti} den Dezembra.

Sveti Johanes, Ap. Evangelist.

Johanes, Zebedeov sin is Galilee, je she zelo mladi bil, kader je Jesus njega sa svojega Jogra poklizar. Sa nekere méfze ga je Jesus she sa Apofhtola gorvsel, ino je njega sa njegove nedushnosti volo posebno lubil. Toto lubesen je skasal skus to, de je njega sa prizho s' sobom vsel, kader se je na Taborški gori zhaftito premenil; on je njega s' sobom vsel v' Getsemanški ograd sa prizho svoje kervave shalofti; Johanes je njemi per sadnji vezherji na perfah flonil; on je s' Marioj pod krishom stal, kader je ti Odreshnik toto svojo presveto mater njemi isrozhil. Potem se je Johanes sve shinom sv. Petra dershal, ino je tudi sred njim v' jezho vershen ino gaishlan. Kader so Apofhtoli Jerusalem sapustili, je Johanes s' Marioj shel v' Efesus, ino je dugo se tam sdershavajozh nestrudno sv. Evangelium predgal, ter tak pozhetnik postal Efesinske, Smirnenške, Pergamske, Tiatiraske, Sardiske, Filadelfiske, ino Laodizeaske kerfhanške obzhine ino fhkofie. Sa zefara Domiziana je pa Johanes mogel v' Rim iti. Tam je sa vere volo v' en kotel vrelega olja postavlen, kakti sapifano najdesih na 6^{ti} den Majnika. Potem je v' Patmos pregnan, de bi tam sred drugimi Kristjani do smerti v' rudah delal. Tam je on od Boga te rasodenja dobil, kere se v' sv. pismi imenujejo skrivno ras-

odenje sv. Johanesa. Po Domizianovi smerti je shel nasaj v' Efesus, ino je tam v' svéstem spunjavanji svojih Apofhtolskih del se viſoke ſtarosti vzhakal, v' keru je sadnizh ſveto vmerl v' tem leti 100. On je svun tega she rezhenega ſkrivnega rasodenja tudi sv. Evangelium pifal, v' kerem se je kak en orel gor k' boshanſtvi Kriftuſovem podignil; ter je pifal tudi tri liſte.

Ti kelih s' kazhoj v' Kalendrah poméni, kak je toti sv. Apofhtol kres ti od Krivovernikov njemi naprejpoſtavlen gift krish naredil, ino je na to ta poſodba na drobno rasletela, gift pa je v' ſpodobi ene kazhe vun odishel. Sa tega volo se na dneſhni den vino shegnava k' snamenji, de bi vſi, keru od tega shegnanega vina pijejo, od giftnih ino ſhkodljivih bolesnih, ter od vſeh nevarnoſtiſh duſhe ino téla obvarvani bi, pa tudi, kakti vino lubesen poméni, tako lubesen proti Bogi ino bliſhnjemi imeli, kak sv. Johanes.

28^{ti} den Dezembra.

Sveti nedushni Otrozhizhi.

Kader je Jeſuf se v' Betlehemi narodil, je modrim v' jutreſhni deſheli ena ſvéſda se perkaſala, kera je nje v' Jeruſalem pelala. Tam ſo oni barali, gdé bi ti novorojen kral tih Judov bil, kerega ſvéſda se je njim perkaſala? Ti tedafhni Judofki kral, ti neſmilni Herodeſh, je tega novorojenega krala tih Judov prezi htel 's poti

imeti. Kir je pa ne ga mogel svediti, je ti grosni nesmilnik soldate v' Betlehem poslal, de so vse pajbizhe, kaj se njih je v' dvema letoma v' Betlehemu ino v' tistem kraji narodlo, mogli pomoriti. Herodesh je mislil, de med totimi more tudi ti novorojen kral tih Judov biti; ali on je na opomenenje tega Angela she v' Egiptom pobegnil. Tak so te ti Betlehemski otrozhizhi po nedushnem, ino pod strasnim vrishanjom, pod tóshnim krizhom tih mater mogli svojo mlado kerv prelijati, ino svojo shivljenje tá dati, ali is tote zhasne shalosti so oni s' kronami tega divishtva ino te mantre obvenzheni fhli v' to vezhno veselje. Herodesha pa je Bog she tisto leto s' takimi nadlogami ino s' takoj bolesnoj kashtigal, de je nozh no den kakti v' ognji bil, ino je taki glad imel, de se je nikol ne mogel najesti. Njegov drob je sazhel v' njemi perhneti, ino se njemi je vse puno tvorov ino ran po shivoti naredlo, is totih je vse puno zhervov vunfhlo. Toti so ga sploh jeli, ino taki nespodobni smrad je od njega shel, de je nishe ne per njem obstati mogel. Ali ti nefrezhni zhlovek se je per vsem tem nizh ne na Boga smislil, temuzh je sdvojezh nefrezhno vmerl.

Kir je Bog Herodesha savolo tega grosnega vmarjanja zhasno ino vezhno kashtigal, kaj se imajo vzhakati tiste vnémarne matere, kere, kader so nosezhe, s' plefom, teshkim sdiganjom ino s' teshkoj noshnjoj otroka v' sebi dolspravijo, ali ga potli k' sebi v' postelo vsemiho, ino ga sadushijo? Kaj se imajo vzhakati tisti grobianški

mashje, kerí s'voje shene, kader so nosezhe, tepejo ali bijejo, suvajo, beršhejo, nje jesijo ali shaloštijo, ali tak s' njimi delajo, de otroka dolspravijo? Kaj se imajo vzhakati tiste nesramne shenške, kere v' ledizhnem stani nosezhe postanejo, pa otroka she v' sebi dolspravijo, ali ga per porodi vmorijo? Kaj se imajo vzhakati tisti najhujšhi Herodeshi, kerí otrokom pohujšhanje davajo s' klafarškimi besedami, s' nesramnimi pesmami, ali zelo s' nezhistimi djanjami? „Ker bo pohujšhal enega od tih málih, tistemi bi bole bilo, en mlinški kamen njemi na shinjak obešti, ino ga v' globozhini tega morja vtopiti.“ (Math. 18.)

29^{ti} den Dezembra.

Sveti David, Kral.

David, Isaiov sin, v' Betlehemi rojen, je bil pastir, ino je she te na boshjo povishanje od Samuela sa Judofkega krala bil obšnovan. On je, kader je ovze pafel, te stvorjene rezhí s' velkim veseljom preshtimaval, ino je per tem pesme na zhašt boshjo pel, ino si v' harfe igral. Kral Saul je njega sa tega volo k' sebi vsel, ino ga rad imel. Nad totega krala so enkrat Filisteari s' vojskoj pod vishanjom tega velikana Goliata shli. Kir je nad Goliata nibeden Israelitanez ne vupal iti, ako ravno je kral veliko oblubil, ker bi ga premagal, je ti pastirzhek David s' svojoj pastirskojoj palzjo, s' enoj frezhkoj ino petimi kamzi v' torbi le shel nad tega velikana. Toti se je njemi po-

smehaval, David pa poshene s' frezhkoj en kam-
zhek njemi v' zhelo, ino Goliat okoli pade, te
pa David gre, ino njemi s' njegovim mezhom
glavo odséka. Sdaj so Filisteari vsi pobegnili.
Jonataf, Saulov sin, je na to s' Davidom prija-
telstvo sklenil, Saul pa, kir je ludstvo Davidi
vekfho zhaft skasalo, kak njemi, je njega sazhel
smertno zhertiti ino sovrashiti. Tak je David
sdaj v' tóshni nadlogi bil, v' zéli Kanaanfki de-
sheli se je nigdi ne smel na svetlo perkasati, je
pa na Boga savupal, ino savuplive pesme pel.
Kak je potli kral Saul Davidi v' roke prifhel, je
David totega svojega sovrashnika od smerti odtel.
Toto djanje te lubesni je Sauli tak k' serzi fhlo,
de je svojo sovrashtvo sgrival, ino se s' Davidom
pomiril. Kak je Saul vmerl, je David sa krala
postavlen. On je te bil 30 lét star. Prezi potem,
kak je kral postal, je Jerusalem premagal, ino
pod svojo oblast spravil. Tam je on tudi svojo
kraljevsko stanovanje vsel. Sdaj je on vfo svoje
fkerb na to obernil, de bi njegovo ludstvo imelo
lubesen k' zhednosti, ino de bi frezhno bilo. Sa
tega volo je fhkrinjo mira boshjega pod velikimi
ino zhaftitimi obhajilami na goro Sion pustil per-
nefti, ino v' eno drago oblepoteno huto postaviti,
de so tam vsi Israelitanzi po visokih svetkih vkup-
prifhli k' boshji flushbi, ino branja te postave
poslufhat. Davida kralovanje je prav frezhno bilo.
Skoro vsi sovrashniki so bili premagani, ino vef
Israel je njega lubil ino poshtuval. On je shivel
v' miri, veselji ino obilnosti. Ali ravno sdaj je
menje poboshen bil, kak prej d v' svojih nadlosh-

nih dneh. Kak šo na njegovih kraljevskih hishah s' hode bile, je on na tote vſeli proti vezheri ſhel ſe sprehajaj. Odonod dol je enkrat Uriasovo lepo sheno ſagledal, kak ſe je kópala, ino on je ſhel, ino je nezhiſto ſagreſhil s' njoj. De bi toto lepo Betſabeo ſi ſa sheno vsel, je narozhil, de je Urias per vojski ob ſhivljenje priſhel. Od njene lepote ofleplen je ti kral ſvojo velko pregreho ne prejd ſposnal, kak kader ga je Bog ſkus Preroka Natana ſbudil. Kak možno je on potli toto ſvojo pregreho ſgrival, ino objokal, najdemo v' njegovih Pfalmih, poſebno v' tem 50tem. Odsdaj je njega Bog s' vſe ſorte terplenjami obifkal, ja zelo njegov laſtni ſin Abſalon ſe je proti njemi ſpuntal. Kader je pa David v' ſvoji viſoki ſtaroſti ſhe zhu-til, de je konez njegovega ſhivljenja blisu, je ſhe vſe perpravil ſa ti lepi Jeruſalemski tempel, kerega je potli njegov ſin Salomon ſesidati, ino drago oblepotiti dal. Potem je David totemi ſvojemi ſini kraleſtvo pod lepim opomenenjom prékdal, te pa je ſveto vmerl.

31^{ti} den Dezembra.

Sveti Silveſter, Papeſh.

Silveſter, od ſvoje poboshne matere enemi poboshnemi Meſhniki k' gorsredjenji prékdan, je per vuzhenofiti ino zhednofiti tak naprejduval, de je zelo mladi ſhe med duhovnike Riſke zirkve gorvſet, ino naſkorem od Papeſha ſa Meſhnika ſhegnan. V' ſvojem méſhnem ſtani ino duhovnih

delah je on se tak dopadnil, de je sa Papesha isvolen, ino je blisu 22 lét toti visihish poglavar te zirkve bil. Najperva njegova skerbi je bila, te krivoverne Donatiste k' pravi zirkvi nasaj spraviti. Toti sv. Papesh se je vzhakal, de je malikovanje dolskonzhano, de je preganjanje tih Kristjanov gorhenjalo, ino kerfhanška vera skus skerbi zefara Konstantina po vsem Rimskem zefarstvi se rasfhirila. Je pa se tudi k' svoji serzhni shalofti vzhakal, de je Ariansko krivoverstvo nastalo, ino hitro svojo giftno korenje dalez okoli sebe spustilo. Ti sv. Papesh je v' svoji visoki starosti ti svet sapustil v' tem leti 335.

Dnes je ob enem staro leto ali ti sadnji den totega leta. Toti den naf na kserzhne premishlavanja opomene. Vsaka vura, vsaki hip nafhega shivlenja Bogi flishi; v' zhem pa smo mi tih 365 dnov totega leta potrofhili? Kelko smo njih k' zhashti boshji dopernesli, kelko njih k' nafhem svelizhanji naobrnili? Kelko pa smo njih samo posvetni fkerbi, samo zhafnim nafkladnostim ino veselizam gorofrali? Kelko njih v' nizhdjanji ali hudodjanji sapravli? Ah kak bi ti pogubleni v' pekli si sheleli, de bi njim le kaj malega od tih dnov bilo dano, kere mi tak nemarno prepravimo, kak bi oni vsako troho totega zhafa k' dobremi obrnili! Pafko tedaj imejmo, de nebi tudi naf enkrat na véke grivalo, kaj smo ti slati zhaf tak mimo oditi pustili. Toto leto je sa veliko taushent ludi bilo to sadno, tudi sa naf bi bilo snalo to sfédno biti. Kaj bi te mi bili imeli naprejpoka-

sati? Kaj drugo, kak to, kak smo telko perloshnostih imeli, dobro storiti, pa smo ne storili; telko perloshnostih k' lubesni, poterplivosti, ponishnosti ino drugim zhednostim ali krepostim, pa smo njih ne v' hasek vseli; telko rasfvezhenjih ino obudjenjih, pa smo ne na nje poslusnali. Ne nazhi, kak s' shalostnim serzom se tedaj moremo na to pretezheno léto spomeniti. Ah kak lepo so Svetniki, kakti smo v' totih bukvizah brali, ti lubi zha v' hasek vseli. Stormo tudi mi tak, te bomo drugo léto na dnefshni den, zhe nam ga Bog dá se vzhakati, s' vekshim ferza troshtom na te preminene dni se spomenili.

SAPOPADEK INO KASITEL.

	Stran
Sv. Afra, na 7. den Avgusta - - - - -	173
— Agata, na 5. den Februara - - - - -	23
— Albin, na 1. den Sushza - - - - -	43
— Alex, na 17. den Julia - - - - -	155
— Alexander, na 12. den Novembra - - - - -	271
— Alois, na 21. den Junia - - - - -	132
— Amand, na 26. den Oktobra - - - - -	255
— Amat, na 31. den Avgusta - - - - -	196
— Ambrosi, na 7. den Dezembra - - - - -	294
— Ampeli, na 26. den Novembra - - - - -	282
— Ana, na 26. den Julia - - - - -	162
— Anaklet, na 13. den Julia - - - - -	153
— Andrašh, na 30. den Novembra - - - - -	284
— Anselm, na 21. den Aprila - - - - -	81
— Anton Pad., na 13. den Junia - - - - -	125
— Anton Pufh., na 17. den Januara - - - - -	11
— Antonia, na 29. den Aprila - - - - -	88
— Apolonia, na 9. den Februara - - - - -	27
— Arkadi, na 12. den Januara - - - - -	10
— Arni, na 24. den Avgusta - - - - -	187
— Avgustin, na 28. den Avgusta - - - - -	190
— Auxenz, na 18. den Dezembra - - - - -	306
— Balash, na 3. den Februara - - - - -	22
— Barbara, na 4. den Dezembra - - - - -	290
— Basili, na 14. den Junia - - - - -	127
— Bavo, na 2. den Oktobra - - - - -	237
— Benedikt, na 21. den Sushza - - - - -	59
— Beno, na 16. den Junia - - - - -	129

	Stran
Sv. Bernard, na 20. den Avgusta - - - -	183
— Bonaventura, na 14. den Julia - - - -	154
— Bonifaz, na 5. den Junia - - - -	119
— Brigita, na 8. den Oktobra - - - -	242
— David, na 29. den Dezembra - - - -	316
— Desideri, na 11. den Februara - - - -	29
— Dionisi, na 9. den Oktobra - - - -	243
— Dominik, na 4. den Avgusta - - - -	169
— Donat, na 17. den Februara - - - -	33
— Dorotea, na 6. den Februara - - - -	25
— Dufhni den, na 2. den Novembra - - - -	263
— Edita, na 14. den Septembra - - - -	215
— Eleuteri, na 18. den Aprila - - - -	80
— Eligi, na 1. den Dezembra - - - -	287
— Elisabet, na 19. den Novembra - - - -	275
— Emeran, na 22. den Septembra - - - -	225
— Erasm, na 2. den Junia - - - -	118
— Erhard, na 8. den Januara - - - -	7
— Ernest, na 12. den Januara - - - -	9
— Eucheri, na 20. den Februara - - - -	33
— Eustachiuf, na 20. den Septembra - - - -	221
— Eustasi, na 29. den Sufhza - - - -	66
— Ezehiel, na 10. den Aprila - - - -	73
— Faustin, na 26. den Februara - - - -	39
— Felix, Hlapez, na 18. den Majnika - - - -	105
— Felix, M., na 11. den Septembra - - - -	210
— Ferdinand, na 30. den Majnika - - - -	116
— Filemon, na 23. den Avgusta - - - -	185
— Filip ino Jakob, Ap., na 1. den Majnika - - - -	90
— Filip Beniz., na 24. den Septembra - - - -	229
— Florentin, na 2. den Avgusta - - - -	168
— Florian, na 4. den Majnika - - - -	94
— Franz Afis, na 4. den Oktobra - - - -	239

	Stran
Sv. Johanes Kapiſtr., na 23. den Oktobra -	253
— Johanes Kerſtn., na 24. den Junia - -	135
— Johanes Nepom., na 16. den Majnika -	102
— Johanes p. vrat. lat., na 6. den Majnika	95
— Joſhef, na 19. den Suſhza - - - -	57
— Judafh Tadeuf, na 28. den Oktobra -	258
— Julia, na 22. den Majnika - - - -	111
— Juliana, na 16. den Februara - - - -	31
— Juri, na 23. den Aprila - - - -	82
— Juſta, na 8. den Auguſta - - - -	176
— Karl Bor., na 4. den Novembra - -	264
— Karl Fland., na 2. den Suſhza - - -	44
— Katreja, Div. M., na 25. den Novembra	280
— Katreja Gen., na 29. den Suſhza - -	66
— Kilian, na 8. den Julia - - - -	150
— Klara, na 12. den Auguſta - - - -	178
— Kolman, na 13. den Oktobra - - - -	246
— Kolozer, na 18. den Aprila - - - -	79
— Konrad, na 26. den Novembra - - -	281
— Korbinian, na 9. den Septembra - -	209
— Krali trije, na 6. den Januara - - -	6
— Krifhpin, } na 26. den Oktobra - -	257
— Krifhpinian, }	
— Krisha najdenje, na 3. den Majnika -	92
— Krisha iſviſh., na 14. den Septembra -	214
— Kriſoftomuf, na 27. den Januara - -	17
— Kriſtiana, na 15. den Dezembra - - -	302
— Kunged, na 3. den Suſhza - - - -	46
— Kunibert, na 12. den Novembra - -	270
— Lambert, na 17. den Septembra - -	218
— Landelin, na 7. den Junia - - - -	122
— Lazar, na 17. den Dezembra - - - -	304
— Lea, na 22. den Suſhza - - - -	61

Sv. Leander, na 27. den Februara	- - -	40
— Lenard, na 6. den Novembra	- - -	266
— Leo, na 11. den Aprila	- - -	74
— Leodegar, na 2. den Oktobra	- - -	237
— Leokadia, na 9. den Dezembra	- - -	298
— Leopold, na 15. den Novembra	- - -	272
— Lovrenz, M., na 10. den Augusta	- - -	176
— Lovrenz Just., na 5. den Septembra	- - -	203
— Ludger, na 26. den Sufhza	- - -	64
— Ludmila, na 16. den Septembra	- - -	216
— Ludwig, na 25. den Augusta	- - -	188
— Lukash, na 18. den Oktobra	- - -	251
— Luzia, na 13. den Dezembra	- - -	299
— Magdalena, na 22. den Julia	- - -	160
— Mamert, na 13. den Majnika	- - -	100
— 40 Mantern., na 10. den Sufhza	- - -	48
— Margeta, Div. M., na 20. den Julia	- - -	158
— Margeta Kort., na 22. den Februara	- - -	35
— Maria Egipt., na 17. den Aprila	- - -	78
— Maria de Oign., na 22. den Junia	- - -	134
— Maria Sneshn., na 5. den Augusta	- - -	172
— Maria 7 shaloſti	- - -	68
— Marie narodenje, na 8. den Septembra	- - -	207
— Marie obisk., na 2. den Julia	- - -	143
— Marie ofruv., na 21. den Novembra	- - -	277
— Marie osnan., na 25. den Sufhza	- - -	62
— Marie spozhet., na 8. den Dezembra	- - -	296
— Marie v' nebovs., na 15. den Augusta	- - -	180
— Marinuf, na 1. den Sufhza	- - -	43
— Marko, na 25. den Aprila	- - -	83
— Martin, na 11. den Novembra	- - -	268
— Marzelin, na 10. den Aprila	- - -	74
— Marziuf, na 6. den Sufhza	- - -	47

Sv. Mathej, na 21. den Septembra	- - -	224
— Mathias, na 24. den Februara	- - -	37
— Matildis, na 14. den Sufhza	- - -	53
— Maura, na 18. den Dezembra	- - -	306
— Maximilian, na 13. den Oktobra	- - -	247
— Mazedon, na 12. den Septembra	- - -	213
— Medard, na 8. den Junia	- - -	124
— Metud, na 10. den Sufhza	- - -	49
— Mihal, na 29. den Septembra	- - -	230
— Miklosh, na 6. den Dezembra	- - -	292
— Nesha, na 21. den Januara	- - -	13
— Nikasi, na 11. den Oktobra	- - -	244
— Norbert, na 6. den Junia	- - -	120
— Notburga, na 11. den Septembra	- - -	210
— Novo leto, na 1. den Januara	- - -	3
— Obhajila sa mertve, na 1. den Novembra	- - -	262
— Oktavian, na 22. den Sufhza	- - -	61
— Oshwald, na 5. den Avgusta	- - -	171
— Otilia, na 13. den Dezembra	- - -	299
— Otmar, na 16. den Novembra	- - -	274
— Otrozhezhi, na 28. den Dezembra	- - -	314
— Otto, na 23. den Februara	- - -	37
— Paternuf, na 16. den Aprila	- - -	77
— Pavl, Ap., na 29. den Junia	- - -	139
— Pavl, Pufh., na 10. den Januara	- - -	8
— Pavla preob., na 25. den Januara	- - -	16
— Pavlin, na 22. den Junia	- - -	133
Pepelniza	- - -	42
Sv. Peter, Ap., na 29. den Junia	- - -	139
— Peter For., na 2. den Julia	- - -	144
— Peter, Predg., na 29. den Aprila	- - -	88
— Peter v' ketnah, na 1. den Avgusta	- - -	167
— Petra stol, na 22. den Februara	- - -	34

	Stran
Sv. Pongraz, na 12. den Majnika - - -	99
Porziunkula, na 2. den Augusta - - -	168
Sv. Potamiana, na 25. den Junia - - -	137
— Prosper, na 25. den Junia - - -	137
— Raimund, na 31. den Augusta - - -	197
— Regina, na 7. den Septembra - - -	205
— Regula, na 11. den Septembra - - -	210
— Remigiuf, na 1. den Oktobra - - -	236
— Robert, na 7. den Junia - - -	121
— Rojstvo Krist., na 25. den Dezembra -	309
— Rok, na 16. den Augusta - - -	181
— Roman, na 28. den Februara - - -	41
— Ropert, na 27. den Sufhza - - -	65
— Rosa, na 30. den Augusta - - -	195
— Rosalia, na 4. den Septembra - - -	202
— Roshenkranz, na 1. nedelo v' Oktobri	234
— Rudolf, na 17. den Aprila - - -	77
— Rufina, na 8. den Augusta - - -	176
— Sebastjan, na 20. den Januara - - -	12
— Servazi, na 13. den Majnika - - -	100
— Servuluf, na 17. den Septembra - -	218
— Severin, na 8. den Januara - - -	7
— Shimon, Ap., na 28. den Oktobra - -	258
— Shkolaftika, na 10. den Februara - -	28
— Shtefan, Kral, na 2. den Septembra -	200
— Shtefan, M., na 26. den Dezembra -	311
— Sidon, na 23. den Augusta - - -	185
— Silveri, na 20. den Junia - - -	131
— Silvester, na 31. den Dezembra - -	318
— Silvín, na 17. den Februara - - -	32
— Simpliziuf, na 2. den Sufhza - - -	44
— Sinesi, na 21. den Majnika - - -	108
— Spiridion, na 8. den Dezembra - -	297

	Stran
Sv. Stanislav, na 7. den Majnika - - -	95
— Staro leto, na 31. den Dezembra - - -	319
— Sulpiziuf, na 20. den Aprila - - -	80
— Svezhniza, na 2. den Februara - - -	21
— Svezi vfi, na 1. den Novembra - - -	261
— Tekla, na 23. den Septembra - - -	227
— Teresia, na 15. den Oktobra - - -	248
— Theodot, na 22. den Septembra - - -	226
— Tiburzi, na 14. den Aprila - - -	76
— Tituf, na 4. den Januara - - -	5
— Tomash, na 21. den Dezembra - - -	308
— Turibiuf, na 27. den Aprila - - -	85
— Urska, na 21. den Oktobra - - -	252
— Valentin, na 14. den Februara - - -	30
— Verban, na 25. den Majnika - - -	114
— Vido, na 15. den Junia - - -	128
— Viktorin, na 2. den Novembra - - -	264
— Vinokuf, na 9. den Dezembra - - -	299
— Vinzenz, M., na 22. den Januara - - -	14
— Vinzenz Fer., na 5. den Aprila - - -	71
— Virgil, na 27. den Novembra - - -	283
— Vital, na 28. den Aprila - - -	87
— Vorih, na 4. den Julia - - -	146
— Walburga, na 25. den Februara - - -	38
— Wilewald, na 7. den Julia - - -	148
— Wolfgang, na 31. den Oktobra - - -	259
— Zelestin, na 19. den Majnika - - -	108
— Zezilia, na 22. den Novembra - - -	278
— Ziriak, na 8. den Augusta - - -	175
— Ziril, na 10. den Sushza - - -	49
— Zita, na 27. den Aprila - - -	85